

PREDLOG ZAKONA O DAVČNEM POSTOPKU (ZDavP-2)

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

1. Pravni okvir davčnega sistema v Republiki Sloveniji je sestavljen iz materialnih predpisov, ki uvajajo davčne obveznosti, in postopkovnih predpisov, s katerimi je določen način ravnanja davčnih organov, kadar v davčnih in drugih stvareh odločajo o obveznih dajatvah in o pravicah posameznikov, pravnih oseb in drugih strank v teh postopkih. Po teh predpisih so dolžni ravnati tudi državni in drugi organi, kadar so po drugih predpisih dolžni uporabljati davčno procesno zakonodajo.

Zakon o davčnem postopku je v tem pravnem okviru najpomembnejši in je bil v celoti uveljavljen s 1. januarjem 2005, deloma že 21. 5. 2004, in do sedaj že dvakrat dopolnjen in spremenjen, nazadnje v letu 2005.

2. Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: ZDavP - 1) je razdeljen na dva dela, tako imenovani splošni in posebni del.

V splošnem delu (od 1. do 250. člena) so vključene določbe, v katerih so opredeljeni zavezanci za davek in določena vsebina davka, kaj se šteje za zakon o obdavčenju, določeni so davčni organi v RS. Opredeljeno je tudi ugotavljanje dejstev, v splošni del pa so vključene tudi določbe, na podlagi katerih lahko organi, ki odločajo o davčnih obveznostih zavezancev za davke, postopajo drugače, kot je sicer določeno za delovanje organov uprave v upravnih postopkih (prisotnost javnosti pri ustni obravnavi, zapisnik o davčnem postopku inšpekcijskega nadzora, obvezne sestavine odmerne odločbe, odločba v enostavnih zadevah, možnost izdaje začasne in glavne odločbe, odločba, izdana na podlagi zapisnika, rok za vložitev pritožbe, neupoštevanje suspenzivnosti izvršitve odločbe v primeru pritožbe, odprava in razveljavitev oziroma sprememba odločbe po nadzorstveni pravici, posebni rok za obnovo postopka, posebni primeri razveljavitve in spremembe odločbe). Nadalje je v splošnem delu določena vsebina davčne obveznosti, in sicer definicija davčne obveznosti, izpolnitev davčne obveznosti, način izpolnitve davčne obveznosti, plačilo davka, vključno z zamudnimi obrestmi, vračilo davka, vključno z obrestmi od preveč odmerjenega davka ali neupravičeno odmerjenega davka, odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka v primerih ogroženosti preživljanja ali v primerih hujše gospodarske škode, neizterljivost davka, zavarovanje izpolnitve in plačila davčne obveznosti ter zastaranje. Prav tako je definirano področje obračuna davka (davčni obračun, obračun davčnega odtegljaja) kot načina izračuna davka, ki ga izračuna zavezanec ali zavezanka za davek (v nadaljnjem besedilu: zavezanec za davek) sam, za razliko od odločbe o odmeri davka, ki je akt davčnega organa. Ker obračun davka ni upravni akt, je posebej urejeno saniranje morebitnih pomot v davčnem obračunu in predlaganje davčnega obračuna davčnemu organu po izteku predpisanega roka. V tretjem poglavju je določena obveznost dokumentiranja in dajanja podatkov. Nadalje zakon ureja davčno številko, obveznost poslovanja preko transakcijskih računov, odprtih pri izvajalcih plačilnega prometa, razen če gre za plačila v manjših zneskih ali pa je evidenca o plačilih zagotovljena na drugačen način. Določena je tudi obveznost dajanja podatkov davčnemu organu ter varovanje teh podatkov pri davčnem organu,

obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc ter njihovo posredovanje davčnemu organu. Veljavni zakon opredeljuje davčno tajnost, davčni nadzor in nadzor obračunov davka, ki se izvršuje pri davčnem organu. Posebej so urejeni instituti in postopki davčne izvršbe, ter mednarodni vidik obdavčenja v najširšem smislu (zahtevki za vročitev, izmenjavo informacij, izterjavo ter zavarovanje). Urejeno je tudi pooblastilo glede izmenjave podatkov o dohodku v obliki plačil obresti ter izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

V posebnem delu zakona pa je določen način plačevanja davkov (na podlagi odločbe davčnega organa, na podlagi samoobdavčitve in z davkom po odbitku) in določeni posebni postopki za posamezne vrste davkov (dohodnina, davek na dediščine in darila, davek od premoženja, davek na dobitke od iger na srečo, davek na promet nepremičnin, davek od dohodkov pravnih oseb, davek na dodano vrednost, trošarine, prispevki za socialno varnost). Posebno poglavje v zakonu je namenjeno plačevanju prispevkov za programe RTV Slovenija.

3. Zakon o davčnem postopku je bil v celoti uveljavljen v letu 2005 in od takrat dvakrat spreminjan in dopolnjevan. Noveliranje zakona je bilo posledica potreb po dopolnjevanju davčnega postopka predvsem z vidika administriranja davkov v davčnih organih, odločbe Ustavnega sodišča, sprememb evropskih direktiv, ki so že bile implementirane v Zakonu o davčnem postopku.

4. Sprejem novega Zakona o davčnem postopku narekuje potreba po spremembi določenih rešitev, in sicer na podlagi spoznanj izvajanja sedanjega sistema in pripomb oziroma predlogov strokovne javnosti ter davčnih zavezancev ter uvedba določenih novih rešitev zaradi sprememb davčne materialne zakonodaje, zlasti zakona, ki ureja dohodnino in zakona, ki ureja davek od dohodka pravnih oseb. Reforma Vlade Republike Slovenije, kot izhodišče za spremembo veljavnega zakona, je v okviru reform določila izvedbo številnih ukrepov za spremembo davčne zakonodaje. Z vidika izvedbe poenostavitve davčnega postopka je določila ukrep 5, s katerim je predviden sprejem novega Zakona o davčnem postopku (v nadaljnjem besedilu: predlog zakona). Iz prakse izhaja, da je veljaven zakon nepregleden, davčni postopki prezahtevni in administrativno breme preveliko. Iz ukrepa izhaja, da se mora s predlogom zakona doseči poenostavitev in posodobitev veljavnega davčnega postopka.

2. Cilji in načela zakona

1. Temeljni cilji oziroma izhodišča predloga zakona so preglednost davčnega postopka, pravna varnost, poenostavitev davčnih postopkov tako za zavezance za davek kot tudi davčni organ. S tem se želi predvsem zmanjšati administrativno breme za zavezance za davek in davčni organ ter stimulirati zavezance za davek za prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti. Upoštevani so tudi predlogi iz prakse. V tem smislu je potrebno z namenom boljše preglednosti in jasnosti zakona splošni del predloga zakona strukturno uskladiti z Zakonom o splošnem upravnem postopku (Ur. l. št.: 24/2006 – UPB-2, v nadaljnjem besedilu: ZUP). Z namenom zagotavljanja temeljnih pravic zavezancev za davek se v predlogu zakonu na enem mestu in dodatno (poleg tistih, ki so opredeljeni v ZUP) uredijo načela davčnega postopka, in sicer:

- načelo zakonitosti v davčnih zadevah,
- načelo materialne resnice v davčnih zadevah,
- načelo sorazmernosti,
- načelo gotovosti, seznanjenosti in pomoči,
- načelo tajnosti podatkov,
- načelo zakonitega in pravočasnega izpolnjevanja in plačevanja davčnih obveznosti in
- načelo dolžnosti dajanja podatkov.

Pravna varnost zavezancev za davek se bo dodatno zagotovila z uvedbo instituta zavezujoče informacije, ki bo zavezancem za davek omogočila pridobitev informacije o davčni obravnavi njihovih nameravanih transakcijah oziroma nameravanih poslovnih dogodkih; informacija bo zavezujoča za davčni organ v zvezi s tem konkretnim poslom. Davčno tveganje bo tako bistveno zmanjšano oziroma odpravljeno.

Poenostavitev postopka v predlogu zakona se odraža tudi v možnosti hranjena in vodenja dokumentacije v elektronski obliki. Predvidene so določbe, ki bodo poslovne subjekte usmerjale v elektronsko komuniciranje z davčnim organom. Zavezancem za davek se poleg obstoječih primerov, v katerih je mogoče zaprositi za odpis, delni odpis, odlog in obročno plačilo davka, omogoča tudi upoštevanje drugih opravičljivih okoliščin, zaradi katerih zavezanec za davek davka ne more plačati pravočasno oziroma v dolgovanem znesku.

Zakon izenačuje odgovornost za obveznosti po zaključenem stečajnem postopku med pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki posamezniki, kar pomeni, da davčne obveznosti samostojnega podjetnika iz naslova opravljanja dejavnosti, ki jih ni bilo mogoče poplačati v stečajnem postopku, ne bodo prešle na fizično osebo.

Zmanjšanje administrativnega bremena se izraža na področju izpolnitve davčne obveznosti, kjer je predvidena vrsta institutov, ki omogočajo zavezancu za davek, da izpolni svojo davčno obveznost tudi, če je bil obračun davka oziroma davčna napoved vložena prepozno, oziroma so bili podatki v njej nepopolni ali nepravilni. Takšni instituti so na primer: predložitev davčnega obračuna oziroma davčne napovedi po izteku predpisanega roka, popravljanje pomanjkljivosti oziroma pomot v davčnem obračunu, popravljanje davčnega obračuna, če je davčna obveznost izkazana previsoko, predložitev davčnega obračuna oziroma davčne napovedi na podlagi samoprijave, popravljanje davčne napovedi in podobno. Tako je predvidena možnost naknadnega popravljanja obračuna davka tudi v primeru, če zavezanec za davek ugotovi, da je v obračunu davka izračunal previsok znesek davka, kar pomeni, da v tem primeru ne bo več potrebno opraviti postopka davčnega inšpekcijskega nadzora zgolj z namenom odprave te napake. Vročitve se po predlogu zakona ne opravljajo več z osebno vročitvijo, ampak z navadno vročitvijo, razen vročitve sklepa o začetku inšpekcijskega nadzora in sklepa o izvršbi. Podaljšani je rok za fikcijo vročitve iz 15 na 20 dni, ki začne teči od dneva odpreme. V primeru neplačila davka v predpisanem roku, se zavezancu vroča z osebno vročitvijo. Od dneva osebne vročitve tečejo tudi roki za ugovor.

V zvezi z zastaranjem pravice do vračila davka je določeno, da se čas sodnih postopkov ne šteje v čas zastaralnega roka. Zavezancem za davek bo na tej podlagi lahko vrnjen davek tudi v primeru, če bodo dosegli vračilo davka v sodnih postopkih in bo že poteklo deset let od dneva, ko bi moral biti davek vrnjen, saj zavezanci praviloma ne morejo vplivati na trajanje sodnih postopkov.

Predlagane so poenostavitve v zvezi z vlaganjem davčne napovedi za odmero dohodnine. Tako dohodnino na letni ravni izračuna oziroma ugotovi davčni organ z odločbo, ki jo izda na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec oziroma zavezanka (v nadaljnjem besedilu: davčni zavezanec). Na podlagi teh podatkov davčni organ sestavi informativni izračun dohodnine, ki se šteje za davčno napoved, če davčni zavezanec nanj ne ugovarja. Po preteku roka za ugovor postane informativni izračun dokončna odločba o odmeri dohodnine. V primeru, da davčni zavezanec ugovarja zoper informativni izračun v 15 dnevnom roku, mora vložiti dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved. Prav tako mora zavezanec vložiti napoved dohodnine, če mu informativni izračun ni bil vročen do 31. maja tekočega leta, pa je imel v obdobju obdavčljive dohodke. V primeru, da davčni zavezanec ugovarja zoper informativni izračun, ali sam vloži napoved dohodnine, davčni organ izda odločbo, zoper katero je možna pritožba. Če davčni zavezanec umre pred vročitvijo informativnega izračuna dohodnine oziroma pred vložitvijo napovedi ni izračuna in poročila dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

Bistveno poenostavitev predstavlja za zavezance za davek tudi črtanje določbe, da morajo pravna oseba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ki so hkrati plačniki oziroma plačnice davka (v nadaljnjem besedilu: plačnik davka), in druge pravne osebe, združenja oseb, ki so brez pravne osebnosti in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, davčnemu organu posredovati podatke, ki se nanašajo na dohodke, ki so oproščeni dohodnine.

V podpoglavju, ki ureja akontacijo dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, so določeni postopki v zvezi z izračunom in plačilom akontacije dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, in sicer od katastrskega dohodka oziroma pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Obračunavanje in plačevanje davka od dohodka pravnih oseb je urejeno v posebnem delu predloga zakona, kjer bodo določeni postopki in načini obračunavanja in plačevanja davka. Zaradi poenostavitve postopkov, lažjega administriranja davka tako pri davčnih zavezancih kot pri davčnem organu bodo določeni instituti dopolnjeni na način, ki bodo določno, jasno in nedvoumno določali pravice in obveznosti davčnih zavezancev in davčnega organa. Bistvena poenostavitev bo določena pri predlaganju dokumentacije glede cen v poslovanju med povezanimi osebami – rezidenti. Ta dokumentacija se bo sedaj dajala šele na zahtevo inšpektorja, če bo prišlo do inšpekcijskega pregleda (sedaj je moral zavezanec to dokumentacijo pripraviti sproti).

Bistvena sprememba oziroma novost pa bo določena tudi glede uveljavljanja ugodnosti v primerih obdavčitev pri prenosu premoženja, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah, kjer ne bo več dovoljenja davčnega organa, temveč se bodo navajane ugodnosti lahko pridobile zgolj na podlagi priglasitve davčnemu organu, vsled tega bo tudi postopek priglasitve v vseh navedenih transakcijah spremenjen. Predlaganje obračunov bo še bolj sledilo pripravam poročila za poslovne namene, npr. še bolj se bo upošteval obračunski dan.

Določbe o odmeri davka na promet nepremičnin, davka na nepremičnine, davka od iger na srečo in davka na dediščine in darila bodo iz Zakona o davčnem postopku premeščene v posamezne zakone o obdavčenju, kar bo pripomoglo k preglednosti predpisov o teh oblikah obdavčevanja.

Za leto 2006 bo davčni organ davčnim zavezancem posredoval na podlagi prejetih kontrolnih podatkov predizpolnjene napovedi za odmero dohodnine. Davčni zavezanec bo vpisal manjkajoče podatke in že vpisane podatke lahko tudi popravil, podpisano predizpolnjeno napoved pa vrnil davčnemu organu najkasneje do 30. aprila 2007. V kolikor davčni zavezanec predizpolnjene dohodninske napovedi za leto 2006 ne bo prejel do 31. marca 2007, bo moral sam izpolniti dohodninsko napoved in jo posredovati davčnemu organu, razen v primeru, da mu dohodninske napovedi za leto 2006 tudi sicer ni treba vložiti.

V nadaljevanju člen določa tudi, da se glede nadaljnjega postopka v zvezi z odmero dohodnine za leto 2006 smiselno uporabijo določbe ZDavP-1.

Z navedenimi cilji se želi urediti pobiranje davkov tako, da bo še v večji meri izkazan odnos med zavezanci za davek in prejemniki davkov tako, da bodo zavezanci za davek izhajali iz izhodišča, da je izpolnjevanje davčnih obveznosti njihova temeljna državljanska vrednota in na drugi strani zagotoviti delovanje organov, ki so pooblaščen za nadzor nad izvajanjem zakonov o obdavčenju tako, da se vzpostavi sorazmernost med pravicami in obveznostmi davčnih zavezancev in med pravicami in obveznostmi davčnih organov.

2. Predlog zakona, izhajajoč iz teh podlag, temelji na naslednjih načelih:

- načelo zakonitosti,
- pravica do gotovosti,
- zakonito ugotavljanje pravic in obveznosti,
- ugotavljanje dejstev,
- spodbujanje izpolnjevanja davčnih obveznosti,
- obveznost postopanja v dobri veri,
- pravica do nepristranskosti,
- pravica do informiranja in pomoči,
- pravica do zasebnosti.

3. Poglavitne rešitve novega zakona

1. Glede na predlagane cilje in načela bo predlog zakona razdeljen na več delov, in sicer: Splošni del, Davčni postopek, Davčna izvršba, Mednarodno sodelovanje v davčnih zadevah, ki je t.i. splošni del zakona, Postopek pobiranja posameznih vrst davkov, Kazenske določbe ter Prehodne in končne določbe. Predlog zakona ne predstavlja novega Zakona o davčnem postopku v celoti, temveč uvaja nekatere nove institute ter izboljšuje nekatere že obstoječe institute. Splošni del zakona bo strukturno usklajen z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in sicer z namenom boljše preglednosti in jasnosti zakona.

2. Prvi del zakona (splošno) je razdeljen na več poglavij.

V prvem poglavju predloga zakona (splošne določbe) je določena vsebina zakona, subjekti, ki postopajo po tem zakonu, subsidiarna uporaba zakona, ki ureja splošni upravni postopek, opredeljeni pa so tudi posamezni pojmi in izrazi, ki so uporabljeni v zakonu. S pobiranjem davkov se želi opredeliti najširši administrativni vidik pobiranja davkov, saj gre pri tem za izvajanje vseh nalog državnih in drugih organov, za pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb, ki so določene z zakonom o obdavčenju ali pa z zakonom, ki urejata davčno in carinsko službo, ter s tem zakonom.

V drugem poglavju predloga zakona je pomembna novost ureditev načel davčnega postopka na enem mestu in ureditev novih načel (poleg tistih, ki so opredeljeni v ZUP). Ta načela so po večini izoblikovali sodna praksa in teorija (npr. Šturm, Jerovšek, Šinkovec, Tratar), niso pa bila do sedaj normativno oblikovana ali pa so se nanašala le na posamezne faze postopka. Načela po tem zakonu se uporabljajo dopolnilno temeljnim načelom po ZUP, pri inšpekcijskih postopkih pa še po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru (Ur. l. RS št.: 56/2002). Usklajena so z načeli po Pogodbi o Evropski skupnosti (Ur. l. RS št.: 27/2004), Ustavi Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 33I/1991-I, 42/1997, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 69/2004, 69/2004, 68/2006), Zakonu o državni upravi (Ur. l. RS št.: 113/2005 – UPB4) in Zakonu o javnih uslužbencih (Ur. l. RS št.: 32/2006 – UPB2). Nekaj načel v tem smislu zavezuje davčni organ, druga pa zavezujejo zavezanca za davek, s čimer naj bi se pripomoglo k uravnoteženju javnega interesa in pravic zavezancev. Prvo in vrhovno načelo v davčnih zadevah je načelo zakonitosti. Poleg načela zakonitosti je v davčnih zadevah nekoliko drugače kot po ZUP opredeljena materialna resnica, saj je poudarjeno ravnanje davčnega organa tako v breme kot tudi v korist zavezanca za davek. Načelo sorazmernosti določa, da davčni organ pri izvrševanju svojih pooblastil in izrekanju ukrepov v razmerju do zavezancev za davek in drugih udeležencev postopka, ne sme preseči tistega, kar je nujno potrebno za izpolnitev cilja tega zakona in drugih aktov, na podlagi katerih davčni organ odloča o pobiranju davkov. Prav tako načelo sorazmernosti vključuje tudi načelo odločanja v korist zavezanca za davek v primeru dvoma. Načelo gotovosti izraža splošen pomen zaupanja v pravo. Tega načela ne gre razumeti kot obvezno pomoč in davčno svetovanje s strani davčnega organa zavezancem za davek, pomoč se daje le v kontekstu izpolnjevanja obveznosti. Načelo tajnosti je zgolj podlaga za celotni sklop pravil, ki po tem zakonu opredeljujejo davčno tajnost kot poseben pravni režim varstva občutljivih podatkov. Načelo izpolnjevanja davčnih obveznosti zavezuje zavezanca za davek in predstavlja osnovno odgovornost strank v davčnih postopkih in s tem realizacijo pojma splošna korist v davčnih zadevah. Načelo dolžnosti dajanja podatkov je dopolnilno načelo načelu izpolnjevanja davčnih obveznosti, saj pravilna odmera oziroma izterjava ni mogoča, če vhodni podatki ne ustrezajo resničnemu stanju. Načelo dolžnosti dajanja podatkov zavezuje tako zavezanca za davek kot tudi organe in druge osebe, ki razpolagajo s podatki, ki so pomembni za odločanje v davčnih zadevah.

V tretjem poglavju predlog zakona določa davčne organe v Republiki Sloveniji, in sicer Ministrstvo za finance, Davčno upravo Republike Slovenije, Carinsko upravo Republike Slovenije in druge državne organe, pod pogojem, da v davčnih in drugih stvareh odločajo o davkih. V nadaljevanju so opredeljeni subjekti, ki se štejejo za zavezanca za davek.

V četrtem poglavju predloga zakona pomembno novost, poleg že obstoječega instituta pravice do informiranja, predstavlja institut zavezujoče informacije, ki bo zavezancem za davek omogočil

pridobitev informacije o davčni obravnavi njegovih nameravanih transakcijah oziroma nameravanih poslovnih dogodkih; informacija bo zavezujoča za davčni organ v zvezi s tem poslom. Davčno tveganje bo tako bistveno zmanjšano oziroma odpravljeno.

Peto poglavje predloga zakona ureja davčno tajnost, kjer so kot davčna tajnost opredeljeni podatki, ki jih zavezanec za davek v davčnem postopku posreduje davčnemu organu, ter drugi podatki v zvezi z davčno obveznostjo zavezancev za davek. Za davčno tajnost se ne šteje davčna številka poslovnih subjektov. Razlog za izjemo je predvsem v tem, da je davčna številka poslovnih subjektov dostopna tudi na svetovnem spletu, saj jo razkriva več registrov (Register poslovnih subjektov, Poslovni register). Za davčno tajnost se prav tako ne štejejo podatki o nepremičnini in prodajni ceni, ki jih zavezanci za davek posredujejo davčnemu organu za odmero davka na promet nepremičnin, in sicer zaradi izvajanja Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 50/06). Gre za podatke kot npr. o identifikaciji nepremičnine, tehnični podatki o površini in prodajni ceni.

Prav tako je določeno, da mora davčni organ kot zaupne varovati podatke, ki jih zavezanec za davek v davčnem postopku posreduje davčnemu organu, ter druge podatke v zvezi z davčno obveznostjo zavezanca za davek, s katerim razpolaga. Za izvajanje varovanja davčne tajnosti so potrebni določeni ukrepi in postopki, ki to omogočajo na učinkovit način. Vsak dokument, ki je davčna tajnost, mora biti označen kot tak, da lahko vsi, ki se kakor koli z njim srečajo, takoj vedo, za kakšno vrsto dokumenta gre. Splošno pooblastilo za dostop do podatkov, ki so davčna tajnost imajo vse zaposlene osebe davčnega organa, ki so seznanjene z določbami tega zakona o ravnanju s temi podatki in podpišejo izjavo o tem. Vzpostavljen mora biti poseben sistem varovanja prostorov in podatkov. Podatke je mogoče razkriti po pravnomočnosti, če davčni dolg ni bil plačan v predpisanem roku in na dan vložitve zahteve presega 4.000 evrov, oseba, ki razkrije zahtevo, pa mora izkazati poslovni interes. Določene podatke bo davčni organ smel razkriti zainteresirani osebi, vendar le pod pogoji določenimi z zakonom. Določeni so tudi pogoji in vrste podatkov, ki jih lahko pridobivajo upravni in drugi državni organi oziroma nosilci javnih pooblastil, ki te podatke potrebujejo za opravljanje svojih z zakonom predpisanih nalog. V vseh teh primerih se bodo podatki razkrili le na podlagi pisnega in obrazloženega zahtevka predstojnika ali z njegove strani pooblaščen osebe. Širše se ureja spontana izmenjava podatkov, brez predhodne zahteve, in sicer v primeru, če se v davčnem postopku ugotovi, da bi lahko bili izpolnjeni znaki kaznivega dejanja, ali bi šlo za kršitev zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, in bi lahko ugotovljeni podatki vplivali na pravice in obveznosti zavezancev za davek, o katerih v okviru svojih pristojnosti odločajo ti organi in institucije. Skladno z zakonom morajo biti pri teh organih zagotovljeni vsi ukrepi in postopki, ki omogočajo varovanje podatkov, ki so davčna tajnost na enak način kot pri samem davčnem organu.

V šestem poglavju predloga zakona je določena obveznost dokumentiranja in dajanja podatkov. Na novo se ureja dokumentiranje in dajanje podatkov v elektronski obliki. Pri pobiranju davkov potrebuje davčni organ dostop do določenih podatkov, ki so pomembni za določitev davčne obveznosti in tudi za nadzor nad tem, ali so zavezanci za davek posredovali oziroma navedli pravilne podatke. Da bi lahko te podatke preverili, predlog zakona določa, da morajo določene osebe svoje aktivnosti, ki so pomembne za obdavčenje, dokumentirati na ustrezen način, ki je določen s tem zakonom ali pa z drugimi predpisi. Zaradi spremljanja dogodkov, ki so pomembni za obdavčenje, je z zakonom predpisano, da se vsem zavezancem za davek in drugim osebam, ki so udeležene v davčnih postopkih, dodeli davčna številka, ki se ji za potrebe obravnavanja posameznih vrst davkov lahko doda tudi posamezne dodatne številčne in črkovne kode. Takšna ureditev izhaja že iz obstoječe zakonodaje. Prav tako mora fizična oseba predložiti davčno številko izplačevalcu dohodkov, in sicer v vseh primerih, ko prejema dohodke. Zakon predvideva tudi izjeme, tako da je na novo urejena izjema, da davčne številke ni potrebno predložiti izplačevalcu dohodka pred izplačilom dohodka, če se dohodek izplača fizični osebi, ki se šteje za nerezidenta v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in nima slovenske davčne številke ter gre za njene občasne dohodke. Vsa plačila za dobavljeno blago ali opravljene storitve še naprej potekajo preko transakcijskih računov, odprtih pri izvajalcih plačilnega prometa, razen če gre za plačila v manjših zneskih ali pa je evidenca o plačilih zagotovljena na drugačen način. Vedno bolj je razširjena obdelava podatkov v elektronskem formatu, zato zakon natančno ureja tudi to področje. Zaščita takih podatkov je bistveno drugačna od podatkov, ki se hranijo v fizični obliki. Podatke je

mogoče zapisovati in hraniti na medijih v različnih formatih, zato morajo zavezanci za davek, ki uporabljajo elektronsko obdelavo podatkov, zadostiti določenim pogojem, ki omogočajo davčnemu organu učinkovito preverjanje teh podatkov.

V sedmem poglavju predloga zakona je določena obveznost dajanja podatkov davčnemu organu ter varovanje teh podatkov pri davčnem organu. Vse osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence, so dolžne te podatke dati davčnemu organu v vpogled, če jih ta potrebuje za pobiranje davkov, ali pa jih potrebuje za izvrševanje svojih obveznosti po mednarodni pogodbi. Tudi če dokumentacije, ki jo vodijo, ni obvezno voditi po zakonu, so dolžni omogočiti davčnemu organu vpogled. Za nekatere podatke je določeno, da jih davčni organ pridobiva avtomatično, sicer pa jih lahko pridobi na podlagi pisne zahteve, če zakon ne določa drugače ali na kraju samem.

V osmem poglavju predlog zakona opredeljuje tudi vsebino davčne obveznosti, in sicer definicijo davčne obveznosti, izpolnitev davčne obveznosti in način izpolnitve davčne obveznosti. V predlogu zakona je posebej definirana izpolnitev davčne obveznosti kot obveznost izpolnitve davčne obveznosti ter subjekti, ki so zavezani za izpolnitev davčne obveznosti (solidarni davčni zavezanci, pravni nasledniki oziroma skrbniki davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja ter izpolnitev davčne obveznosti, posebni primeri davčne obravnave v primeru smrti posameznika, ki je samostojno opravljal dejavnost). Na novo je določen mejni znesek do katerega se davek ne odmeri (t.j. 10 evrov), in sicer gre izključno za primere, če se davek odmeri z odmerno odločbo. Izjema ne velja v primerih, ko je davek izključno prihodek proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti. Posebej je definirano področje obračuna davka (davčni obračun, obračun davčnega odtegljaja) kot načina izračuna davka, ki ga izračuna zavezanec za davek sam, za razliko od odločbe o odmeri davka, ki je akt davčnega organa. Ker obračun davka ni upravni akt, je posebej urejeno saniranje morebitnih pomot v davčnem obračunu in predlaganje davčnega obračuna davčnemu organu po izteku predpisanega roka, popravljanje davčnega obračuna, če je davčna obveznost izkazana previsoko ter predložitev davčnega obračuna na podlagi samoprijave. Prav tako je urejeno saniranje pomot v primerih davčne napovedi, in sicer predložitev davčne napovedi po izteku predpisanega roka, popravljanje davčne napovedi ter predložitev davčne napovedi na podlagi samoprijave. Z institutom samoprijave se želi zavezanec za davek spodbuditi k temu, da bi morebitno kasneje ugotovljene nepravilnosti v davčnih obračunih oziroma davčni napovedi sporočili davčnemu organu. Zavezanec za davek bo moral te nepravilnosti sporočiti najkasneje do vročitve sklepa o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma do začetka postopka o prekršku oziroma začetka kazenskega postopka. V postopku samoprijave zavezanec za davek predloži davčnemu organu davčni obračun oziroma davčno napoved, v kateri prikaže tudi neobračunane oziroma prenizko obračunane davke in hkrati plača davek. Zavezanec sicer ne bo odgovoren za prekršek, moral pa bo izpolniti svojo realno davčno obveznost, kar pomeni, da bo ta obveznost povečana za odstotek, katerega višina je odvisna od tega, v kolikšnem času po nastanku davčne obveznosti je davčnemu organu prijavil nepravilnosti. S to določbo se želi zavezanec za davke spodbuditi k hitremu delovanju. Pravice do samoprijave zavezanec ne more uveljavljati glede obveznosti, v zvezi s katerimi je predhodno že vložil samoprijavo.

Deveto poglavje vsebuje posebne določbe o odmeri davka, ki vključujejo odmero davka s ceditvijo ter poziv davčnega organa, da zavezanec za davek prijavi svoje premoženje.

3. V drugem delu zakona so določene posebnosti davčnega postopka kot posebnega upravnega postopka.

Davčni postopek je posebni upravni postopek, ki vsebuje le specifične določbe, ki so potrebne za pobiranje davkov. Zato se za vsa vprašanja postopka, ki niso urejena v tem zakonu, uporablja ZUP.

V prvem poglavju predloga zakona je določena stvarna in krajevna pristojnost državnih organov glede pobiranja davkov.

Drugo poglavje predloga zakona določa začetek davčnega postopka, ki ga začne davčni organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke.

V tretjem poglavju je opredeljen ugotovitveni postopek glede načina odmere davka ter načina ugotavljanja dejstev. Glede ustne obravnave zakon vsebuje le določbo o izključenosti javnosti iz glavne obravnave v davčnem postopku. Ta izključitev pa ne velja za osebe, ki morajo ali pa imajo pravico biti prisotne na obravnavi. Te osebe so stranke v postopku, njihovi zakoniti zastopniki in pooblašenci, strokovni pomočniki, izvedenci in tolmači.

Četrto poglavje predloga zakona ureja dokazovanje v davčnem postopku, in sicer mora zavezanec za davek za svoje trditve v davčnem postopku predložiti dokazila, s čimer zakon preiskovalno načelo dopolnjuje z razpravnim. Praviloma se vsa dejstva v davčnem postopku dokazujejo s pisno dokumentacijo oziroma listinami, lahko pa zavezanec za davek predlaga tudi druga dokazna sredstva po ZUP (priče, izvedence...). Predlog zakona na novo ureja stroške postopka in vsebuje specialne določbe o stroških glede na ureditev po ZUP, kajti ob črtanju 93. člena ZDavP-1 (s 1. 1. 2005) se je pokazalo, da splošna ureditev po ZUP ne ustreza popolnoma, čeprav je bila prvotna ureditev glede na odločbo Ustavnega sodišča (zadeva U-I-252/00, Uradni list RS, št. 105/03) v zvezi z 8. členom ZDavP iz l. 1996, neustavna. Odločitev o stroških je obvezni del izreka (določbe o izreku po tem zakonu in 213. členu ZUP). Predlagana ureditev stroškov po novem določa, da vsako stranko bremenijo stroški, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Te stroške predstavljajo stroški za prihod, zamuda časa in izgubljeni zaslužek ter izdatki za upravne takse ter za pravno zastopanje in strokovno pomoč. Na novo je uveden kriterij uspeha, saj organ in stranka krijeta vsak svoje stroške, če se ugotovitve davčnega organa ne razlikujejo od predloženega obračuna oziroma vložene napovedi. Kadar je postopek začel po uradni dolžnosti, nosi davčni organ, ki je ta postopek začel, vse stroške postopka, ki jih ima davčni organ. Če pa je vloženo pravno sredstvo, zakon določa specialno ureditev, ki velja ne glede na določbe istega člena v prejšnjih odstavkih, in sicer po vložitvi pravnega sredstva nosi stroške tega dela postopka tista stran, za katero se postopek konča neugodno, kar pa ne velja za osebne stroške stranke, ki jih ima v zvezi z vložitvijo pravnega sredstva, katere mora v vsakem primeru plačati sama. Posebej je določeno, da mora stroške v vsakem primeru plačati udeleženec v postopku, če jih je povzročil po svoji krivdi. V primeru delnega uspeha se stroški delijo v sorazmerju z doseženim uspehom.

Peto poglavje predloga zakona natančno določa, kaj vse mora vsebovati izrek odločbe o odmeri davka, saj je to tisti del odločbe, ki edini postane pravnomočen in so nanj vezane pravne posledice. Splošno po ZUP velja, da mora odločba vsebovati tudi natančno obrazložitev, razen če ni drugače določeno. Ena od teh izjem so enostavne zadeve, ko organ bodisi ugodi strankini zahtevi bodisi pri odločanju v celoti upošteva podatke iz dokumenta, ki ga je predložila stranka. V teh primerih je mogoče izdati odločbo le v obliki izreka in navedbe uporabljenih predpisov na dokumentu, če pa so ti podatki že v spisu, lahko odločba vsebuje le potrditev navedb stranke v obliki žiga in podpisa odgovorne osebe. Kadar so okoliščine primera takšne, da davčnemu organu niso znani vsi podatki, ki so pomembni za obdavčenje, in je potrebno izdati odločbo, lahko davčni organ izda začasno odločbo samo na podlagi znanih podatkov. Na tej odločbi mora biti posebej navedeno, da je začasna, davčni organ pa jo mora nadomestiti z glavno odločbo najkasneje v roku enega leta, sicer začasna odločba postane glavna odločba v tej zadevi.

Vročitve se po predlogu zakona ne opravljajo več z osebno vročitvijo, ampak z navadno vročitvijo, razen vročitve sklepa o inšpekcijskem nadzoru in sklepa o izvršbi. Podaljšan je rok za fikcijo vročitve iz 15 na 20 dni, ki začne teči od dneva odpreme. V primeru neplačila davka v predpisanem roku, se zavezancu vroča z osebno vročitvijo. Od dneva osebne vročitve tečejo tudi roki za ugovor.

V šestem poglavju predloga zakona, ki ureja pravna sredstva, je določen splošni rok za vložitev pritožbe, prav tako je na novo predpisan daljši rok za vložitev pritožbe zoper odmerno odločbo, izdano v inšpekcijskem nadzoru, in sicer 30 dni od vročitve odločbe. Pritožba nima suspenzivnega učinka. Predlog zakona ureja tudi izredna pravna sredstva. Predlog zakona določa tri izredna pravna sredstva, ki se lahko vložijo po pravnomočnosti odmerne odločbe – odprava, razveljavitev oziroma sprememba odločbe po nadzorstveni pravici, obnova davčnega postopka in posebni primeri odprave, razveljavitve in spremembe odločbe. Zakon ne bo izključil drugih izrednih pravnih sredstev, ki so urejena v ZUP,

določa le poseben rok za obnovo postopka in na novo določi, da se v obnovi postopka šteje za krajevno pristojen organ, ki je izdal odločbo v postopku, ki se obnavlja.

V sedmem poglavju predloga zakona o izpolnitvi davčne obveznosti je določeno plačilo davka, vključno z zamudnimi obrestmi, vrstni red plačila davka in pripadajočih dajatev, obračunavanje obresti v postopku davčnega nadzora, vračilo davka, vključno z obrestmi od preveč odmerjenega davka ali neupravičeno odmerjenega davka, vračilo davka v posebnih primerih, odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka v primerih ogroženosti preživljanja ali v primerih hujše gospodarske škode, posebni primeri odloga in obročnega plačevanja davka, neizterljivost davka, zavarovanje izpolnitve in plačila davčne obveznosti, možnost vknjižbe zastavne pravice na podlagi sporazuma ter zastaranje. V zvezi s posebnimi primeri odloga in obročnega plačevanja davka je določena možnost obročnega plačila ali odloga za 12 mesecev, če davčni zavezanec predloži ustrezen instrument zavarovanja oziroma obročnega plačila davka v 3 mesečnih obrokih za zavezanca – fizične osebe, ki ne opravljajo dejavnosti. Navedena določba predstavlja poenostavitev za davčnega zavezanca v primerih, če mora npr. na podlagi dohodninske odločbe doplačati dohodnino v večjem znesku (npr. 1.500 evrov) pa ne izpolnjuje kriterijev na podlagi Zakona o davčnem postopku in na njegovi podlagi izdanega podzakonskega akta. V tem primeru mu davčni organ lahko dovoli plačilo v 3 mesečnih obrokih. V zvezi z zastaranjem pravice do vračila davka pa je določeno, da se čas sodnih postopkov ne šteje v čas zastaralnega roka. Zavezancem za davek bo na tej podlagi lahko vrnjen davek tudi v primeru, če bodo dosegli vračilo davka v sodnih postopkih in bo že poteklo deset let od dneva, ko bi moral biti davek vrnjen, saj zavezanci praviloma ne morejo vplivati na trajanje sodnih postopkov.

Zakon izenačuje odgovornost za obveznosti po zaključenem stečajnem postopku med pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki posamezniki, kar pomeni, da davčne obveznosti samostojnega podjetnika iz naslova opravljanja dejavnosti, ki jih ni bilo mogoče poplačati v stečajnem postopku, ne bodo prešle na fizično osebo.

V osmem poglavju predloga zakona je urejen davčni nadzor kot nadzor nad spoštovanjem in izvajanjem zakonov o obdavčenju. Podrobneje je opredeljena vsebina nadzora pri samoobdavčitvi zavezancev, nadzor in kontrola v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo, davčna preiskava in vsebina davčnega inšpekcijskega nadzora.

Nadzor obračunov davka, ki se bo izvrševal pri davčnem organu, obsega preverjanje popolnosti, pravočasnosti, formalne, logične in računske pravilnosti obračunov davka ter zahtevkov za vračilo davka ter primerjanje podatkov v obračunih davkov s podatki iz drugih virov, ki so znani davčnemu organu ter primerjanje podatkov v obračunih davkov z listinami in podatki v poslovnih knjigah in drugih evidencah zavezanca za davek, ki se vodijo v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

Na novo predlog zakona ureja davčno preiskavo, ki je relativno nov institut in je z vidika organizacije in pristojnosti urejen v zakonu, ki ureja davčno službo. Za učinkovito izvajanje te naloge davčne službe, pa je treba določiti postopkovni okvir za opravljanje davčnih preiskav. V okviru davčne preiskave davčni organ pri nadzoru nad zavezanci za davek ugotavlja kršitve predpisov o obdavčenju ali pa zagotavlja izvajanje dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčno službo, za zagotovitev medsebojne pomoči organom Skupnosti, držav članic EU in tretjih držav. Davčna preiskava je posebna oblika dela davčnega organa, ki obsega predvsem zbiranje podatkov in informacij, pomembnih za obdavčenje pravnih in fizičnih oseb ter analiziranje, obdelovanje in shranjevanje tako zbranih podatkov. Davčni organ začne davčno preiskavo s tem, da izda nalog o začetku preiskave. V nalogu o začetku preiskave mora navesti okoliščine, iz katerih izhajajo razlogi za sum oziroma dejanja in ukrepe, zaradi katerih se bo davčna preiskava opravila, ter navesti tudi, katere okoliščine naj se v preiskavi raziščejo in subjekt oziroma krog subjektov, ki bodo predmet davčne preiskave. Davčno preiskavo opravlja davčni inšpektor v skladu z določbami zakona, ki ureja davčni postopek, in zakona, ki ureja davčno službo. Po opravljeni davčni preiskavi davčni inšpektor izdela zaključno preiskovalno poročilo, v katerem opiše ugotovitve davčne preiskave in navede zbrane podatke, dokumente in druge dokaze. Če se na podlagi ugotovitev v opravljeni davčni preiskavi

izkaže, da so bili razlogi za sum utemeljeni, davčni organ začne postopek davčnega inšpekcijskega nadzora, v katerem se kot dokaz uporabijo tudi dokazi in podatki, zbrani v davčni preiskavi.

V zvezi z davčnim inšpekcijskim nadzorom je, z namenom zagotavljanja transparentnosti postopkov davčnega organa, enakega obravnavanja zavezancev za davek, in s tem varstva pravic zavezancev, posebej urejen obseg davčnega inšpekcijskega nadzora, časovno obdobje davčnega inšpekcijskega nadzora, načelo izbire zavezancev za davek za davčni inšpekcijski nadzor, začetek davčnega inšpekcijskega nadzora (z vročitvijo pisnega sklepa, s tem da inšpektor lahko začne izvajati davčni inšpekcijski nadzor po poteku osmih dni od vročitve sklepa o začetku inšpekcijskega nadzora), kraj in čas davčnega inšpekcijskega nadzora ter pravica in obveznost zavezanca za davek, da prisostvuje davčnemu inšpekcijskemu nadzoru (sodelovanje v postopku je hkrati tudi obveznost zavezanca) in je tekoče obveščen o poteku postopka oziroma pomembnih ugotovitvah ter da je o tej pravici na začetku postopka tudi poučen. Posebej je urejen zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru, kjer so upoštevane posebnosti sestavljanja zapisnika, upošteva se naravo davčnega inšpekcijskega nadzora. Pred sestavo zapisnika bo z zavezancem za davek opravljen tudi sklepni razgovor. Skladno z načelom ugotavljanja materialne resnice se mora inšpekcijski nadzor opraviti ne samo v škodo davčnega zavezanca, ampak tudi v njegovo korist. V določenih primerih bo davčni organ odmeril davek na podlagi ocene verjetne davčne osnove. Na novo pa je urejena izdaja odločbe v davčnem inšpekcijskem nadzoru.

4. V tretjem delu predloga zakona so posebej urejeni instituti in postopki davčne izvršbe.

V tem delu je določeno postopanje v primerih neplačila davka. Davčna izvršba pomeni izpolnitev davčne ali druge obveznosti na prisilen način, ki jo davčni organ začne takrat, ko zavezanec za davek ni izpolnil svoje obveznosti oziroma ko plačilo davka ni bilo zavarovano, da bi se lahko davčni organ poplačal iz zavarovanja.

Splošni zakon, ki ureja področje izvršbe je Zakon o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 44/2006 – UPB2; v nadaljnjem besedilu: ZIZ), vendar je glede na specifičnost pravnega razmerja med dolžnikom in upnikom v primeru, kjer je terjatev javna dajatev, potrebno posebej urediti tudi postopek izvršbe. ZIZ se v primeru davčne izvršbe uporablja le pri izvršbi na nepremičnine, deleže družbenikov v družbah in iz premoženjskih pravic.

Prvo poglavje določa, da je davčni organ v postopku davčne izvršbe dolžan izbrati tisto sredstvo oziroma sredstva davčne izvršbe (denarna sredstva, premičnine, nepremičnine, premoženjske pravice oziroma deleži v družbah), katerih višina oziroma vrednost je najbližja glede na višino dolga. To pomeni, če je npr. višina davčnega dolga 4.000 evrov bi v skladu s tem členom izbira nepremičnine v vrednosti 40.000 evrov kot sredstva davčne izvršbe, pri čemer je vrednost ostalega dolžnikovega premoženja (npr. denarna sredstva, premičnine) zadostna za poplačilo dolga, pomenila neposredno kršitev tega člena. Ponovno se s predlogom zakona določi kot izvršilni naslov seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej. Davčni organ ima možnost zahtevati, da davčni dolžnik predloži seznam svojega premoženja skupaj z dokazili o lastninskih in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju. Predložitev seznama premoženja davčnemu organu pripomore k učinkovitejši in bolj ekonomični izvršbi in je uvedena že z veljavnim ZDavP-1. V predlogu zakona, je enako kot doslej določeno, da imajo ožji družinski člani davčnega dolžnika status solidarnega dolžnika v višini oziroma vrednosti premoženja, ki so ga kakorkoli dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala. Za ožje družinske člane se štejejo: zakonec oziroma oseba, s katero živi dolžnik v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, oseba, s katero živi dolžnik v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika. Predlog zakona upošteva določbe Zakona o registraciji istospolne partnerske skupnosti (Uradni list RS, št. 65/05) ter kot ožjega družinskega člana opredeljuje tudi osebo, s katero živi dolžnik v registrirani istospolni partnerski skupnosti. Stroške davčne izvršbe nosi dolžnik, razen v primerih, ko se s pravnimi sredstvi dokaže, da izvršba ni bila upravičena. Odlog, zadržanje in ustavitev davčne izvršbe ter posledice tovrstnih pravnih dejanj bodo prav tako urejeni z zakonom.

Določeno je, da se davčna izvršba ne začne, če znesek davka po enem izvršilnem naslovu na dan zapadlosti ne presega 10 evrov. S predlogom zakona se ukinja obveznost davčnega organa, da pred začetkom davčne izvršbe, pošilja obvestilo o neplačanem dolgu.

Drugo poglavje predloga zakona določa, da so sredstva za poplačilo davčne obveznosti lahko: prenos denarnih sredstev, ki so pri bankah in hranilnicah, prenos denarnih terjatev, prodaja premičnin, prodaja nepremičnin, unovčenje drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic in nematerializiranih vrednostnih papirjev in prodaja deležev v družbi in premoženjskih pravic. Predmet davčne izvršbe je lahko vsako dolžnikovo premoženje ali premoženjska pravica, če z zakonom niso izvzeti oziroma omejeni, pri čemer je predmet davčne izvršbe lahko tudi znesek posojila in predplačila, ki ga dolžnik prejme od tretjih oseb. Izvajanje davčne izvršbe temelji na izvršilnem naslovu, ki dokazuje obstoj davčnega dolga. Če zavezanec za davek ne izpolni svoje davčne obveznosti v roku, ki ga določa zakon in ki je naveden bodisi v domači ali tuji odločbi, obračunu davka ali sklepu, postane ta akt izvršljiv in s tem tudi temelj za davčno izvršbo.

Zoper sklep, s katerim se začne davčna izvršba, je dovoljena pritožba v roku osmih dni od vročitve, in sicer pri davčnem organu, ki je izdal sklep, pri čemer s pritožbo ni možno izpodbijati samega izvršilnega naslova. Pritožba ne zadrži začetka davčne izvršbe, razen v primerih, ko davčni organ oceni, da je pritožbi mogoče ugoditi, se začetek davčne izvršbe zadrži do odločitve o pritožbi.

V nadaljevanju je urejena davčna izvršba na dolžnikove denarne prejemke in denarna sredstva ter na njegove denarne terjatve. Taksativno so naštet denarni prejemki, ki so izvzeti iz davčne izvršbe. Pri tem se izhaja iz načela zaščite dolžnika, saj gre za tiste denarne prejemke, ki jih dolžnik potrebuje za zadovoljevanje svojih osnovnih življenjskih potreb. Določene so omejitve, ki jih mora davčni organ upoštevati pri izvršbi na dolžnikove stalne denarne prejemke. Tako je z davčno izvršbo mogoče seči na dolžnikove denarne prejemke, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, največ do višine dveh tretjin, pri čemer mora dolžniku ostati najmanj znesek v višini 70% minimalne plače tako kot jo določa zakon, ki ureja minimalno plačo. 70% minimalne plače pomeni preračun minimalne plače na neto prejemek iz tega naslova. V primeru izvršbe na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah, omejitve oziroma izvzetja veljajo le za prejemke, nakazane za tekoči mesec.

Sklep o davčni izvršbi na dolžnikove denarne prejemke bo pravno učinkoval ne samo do dolžnika temveč tudi do delodajalca oziroma izplačevalca prejemkov.

Sklep o davčni izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri banki ali hranilnici, učinkuje do dolžnika in bank oziroma hranilnic, pri katerih ima dolžnik denarna sredstva. Odločba, s katero se banki naloži plačilo zneska, bo nov in samostojen izvršilni naslov, zavezanec za plačilo pa banka in ne več dolžnik. Za davčno izvršbo na dolžnikove denarne terjatve do izvajalcev plačilnega prometa se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo davčno izvršbo na dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah.

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika bo učinkoval zoper davčnega dolžnika in dolžnikovega dolžnika, in sicer se dolžniku zarubi terjatev, ki jo ima do svojega dolžnika do višine dolgovanega davka, dolžnikovemu dolžniku pa naloži, da zarubljeni znesek terjatve plača namesto svojemu dolžniku na predpisane račune.

V tretjem poglavju predloga zakona je urejena davčna izvršba na premičnine. Naštete so premičnine, ki so izvzete iz davčne izvršbe oziroma omejitve davčne izvršbe na nepremičnine pravnih oseb in posameznikov, ki samostojno opravljajo dejavnost. V tem delu je urejena tudi cenitev in prodaja za t.i. neskupnostno blago oziroma blago, ki je še pod carinskim nadzorom ter uničenje oziroma brezplačen odstop blaga namesto prodaje. Davčna izvršba na premičnine se lahko izvede na vse dolžnikove premičnine, razen na tiste, ki so izvzete iz davčne izvršbe po predlogu tega zakona, pri čemer bo potrebno upoštevati osem dnevni rok od dneva izdaje sklepa pa do začetka rubeža, zaradi spoštovanja

pravic tretjih oseb. Dejanja, ki jih davčni organ opravi v postopku izvršbe na premoženjih so rubež, cenitev in prodaja premoženj.

V predlogu zakona je nadalje določeno, da se zarubljene premoženja praviloma prodajo na javni dražbi, lahko pa se prodajo tudi po dolžniku, z zbiranjem ponudb ali z neposredno pogodbo. Zarubljene vrednostne papirje in druge predmete, ki imajo ceno na organiziranem trgu, prodaja Ministrstvo za finance oziroma pravna oseba, ki jo pooblasti Ministrstvo za finance. Urejeni bodo posamezni z zakonom dovoljeni načini prodaje. Na javni dražbi se zaradi načela ekonomičnosti praviloma prodajo premoženja, katerih vrednost presega 1.200 evrov. Nadalje je določena vrednost, po kateri se lahko blago proda na prvi javni dražbi oziroma na eventualni drugi dražbi, nadalje minimalno število udeleženih ponudnikov ter postopek poteka javne dražbe. V primeru, da se zarubljene premoženja ne uspejo prodati niti na prvi in niti na drugi javni dražbi, se le-te lahko prodajo na enega od drugih načinov prodaje, ki jih določa predlog zakona. Dolжник bo lahko sam prodal zarubljene premoženja, in sicer pod naslednjimi pogoji: če se na tak način lahko v celoti poplačajo dolžni davek in stroški davčne izvršbe, razen določenih izjem, in če kupec premoženja izroči denar izterjevalcu oziroma vplača kupnino na predpisane račune.

Prodaja blaga, ki je bilo dokončno odvzeto na podlagi zakona o obdavčenju ali drugega zakona oziroma blaga, ki je bilo prepuščeno davčnemu organu v prosto razpolaganje ter drugega blaga, ki ga po zakonskem pooblastilu prodaja davčni organ, se smiselno izvaja v skladu z določili, ki urejajo prodajo zarubljenih premoženj.

Če davkov ne bo mogoče izterjati iz dolžnikovih denarnih prejemkov, terjatev, sredstev na računih pri bankah oziroma hranilnicah ali iz njegovega premoženja oziroma če tako določa zakon, lahko davčni organ opravi izvršbo na dolžnikove nepremoženja, njegove deleže v družbah ali premoženjskih pravic. Za razliko od ostalih predmetov izvršbe, je za davčno izvršbo na dolžnikove nepremoženja, deleže v družbah in premoženjske pravice pristojno sodišče, na območju katerega nepremoženje leži oziroma je prijavljen delež družbenika oziroma premoženjska pravica. Postopek izvršbe se izvede v skladu z ZIZ.

Za rubež in prodajo nematerializiranih vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo določbe o rubežu in prodaji premoženj. Sklep o izvršbi na nematerializirane vrednostne papirje se vroči dolžniku in klirinško depotni družbi.

5. V četrtem delu predloga zakona so urejene zadeve, ki se nanašajo na mednarodne vidike obdavčevanja v najširšem smislu.

V zakon so vnesene zahteve, ki so predmet Direktive Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin, UL L 73 z dne 19.3.1976, s spremembami, ter Direktive Komisije 2002/94/ES z dne 9. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 76/308/EGS o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev v zvezi s prelevmani, davki in drugimi ukrepi, UL L 337 z dne 13.12.2002 – v I. poglavje četrtega dela tega zakona. Nadalje je v predlog zakona vnešena Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – v 10. podpoglavje I. poglavja petega dela tega zakona. Direktiva Sveta 2003/49 z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic, ki velja za povezane družbe različnih držav članic, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – se vnaša v predlog zakona s 381. in 382. členom tega zakona.

Določbe veljajo tako za pomoč slovenskih pristojnih organov tujim, kadar ti zaprosijo za pomoč, kot tudi za primere, ko slovenski organi zaprosijo za pomoč tuje organe. Določene so oblike pomoči, ki jih lahko zahteva organ druge države članice, kot tudi davki, za katere se lahko zahteva pomoč. Oblike pomoči so: izmenjava podatkov, vročitev dokumentov, davčna izvršba in zavarovanje plačila davčne

obveznosti. Davki, v zvezi s katerimi slovenski pristojni organ lahko nudi oziroma zahteva upravno pomoč, so naštetí taksativno in so: nadomestila, intervencijski in drugi ukrepi, ki so v celoti ali delno sistem financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, vključno z zneski, pobranimi v zvezi s temi ukrepi, posebne uvozne in druge dajatve, predvidene v skupni organizaciji trga za področje sladkorja, uvozne dajatve, izvozne dajatve, davek na dodano vrednost, trošarine od tobačnih izdelkov, alkohola in alkoholnih pijač ter energentov, davki na dohodek in kapital, davki na zavarovalne premije, požarna taksa in obresti, upravne kazni in globe ter stroški, povezani z ostalimi prej naštetimi terjatvami, razen denarnih kazni za kazniva dejanja, kot jih določajo veljavni predpisi države članice, ki je zaprosena za upravno pomoč. Pristojnost za sodelovanje z organi drugih držav članic bo razdeljena med Davčno upravo Republike Slovenije in Carinsko upravo Republike Slovenije ter Ministrstvom za kmetijstvo, in sicer glede na področja, za katera so tudi sicer pristojni pri ugotavljanju in pobiranju dajatev, za katere se lahko zahteva medsebojna upravna pomoč.

V drugo poglavje četrtega dela zakona so prenesene tudi določbe Direktive Sveta 77/799/EEC z dne 19. decembra 1977 o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposredne obdavčitve, UL L 336 z dne 27. decembra 1977, s kasnejšimi dopolnitvami.

To poglavje ureja načine in postopek izmenjave podatkov, ki jih pristojni organi držav članic potrebujejo zaradi odmere davkov v eni izmed njih. Prav tako se določi način in postopek medsebojne upravne pomoči med državami članicami EU pri vročanju dokumentov. Podatki se lahko izmenjujejo na različne načine: na zaprosilo, avtomatično ali spontano. Splošno je določeno, da se podatki izmenjujejo na zaprosilo, pri čemer pa se lahko pristojni organi držav članic med seboj dogovorijo za točno določene kategorije posameznih primerov, za katere si bodo izmenjevale podatke avtomatično. Spontana izmenjava podatkov med pristojnimi organi se izvaja za podatke, ki so pomembni za odmero davka in bi v primeru, da posamezni pristojni organi v državah članicah z njimi niso seznanjeni, lahko privedli do napačne odmere davka oziroma do neupravičenega izogibanja davčnim obveznostim. Medsebojna izmenjava podatkov med pristojnimi organi držav članic je dolžnost, ki jo mora vsak organ izpolniti. V primeru, da zahtevku posameznega pristojnega organa države članice ni mogoče ugoditi, je potrebno zavrnitev zahtevka natančno utemeljiti.

Določena je tudi pristojnost za izmenjavo podatkov. Na novo pa se določi pristojnost za vročanje dokumentov. Za izmenjavo podatkov med državami članicami glede obdavčevanja dobav oziroma pridobitev blaga in opravljanje storitev med državami članicami ter vročanje dokumentov je pristojna Davčna uprava Republike Slovenije. Ta člen predstavlja tudi konkretizacijo obveznosti, da se uredbe Evropske unije v Sloveniji uporabljajo neposredno.

V tretjem poglavju predloga zakona je urejeno tudi osnovno pooblastilo glede izmenjave podatkov o dohodku v obliki plačil obresti, v slovenski pravni red pa se prenašajo določbe Direktive Sveta 2003/48/ES o obdavčitvi dohodka od prihrankov obliki plačil obresti. Podrobnosti pa bodo urejene v posebnem delu v poglavju o dohodnini.

Četrto poglavje predloga zakona ureja tudi izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, in sicer: postopek skupnega dogovora v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja (običajno 25. člen teh mednarodnih pogodb), plačilo davka v skladu z mednarodnimi pogodbami o izogibanju dvojnega obdavčevanja oziroma uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Na novo predlog zakona določa pristojni organ za izvajanje obveznosti po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčenja.

6. V petem delu predloga zakona so urejene posebnosti pri pobiranju posameznih vrst davkov. V tem delu bodo podrobneje določeni administrativni postopki v zvezi z izvajanjem zakonov o obdavčenju. Določbe o odmeri davka od dediščin in daril, davka od dobitka od iger na srečo in davka na promet nepremičnin in davka na nepremičnine bodo iz tega zakona premeščene v posamezne zakone o obdavčenju, kar bo pripomoglo k preglednosti predpisov o teh oblikah obdavčenja.

V tem delu se ureja administrativno postopanje v zvezi z dohodnino. V načelu je zadržan enak postopek kot je uveljavljen po sedanjem zakonu, kar pomeni, da je zadržana letna odmera na podlagi davčne napovedi zavezanca, akontiranje dohodnine pa se bo izvajalo z davčnim odtegljajem, obračunom davka in tudi na podlagi napovedi. Vse navedene vrste pobiranja so posebej opredeljene in določene.

Predlagane so poenostavitve v zvezi z vlaganjem davčne napovedi za odmero dohodnine. Tako dohodnino na letni ravni izračuna oziroma ugotovi davčni organ z odločbo, ki jo izda na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec. Na podlagi teh podatkov davčni organ sestavi informativni izračun dohodnine, ki se šteje za davčno napoved, če davčni zavezanec nanj ne ugovarja. Po preteku roka za ugovor postane informativni izračun dokončna odločba o odmeri dohodnine. V primeru, da zavezanec ugovarja zoper informativni izračun v 15 dnevnem roku, mora vložiti dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved. Prav tako mora zavezanec vložiti napoved dohodnine, če mu informativni izračun ni bil vročen do 31. maja tekočega leta, pa je imel v obdobju obdavčljive dohodke. V primeru, da zavezanec ugovarja zoper informativni izračun, ali sam vloži napoved dohodnine, davčni organ izda odločbo, zoper katero je možna pritožba. Če davčni zavezanec umre pred vročitvijo informativnega izračuna dohodnine oziroma pred vložitvijo napovedi, ni izračuna in poročila dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

Bistveno poenostavitev predstavlja poenostavitev črtanje obveznosti, da morajo subjekti, ki opravljajo dejavnost, davčnemu organu posredovati podatke, ki se nanašajo na dohodke, ki so oproščeni dohodnine, saj takšna obveznost predstavlja za davčnega zavezanca nesorazmerne stroške.

V podpoglavju, ki ureja akontacijo dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, so določeni postopki v zvezi z izračunom in plačilom akontacije dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, in sicer od katastrskega dohodka oziroma pavšalne ocene dohodka na čebelji panj in od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

Bistvena sprememba oziroma novost pa bo določena tudi glede uveljavljanja ugodnosti v primerih obdavčitev pri prenosu premoženja, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah, kjer ne bo več dovoljenja davčnega organa, temveč se bodo navajane ugodnosti lahko pridobile zgolj na podlagi priglasiitve davčnemu organu, vsled tega bo tudi postopek priglasiitve v vseh navedenih transakcijah spremenjen. Predlaganje obračunov bo še bolj sledilo pripravam poročila za poslovne namene, npr. še bolj se bo upošteval obračunski dan.

Določbe o odmeri davka na promet nepremičnin, davka na nepremičnine, davka od iger na srečo in davka na dediščine in darila bodo iz Zakona o davčnem postopku premeščene v posamezne zakone o obdavčenju, kar bo pripomoglo k preglednosti predpisov o teh oblikah obdavčevanja.

Za leto 2006 bo davčni organ davčnim zavezancem posredoval, na podlagi prejetih kontrolnih podatkov, predizpolnjene napovedi za odmero dohodnine. Davčni zavezanec bo vpisal manjkajoče podatke in že vpisane podatke lahko tudi popravil, podpisano predizpolnjeno napoved pa vrnil davčnemu organu najkasneje do 30. aprila 2007. V kolikor davčni zavezanec predizpolnjene dohodninske napovedi za leto 2006 ne bo prejel do 31. marca 2007, bo moral sam izpolniti dohodninsko napoved in jo posredovati davčnemu organu, razen v primeru, da mu dohodninske napovedi za leto 2006 tudi sicer ni treba vložiti. V nadaljevanju člen določa tudi, da se glede nadaljnjega postopka v zvezi z odmero dohodnine za leto 2006 smiselno uporabijo določbe ZDavP-1.

4. Ocena finančnih posledic za državni proračun

S predlogom zakona ne bo prišlo do neposrednih finančnih posledic za državni proračun. Za izvajanje tega zakona v proračunu ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev.

5. Ocena finančnih posledic na druga javna finančna sredstva

S predlogom zakona ne bo prišlo do neposrednih finančnih posledic za druga javna finančna sredstva.

6. Prilagojenost ureditve pravu EU

V zakon so vnesene zahteve, ki so predmet Direktive Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin, UL L 73 z dne 19.3.1976, s spremembami, ter Direktive Komisije 2002/94/ES z dne 9. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 76/308/EGS o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev v zvezi s prelevmani, davki in drugimi ukrepi, UL L 337 z dne 13.12.2002 – v I. poglavje četrtega dela tega zakona.

Nadalje je v predlog zakona vnešena Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – v 10. podpoglavje I. poglavja petega dela tega zakona.

Direktiva Sveta 2003/49 z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic, ki velja za povezane družbe različnih držav članic, UL L 157 z dne 26. junija 2003 – se vnaša v predlog zakona s 379., 380. in 381. členom tega zakona.

V drugo poglavje četrtega dela zakona so prenesene tudi določbe Direktive Sveta 77/799/EEC z dne 19. decembra 1977 o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposredne obdavčitve, UL L 336 z dne 27. decembra 1977, s kasnejšimi dopolnitvami.

V tretjem poglavju četrtega dela zakona je urejeno tudi osnovno pooblastilo glede izmenjave podatkov o dohodku v obliki plačil obresti, v slovenski pravni red pa se prenašajo določbe Direktive Sveta 2003/48/ES o obdavčitvi dohodka od prihrankov obliki plačil obresti. Podrobnosti pa bodo urejene v posebnem delu v poglavju o dohodnini.

7. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

V nadaljevanju so podane temeljne značilnosti postopka pobiranja davkov po izbranih evropskih državah.

Avstrija

V Republiki Avstriji ureja davčni postopek Zvezni dajatveni red (Bundesabgabenordnung), ki vsebuje splošne določbe glede obdavčitve, pravice in dolžnosti zavezancev ter kazenske določbe. Zakon vsebuje tudi vse določbe glede strank, vlog, pristojnosti, izločitve uradnih oseb, pisanjih v postopku, vpogledu v spise, vročanju, obliki odločitev ipd., saj ne predvideva subsidiarne uporabe zakona o splošnem upravnem postopku. Zvezne dajatve so definirane kot vse javne dajatve, določene z zveznimi predpisi, kot tudi dajatve, ki izhajajo iz neposredno uporabljivih predpisov Evropske unije, ter uvozne in izvozne dajatve, če carinski predpisi ne določajo drugače, ter tudi vse vrste subvencij in vse akcesorne terjatve, ki nastanejo v davčnem postopku (zvišanja dajatev, obresti, stroški postopka in kazni).

Način pobiranja davkov

Davčna obveznost nastane, ko so izpolnjeni pogoji za njen nastanek po zakonu o obdavčenju. Davčni zavezanec je opredeljen kot tisti, ki je po davčnih predpisih dolžan plačati davek.

Uradne osebe davčnega organa so pri opravljanju nalog dolžne upoštevati določbe, ki se nanašajo na davčno tajnost. K varovanju davčne tajnosti pa so zavezani tudi vsi, ki so zaradi opravljanja svojega dela (izvedenci, pomočniki,...) seznanjeni s podatki o zavezancih, njihovih obveznostih ali pa s posameznimi akti oziroma postopki pri organu. Podatki, ki so po zakonu davčna tajnost se smejo razkriti le, če je to potrebno v davčnem monopolnem ali finančnokazenskem postopku, če je tako določeno z zakonom ali je v javnem interesu oziroma če tisti, na katerega se podatki nanašajo, poda pisno soglasje za razkritje podatkov.

Davčni organ mora po uradni dolžnosti ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za obdavčenje, v skladu z načelom materialne resnice. Prav tako mora davčni zavezanec davčnemu organu razkriti vse podatke, ki so pomembni za obdavčenje. Temu služijo predvsem davčne napovedi, prijave premoženja, davčni obračuni in druge vloge zavezanca. Formalna oblika poslov za obdavčenje ni pomembna, temveč se pri ugotavljanju davčne obveznosti vedno upošteva vsebina pravnih poslov in dejanskih stanj. Fiktivni pravni posli, ki imajo za posledico spremembo višine davčne obveznosti ali nezmožnost plačila davka, se pri obdavčenju ne upoštevajo, tako da je zavezanec zavezan k plačilu take obveznosti, ki bi bila, če fiktivni pravni posel sploh ne bi bil sklenjen. K vodenju in hranjenju poslovnih knjig za davčne namene so zavezani vsi, ki imajo to dolžnost že po drugih predpisih, poleg tega pa so posamezne kategorije, ki bi po ostalih predpisih lahko izpadle, določene še posebej. Tisti davčni zavezanci, ki so dolžni plačevati davčni odtegljaj, morajo hraniti tiste zapiske, ki so po veljavnih predpisih potrebni za ugotavljanje dejstev za obdavčenje.

Vsak davčni zavezanec, za katerega to določa zakon o obdavčenju ali pa je pozvan k njeni vložitvi s strani davčnega organa, je dolžan vložiti davčno napoved ali davčni obračun. V primeru, da zavezanec iz neopravičljivega razloga napovedi ne vloži pravočasno, mu lahko davčni organ naloži plačilo v višini do 10 odstotkov odmerjene dajatve. Davčni organ lahko od davčnega zavezanca zahteva naj mu predloži dokumente, listine, izpiske in podobno, če je to potrebno za ugotavljanje dejstev, ki so navedena v davčni napovedi ali v davčnem obračunu. Davčni zavezanec mora v tem primeru na zahtevo davčnega organa dokazovati resničnost in verodostojnost teh dokazil.

Nadzor nad davčnimi zavezanci vršijo pooblaščen osebe davčnega organa v različnih oblikah. Avstrijski pravni red pozna zunanji nadzor in poseben nadzor. Za dokazovanje dejstev in okoliščin, ki so pomembne za obdavčenje, imajo davčni zavezanci na voljo vse splošno uveljavljene institute dokazovanja (listine, priče, izvedenci...).

Posebna obravnava velja za majhne zneske davčnih obveznosti, saj se zneski do 20 evrov štejejo za neizvršljive.

Zavezujoča informacija

Sistem rulingov v Avstriji ni posebej urejen, pač pa so to prakso izpeljali iz 2. člena Auskunftspflichtgesetzes (t.j. zakon, ki ureja obveznost dajanja podatkov). Ta predpis določa, da vsakdo lahko da pisno ali ustno vprašanje ali vprašanje preko telefona, s katerim se lahko naslovi določeno vprašanje na davčno službo in le-ta odgovori. Na podlagi dobre vere je potem to zavezujoče - in iz te določbe so nastali rulingi, ki jih poznajo v Avstriji.

Pravna sredstva

Pritožba

Če ni drugače določeno v zakonu o obdavčenju, je pritožba mogoča na vse prvostopenjske odločbe. Vloži jo lahko vsakdo, na katerega se odločba nanaša oziroma proti kateremu odločba učinkuje, in sicer v roku enega meseca od vročitve odločbe. Pritožbo je mogoče vložiti na organ, ki je izdal izpodbijano odločbo, ali na drugostopenjski organ, ki je pristojen za odločanje o pritožbi. K pritožbi lahko pristopijo tudi druge osebe, ki imajo pravni interes. V postopku odločanja o pritožbi se najprej opravi formalni preizkus pritožbe, s katerim se preveri pravočasnost in dopustnost pritožbe. V primeru vsebinskih pomanjkljivosti pritožbe zaradi tega ni mogoče zavreči, ampak je potrebno pritožnika pozvati, naj v določenem roku pritožbo dopolni. Pritožbeni organ pri odločanju o pritožbi najprej izda

predhodno odločbo, s katero lahko izpodbijano odločitev spremeni, jo razveljavi ali pa pritožbo kot neutemeljeno zavrne. Po izdaji predhodne odločbe lahko vsakdo pri drugostopenjskemu organu vloži prošnjo za pritožbo nanjo. Po poteku postopka morebitnega odločanja o pritožbi na predhodno odločbo se lahko, če udeleženci soglašajo, izda druga predhodna odločba o pritožbi. Po opravljenem postopku pa se izda odločba o pritožbi. V postopku o pritožbi ima drugostopenjski organ enaka pooblastila kot jih je imel organ, ki je izdal odločbo na prvi stopnji. Pritožba nima suspenzivnega učinka in proti njej ni dopustno redno pravno sredstvo.

Sprememba, odprava ali razveljavitev po uradni dolžnosti

Davčni organ lahko popravlja očitne pisne in računske napake v odločbi. Sprememba ali preklic odločbe pa je dopustna le v primeru spremembe dejanskih okoliščin ali če je bila odločba izdana na podlagi napačnih ali zmotnih podatkov. Odločbo lahko razveljavi tudi nadzorni organ pri izvajanju nadzorstvene pravice, če vsebuje formalne pomanjkljivosti, če je bilo napačno ugotovljeno dejansko stanje, ali če je bilo napačno uporabljeno materialno pravo.

Obnova postopka

To izredno pravno sredstvo je mogoče, ko zoper akt ni več dopustno redno pravno sredstvo. Postopek se lahko začne na zahtevo stranke ali po uradni dolžnosti. Obnovitveni razlogi so nova dejstva in dokazi; kadar odločba temelji na dejstvih, ki so posledica kaznivega dejanja; kadar je odločba odvisna od odločitve o predhodnem vprašanju, pa je bilo kasneje o tem vprašanju drugače odločeno. Obnova postopka ni več mogoča po preteku zastaralnega roka. O obnovi postopka odloča organ, ki je zadnji odločal od zadevi.

Kazenske določbe

Avstrijski zakon, ki ureja davčni postopek, predvideva le institut ukлонilne kazni v postopku. V primeru da posameznik ne opravi dejanj, ki se jih zaradi njihove narave ne da izvršiti preko tretjih oseb, se ga pozove, naj opravi zahtevana dejanja, sicer bo moral plačati določeno ukлонilno kazen. Ta kazen se lahko izreče do višine 2.200 evrov. V postopku ima organ tudi možnost izreči kazen za prekršek v višini do 400 evrov, posamezniku, ki s svojimi ravnanji ovira postopek ali pa se neprimerno vede, oziroma posamezniku, ki očitno zlorablja postopek z namenom, da bi se izognil plačilu davčne obveznosti ali pa da bi zavlačeval z njenim plačilom. Ostalih kazenskih določb zakon ne vsebuje, saj vsa kazniva ravnanja in sankcije zanje določa Finančni kazenski zakon.

Samoprijava

je zakonsko urejena v 29. členu Kazenskega zakonika finančnega prava (t.i. Finanzstrafgesetz) in vsebuje stroge formalne in vsebinske pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da se kršitelji predpisov izognejo kazni. Zaradi strogih pogojev samoprijava velikokrat ne doseže svojega namena – oprostitev kazni.

Nanaša se tudi na dolžnost sodelovanja z oblastmi pri opravljanju nadzora (inšpekcije in podobnih pregledov) ter obveznost dajanja podatkov. V primeru, da samoprijava ni formalno in vsebinsko pravilna in je zato pravno neveljavna, postane domnevni storilec – kršitelj davčnih predpisov – obdolženec, in nanj se usmeri vsa pozornost nadzornih organov. V tem primeru zanj ne velja dolžnost sodelovanja z oblastmi in obveznost dajanja podatkov, saj je to v nasprotju z načelom prepovedi prisile k samoobdolžitvi oziroma pričanju v svojo škodo.

Pogoji za popolno in pravno veljavno samoprijavo:

- a) dejavno kesanje: takojšnje poplačilo prikritega davčnega dolga oziroma poplačilo v roku dovoljenega odloga plačila, ki znaša največ dve leti,
- b) predložitev natančnih podatkov in okoliščin storjenega prekrška / kaznivega dejanja,
- c) predložitev samoprijave pri stvarno in krajevno pristojnem organu oblasti,

d) izrecna navedba storilca dejanja: razjasnitev vprašanja, kateri fizični osebi gre pripisati storjeni delikt.

a) t.i. »Dejavno kesanje«

Samo doplačilo davčnega dolga državi ne zadošča. Razkriti je potrebno, za katero kršitev davčnih predpisov gre (na katere določbe se nanaša), v kakšnem obsegu, koliko torej znaša prikriti dolg, ter priložiti dokumente, ki to dokazujejo. Dolg lahko poravna kdorkoli. Dolžnik lahko kljub storjenemu prekršku zaprosi za ugodne plačilne pogoje, zlasti za možnost odloženega plačila, pri čemer je najdaljši rok za odlog 2 leti. Dokler ves dolg ni poplačan, oprostitev kazni ne nastopi (v celoti), možno pa je t.i. delno učinkovanje. V praksi niso naklonjeni odobritvi ugodnejših plačilnih pogojev v teh primerih, čeprav jih predpisi pri tem ne omejujejo.

Dveletni rok odloženega plačila začne teči v tistih primerih, ko so davčni zavezanci dolžni predložiti samoobračun v trenutku podaje samoprijave; v primerih odmere (ko davčni organ odmeri davek) pa takrat, ko je vsota davka za plačilo natančno določena, v skladu z dejanskim stanjem.

Odprto vprašanje ostaja kazenska odgovornost v primeru odpisa davčnega dolga, oziroma ali to avtomatsko pomeni tudi umik kazenskega pregona oziroma kazni za storilca. Novejša praksa se nagiba k temu, da se odpis dolga enači s poplačilom le tega, tako, da je umik kazni še vedno možen, ob izpolnjevanju ostalih pogojev.

b) Predložitev natančnih podatkov in okoliščin storjenega dejanja (utaje)

Predložiti je potrebno navedbe o storjenem prestopku, vse značilnosti dejanskega stanja, ki vplivajo oziroma bi lahko vplivale na obseg dolgovane davka, dovolj natančno in izčrpno, da ti podatki lahko predstavljajo dejansko podlago za odločitev pristojnega organa o tej zadevi. Priložiti je treba dokumentacijo, dokazila o neizkazanih dohodkih, vse, po čemer bi se lahko določila pravilna (dejanska) davčna osnova. Le-ta mora prestati preizkus verjetnosti, ustrezati verjetni dejanski davčni osnovi. Seveda gre v mnogih primerih za poskus, da se približa realni osnovi, ker pa dokumentacija ni vedno na voljo, prav tako ni knjigovodskih evidenc, mora biti volja davčnega zavezanca razvidna iz prijave.

Delno razkritje delikta naj bi po zakonu učinkovalo kot delna oprostitev kazni. Sodna praksa pa je institut razvila v smeri, da davčni zavezanec ne odgovarja za tiste delikte, za katere je podal samoprijavo, za ostale pa. V primeru odloga plačila mora zavezanec v skrajnem roku dveh let poplačati dolg v celoti, sicer se šteje, kot da samoprijave ni bilo.

Ni potrebno, da je samoprijava podana izrecno pod tem imenom, upošteva se vsebina vloge zavezanca.

c) Pristojni organ

Za sprejem samoprijave je stvarno in krajevno pristojen tisti organ, ki je pristojen za pobiranje davkov. Ta pogoj povzroča precej težav, ker zavezanci pogosto podajo samoprijavo organu, ki pride k njim v kontrolo (razne inšpekcije in drugi kontrolni organi), ki pa ni nujno organ pristojen za pobiranje davkov. Na ta način pa zavezanci zamudijo pravočasnost samoprijave pri pristojnem organu.

d) Pravočasnost samoprijave

Samoprijava je prepozna in oprostitev kazni posledično izključena, če je podana po tem, ko so se dejanja pregona že začela - ko je bil delikt deloma ali v celoti že odkrit in je to dejstvo storilcu znano; oziroma je bila samoprijava podana kasneje kot ob začetku kontrolnega pregleda (inšpekcijskega postopka, drugega postopka nadzora).

Dejanja pregona, ki so se že začela, morajo biti navzven vidna oziroma zaznavna, vseeno je, proti kateri osebi so naperjena. Če so se že začela, je to ovira za oprostitev kazni (pravno učinkovito samoprijavo) za vse udeležene. V tem primeru ni subjektivnega pogoja, ni potrebno, da samoprijavitelj ve, da so se dejanja pregona že začela. Rutinski kontrolni pregledi, ki jih oblasti izvajajo na lastno

pobudo, ne predstavljajo začetka pregona, razen v primeru, da obstaja sum o storjenem deliktu in predstavlja pregled sredstvo za odkrivanje dokazov o le-tem, takrat se šteje, da se je pregon že začel.

Odkritje prekrška oziroma kaznivega dejanja: dejanje mora biti deloma ali v celoti odkrito. Obstajati mora konkreten sum davčne utaje določene osebe. Poleg tega pa mora biti izpolnjen še subjektivni pogoj, da je storilcu odkritje dejanja znano. Šele v tem primeru lahko samoprijavo štejemo za prepozno. Vseeno je, kateri organ oblasti dejanje odkrije.

Samoprijava ob začetku inšpekcijskega ali drugega kontrolnega pregleda je zadnji trenutek, ko je še mogoče podati uspešno samoprijavo. Prelomni trenutek je začetek uradnih dejanj v okviru postopka nadzora, pri tem pa ni mišljena predstavitev osebe, ki bo opravila postopek (z uradno izkaznico) in predložitev naloga za preiskavo oziroma pregled, ampak dejanski začetek preiskave, poziv za predložitev dokumentov, knjigovodskih evidenc, ipd. Prav tako ni merodajen dejanski začetek pregleda, s trenutkom, ko so knjige dane v vpogled, ampak trenutek, ko je lahko tudi davčni zavezanec seznanil z začetkom postopka (subjektivni pogoj).

Pri dejanjih iz malomarnosti je pravočasna samoprijava možna tudi kasneje, med kontrolnim postopkom, saj kršitelj predpisov v tem primeru ni kršil zavestno, in mu mora še biti dana možnost, da se izogne kazni in napake popravi.

Praviloma bi morala uradna oseba, ki opravlja pregled, sama pozvati k samoprijavi. Kadar pa tega ne stori, se šteje za prelomni trenutek poziv uradne osebe k predložitvi knjig in dokumentov.

e) Izrecna navedba kršitelj: ta pogoj je v praksi eden bolj problematičnih, saj velja samoprijava samo za tiste osebe, za katere je podana. V večini primerov je v praksi več možnih storilcev določenega prekrška. Samoprijava pa učinkuje samo za tiste osebe, ki so v njej izrecno navedene, in ne za vse, ki utegnejo biti vpleteni. Pri tem ni dovolj navedba pravne osebe ali splošna navedba določenega delovnega mesta (naziva, funkcije), ampak mora biti fizična oseba izrecno poimenovana. Ta pogoj se lahko spregleda samo v tistih primerih, ko lahko kot storilec pride v poštev samo ena fizična oseba in nihče drug, npr. v enoosebnih družbah.

V primeru, da davčni zavezanec, ki je predložil samoprijavo, ne izpolnjuje pogojev za oprostitev kazni, bo najverjetneje obsojen za davčno utajo, pri čemer se samoprijava enači s priznanjem delikta in lahko vodi k izreku milejše denarne kazni ali kazni odvzema prostosti. Kot olajševalna okoliščina se lahko upošteva tudi povračilo škode, četudi (pre)pozno, seveda je potrebno pri tem upoštevati vsa pravila za odmero kazni.

Institut samoprijave predstavlja uravnoteženje strogim davčnim predpisom in daje možnost za izognitev kazni. Pogoji za pravno učinkovito in uspešno samoprijavo so strogi, zato jih ne gre interpretirati preveč ozko, da ne bi institut ostal le črka na papirju in v praksi postal neizvedljiv. Zato je potrebno pogoje razlagati gospodarstvu prijazno ter dvome v konkretnem primeru tolmačiti v korist samoprijavitelja.

Mednarodno sodelovanje

Zvezno ministrstvo za finance lahko pri zavezancih za davek, ki so podvrženi zakonodajam več držav, v izogib dvojni obdavčitvi odredi, da se iz obdavčevanja izloči določene predmete, ki jih imajo ti zavezanci v tujini, ter se davke, ki izhajajo iz teh predmetov, prišteje k tujim davkom. Poleg tega pa Avstrijo zavezujejo tudi vsi pravni akti EU s tega področja.

Nemčija

V Zvezni republiki Nemčiji davčni postopek ureja zakon, ki velja od začetka leta 1987, ko je Nemčija izpeljala korenito davčno reformo.

Način pobiranja davkov

Davčni zavezanec je oseba, ki plača davčno obveznost. Zakon pozna institut solidarnih davčnih zavezancev, kar pomeni, da lahko davčni organ terja od vsakega od njih izpolnitev celotne davčne obveznosti. Ko kateri koli od dolžnikov izpolni obveznost, to velja za vse. Za univerzalne pravne naslednike velja, da prevzamejo obveznosti po osebi, ki je umrla oziroma prenehala, vendar le do višine premoženja zapustnika oziroma osebe, ki je prenehala. Davčni zavezanec je dolžan davčnemu organu sporočiti vsako spremembo svojega statusa, ki je pomembna za obdavčenje.

Davčne obveznosti obsegajo vse obveznosti davčno aktivnih in pasivnih subjektov. Osnovna obveznost aktivnih subjektov je podrobno spoznavanje pasivnih subjektov s postopkom obdavčenja. Obveza skupnega delovanja pri obdavčenju je skupna za aktivne subjekte, ki morajo pravilno uporabljati predpise, kot tudi za pasivne subjekte, ki so dolžni dajati točne podatke, na podlagi katerih se lahko predpisi pravilno uporabijo.

Pri ugotavljanju davčne obveznosti velja načelo materialne resnice. Davčni organi so zavezani k ugotavljanju vseh dejstev, ki so pomembna za obdavčenje. Pri tem pa so pooblaščen osebe vezane na posamezne omejitve. Postopek ne sme obsegati tistih dejanj davčnega zavezanca, ki ne predstavljajo davčno pomembnih dejstev. Pooblaščen osebe davčnega organa tudi ne smejo izkoriščati trenutne situacije davčnega zavezanca, ki ima pravico, da izvršuje svoje davčne obveznosti na njemu najugodnejši način. Za vsakega davčnega zavezanca se davek odmeri z odločbo na podlagi davčne napovedi. Kadar je davčna napoved nepopolna oziroma podatki v njej ne zadoščajo za odmero davka, lahko davčni organ odmeri davek na podlagi ocene davčne osnove, pri čemer upošteva davčne osnove primerljivih subjektov v dejavnosti. Zakon pozna tudi institut začasnega obdavčenja, še posebej kadar gre za davčnega zavezanca ali premoženje s tujim elementom, torej kadar se pričakuje naknadna sprememba odločitve. V enostavnih zadevah se lahko davek ugotavlja na enostavnejši in hitrejši način brez predhodnega preverjanja. Tudi v teh primerih se mora izdati odločba. Roki za ugotavljanje davčnih obveznosti so različni in se gibljejo od enega leta (za carine in obresti od neplačanih obveznosti) do desetih let. Splošni zastaralni rok je pet let in začne teči po koncu koledarskega leta, v katerem je prvič izdana zahteva davčnega organa za plačilo določenega davka. Pravna podlaga za dospelost davčne obveznosti je davčna napoved in odmerna odločba. V primeru naknadne spremembe odločbe začne zastaranje teči znova.

Zakon točno določa, kdo je dolžan voditi in hraniti poslovne knjige in dokumentacijo. Davčni zavezanci so dolžni davčnemu organu omogočiti vpogled v vso dokumentacijo za potrebe ugotavljanja davčne obveznosti.

Nadzor nad davčnimi zavezanci opravlja pristojni davčni organ. Vse vrste davčnih zavezancev so lahko podvržene tudi zunanjemu nadzoru. Nadzor opravlja ena ali več pooblaščenih oseb, ki se morajo pred začetkom opravljanja nadzora legitimirati s službenimi izkaznicami. Pooblaščen oseba lahko pregleduje verodostojnost celotne dokumentacije in zbira izjave od vseh oseb, ki so prihajale v poslovni stik z davčnim zavezancem, ki je podvržen nadzoru. Pooblaščen oseba pa je pri svojem delu kljub temu omejena s točno določenimi in taksativno naštetimi roki, v katerih se mora kontrola zaključiti, ter s pravilom, da mora pri svojem delu ravnati kot dober gospodar. Pooblaščen osebe so dolžne dati davčnemu zavezancu rezultate nadzora v pisni obliki, ne glede na to, ali se opravlja skrajšani ali popolni nadzor.

Zakon ureja posamezne institute v postopku obdavčenja, ki urejajo položaj davčnih zavezancev, ki bi jim plačilo davčne obveznosti povzročilo hujšo gospodarsko škodo ali pa bi jih spravilo v nevarnost za preživljanje. Ta instituta sta odlog plačila davka in odlog davčne izvršbe na imetju tega davčnega zavezanca. Odlog plačila davka se ugotovi na zahtevo davčnega dolžnika, pri čemer mora davčni zavezanec dokazati, da obstajajo taka dejstva, ki opravičujejo uporabo tega instituta. Odlog plačila davka se odobri za rok od treh do šestih mesecev, v tem času pa tečejo obresti po taki obrestni meri, ki le ohranja realno vrednost obveznosti.

Vse pooblaščen osebe davčnega organa in osebe, ki so na določeno delovno mesto postavljene le za določen čas morajo varovati davčno tajnost. Podatki, ki so označeni kot davčna tajnost, se lahko razkrijejo le v točno določenih primerih (kadar je to potrebno za obdavčenje, kadar to zakon izrecno dovoljuje, če davčni zavezanec soglaša...).

Pravna sredstva

Davčni organ je dolžan nuditi strankam izvensodno pravno pomoč. V primeru ugotovljenih nepravilnosti se lahko oškodovani davčni zavezanci pritožijo na davčni organ. Pritožba mora biti vedno podana v pisni obliki, z njo pa se zahteva restitucijo in drugačno odločitev v postopku. Roki za pritožbo so kratki, in sicer je splošni rok za pritožbo 15 dni od vročitve odločbe. Izjemoma je lahko pritožbeni rok 1 mesec. Na odmero odločbo se vloži ugovor, lahko pa se vloži tudi pritožba. Tudi ugovor mora biti podan v pisni obliki. Za oba postopka, ugovor in pritožbo, je predviden dvostopenjski postopek.

Kazenske določbe

Zakon vsebuje vse kaznovalne določbe, tako materialne kot tudi procesne, s področja finančnega prava. Opredeljeni so vsi prekrški in kazniva dejanja ter sankcije zanje in procesno-pravne določbe kazenskega prava.

Mednarodno sodelovanje

Zakon ne vsebuje določb s področja medregionalnega in mednarodnega prava. Sicer pa Nemčijo zavezujejo vsi pravni akti EU s tega področja.

Nizozemska

V Kraljevini Nizozemski ureja davčni postopek Splošni davčni zakon, ki vsebuje splošne določbe glede obdavčitve, obveznosti posredovanja podatkov ter kazenske določbe. Posebne določbe za posamezne davke pa določajo posebni zakoni. Državne davke zakon definira kot davke, ki jih pobira Davčna uprava po pooblastilu vlade in vse uvozne in izvozne dajatve, ki jih določa Carinski zakon.

Način pobiranja davkov

Odločba, s katero inšpektor določi davek, mora biti vedno izdana v pisni obliki, le v nekaterih primerih se lahko odločba pošlje po elektronski poti. Inšpektor izda odločbo na podlagi davčne napovedi, ki jo mora vložiti vsak, od katerega inšpektor tako zahteva. Rok za vložitev davčne napovedi ne sme biti krajši od 1 meseca. Ob vložitvi davčnega obračuna mora vsak priložiti tudi vse dokumente oziroma druge dokaze, katerih vsebina vpliva na odmero davka. Pri odmeri davka inšpektor ni vezan na davčni obračun in lahko odmeri davek tudi na podlagi ocene davčne osnove. Inšpektor lahko na prošnjo zavezancu tudi podaljša rok, ki ga je postavil za vložitev davčne napovedi. Nizozemska zakonodaja pozna tudi institut začasne davčne odločbe. Ta se izda v primerih, ko je mogoče višino davčne obveznosti ugotoviti šele po preteku določenega časovnega obdobja. Višina obveznosti naloženih z začasno odločbo, se izreče v znesku, ki bo verjetno ugotovljen kasneje, ko bodo znana vsa dejstva za odmero davka, ob upoštevanju vseh vnaprejšnjih plačil davčnega zavezanca in morebitnih ostalih začasnih odločb, ki so bile izdane za predmetno dajatev. Začasna davčna odločba se lahko izda šele, ko začne teči obdobje, v katerem se ugotavlja davčna obveznost.

V primerih, ko davčna zakonodaja določa, da se davek plača na podlagi davčnega obračuna, mora davčni zavezanec plačati davek organu, ki je pristojen za pobiranje davkov. Rok za plačilo obveznosti je 1 mesec od dneva nastanka davčne obveznosti, lahko pa se na prošnjo zavezanca tudi podaljša. Če je mogoče na podlagi katerega koli dejstva sumiti, da je bil davek napačno odmerjen, lahko inšpektor izda dopolnilno odločbo, s katero naloži dodatno plačilo davka, ali določi vsoto, ki jo je potrebno zavezancu vrniti. Izdaja dopolnilne davčne odločbe ni več mogoča v 5 letih po koncu koledarskega leta, v katerem je nastala davčna obveznost.

Za določene vrste dajatev, predvsem za določitev višine carinskih obveznosti, je potrebno objaviti javni poziv k plačilu. Javni poziv objavi inšpektor, razen v določenih primerih, ko morajo glede na naravo dajatve javni poziv objaviti resorni ministri.

Na zahtevo je dolžan vsak predložiti inšpektorju vse podatke, ki so pomembni za odmero davka in v ta namen omogočiti dostop do vseh knjig, posnetkov in ostalih nosilcev podatkov, katerih pregled organu omogoča, da se lahko prepriča o dejstvih, ki vplivajo na odmero davka. Enaka obveznost velja tudi za sporočanje podatkov povezanih oseb. Nihče ne sme odreči posredovanja podatkov, pri čemer bi se skliceval na varovanje podatkov, niti če gre za tajnost, ki je določena z drugimi zakoni. Sklicevanje na poklicno molčečnost je dovoljena le osebam, ki opravljajo versko dejavnost, notarjem, pravnim zastopnikom, odvetnikom, zdravnikom in lekarnarjem. Vse osebe, ki so na podlagi predpisov dolžne voditi knjige in zapise, jih morajo voditi tako, da v vsakem trenutku omogočajo jasen vpogled v njihovo finančno poslovanje ter tako v njihove pravice in obveznosti. Vsa dokumentacija mora biti shranjena in organizirana na tak način, da omogoča organu vpogled vanjo v razumnem času. V ta namen je dolžnost vsakega sodelovanje z davčnim organom. Kdor je dolžan predložiti dokumente organu, pa tega ne stori po svoji krivdi, s tem izgubi pravico do pritožbe, saj bo v tem primeru njegova pritožba zavržena že ob formalnem preizkusu.

Vsakdo je dolžan plačati obveznost, naloženo z odločbo, v roku, ki je določen v odločbi in ne sme biti krajši od 1 meseca. Na prošnjo zavezanca lahko inšpektor podaljša v odločbi določen rok. Za čas podaljšanja se zaračunajo tudi obresti, katerih višino in način odmerjanja urejajo posebni zakoni, ki urejajo posamezne dajatve. V primeru, da zavezanec ne izpolni svojih obveznosti v roku, pa je dolžan plačati tudi zamudne obresti. Kdor ne more plačati davčnih obveznosti, lahko zaprosi davčni organ, naj mu odpiše njegov dolg. V primerih, ko je davčni zavezanec upravičen do vračila preveč plačanega davka iz katerega drugega naslova, se mu lahko ugotovi odpust dolga le v višini razlike med njegovo obveznostjo in zneskom, ki bi mu moral biti izplačan s strani davčnega organa.

Fiktivni pravni posli, ki imajo za posledico bistveno zmanjšanje davčne obveznosti ali nezmožnost plačila davčnih obveznosti, se pri odmeri davka ne upoštevajo, tako da se davek odmeri, kot da tak posel sploh ni bil sklenjen.

Zavezujoče informacije

Zavezujoče informacije (t.i. ruling system) je bil uveden z namenom zagotavljanja varnosti v smislu davčne obravnave načrtovanih aktivnosti potencialnih investitorjev.

Za vnaprejšnje zavezujoče informacije ni nikakršne posebne zakonske podlage, ampak so vezani na sodno prakso Vrhovnega sodišča ter na splošna načela varnega poslovanja (načelo zaupanja in načelo enakega obravnavanja). V smislu načela zaupanja je treba razlikovati med informacijami, pri katerih so zahteve po zavarovanju davčnega zavezanca večje, in mnenji davčnih oblasti.

V primeru, da je bila zagotovljena informacija, bo zaupanje varovano le, če sama informacija ni očitno v nasprotju pravilni uporabi pravil kot so implementirana v davčnih zakonih in, da bi se davčni zavezanec moral zavedati nepravilne uporabe. Davčni zavezanec mora ravno tako biti v škodljivem položaju: zaradi same informacije je moral nekaj storiti ali opustiti.

V primeru mnenj so davčne oblasti dolžne varovati načelo zaupanja, razen če je samo mnenje očitno v nasprotju s pravilno uporabo davčne zakonodaje in se davčni zavezanec po zdravem razumu ne bi mogel zanesti nanj. Informacije, ki jih je davčni zavezanec predložil v postopku pridobitve mnenja, morajo biti pravilne.

Načelo enakopravnega obravnavanja zahteva objavo standardnih »ruling-ov« in »ruling« smernic. V primeru, da je »ruling« objavljen, je zavezujoč kot če bi bil objavljen »advance ruling«.

Definicija formalnega in neformalnega »rulinga«

Formalna vnaprejšnja zavezujoča informacija je vnaprejšnje mnenje (v okviru zakona, sodne prakse in pravil) davčnih oblasti, ki je zanje zavezujoče in, ki opisuje davčne posledice čezmejnih poslov multinacionalk. Razlikovati pa je treba med formalnimi standardnimi zavezujočimi informacijami in formalnimi posameznimi zavezujočimi informacijami. Prvi predstavljajo najpogostejše situacije in so objavljeni v posebnih publikacijah, ki jih izda davčni organ. Posamezne zavezujoče informacije pa so prilagojene posebnostim specifičnega primera. Postopek pridobivanja takšne posebne zavezujoče informacije je nekoliko dolgotrajnejši in davčni organi tudi niso zavezane objaviti celotnega besedila, ampak le povzetek. Lahko pa se te posebne zavezujoče informacije razvijejo v standardne.

Procesni vidiki

Zavezujočo informacijo izda davčna oblast brezplačno. Na splošno so formalne zavezujoče informacije izdane v roku 6 – 8 tednov po vloženi zahtevi ter na splošno veljajo za 4 fiskalna leta. V primeru večjih investicij je možno obdobje veljavnosti tudi podaljšati. Zavezujoča informacija preneha veljati, če se davčne aktivnosti, ki so njen predmet, ne pričnejo izvajati v roku devetih mesecev po pridobitvi dovoljenja administracije.

Davčna številka

Urejen je enotni sistem davčne številke in številke socialnega zavarovanja, kar pomeni, da se za oba namena uporablja enotna številka, ki jo določi uradna oseba davčnega organa. Tak enotni sistem identifikacije oseb omogoča državnim organom lažjo izmenjavo najrazličnejših podatkov, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog. Številka je vključena v vse dokumente, ki so izdani določeni osebi. Prav tako morajo vse osebe, ki so po davčni zakonodaji dolžne voditi poslovne knjige in dokumente, obvezno zahtevati dodelitev davčne številke. Osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in dokumente po nizozemskem Zakonu o davčnem postopku so: organi, fizične osebe, ki opravljajo pridobitno dejavnost, ali se ukvarjajo z zasebno obrtjo, fizične osebe, ki so zavezanke za davek po odbitku in prispevke za socialno varnost, in fizične osebe, ki se ukvarjajo z določenimi dejavnostmi.

Ugovor in pritožba

Ugovor lahko vloži vsaka oseba, na katero se odločba ali sklep nanaša, ali oseba, ki jo izpodbijani pravni akt kakor koli prizadeva. Ugovor se vloži inšpektorju, rok za vložitev pa je enak splošnemu roku v vseh upravnih zadevah t.j. 6 tednov. Rok za pritožbo v davčnem postopku začne teči na dan, ki je označen na davčnem obračunu ali na odločbi, oziroma naslednji dan po plačilu davčnega odtegljaja. O ugovoru odloča inšpektor, instrukcijski rok za njegovo odločitev pa je 1 leto. V postopku ugovora velja načelo kontradiktornosti v smislu, da mora biti stranka zaslišana in se ima pravico izjaviti o vseh dejstvih, ki so pomembna za razjasnitev primera.

Proti odločitvi inšpektorja o ugovoru se lahko vloži pritožba na sodišče (Court of Justice – Gerechtshof). Pritožbo lahko vloži tista zainteresirana stranka, ki lahko vloži tudi ugovor. Zoper odločitev sodišča o pritožbi se lahko sproži obnova postopka na Vrhovnem sodišču (Hoge Raad). Ugovor ali pritožba praviloma ne zadrži izvršitve odločbe.

Kdor zamudi rok za ugovor ali pritožbo, lahko zaprosi davčno upravo, da naj zmanjša njegovo obveznost po uradni dolžnosti. Prošnji bo ugodeno le, če bo obveznost očitno odmerjena previsoko.

Kazenske določbe

Zakon vsebuje tako določbe o prekrških, ki jih lahko storijo posamezne osebe z neizpolnjevanjem svojih davčnih obveznosti, kot tudi določbe o kaznivih dejanjih, ki jih te osebe lahko storijo s svojim ravnanjem. Kot kazniva dejanja se obravnavajo vsa ravnanja, ki se po davčni zakonodaji lahko kaznujejo z zaporno kaznijo, ostala dejanja pa se štejejo za manjše kršitve. Zakon pa vsebuje tudi specialne določbe o kazenskem postopku, ki veljajo v postopku zaradi kaznivih dejanj, predpisanih z davčno zakonodajo.

Prekrški

Zakon predpisuje globe za opustitev ali zamudo pri opravljanju dejanj in za prekrške storjene v davčnem postopku.

Za opustitev vložitve davčnega obračuna, inšpektor izreče globo v višini do 113 evrov. Za opustitev vložitve davčne napovedi v postopkih, ko se davek odmeri z odločbo, davčni inšpektor lahko ob izdaji davčne odločbe izreče še globo v znesku do 1.134 evrov. V primerih, ko davčni zavezanec, ki mora davek plačati na podlagi davčnega obračuna, ne izpolni svoje obveznosti, jo izpolni le deloma ali pa je ne izpolni v skladu z davčno zakonodajo, lahko inšpektor izreče globo v znesku do 4.537 evrov.

Z globo 3. kategorije (4.500 evrov) se kaznuje vsak, ki se ne legitimira v skladu s predpisi, krši določbe glede zastopanja, ali ne omogoči inšpektorju ogleda nepremičnin, ki je potreben za določitev davčne obveznosti.

Če davčni zavezanec, ki mora vložiti davčni obračun, ki je podlaga za obdavčenje, namenoma ne vложи obračuna, ali vложи nepopolnega, mu inšpektor izreče kazen do višine 100% osnove, ki se določi: v višini davčne obveznosti ali v primerih, ko se je pri odmeri davka upoštevala kakršna koli olajšava, brez upoštevanja te olajšave. V primerih, ko zavezanec naklepno ali iz velike malomarnosti povzroči, da je davek odmerjen prenizko, mu inšpektor ob izdaji dopolnilne odločbe izreče kazen do višine 100% osnove, ki se določi: v višini premalo plačane obveznosti ali v primerih, ko se je pri odmeri davka upoštevala kakršna koli olajšava, brez upoštevanja te olajšave.

Kazniva dejanja

Nizozemska ureditev je večino kršitev davčne zakonodaje opredelila kot kaznivo dejanje in je zanje zagrožena denarna kazen ali kazen zapor.

Z zaporno kaznijo do 6 mesecev ali globo 3. kategorije (4.500 evrov) se kaznuje osebo, ki je zavezana priskrbeti določene podatke, pa jih ne oziroma jih priskrbi nepopolne; osebo, ki je zavezana predložiti poslovne knjige, zapiske in ostale nosilce podatkov, pa tega ne stori oziroma predloži napačne ali ponarejene; osebo, ki je dolžna voditi poslovne knjige v skladu z davčno zakonodajo, pa jih ne; osebo, ki ne sodeluje z inšpektorjem pri pregledu knjig na način, ki bi mu omogočil čim lažjo razjasnitev zadeve; osebo, ki je dolžna izdati račun ali fakturo, pa tega ne stori oziroma izda nepopolnega.

Kdor namenoma ne vложи davčnega obračuna, ali pa tega ne stori po postopku, ki ga predpisuje davčna zakonodaja, ali pa namenoma stori večino dejanj, ki so opisana v prejšnjem odstavku, posledica pa je premalo odmerjen davek, se ga kaznuje z zaporom do 4 let ali globo 4. kategorije (11.250 evrov) oziroma do višine premalo plačanih davkov, če je ta znesek višji. Najhuje pa se kaznuje tistega, ki namenoma predloži napačne ali ponarejene poslovne knjige, kar ima za posledico premalo plačane obveznosti, in sicer s kaznijo zapor do 6 let ali globo 5. kategorije (450.000 evrov) oziroma v višini premalo plačanih davkov, če je ta znesek višji.

Samoprijava

Tako za prekrške kot za kazniva dejanja omogoča zakon storilcem teh dejanj, da naknadno posredujejo pravilne in popolne podatke, vložijo pravilno in popolno davčno napoved, predložijo pravilni in popolni davčni obračun. V primerih, ko kršitelji na ta način popravijo posledice svojih dejanj, se jih ne sme kaznovati, vendar pa lahko to storijo le dokler ne izvedo ali bi morali vedeti, da je inšpektor začel postopek davčne inšpekcije ali pa iz okoliščin izhaja, da bo postopek vsekakor začel.

Mednarodno sodelovanje

Na področju medregionalnega in mednarodnega prava vsebuje zakon le določbe o izogibanju dvojni obdavčitvi. Sicer pa Nizozemsko zavezujejo vsi pravni akti EU s tega področja.

8. Druge posledice zakona

Predlagatelj zakona ocenjuje, da bo zaradi jasnejših opredelitev postopkov med davčnimi organi in davčnimi zavezanci zakon pozitivno vplival na razmerja med davčnimi organi in davčnimi zavezanci in promoviral prostovoljno izpolnjevanje davčnih obveznosti.

B E S E D I L O Č L E N O V :

PRVI DEL SPLOŠNO

I. poglavje Splošne določbe

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja:

- obračunavanje, odmero, plačevanje, vračilo, nadzor in izvršbo davkov (v nadaljnjem besedilu: pobiranje davkov),
- pravice in obveznosti zavezancev ali zavezank za davek (v nadaljnjem besedilu: zavezanci za davek), državnih in drugih organov, ki so v skladu z zakonom pristojni za pobiranje davkov, ter drugih oseb v postopku pobiranja davkov,
- varovanje podatkov, pridobljenih v postopku pobiranja davkov, ter
- medsebojno pomoč pri pobiranju davkov in izmenjavi podatkov med državami članicami Evropske skupnosti, ki delujejo v okviru Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU), in z izvajanjem mednarodnega sodelovanja na področju pobiranja davkov.

(2) S tem zakonom se v slovenski pravni red prevzema vsebina naslednjih predpisov Evropske skupnosti:

- Direktiva Sveta 76/308/EGS z dne 15. marca 1976 o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki je del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin, UL L 73 z dne 19. 3. 1976, zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2001/44/ES z dne 15. julija 2001 o spremembah Direktive 76/208/EGS o vzajemni pomoči pri izterjavi terjatev, ki izhajajo iz poslovanja, ki so del sistema financiranja Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, ter iz prelevmanov in carin, glede davka na dodano vrednost in določenih trošarin, UL L 175, 28. 6. 2001 ter Direktiva Komisije 2002/94/ES z dne 9. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje nekaterih določb Direktive Sveta 76/308/EGS o vzajemni pomoči pri poravnavi terjatev v zvezi s prelevmani, davki in drugimi ukrepi, UL L 337 z dne 13. 12. 2002, spremenjena z Direktivo Komisije 2004/79/ES z dne 4. marca 2004 o prilagoditvi Direktive 2002/94/ES na področju davkov ob pristopu Češke republike, Estonije, Cipra, Latvije, Litve, Madžarske, Malte, Poljske, Slovenije in Slovaške, UL L 168 1. 5. 2004 – s I. poglavjem četrtega dela tega zakona;
- Direktiva Sveta 77/799/EGS z dne 19. decembra 1977 o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposredne obdavčitve, UL L 336 z dne 27. 12. 1977, zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2004/106/ES z dne 16. novembra 2004 o spremembah Direktive 77/799/EGS o medsebojni pomoči pristojnih organov držav članic na področju neposrednega obdavčevanja, nekaterih trošarin in obdavčenja zavarovalnih premij in Direktive 92/12/EGS o splošnem režimu za trošarinske proizvode in o skladiščenju, gibanju in nadzoru takih proizvodov, UL L 359, 4.12.2004 – z II. poglavjem četrtega dela tega zakona;
- Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157 z dne 26. junija 2003, zadnjič spremenjena s Sklepom Sveta 2004/587/ES z dne 19. julija 2004 o datumu začetka uporabe Direktive 2004/48/ES o obdavčevanju dogodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 257, 4. 8. 2004 – z 10. podpoglavjem I. poglavja petega dela tega zakona;
- Direktiva Sveta 2003/49 z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčevanja plačil obresti ter licenčnin med povezanimi družbami iz različnih držav članic, UL L 157 z dne 26. junija 2003, zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2004/76/ES z dne 29. aprila 2004 o spremembi Direktive 2003/49/ES glede možnosti določenih držav članic, da uporabijo prehodna obdobja za uvedbo

skupnega sistema obdavčevanja plačil obresti ter licenčnin med povezanimi družbami iz različnih držav članic, UL L 157, 30. 4. 2004 – s členi 379, 380 in 381 tega zakona.

2. člen **(postopanje po tem zakonu)**

(1) Davčni organ postopa po tem zakonu, kadar odloča o obveznostih in pravicah posameznikov, pravnih oseb in drugih strank v postopku pobiranja davkov (v nadaljnjem besedilu: davčni postopek), kadar daje pomoč pri pobiranju davkov ali izmenjavi podatkov drugim državam članicam EU, ali kadar izvaja mednarodno pogodbo o izogibanju dvojni obdavčitvi, ki obvezuje Slovenijo.

(2) Po tem zakonu postopajo tudi nosilci javnih pooblastil, če so z zakonom pooblaščen za pobiranje davkov, in je z zakonom predpisano, da se za njihovo pobiranje uporablja ta zakon.

(3) Za vprašanja davčnega postopka, ki niso urejena z mednarodno pogodbo, ki obvezuje Republiko Slovenijo (v nadaljnjem besedilu: Slovenija), z zakonom o obdavčenju, s tem zakonom, zakonom, ki ureja davčno službo, zakonom, ki ureja carinsko službo, ali zakonom, ki ureja inšpekcijski nadzor, se uporabljata zakon, ki ureja splošni upravni postopek.

3. člen **(pobiranje davka)**

(1) Pobiranje davka vključuje vse naloge državnih in drugih organov, pristojnih za pobiranje davkov, pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb, določenih z zakonom o obdavčenju, zakonom, ki ureja davčno in carinsko službo, in tem zakonom, v zvezi z ugotavljanjem in izpolnitvijo davčne obveznosti zavezanca za davek, ki je določena s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, vključno v zvezi z ugotavljanjem kršitev zakona o obdavčenju.

(2) Davek po tem zakonu je vsak denarni prihodek državnega proračuna, proračuna Evropske skupnosti ali proračuna samoupravnih lokalne skupnosti, ki ne predstavlja plačila za opravljeno storitev ali dobavljeno blago in se plača izključno na podlagi zakonov o obdavčenju oziroma predpisov samoupravnih lokalnih skupnosti, izdanih na podlagi zakonov o obdavčenju.

(3) Če ni s tem zakonom drugače določeno, določbe tega zakona, ki se nanašajo na davek, veljajo tudi za:

- uvozne in izvozne dajatve, predpisane s predpisi Evropske skupnosti, in
- prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevke za zaposlovanje in prispevke za starševsko varstvo, uvedene v skladu z zakonom (v nadaljnjem besedilu: prispevek).

(4) Obresti, stroški postopka pobiranja davkov, denarne kazni in globe, ki jih odmeri oziroma izreka davčni organ, so pripadajoče dajatve, ki se štejejo za davek iz drugega odstavka tega člena, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Za zakone o obdavčenju se štejejo zakoni, ki uvajajo in urejajo davčno obveznost, vključno s predpisi Evropske skupnosti, ki se štejejo za del pravnega reda Slovenije.

II. poglavje **Načela davčnega postopka**

4. člen **(načelo zakonitosti v davčnih zadevah)**

(1) Davčni organ odloča v davčnih zadevah samostojno v okviru in na podlagi mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Slovenijo, zakonov in splošnih aktov po tem zakonu, zakonu, ki ureja davčno oziroma carinsko službo ali zakonu o obdavčenju.

(2) Davčni organ pri obravnavi zavezancev za davek postopa nepristransko.

(3) V zadevah, v katerih davčni organ odloča po prostem preudarku, mora odločiti v skladu z namenom, zaradi katerega je prosti preudarek dan, in obsegom prostega preudarka, kot ga določa zakon.

5. člen **(načelo materialne resnice v davčnih zadevah)**

(1) Davčni organ je dolžan ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za sprejem zakonite in pravilne odločitve, pri čemer je dolžan z enako skrbnostjo ugotoviti tudi tista dejstva, ki so v korist zavezanca za davek, če ni s tem zakonom drugače določeno. Na podlagi verjetno izkazanih dejstev lahko odloči le, če tako določa ta zakon ali zakon o obdavčenju.

(2) Predmet obdavčitve in okoliščine ter dejstva, ki so bistveni za obdavčenje, se vrednotijo po svoji gospodarski (ekonomski) vsebini.

6. člen **(načelo sorazmernosti)**

(1) Davčni organ pri izvrševanju svojih pooblastil in izrekanju ukrepov v razmerju do zavezanca za davek in drugih udeležencev postopka ne sme preseči tistega, kar je nujno potrebno za izpolnitev ciljev tega zakona in drugih aktov, na podlagi katerih davčni organ odloča o pobiranju davkov.

(2) Pri izbiri več možnih pooblastil in ukrepov davčni organ izbere tiste, ki so za zavezanca za davek ugodnejši, če se s tem doseže namen zakona. V dvomu odloči v korist zavezanca za davek.

7. člen **(načelo gotovosti, seznanjenosti in pomoči)**

(1) Zavezanec za davekima pravico vnaprej biti seznanjen s svojimi pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz tega zakona in drugih aktov, na podlagi katerih davčni organ odloča o pobiranju davkov.

(2) Če zavezanec za davek nima pooblaščenca oziroma pooblaščenke ali svetovalca oziroma svetovalke in iz nevednosti ne uporablja procesnih pravic, ki jih ima po tem zakonu, ga davčni organ opozori, katera postopkovna dejanja lahko opravi za izpolnitev obveznosti in uveljavljanje pravic, da davek pravilno in pravočasno napove, obračuna in plača ali zahteva vračilo.

(3) Davčni organ obvešča zavezance za davek in širšo javnost o svojih ukrepih, če tako zagotovi večje varstvo pravic strank in javne koristi.

8. člen **(načelo tajnosti podatkov)**

Podatki zavezancev za davek se obravnavajo kot davčna tajnost v skladu s tem zakonom in zakonom o obdavčenju in drugimi splošnimi akti, ki urejajo pobiranje davkov.

9. člen **(načelo zakonitega in pravočasnega izpolnjevanja in plačevanja davčnih obveznosti)**

Zavezanec za davek napove, obračuna in plača le toliko davka in na način ter v rokih, kot je določeno z zakonom ali akti na podlagi zakona.

10. člen **(načelo dolžnosti dajanja podatkov)**

(1) Zavezanci za davek morajo davčnemu organu dajati resnične, pravilne in popolne podatke, ki jih davčni organ potrebuje za pobiranje davka.

(2) Zavezanci za davek pri vodenju davčnega postopka sodelujejo z davčnim organom pri ugotavljanju dejstev v breme in korist zavezancev.

(3) Zavezanci za davek morajo navesti vsa dejstva, na katera opirajo svoje zahtevke, in predlagati dokaze, s katerimi se ta dejstva dokazujejo.

(4) Organi in druge osebe, ki razpolagajo s podatki, pomembnimi za odločanje v davčnih zadevah, so dolžni posredovati davčnemu organu te podatke brezplačno, razen če zakon ne določa drugače.

III. poglavje Udeleženci v postopku

11. člen **(državni in drugi organi, pristojni za pobiranje davkov)**

Državni organi, pristojni za pobiranje davkov (v nadaljnjem besedilu: davčni organ), po tem zakonu so:

1. Ministrstvo za finance;
2. Davčna uprava Republike Slovenije;
3. Carinska uprava Republike Slovenije;
4. in drugi državni organi, kadar v davčnih in drugih stvareh odločajo o davkih.

12. člen **(zavezanci za davek)**

(1) Zavezanci za davek po tem zakonu so:

1. davčni zavezanec ali davčna zavezanka (v nadaljnjem besedilu: davčni zavezanec);
2. plačnik davka ali plačnica davka (v nadaljnjem besedilu: plačnik davka) za račun enega ali več davčnih zavezancev;
3. oseba, ki je v postopku davčne izvršbe v skladu s tem zakonom dolžna plačati davek.

(2) Za zavezanca za davek se šteje tudi pravni naslednik ali pravna naslednica (v nadaljnjem besedilu: pravni naslednik) davčnega zavezanca oziroma plačnika davka ali skrbnik ali skrbnica (v nadaljnjem besedilu: skrbnik) davčnega zavezanca oziroma plačnika davka oziroma njegovega premoženja.

(3) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena je oseba, katere dohodek, premoženje ali pravni posli so neposredno predmet obdavčitve v skladu z zakonom o obdavčenju. Za davčnega zavezanca po tem zakonu se šteje tudi carinski dolžnik oziroma dolžnica (v nadaljevanjem besedilu: carinski dolžnik) oziroma oseba, ki bi lahko postala dolžnik v skladu s carinskimi predpisi.

(4) Plačnik davka iz prvega odstavka tega člena je oseba, ki je v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju zavezana za izračunavanje ali plačevanje davka oziroma odtegotvanje davka od davčnih zavezancev in ki ta davek prenese državnemu proračunu, proračunom samoupravnih lokalnih skupnosti ali zavodom, pristojnim za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali obvezno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: prejemnikom davkov). Plačnik davka je tudi druga oseba, ki je v skladu z zakonom o obdavčenju dolžna plačati davek.

IV. poglavje

Informiranje zavezancev za davek

13. člen

(pravica do informiranja)

(1) Zavezanec za davek ima pravico:

1. da je pravočasno in na primeren način obveščen o spremembah v zakonih o obdavčenju in v drugih predpisih v zvezi z obdavčenjem ter da mu davčni organ pravočasno, najpozneje pa v 30 dneh po predložitvi vprašanja in vseh informacij, ki so relevantne za pripravo pojasnila, posreduje pojasnila o načinu izvajanja posameznih določb predpisov o obdavčenju,
2. do informacij o načinu izračunavanja in plačevanja davkov ter
3. do podatkov o stanju svojih davčnih obveznosti.

(2) Navodila, ki jih za zagotovitev enotne uporabe predpisov z delovnega področja davčnega organa izda minister ali ministrica (v nadaljnjem besedilu: minister), pristojen za finance, generalni direktor ali generalna direktorica (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor) Davčne uprave Republike Slovenije oziroma generalni direktor ali generalna direktorica (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor) Carinske uprave Republike Slovenije, so zavezujoča za ravnanje davčnega organa v davčnem postopku. Navodila se objavijo na spletnih straneh izdajatelja.

(3) Sistem informiranja mora biti vzpostavljen na način, da omogoča vsem zavezancem za davek čim lažji, enoten in sodoben dostop do informacij in zagotavlja enotno izvajanje zakonov o obdavčenju in tega zakona.

14. člen

(zavezujoča informacija)

(1) Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad lahko izda zavezancu za davek, pisno informacijo o davčni obravnavi njegovih nameravanih transakcij oziroma nameravanih poslovnih dogodkov (v nadaljevanju: nameravana aktivnost).

(2) Zavezanec za davek zahteva izdajo zavezujoče informacije z vlogo, ki mora poleg drugih sestavin vsebovati tudi:

1. natančen opis nameravane aktivnosti, zlasti:
 - opis njene ekonomske vsebine ter opis posameznih nameravanih transakcij oziroma nameravanih poslovnih dogodkov, ki vsebuje opis dejstev, zlasti: sredstva in storitve, na katere se nanašajo, njihovo pogostost, tipske udeležence, vrednost, in njihovo pravno opredelitev,
 - načrte zavezanca za davek v obsegu, ki pripomore k boljšemu razumevanju ekonomske vsebine nameravane aktivnosti, zlasti: načrt proizvodnje, prodaje in širitve poslovnih aktivnosti,
 - navedbo vprašanj glede nameravane aktivnosti v zvezi s predpisi iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona oziroma opis davčne problematike, ki je razlog za vložitev zahteve,
 - navedbo določb predpisov iz prejšnje alineje, ki so po mnenju zavezanca za davek pomembne v konkretnem primeru,
 - mnenje zavezanca za davek o predvidenem učinku, ki naj bi jih imela nameravana aktivnost na njegove davčne obveznosti,
 - navedbo obstoječih stališč (npr. strokovna mnenja, komentarji, sodna praksa) znanih zavezancu za davek, ki podpirajo oziroma ne podpirajo njegovega mnenja iz prejšnje alineje.
2. izjavo zavezanca za davek o tem, ali je oziroma je bilo katerokoli vprašanje, povezano z zahtevo za izdajo zavezujoče informacije, pri zavezancu za davek ali pri z njim povezani osebi, po njegovem vedenju:
 - predmet že predloženega obračuna davka oziroma davčne napovedi,
 - obravnavano v že izdani zavezujoči informaciji,
 - obravnavano v postopku davčnega nadzora,

- obravnavano v postopku s pravnimi sredstvi ali pred sodiščem.
- 3. dokumentacijo, ki predstavlja podlago ali na katero se sklicuje zavezanec za davek v zahtevi za izdajo zavezujoče informacije.

(3) Davčni organ mora najpozneje v petnajstih delovnih dneh od prejema popolne vloge zavezanca za davek obvestiti o tem, ali bo izdal zavezujočo informacijo.

- (4) Davčni organ zavezanca za davek z dopisom obvesti, da ne bo izdal zavezujoče informacije, če:
- gre za že izvedeno aktivnost, pri čemer se šteje, da je aktivnost izvedena tudi, če zavezanec za davek ne more več enostransko vplivati na izvedbo aktivnosti,
 - je katerokoli vprašanje, povezano z zahtevo za izdajo zavezujoče informacije, obravnavano v postopku davčnega nadzora oziroma v postopku s pravnimi sredstvi ali pred sodiščem, oziroma naj bi se nameravana aktivnost opravljala v nedoločenem prihodnjem času oziroma če iz vloge za izdajo zavezujoče informacije ne izhaja resen namen izvedbe nameravane aktivnosti,
 - bi priprava zavezujoče informacije zahtevala razlago predpisa, ki ni predpis iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona,
 - bi priprava zavezujoče informacije zahtevala ugotovitev dejstva, iz okoliščin pa izhaja, da tega dejstva v času obravnave zahteve za izdajo zavezujoče informacije, ni mogoče ugotoviti, zlasti: rezidentstvo, opravljanje dejavnosti, povezanost oseb,
 - gre za vprašanje, povezano z oblikovanjem transfernih cen.

(5) Davčni organ mora izdati zavezujočo informacijo najpozneje v šestih mesecih od vročitve obvestila iz tretjega odstavka tega člena, s katerim je zavezanca za davek obvestil, da bo izdal zavezujočo informacijo. Zavezujoča informacija je v konkretnem primeru za davčni organ zavezujoča od njene vročitve zavezancu za davek dalje.

(6) Zavezujoča informacija ne zavezuje davčnega organa, če temelji na netočnih ali nepopolnih podatkih, ki jih je zavezanec za davek navedel v vlogi, ali če aktivnost zavezanca za davek nima v vlogi navedene ekonomske vsebine. V tem primeru davčni organ zavezujočo informacijo prekliche. Preklicana informacija nima pravnih učinkov.

(7) Davčni organ lahko izdano zavezujočo informacijo nadomesti, če naknadno ugotovi, da je pri njeni izdaji nepravilno uporabil materialno pravo, in je bila izdana v zvezi z nameravano aktivnostjo, ki je ponavljajoče narave oziroma v času preklica še ni dokončana. Zavezujoča informacija v tem primeru zavezuje davčni organ glede aktivnosti, ki jih je zavezanec za davek izvedel do dneva vročitve nadomestne zavezujoče informacije.

(8) Vse stroške v zvezi z izdajo zavezujoče informacije nosi zavezanec za davek.

(9) Obliko in način izdajanja zavezujočih informacij iz tega člena in višino stroškov določi minister, pristojen za finance.

V. poglavje

Varovanje podatkov

15. člen

(davčna tajnost)

(1) Davčni organ mora kot zaupne varovati podatke, ki jih zavezanec za davek v davčnem postopku posreduje davčnemu organu, ter druge podatke v zvezi z davčno obveznostjo zavezancev za davek, s katerimi razpolaga davčni organ.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za davčno tajnost ne šteje davčna številka poslovnih subjektov, kot so opredeljeni z zakonom, ki ureja poslovni register.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za davčno tajnost ne štejejo podatki o nepremičnini in prodajni ceni, ki jih zavezanci za davek posredujejo davčnemu organu za odmero davka na promet nepremičnin.

16. člen **(dolžnost varovanja davčne tajnosti)**

Uradne in druge osebe davčnega organa, izvedenci, tolmači, zapisnikarji in druge osebe, ki sodelujejo ali so sodelovale pri pobiranju davkov, in vse druge osebe, ki so zaradi narave svojega dela prišle v stik s podatki, ki so davčna tajnost, teh podatkov ne smejo sporočiti tretjim osebam, razen v primerih, določenih z zakonom, niti jih ne smejo same uporabljati ali omogočiti, da bi jih uporabljale tretje osebe.

17. člen **(ukrepi in postopki za varovanje davčne tajnosti pri davčnem organu)**

(1) Vsak podatek oziroma vsak dokument ali zbirka podatkov, ki vsebuje podatke, ki so davčna tajnost, mora biti vidno označen kot tak, razen, če minister, pristojen za finance, s predpisom iz petega odstavka tega člena določi drugače.

(2) Dostop do podatkov, ki so davčna tajnost, imajo vse zaposlene osebe davčnega organa, vendar le v obsegu, ki je potreben za opravljanje njihovih delovnih nalog. Dovoljenje za dostop pridobijo z začetkom delovnega razmerja in podpisom izjave, da so seznanjene s tem zakonom in da se zavezujejo s podatki, ki so davčna tajnost, ravnati v skladu s tem zakonom. Nihče ne sme dobiti podatka, ki je davčna tajnost, prej in v večjem obsegu, kot je to potrebno za opravljanje njegovih delovnih nalog.

(3) Davčni organ mora vzpostaviti sistem postopkov in ukrepov varovanja podatkov, ki so davčna tajnost, ki onemogoča razkritje podatkov nepooblaščenim osebam.

(4) Davčni organ mora vzpostaviti in voditi nadzor ter posodobljen pregled nad razkritjem podatkov, ki so davčna tajnost, osebam zunaj davčnega organa. Iz pregleda mora biti razvidno, kdaj in komu zunaj davčnega organa so bili podatki, ki so davčna tajnost, razkriti.

(5) Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejše fizične, organizacijske in tehnične ukrepe ter postopke za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost.

18. člen **(splošno o razkritju podatkov)**

(1) Davčni organ sme podatke, ki so davčna tajnost, razkriti tretjim osebam:

1. na podlagi pisnega soglasja davčnega zavezanca, ali
 2. če je s tem zakonom tako določeno,
- razen če mednarodna pogodba, ki obvezuje Slovenijo, ne določa drugače.

(2) Če zavezanec za davek v medijih sam nepopolno oziroma enostransko razkrije podatke, ki so davčna tajnost, lahko davčni organ celovito razkrije podatke o davčni zadevi.

19. člen **(razkritje podatkov upravičeni osebi)**

(1) Davčni organ sme razkriti naslednje podatke o zavezancu za davek v primerih, pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju:

1. osebno ime, prebivališče in vrsto prebivališča (stalno ali začasno) ter davčno številko;
2. ime oziroma naziv osebe, ki ni fizična oseba, njen sedež in naslov ter davčno številko;

3. identifikacijsko številko za davek na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV); datum vpisa oziroma izbrisa zavezanosti za DDV;
4. identifikacijsko številka zavezanca za trošarine; datum vpisa oziroma izbrisa iz evidence oziroma registra imetnikov trošarinskih dovoljenj in pooblaščenih prejemnikov.

(2) Oseba, ki dokaže, da je stranka ali udeležena v upravnem postopku ali postopku pred sodiščem, je upravičena, da ji davčni organ razkrije, poleg podatkov iz 1. in 2. točke prvega odstavka tega člena, tudi naslednje podatke o zavezancu za davek, če te podatke potrebuje v postopku:

1. podatke o znesku neplačanih davkov in o znesku preveč plačanih davkov ter podatke o odloženem in obročnem plačilu davkov;
2. podatek o tem, ali je zavezanec za davek predložil davčno napoved oziroma obračun davka ali ne.

(3) Davčni organ na podlagi obrazloženega zahtevka osebe iz tretjega odstavka tega člena razkrije podatke iz tretjega odstavka tega člena brez soglasja oziroma brez predhodnega obvestila zavezancu za davek, na katerega se nanaša zahtevek.

20. člen **(razkritje po pravnomočnosti)**

Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad sme razkriti podatke o davčnem dolgu, ki na dan vložitve zahteve presega 4.000 eurov, firmi in sedežu zavezanca za davek, ki je poslovni subjekt po zakonu, ki ureja poslovni register, če je davčni postopek pravnomočno končan ali če je zavezanec za davek obveznost ugotovil v obračunu davka in ga ni plačal v predpisanem roku. Oseba, ki zahteva to informacijo, mora izkazati poslovni interes, pri čemer mora v zahtevi navesti konkretnega zavezanca za davek. V kolikor oseba, ki zahteva informacijo, ne izkaže poslovnega interesa, se ji zahteva zavrne.

21. člen **(razkritje podatkov o plačanih prispevkih)**

Davčni organ vsaki fizični osebi na njeno zahtevo razkrije podatke o prispevkih za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevkih za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevkih za zaposlovanje oziroma prispevkih za starševsko varstvo, ki jih je zanj plačal oziroma jih je dolžan plačati njegov delodajalec ali druga oseba.

22. člen **(izmenjava podatkov med davčnimi organi)**

Davčni organi si medsebojno avtomatsko ali na zahtevo razkrijejo podatke, ki jih pridobivajo po tem zakonu, zakonu o obdavčenju ali mednarodnih pogodbah, ki obvezujejo Slovenijo, ki so davčna tajnost in jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog v zvezi z davki, za pobiranje katerih so pooblaščen z zakonom.

23. člen **(razkritje podatkov državnim in drugim organom)**

(1) Davčni organ sme upravnim in drugim državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu za izvajanje njihovih z zakonom predpisanih pristojnosti.

(2) Podatki iz prvega odstavka tega člena se smejo razkriti tudi:

1. ministrstvu, pristojnemu za finance, za potrebe simulacij finančnih in drugih učinkov sistemskih sprememb na področju carinske, davčne in druge zakonodaje, za pripravo analiz carinskega in

davčnega sistema, za oceno prihodkov v sistemu javnih financ v Sloveniji (državni proračun, proračuni samoupravnih lokalnih skupnosti, finančni načrt zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in finančni načrt zavoda za zdravstveno zavarovanje), za načrtovanje ukrepov, s katerimi se zagotavlja pobiranje davkov, in za izvajanje nad zakonitostjo ravnanja davčnih organov ter za potrebe izvrševanja državnega proračuna in vodenja evidenc v zvezi s tem;

2. Banki Slovenije za izvajanje njenih z zakonom določenih nalog;
3. organu, pristojnemu za zagotavljanje obveznih rezerv nafte in njenih derivatov za izvajanje njihovih z zakonom predpisanih pristojnosti;
4. organu, pristojnemu za državno statistiko, za izvajanje nacionalnega programa statističnih raziskovanj v skladu z zakonom.

(3) Podatki, ki so davčna tajnost, se smejo osebam iz prvega in drugega odstavka tega člena, razkriti samo na podlagi obrazloženega pisnega zahtevka predstojnika ali z njegove strani pooblaščne osebe. Iz obrazložitve zahtevka mora biti jasno razviden namen, zaradi katerega se zahtevajo podatki.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena se podatki iz prvega odstavka tega člena lahko dajo na razpolago avtomatsko Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje in centrom za socialno delo, če je tako določeno s področnimi zakoni.

24. člen **(razkritje podatkov za potrebe vodenja postopkov)**

(1) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu upravnim in drugim državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti ter nosilcem javnih pooblastil, če ti potrebujejo zahtevane podatke v postopkih, ki jih vodijo v okviru svojih pristojnosti.

(2) Podatki se posredujejo oziroma pridobivajo na način, kot je predpisan v posameznih postopkih, ki jih v okviru svojih pristojnosti vodijo ti organi in institucije.

25. člen **(razkritje podatkov osebam, za katere davčni organ opravlja naloge pobiranja davka)**

(1) Če davčni organ na podlagi zakona izterjuje davke, za pobiranje katerih so pristojni upravni in drugi državni organi, organi lokalnih skupnosti ali nosilci javnih pooblastil, se podatki o posameznem davčnem zavezancu, ki so davčna tajnost in se nanašajo na izterjavo tega davka, razkrijejo tistemu organu ali nosilcu javnih pooblastil, za račun katerega se izterjuje davek.

(2) Davčni organ sme samoupravni lokalni skupnosti o posameznem davčnem zavezancu razkriti podatke, ki se nanašajo na davke, ki pripadajo samoupravni lokalni skupnosti, na davke, ki jih v skladu z zakonom o obdavčenju predpišejo lokalne samoupravne skupnosti, oziroma podatke, potrebne za uvedbo in odmero samoprispevka.

(3) Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem davčnem zavezancu osebam javnega prava v zvezi s postopkom pobiranja prispevkov.

(4) Podatki, ki so davčna tajnost, se smejo organom in institucijam iz prejšnjih odstavkov razkriti samo na podlagi obrazloženega pisnega zahtevka predstojnika ali z njegove strani pooblaščne osebe. Iz obrazložitve zahtevka mora biti jasno razviden namen, zaradi katerega se zahtevajo podatki.

26. člen

(spontana izmenjava podatkov)

Davčni organ osebam iz 22., 23., 24. in 25. člena tega zakona, brez predhodne zahteve posreduje podatke o posameznem davčnem zavezancu, če v davčnem postopku ugotovi:

1. da bi lahko bili izpolnjeni znaki kaznivega dejanja,
2. kršitev zakona ali drugega predpisa oziroma akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija,
3. da bi lahko ugotovljeni podatki vplivali na pravice in obveznosti zavezancev za davek, o katerih v okviru svojih pristojnosti odločajo ti organi in institucije.

27. člen

(razkritje podatkov organom drugih držav na podlagi mednarodnih pogodb)

Davčni organ sme razkriti podatke, ki so davčna tajnost:

1. organom Evropske unije in organom držav članic EU, pristojnim za izmenjavo podatkov ali pomoč pri pobiranju davkov, v skladu s postopkom, predpisanim s predpisi Evropske skupnosti ali tem zakonom;
2. pooblaščenim organom tujih držav, če je tako določeno z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki obvezuje Slovenijo;
3. če je tako določeno v drugih mednarodnih pogodbah, ki obvezujejo Slovenijo.

28. člen

(razkritje podatkov zaradi davčne izvršbe)

Davčni organ sme razkriti podatke o posameznem zavezancu za davek, ki so davčna tajnost, zaradi postopka davčne izvršbe. Razkriti se smejo samo podatki, potrebni za izvajanje davčne izvršbe.

29. člen

(razkritje podatkov pogodbenim obdelovalcem)

Davčni organ sme razkriti podatke, ki so davčna tajnost, fizični ali pravni osebi, ki kot pogodbeni obdelovalec teh podatkov, v imenu in za račun davčnega organa, obdeluje podatke, ki so davčna tajnost.

30. člen

(stroški razkritja podatkov)

Davčni organ stroškov pošiljanja oziroma zagotavljanja podatkov upravičenim osebam v skladu s V. poglavjem tega dela zakona ne zaračuna.

31. člen

(ravnanje s podatki, ki se štejejo za davčno tajnost, pridobljenimi iz evidenc in registrov davčnih organov)

(1) Osebe, ki so jim bili na podlagi od 22. do 29. člena tega zakona razkriti podatki, ki so davčna tajnost, smejo te podatke uporabiti samo za namene, za katere so jim bili dani.

(2) Osebe iz prvega odstavka tega člena podatkov, ki so davčna tajnost in so jim bili razkriti, ne smejo razkriti tretjim osebam. Navedeni podatki se smejo razkriti na sodnih obravnavah in v sodnih odločbah.

(3) Osebe iz prvega odstavka tega člena morajo zagotavljati enake ukrepe in postopke za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost, kot so določeni v 17. členu tega zakona za davčni organ.

(4) Osebe iz prvega odstavka tega člena hranijo podatke, ki so davčna tajnost, do konca postopkov, ki jih vodijo, če ni z zakonom drugače določeno.

(5) Ko prenehajo razlogi za hranjenje podatkov iz četrtega odstavka tega člena, se podatki uradno uničijo.

(6) Če se pridobljeni podatki uporabijo za izdajo drugih dokumentov, so jih te osebe dolžne varovati kot davčno tajnost v rokih, ki so za hrambo teh dokumentov določeni z zakonom, ki ureja določeno področje. Po tem roku se podatki uničijo ali hranijo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.

VI. poglavje

Informacije in dokumentacija

32. člen

(obveznost dokumentiranja)

(1) Osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanim predpisom, drugim zakonom ali računovodskim standardom, so jih dolžne voditi tudi za namene izvajanja zakonov o obdavčenju in tega zakona.

(2) Osebe, ki ne vodijo poslovnih knjig in evidenc po prvem odstavku tega člena, so za namene iz prvega odstavka tega člena dolžne voditi poslovne knjige in evidence, ki jih predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Plačniki davka iz 59. člena tega zakona so dolžni voditi evidence po posameznem davčnem zavezancu o dohodkih ter o odtegnjenih davkih in druge za pobiranje davkov potrebne evidence, določene s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

33. člen

(hranjenje in vodenje dokumentacije)

(1) Dokumenti in evidence (v nadaljnjem besedilu: dokumentacija) iz 32. člena tega zakona se morajo za namene iz prvega odstavka 32. člena tega zakona v fizični oziroma elektronski obliki hraniti do poteka absolutnega zastaralnega roka pravice do izterjave davka, na katerega se nanašajo, če s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju ni drugače določeno.

(2) Če se dokumentacija hrani v elektronski obliki, je treba v obdobju iz prvega odstavka tega člena, davčnemu organu zagotoviti dostop do tako shranjenih podatkov brez povzročanja neupravičenih dodatnih stroškov, in če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podatki, vsebovani v elektronskem dokumentu ali zapisu, so dosegljivi in primerni za poznejšo uporabo, in
- podatki so shranjeni v obliki, v kateri so bili oblikovani, poslani ali prejeti, in
- iz shranjenega elektronskega sporočila je mogoče ugotoviti, od kod izvira, komu je bilo poslano ter čas in kraj njegovega pošiljanja ali prejema, in
- uporabljena tehnologija in postopki v zadostni meri onemogočajo spremembo ali izbris podatkov, oziroma obstaja zanesljivo jamstvo glede nespremenljivosti podatkov oziroma sporočil.

(3) Če se dokumentacija hrani ali vodi v tujini, morajo osebe iz 32. člena tega zakona o tem obvestiti davčni organ v roku 10 dni od dneva, ko začne dokumentacijo voditi ali hraniti. Na zahtevo davčnega organa morajo predložiti dokumentacijo davčnemu organu na območju Slovenije v roku in kraju, ki ga določi davčni organ. Če to na podlagi predpisov v tujini ni mogoče, pa predložijo verodostojne prepise.

(4) Če dokumentacija ni vodena v slovenskem jeziku, mora oseba iz 32. člena tega zakona na zahtevo pristojnega davčnega organa, v roku, ki ga ta določi, predložiti na lastne stroške overjene prevode zahtevane dokumentacije. V primeru, da ta oseba ne predloži prevedenega dokumenta v določenem roku, davčni organ naroči prevod na njegove stroške.

(5) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se lahko z zakonom o obdavčenju za posamične primere določijo drugačna pravila hrambe in vodenja dokumentacije v tujini oziroma v tujem jeziku.

(6) Oseba iz 32. člena tega zakona, ki preneha, ali njen pravni naslednik, mora ob prenehanju davčni organ obvestiti, kje se hrani dokumentacija oziroma kdo hrani dokumentacijo.

34. člen (davčna številka)

(1) Davčnemu zavezancu se na način ter pod pogoji, določenimi s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčni register, dodeli številka, ki se uporablja v zvezi z vsemi davki.

(2) Davčna številka se uporablja za enotno opredelitev in povezavo podatkov v evidencah, ki jih vodita Carinska uprava Republike Slovenije in Davčna uprava Republike Slovenije.

(3) Z zakonom o obdavčenju se lahko določi, da se za posamezno vrsto davka davčni številki iz prvega odstavka tega člena dodajo dodatne črkovne ali številčne oznake. V tem primeru se za to vrsto davka tako dopolnjena davčna številka uporablja namesto davčne številke iz prvega odstavka tega člena. Določbe glede uporabe davčne številke veljajo tudi za takšno dopolnjeno davčno številko.

(4) Davčna številka se dodeli tudi osebi, ki ni davčni zavezanec, kadar je potrebna v davčnem postopku.

35. člen (uporaba davčne številke)

Zavezanec za davek mora davčno številko navesti na:

1. davčni napovedi, obračunu davka, drugih dokumentih in vlogah, naslovljenih na davčni organ;
2. drugih dokumentih, če je tako določeno s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom.

36. člen (uporaba davčne številke v drugih primerih)

(1) Na knjigovodskih listinah, ki se izstavijo kupcem blaga oziroma naročnikom storitev in drugim osebam, mora izdajatelj navesti svojo davčno številko. Davčno številko kupca izdelkov oziroma naročnika storitev pa mora navesti, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom.

(2) Fizična oseba mora predložiti svojo davčno številko izplačevalcu dohodkov v vseh primerih, ko prejema dohodke, ne glede na to, v kakšni obliki jih pridobi. Če fizična oseba tega ne stori, se ta dohodek fizični osebi ne sme izplačati.

(3) Vsaka oseba mora ob odprtju računa pri banki ali hranilnici ali pri izvajalcu plačilnega prometa po zakonu, ki ureja plačilni promet, predložiti svojo davčno številko, razen če v skladu z zakonom, ki ureja davčni register, ni vpisana v davčni register.

(4) Fizični osebi ni treba predložiti davčne številke v skladu z drugim odstavkom tega člena, če prejme dohodke od druge fizične osebe.

(5) Davčne številke tudi ni treba predložiti izplačevalcu dohodkov pred izplačilom dohodka, če se dohodek izplača fizični osebi, ki se šteje za nerezidenta v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in nima slovenske davčne številke ter dosega občasne dohodke.

(6) V primeru izplačila dohodka v skladu s prejšnjim odstavkom, mora izplačevalec dohodka ob izplačilu zagotoviti podatke o nerezidentu, najmanj pa osebno ime, naslov, njegovo identifikacijsko številko in državo rezidentstva.

37. člen **(obveznost nakazovanja plačil in prejemkov na transakcijske račune)**

(1) Pravne in druge osebe, samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, upravni in drugi državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil morajo plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila prejemnikom nakazovati na njihove transakcijske račune, odprte pri izvajalcih plačilnega prometa.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila ne nakazujejo na transakcijske račune, če gre za plačila v manjših zneskih ali če je drugače zagotovljena evidenca o teh plačilih.

(3) Minister, pristojen za finance, podrobneje določi, v katerih primerih iz drugega odstavka tega člena se plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila ne nakazujejo na transakcijske račune.

38. člen **(obveznost izvajalcev plačilnega prometa)**

(1) Izvajalci plačilnega prometa:

1. smejo, razen v primerih iz petega oziroma šestega odstavka 36. člena tega zakona, odpirati transakcijske račune pravnih in fizičnih oseb le ob predložitvi njihove davčne številke, če so ti vpisani v davčni register;
2. smejo izvršiti predložene plačilne naloge za plačilo davkov samo, če je na njih navedena davčna številka zavezanca za davek in drugi podatki, ki so v skladu z zakonom, ki ureja plačilni promet, potrebni za plačevanje in razporejanje javnofinančnih prihodkov;
3. morajo predložene plačilne naloge za plačilo davkov izvrševati isti dan, ko je bil sprejet nalog za plačilo, razen če je bil nalog za plačilo preklican ali je prenehal veljati.

(2) Izvajalci plačilnega prometa morajo davčnemu organu pošiljati podatke o transakcijskih računih oseb in o poslovanju preko transakcijskih računov. Minister, pristojen za finance, določi roke, vsebino in način pošiljanja teh podatkov.

39. člen **(elektronsko obdelovanje podatkov)**

(1) Zavezanci za davek, ki elektronsko obdelujejo podatke, morajo na zahtevo davčnega organa zagotoviti:

1. izpis podatkov iz svojih elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc v urejenih strukturiranih računalniških datotekah v standardni obliki, ki omogoča preprosto nadaljnje elektronsko obdelovanje podatkov;
2. dostop in vpogled v podatke v svojih elektronsko vodenih poslovnih knjigah in evidencah;
3. dostop in vpogled v programsko in strojno opremo ter baze podatkov, ki se uporabljajo v okviru sistema za elektronsko vodenje poslovnih knjig in evidenc, ter omogočiti preizkušanje ustreznosti elektronskih programov in elektronske obdelave podatkov.

(2) Zagotavljanje podatkov in dostopi po prvem odstavku tega člena morajo biti zagotovljeni na enega izmed naslednjih načinov:

1. na elektronskih medijih ali,
2. z uporabo sodobnih telekomunikacijskih storitev ali,
3. z neposrednim priklopom davčnega organa v sistem zavezanca za davek (lokalni priklop), ali
4. s posrednim priklopom davčnega organa v sistem zavezanca za davek prek telekomunikacijskih poti (oddaljeni priklop).

(3) V primerih iz drugega odstavka tega člena je treba zagotoviti ustrezno stopnjo zaščite, varovanja zaupnosti in celovitosti podatkov.

(4) Zavezanec za davek, ki želi elektronsko obdelovati podatke za davčne namene, mora:

1. podatke, ki jih izdela ali prejme v elektronskem formatu, hraniti v elektronskem formatu in omogočiti dostop do njih v elektronskem formatu;
2. zagotoviti berljivost originalnih podatkov;
3. zagotoviti urejeno hranjenje podatkov za predpisano obdobje;
4. zagotoviti dostop do elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc tudi, če so shranjene v elektronski obliki pri drugih osebah ali v drugi državi;
5. hraniti podatke v primerni obliki, ki omogoča inšpiciranje v razumnem času.

(5) Če zavezanec za davek pri svojem delu uporablja elektronsko poslovanje, mora zagotoviti avtentičnost izdanih dokumentov in izdajatelja ter celovitost vsebine izdanih dokumentov.

(6) Zavezanec za davek mora davčnemu organu na njegovo zahtevo dati na razpolago dokumentacijo, iz katere je razviden popolni opis elektronskega sistema za vodenje poslovnih knjig in evidenc. Dokumentacija mora vsebovati predvsem opise:

1. elektronske rešitve (zasnova, zgradba in delovanje);
2. podsistemov in datotek (vsebina, struktura, relacije);
3. funkcionalnih postopkov v okviru elektronskih rešitev;
4. kontrol, ki zagotavljajo pravilno in zanesljivo delovanje elektronskih rešitev;
5. kontrol, ki preprečujejo nepooblaščen dodajanje, spreminjanje ali brisanje hranjenih elektronskih zapisov.

(7) Vsaka sprememba elektronske rešitve (elektronskih programov, postopkov in datotek) mora biti dokumentirana v časovnem zaporedju nastanka spremembe, skupaj z vzrokom, vrsto, posledico in datumom spremembe.

(8) Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejšo vsebino, obliko, način in roke za predložitev izpisa podatkov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig in evidenc zavezanca za davek ter obvezne vmesnike za dostop in vpogled v podatke v elektronsko vodenih poslovnih knjigah in evidencah zavezanca za davek.

VII. poglavje

Dajanje podatkov davčnemu organu za pobiranje davkov

40. člen

(obveznost dajanja podatkov)

(1) Osebe iz 32. člena tega zakona ter druge osebe, ki so z zakonom pooblašcene, da vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo zbirke podatkov, registre ali druge evidence, morajo davčnemu organu dati na razpolago vse podatke, potrebne za pobiranje davkov, ter omogočiti davčnemu organu vpogled v svojo dokumentacijo. Na razpolago morajo dati tudi vso dokumentacijo, ki jo vodijo, in zbirke podatkov, ki jih vodijo v obliki registrov, evidenc ali zbirov podatkov, ne glede na to, ali so z zakonom predpisane kot obvezne, in informacije, ki so pomembne pri odmeri davka, vključno s svojo davčno številko in

davčnimi številkami drugih oseb, s katerimi morajo razpolagati v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

(2) Prvi odstavek tega člena se uporablja tudi za podatke, ki jih davčni organ pridobiva v skladu z veljavno mednarodno pogodbo, ki obvezuje Slovenijo, zakonom o obdavčenju ali tem zakonom.

(3) Davčni organ pridobiva podatke v skladu s prvim odstavkom tega člena:

1. avtomatično, če je tak način dajanja podatkov in vrsta zahtevanih podatkov določena s tem zakonom, zakonom, ki ureja davčno oziroma carinsko službo, in zakonom o obdavčenju,
2. na pisno zahtevo, če ni s tem zakonom drugače določeno, ali
3. na kraju samem.

41. člen **(zagotavljanje dokumentacije povezanih oseb)**

Oseba iz 32. člena tega zakona ter druge osebe, ki so z zakonom pooblašene, da vzpostavijo, vodijo in vzdržujejo zbirke podatkov, registre ali druge evidence, morajo davčnemu organu na njegovo zahtevo zagotoviti dokumentacijo, s katero razpolaga povezana oseba, določena z zakonom o obdavčenju, ki ni ustanovljena v Sloveniji ali ne prebiva v Sloveniji.

42. člen **(obveznost fizičnih oseb)**

Fizične osebe morajo na zahtevo davčnega organa dati podatke in dokumentacijo, s katerimi razpolagajo, če imajo ti podatki ali dokumentacija vpliv na njihovo davčno obveznost ali davčno izvršbo oziroma davčno obveznost drugih zavezancev za davek ali na davčno izvršbo obveznosti pri teh zavezancih za davek. Fizične osebe morajo dokumentacijo, ki ima vpliv na njihovo davčno obveznost, hraniti najmanj pet let po poteku leta, na katerega se nanaša.

43. člen **(elektronski prenos podatkov)**

V razmerjih med davčnim organom in zavezanci za davek, izvajalci plačilnega prometa, bankami ali hranilnicami lahko davčni organ na zahtevo s sklepom dovoli uporabo elektronskega prenosa podatkov, če ni z zakonom drugače določeno.

44. člen **(stroški dajanja podatkov)**

Stroški dajanja podatkov in informacij ter predlaganja dokumentacije po tem zakonu se davčnemu organu ne zaračunajo.

VIII. poglavje **Davčna obveznost**

1. podpoglavje *Splošno*

45. člen **(splošno)**

(1) Davčna obveznost je dolžnost zavezanca za davek, da plača na podlagi zakona določen znesek davka pod pogoji in na način, določen z zakonom o obdavčenju in tem zakonom.

(2) Zavezanec za davek je zavezan za izpolnitev davčne obveznosti od trenutka, ko je davčna obveznost nastala, v skladu z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom.

(3) Davčna obveznost, za izpolnitev katere se znesek davka izračunava po koncu časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, nastane zadnji dan časovnega obdobja, za katero se davek ugotavlja, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(4) Davčna obveznost preneha s plačilom, odpisom ali na podlagi prvega odstavka 51. člena tega zakona.

46. člen **(materialni roki)**

(1) Začetka in teka rokov za izpolnitev obveznosti po tem zakonu ali po zakonu o obdavčenju ne ovirajo nedelje in državni prazniki oziroma drugi dela prosti dnevi v Sloveniji.

(2) Če je zadnji dan zakonsko predpisanega roka nedelja, državni praznik ali kak drug dan, ko se pri organu ne dela, se izteče rok za izpolnitev obveznosti s pretekom prvega naslednjega delovnika, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju določeno drugače.

2. podpoglavje *Izpolnitev davčne obveznosti*

47. člen **(splošno)**

(1) Davčna obveznost se izpolni s plačilom davka v zakonsko predpisanem roku po nastanku davčne obveznosti.

(2) Izpolnitev davčne obveznosti je temeljna obveznost davčnega zavezanca, ki jo mora izpolniti ne glede na svoje druge obveznosti.

(3) Davčni zavezanec sam izpolni svojo davčno obveznost. V primerih, določenih s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, je za izpolnitev davčne obveznosti lahko zavezana tudi druga oseba.

(4) Zavezanec za davek ne more enostransko zavrniti ali enostransko odložiti izpolnitve davčne obveznosti, razen če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju to določeno.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena davčno obveznost lahko izpolni tudi oseba, ki ni zavezanec za davek.

48. člen **(izpolnitev davčne obveznosti solidarnih davčnih zavezancev)**

(1) Če je več davčnih zavezancev dolžno izpolniti isto davčno obveznost, so zavezanci solidarno odgovorni za izpolnitev davčne obveznosti (solidarni davčni zavezanci). Vsak solidarni davčni zavezanec je zavezan izpolniti celotno davčno obveznost.

(2) Z izpolnitvijo davčne obveznosti enega solidarnega davčnega zavezanca se davčna obveznost vseh solidarnih davčnih zavezancev šteje za izpolnjeno.

49. člen

(pravni nasledniki oziroma skrbniki davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja ter izpolnitev davčne obveznosti)

- (1) Univerzalni pravni naslednik v celoti prevzame davčne obveznosti in terjatve iz naslova davkov pravnega prednika.
- (2) Ne glede na prvi odstavek tega člena je dedič oziroma dedinja (v nadaljnjem besedilu: dedič) dolžan izpolniti davčne obveznosti zapustnika le do višine vrednosti podedovanega premoženja, v sorazmerju s prejeto dediščino. Odmerjeno oziroma obračunano davčno obveznost in davčne obveznosti zapustnika, ki jim je že potekel rok plačila, mora dedič izpolniti v 30 dneh po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.
- (3) Če ni dedičev ali če se dediči odpovedo dediščini v korist države ali samoupravne lokalne skupnosti, se davčna obveznost v celoti ali sorazmerno odpiše.
- (4) Davčna obveznost se ne prenaša na dediče in se odpiše, če na dan smrti zapustnika ne presega 80 eurov. Odpiše se tudi davčna obveznost v znesku, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena presega davčno obveznost, ki jo morajo izpolniti dediči.
- (5) Z dnem smrti zapustnika prenehajo teči zamudne obresti in se ne obračunavajo do dospelosti davčne obveznosti, ki jo prevzame dedič, za dediča. V tem obdobju se zaračunavajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost 12 mesecev, ki velja na dan smrti zapustnika.
- (6) Davčne obveznosti fizičnih oseb, ki jih sodišče razglasi za pogrešane ali opravilno nesposobne, izpolnjujejo osebe, ki upravljajo s premoženjem teh oseb, za račun tega premoženja.
- (7) Davčne obveznosti, nastale v zvezi z upravljanjem premoženja fizičnih oseb, ki so umrle, ali nastale v zvezi z upravljanjem premoženja po odločbi o denacionalizaciji, izpolnjujejo osebe, ki upravljajo s tem premoženjem, za račun tega premoženja.
- (8) Ne glede na prvi odstavek tega člena univerzalni pravni naslednik ne prevzame obveznosti in terjatev iz naslova dohodnine in prispevkov za socialno varnost pravnega prednika v primerih prenehanja opravljanja dejavnosti fizične osebe, razen v primeru prenehanja zaradi smrti.

3. podglavje

Način izpolnitve davčne obveznosti

50. člen

(izračun davka)

- (1) Če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno, davčni zavezanec sam izračuna davek, ki ga mora plačati, na podlagi ugotovljene davčne osnove, davčnih olajšav in stopenj.
- (2) Obveznost za izračun davka se sme s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju prenesti na davčni organ ali na plačnika davka.
- (3) Davek se izračuna v obračunu davka ali ugotovi z odločbo o odmeri davka.
- (4) Obračun davka zajema davčni obračun, obračun davčnega odtegljaja in obračun prispevkov za socialno varnost.

51. člen

(znesek, do katerega se davek ne odmeri)

(1) Če se davek ugotovi z odločbo o odmeri davka, se davek ne odmeri, če davek ne bi presegel 10 eurov, razen če ni z zakonom o obdavčenju drugače določeno. O tem se sestavi uradni zaznamek v zadevi.

(2) Prejšnji odstavek ne velja v primerih, ko je davek izključno prihodek proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti.

52. člen **(davčni obračun)**

(1) Če davčni zavezanec sam izračuna davek, ga izračuna v davčnem obračunu.

(2) Če oblika davčnega obračuna, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za izračun in nadzor pravilnosti izračuna davka, ni predpisana z zakonom o obdavčenju, jo predpiše minister, pristojen za finance. Za podatke se štejejo tudi vsi podatki iz evidenc, ki jih davčni zavezanec vodi v skladu z drugimi predpisi in računovodskimi standardi, in iz poročil, ki jih davčni zavezanec sestavlja v skladu s posebnimi predpisi in računovodskimi standardi.

(3) Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun davčnemu organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(4) Davčni obračun mora predložiti tudi davčni zavezanec, ki je v skladu z zakonom o obdavčenju oproščen plačila davka, in davčni zavezanec, ki ugotovi, da nista nastali niti davčna obveznost, niti terjatev iz naslova davka.

(5) Davčni zavezanec, ki opravlja dejavnost, mora davčni obračun predložiti v elektronski obliki.

53. člen **(predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka)**

(1) Davčnemu zavezancu, ki iz opravičljivih razlogov ne more predložiti davčnega obračuna v predpisanem roku, davčni organ na njegov predlog dovoli predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka.

(2) Za opravičljive razloge iz prvega odstavka tega člena se štejejo utemeljeni razlogi, ki jih davčni zavezanec ni mogel predvideti oziroma odvrniti in preprečujejo predložitev davčnega obračuna v predpisanem roku.

(3) Davčni zavezanec mora v predlogu iz prvega odstavka tega člena navesti razloge iz drugega odstavka tega člena in jih dokazati, če dokazov ne more ali še ne more predložiti, pa to pojasniti. Če davčni zavezanec predlog vloži po poteku roka za predložitev davčnega obračuna, mora predlogu predložiti tudi davčni obračun.

(4) Če davčni zavezanec ne predloži obračuna hkrati s predlogom iz prvega odstavka tega člena, davčni organ v primeru dovolitve, rok za predložitev davčnega obračuna določi s sklepom.

(5) Predlog iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec vložiti najpozneje v osmih dneh od dneva, ko je prenehal obstajati vzrok, zaradi katerega je v zamudi, vendar najpozneje v treh mesecih od dneva, ko se je iztekel rok za predložitev davčnega obračuna.

(6) Če davčni zavezanec zamudi rok za vložitev predloga za predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka iz petega odstavka tega člena, se zaradi zamude tega roka ne more predlagati podaljšanje roka za predložitev predloga iz prvega odstavka tega člena.

(7) Davčni obračun, ki je predložen v skladu z dovoljenjem davčnega organa po prvem odstavku tega člena, se šteje za pravočasno vloženega.

(8) Rok za vrnitev davka na podlagi davčnega obračuna, predloženega v skladu z dovoljenjem davčnega organa po prvem odstavku tega člena, se šteje od dneva, ko davčni organ prejme davčni obračun.

(9) Če davčni organ ne dovoli predložitve davčnega obračuna po izteku predpisanega roka, izda o tem sklep, zoper katerega je dovoljena pritožba.

54. člen

(popravljanje pomanjkljivosti oziroma pomot v davčnem obračunu)

(1) Davčni zavezanec, ki v predloženem davčnem obračunu ugotovi formalne pomanjkljivosti oziroma pomote v imenih in številkah, pisne ali računske pomote, lahko na način, predpisan s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, te pomanjkljivosti oziroma pomote popravi v roku 30 dni po poteku roka za predložitev davčnega obračuna.

(2) Popravljen davčni obračun učinkuje od dneva, od katerega je imel učinek davčni obračun, ki se popravlja, če davčni zavezanec v popravljenem obračunu poveča davčno obveznost. Če davčni zavezanec zniža davčno obveznost, popravljen davčni obračun učinkuje od dneva predložitve popravljenega davčnega obračuna.

55. člen

(popravljanje davčnega obračuna, če je davčna obveznost izkazana previsoko)

(1) Davčni zavezanec lahko predloži popravek obračuna, če naknadno ugotovi, da je v predloženem davčnem obračunu davčno obveznost izkazal previsoko, glede na obveznost, ki bi jo bil dolžan izkazati na podlagi zakona o obdavčenju.

(2) Popravek obračuna lahko davčni zavezanec predloži najpozneje v roku 12 mesecev od poteka roka za predložitev obračuna, v zvezi s katerim se vlaga popravljen obračun.

(3) Popravljenemu davčnemu obračunu mora davčni zavezanec priložiti obrazložitev o razlogih, zaradi katerih je davčno obveznost izkazal previsoko.

(4) Če iz obrazložitve izhaja, da popravek davčnega obračuna ni utemeljen, davčni organ popravljenega obračuna ne sprejme in o tem obvesti zavezanca za davek. Če davčni zavezanec izjavi, da vztraja pri popravku obračuna, davčni organ lahko preveri utemeljenost popravka v davčnem inšpekcijskem nadzoru.

(5) Davčni zavezanec ne more predložiti popravka davčnega obračuna, v zvezi s katerim je že predložil popravek v skladu s tem členom.

56. člen

(predložitev davčnega obračuna na podlagi samoprijave)

(1) Ne glede na določbe tega zakona lahko davčni zavezanec vsak trenutek, vendar najpozneje do vročitve sklepa o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma do začetka postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka, predloži davčni obračun oziroma popravljen davčni obračun. Na posebni prilogi, ki je sestavni del tako predloženega davčnega obračuna, prikaže tudi premalo obračunane davke, skupaj z obrestmi iz drugega odstavka tega člena, in hkrati plača tako izkazan davek.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka mora pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, od premalo plačanega oziroma neplačanega davka obračunati in plačati obresti po slovenski medbančni obrestni meri za čas od poteka roka za plačilo, do predložitve davčnega obračuna na podlagi samoprijave, za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan poteka roka za vložitev davčnega obračuna, povečani za:

- 1 odstotno točko, če predloži podatke po enem mesecu po preteku roka za vložitev davčnega obračuna;
- 2 odstotni točki, če predloži podatke po šestih mesecih po preteku roka za vložitev davčnega obračuna;
- 3 odstotne točke, če predloži podatke po enem letu po preteku roka za vložitev davčnega obračuna;
- 4 odstotne točke, če predloži podatke po preteku roka iz prejšnje alineje.

(3) Davčni zavezanec ne more vložiti nove samoprijave glede obveznosti, v zvezi s katerimi je predhodno že vložil samoprijavo.

57. člen **(rok za plačilo davka po davčnem obračunu)**

Davek po davčnem obračunu mora biti plačan v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju.

58. člen **(obračun davčnega odtegljaja)**

(1) Če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju določeno, da davek za davčnega zavezanca izračuna, odtegne in plača plačnik davka (v nadaljnjem besedilu: davčni odtegljaj), plačnik davka izračuna davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka izračuna davek na podlagi ugotovljene davčne osnove, davčnih olajšav in davčne stopnje.

(2) Obliko obračuna davčnega odtegljaja, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za izračun in nadzor pravilnosti izračuna davčnega odtegljaja, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Plačnik davka izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj po davčnih stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti, kot je določen v zakonu o obdavčenju ali v tem zakonu.

(4) Plačnik davka mora predložiti obračun davčnih odtegljajev pristojnemu davčnemu organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(5) Plačnik davka mora predložiti podatke iz obračuna davčnega odtegljaja tudi davčnemu zavezancu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(6) 53., 54., 55. in 56. člen tega zakona se uporabljajo tudi za obračun davčnega odtegljaja.

(7) Če plačnik davka predloži davčnemu organu popravljen obračun davčnega odtegljaja, mora tudi davčnemu zavezancu predložiti nove podatke iz obračuna davčnega odtegljaja o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja, če so ti podatki v popravljenem obračunu davčnega odtegljaja drugačni od podatkov v obračunu davčnega odtegljaja, ki se je popravljaj.

(8) Zavezanec za davek, ki opravlja dejavnost, mora obračun davčnega odtegljaja predložiti v elektronski obliki.

59. člen (plačnik davka)

(1) Plačnik davka je pravna oseba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki izplača dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se oseba iz prvega odstavka tega člena, ki je nerezident Slovenije v skladu z zakonom o obdavčenju, ne šteje za plačnika davka, če v skladu z zakonom o obdavčenju nima poslovne enote nerezidenta v Sloveniji.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za plačnika davka ne šteje diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države v Sloveniji in predstavništvo mednarodne organizacije v Sloveniji. Diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države v Sloveniji ali predstavništvo mednarodne organizacije se lahko odloči, da prevzame obveznosti plačnika davka. O takšni odločitvi mora obvestiti pristojni davčni organ in davčne zavezance, ki jim izplačuje dohodek.

(4) Šteje se, da je oseba, določena v prvem odstavku tega člena, dohodek izplačala, če jo dohodek bremeni, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(5) Ne glede na prvi in četrti odstavek tega člena se za plačnika davka od dohodka iz vzajemnega sklada, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, šteje družba za upravljanje vzajemnega sklada.

(6) Ne glede na prvi in četrti odstavek tega člena se za plačnika davka šteje tudi organizator prireditve, tudi če dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, samo izplača, vendar ga ne bremeni.

(7) Ne glede na prvi in četrti odstavek tega člena se za plačnika davka šteje oseba, ki dohodek, od katerega se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, samo izplača, vendar je ne bremeni, pod pogojem, da oseba, ki jo dohodek bremeni, ne pozna in glede na okoliščine primera ne more poznati upravičenca do dohodka, ali pod pogojem, da je oseba, ki jo dohodek bremeni, nerezident.

(8) Plačnik davka lahko pooblasti drugo osebo, da v njegovem imenu izpolni obveznost iz 60. člena tega zakona. Za ravnanje druge osebe odgovarja plačnik davka, kot da bi obveznost izpolnjeval sam.

60. člen (obveznost plačnika davka)

(1) Plačnik davka je dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj. Šteje se, da je plačnik davka, ki je odtegnil davčni odtegljaj, davčni odtegljaj odtegnil v breme dohodka davčnega zavezanca.

(2) Za odtegnjen davčni odtegljaj se zmanjša znesek davka, ki ga je davčni zavezanec dolžan plačati, če je tako določeno z zakonom o obdavčenju ali s tem zakonom.

(3) Če davčni organ ugotovi, da je plačnik davka davčni odtegljaj odtegnil od dohodka davčnega zavezanca, vendar ga ni plačal ali ga ni plačal v celoti, se davčni odtegljaj s pripadajočimi dajatvami izterja od plačnika davka.

(4) Če davčni organ ugotovi, da plačnik davka davčnega odtegljaja ni odtegnil in plačal ali ga ni odtegnil in plačal pravilno, davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, s pripadajočimi dajatvami,

bremeni plačnika davka. Plačnik davka ima pravico ta znesek izterjati od davčnega zavezanca, ki mu je bil izplačan dohodek, od katerega davčni odtegljaj ni bil odtegnjen.

61. člen **(rok za plačilo davčnega odtegljaja)**

Plačnik davka mora plačati znesek davčnega odtegljaja, ki ga je izračunal v obračunu davčnega odtegljaja, v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju.

62. člen **(davčna napoved)**

(1) Davčni zavezanec mora v davčni napovedi navesti podatke, ki so potrebni za odmero davka in davčni nadzor, vključno z osebnimi in drugimi podatki, potrebnimi za identifikacijo davčnega zavezanca in drugih oseb, v zvezi s katerimi davčni zavezanec uveljavlja določeno davčno ugodnost.

(2) Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v davčni napovedi za posamezne vrste davkov, predpiše minister, pristojen za finance, razen, če je z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(3) K vložitvi davčne napovedi morajo biti davčni zavezanci pozvani z javnim pozivom, če ni z zakonom o obdavčenju drugače določeno. Poziv k vložitvi davčne napovedi davčni organ objavi najpozneje 60 dni pred iztekom roka za vložitev davčne napovedi.

(4) Davčni zavezanec mora vložiti davčno napoved pri davčnem organu na način in v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov ali z zakonom o obdavčenju.

(5) Ne glede na četrty odstavek tega člena, se napoved lahko vloži tudi na enotnih vstopnih točkah, ki jih na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek, z uredbo določi Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vlada RS).

(6) Če je tako določeno s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, davčni organ ugotovi davek v odmerni odločbi, ne da bi bila davčna napoved vložena, če gre za davke, ki se odmerjajo od letne osnove.

63. člen **(predložitev davčne napovedi po izteku predpisanega roka)**

(1) Davčni zavezanec, ki je iz opravičljivih razlogov zamudil rok za predložitev davčne napovedi, lahko pri pristojnem davčnem organu vloži predlog za naknadno predložitev davčne napovedi. V predlogu mora obrazložiti razloge za zamudo in predložiti dokaze za svoje navedbe.

(2) Davčni zavezanec mora vlogi za naknadno vložitev davčne napovedi priložiti davčno napoved, ki ni bila vložena v roku, oziroma navesti rok, v katerem jo bo lahko predložil.

(3) Predlog za naknadno predložitev davčne napovedi mora davčni zavezanec vložiti v osmih dneh po prenehanju razlogov iz prvega odstavka tega člena, vendar najpozneje v treh mesecih po izteku roka za predložitev davčne napovedi.

(4) Za opravičljive razloge iz prvega odstavka tega člena se štejejo utemeljeni razlogi, ki jih davčni zavezanec ni mogel predvideti oziroma odvrniti, in preprečujejo sestavo oziroma vložitev davčne napovedi v predpisanem roku.

(5) Če davčni zavezanec zamudi rok za vložitev predloga za naknadno predložitev davčne napovedi, se zaradi zamude tega roka ne more vložiti predloga za naknadno vložitev davčne napovedi.

(6) Če davčni zavezanec ne predloži napovedi hkrati s predlogom iz prvega odstavka tega člena, davčni organ v primeru dovolitve, rok za predložitev davčne napovedi določi s sklepom.

(7) Davčna napoved, vložena naknadno v skladu z dovoljenjem davčnega organa, se šteje za pravočasno vloženo.

(8) Če davčni organ ne dovoli predložitve davčne napovedi po izteku predpisanega roka, izda o tem sklep, zoper katerega je dovoljena pritožba.

64. člen **(predložitev davčne napovedi na podlagi samoprijave)**

(1) Ne glede na določbe tega zakona lahko davčni zavezanec, ki ni vložil napovedi oziroma podatki v napovedi niso bili pravilni ali popolni ali resnični, po tem zakonu oziroma zakonu o obdavčenju, vsak trenutek predloži novo davčno napoved, vendar najpozneje do vročitve sklepa o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma do začetka postopka o prekršku oziroma kazenskega postopka.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka davčni organ izda odmerno oziroma dopolnilno odločbo, v kateri obračuna tudi obresti po slovenski medbančni obrestni meri za čas od poteka roka za predložitev davčne napovedi do predložitve davčne napovedi na podlagi samoprijave za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan poteka zakonsko določenega roka za vložitev davčne napovedi, povečani za:

- 1 odstotno točko, če predloži davčno napoved po enem mesecu po preteku zakonsko določenega roka za vložitev davčne napovedi;
- 2 odstotni točki, če predloži davčno napoved po šestih mesecih po preteku zakonsko določenega roka za vložitev davčne napovedi;
- 3 odstotne točke, če predloži davčno napoved najpozneje v enem letu po preteku zakonsko določenega roka za vložitev davčne napovedi;
- 4 odstotne točke, če predloži podatke po preteku roka iz prejšnje alinee.

(3) Davčni zavezanec ne more vložiti nove samoprijave glede obveznosti, v zvezi s katerimi je predhodno že vložil samoprijavo oziroma glede katerih jih po odločbi na podlagi prejšnje samoprijave ni plačal.

65. člen **(popravljanje davčne napovedi)**

Davčni zavezanec lahko popravi davčno napoved najpozneje do izdaje odmerne odločbe.

66. člen **(odločba o odmeri davka)**

(1) Če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju določeno, da davek ugotovi davčni organ, ga ugotovi z odločbo o odmeri davka.

(2) Odločbo o odmeri davka (v nadaljnjem besedilu: odmerna odločba) izda davčni organ na podlagi davčne napovedi davčnega zavezanca ali v postopku davčnega nadzora, če ni s tem zakonom ali z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(3) Pod pogoji iz 268. člena tega zakona ima lahko odmerna odločba obliko informativnega izračuna dohodnine.

(4) Kot odmerna odločba se obravnava tudi odločba, s katero davčni organ odloči o vračilu davka.

67. člen **(rok za plačilo davka po odmerni odločbi)**

Davek, izračunan v odmerni odločbi, mora biti plačan v 30 dneh od vročitve odločbe, če ni s tem zakonom za posamezno vrsto davkov ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

68. člen **(uporaba določb za zastopnike v primeru smrti, pravne naslednike oziroma skrbnike davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja)**

(1) 52. do 67. člen tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za zastopnike v primeru smrti, pravne naslednike oziroma skrbnike davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Če zastopnik v primeru smrti ni imenovan, se prvi odstavek tega člena uporablja tudi za pravne naslednike, ki s skupno pisno izjavo določijo osebo, zadolženo za izpolnjevanje obveznosti po prvem odstavku tega člena. Če skupna pisna izjava ni podana in obveznosti niso izpolnjene v predpisanem roku, lahko davčni organ, določi skrbnika za davčne zadeve, od katerega zahteva izpolnitev obveznosti.

(3) Skrbnika za davčne zadeve lahko določi davčni organ izmed oseb, ki po pridobljenih podatkih davčnega organa sodijo v krog zakonitih dedičev.

IX. poglavje **Posebne določbe o odmeri davka**

69. člen **(odmera davka v posebnih primerih)**

(1) Davčni organ lahko ugotovi predmet obdavčitve s cenitvijo in na tej podlagi odmeri davek, če:

- zavezanec za davek ne vloži davčne napovedi ali ne predloži obračuna davka davčnemu organu ali ju vloži oziroma predloži brez podatkov, potrebnih za ugotovitev davčne obveznosti;
- fizična oseba ne napove dohodkov;
- ugotovi, da temelji davčna napoved oziroma obračun davka na neresničnih ali nepravilnih podatkih;
- ugotovi, da napovedani prihodki oziroma prihodki, izkazani v obračunu davka, niso sorazmerni napovedanim odhodkom oziroma odhodkom, izkazanim v davčnem obračunu, razen če davčni zavezanec navede upravičene razloge;
- zavezanec za davek na zahtevo davčnega organa ne predloži poslovnih knjig in evidenc, ki jih je dolžan voditi, ali so knjige in evidence vsebinsko napačne ali če kažejo take bistvene formalne pomanjkljivosti, ki upravičujejo dvom o njihovi vsebinski pravilnosti;
- delodajalec ne predloži podatkov o obračunu in plačilu davka iz osebnih prejemkov, ki jih je izplačal.

(2) Cenitev je ugotovitveni postopek, v katerem se ugotavljajo dejstva, ki omogočajo davčnemu organu določiti verjetno davčno osnovo.

(3) Če je davčnemu organu poznan del prihodkov ali del odhodkov, se verjetna davčna osnova lahko določi na podlagi uradnih podatkov in podatkov, ki jih davčni organ zbere v ugotovitvenem postopku v zvezi z zavezancem za davek, njegovimi družinskimi člani in povezanimi osebami, kot so podatki o številu zaposlenih, izplačanih plačah in drugih dohodkih iz zaposlitve, prihodkih in odhodkih, opravljenih dobavah, nabavah in storitvah, vrednosti premoženja, in drugih zunanjih znakov

posredovanja premoženja, proizvodnih kapacitetah oziroma opremljenosti ter lokaciji poslovnih in stanovanjskih prostorov, številu najemnikov ter obdobju oddajanja v najem.

(4) Če davčni organ nima na razpolago podatkov iz drugega odstavka tega člena, oceni davčno osnovo z uporabo podatkov iz drugega odstavka tega člena pri zavezancih za davek, ki so v istem davčnem obdobju in v podobnih okoliščinah opravljali enako ali podobno dejavnost oziroma opravljali enake ali podobne dobave in storitve oziroma dosegali primerljive vrste dohodkov. V tem primeru davčni organ odmeri davek za davčno obdobje kot je določeno z zakonom o obdavčenju od ocenjene davčne osnove.

(5) Če davčni organ ugotovi, da davčni zavezanec - fizična oseba razpolaga s sredstvi za privatno potrošnjo, vključno s premoženjem, ki precej presegajo dohodke, ki jih je davčni zavezanec napovedal, ali če je davčni organ na drugačen način seznanjen s podatki o sredstvih, s katerimi razpolaga davčni zavezanec - fizična oseba, oziroma s trošenjem davčnega zavezanca - fizične osebe ali s podatki o pridobljenem premoženju davčnega zavezanca - fizične osebe, se davek odmeri od ugotovljene razlike med vrednostjo premoženja (zmanjšano za obveznosti iz naslova pridobivanja premoženja), sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Postopek za odmero davka po tem odstavku se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v obdobju zadnjih pet let pred letom, v katerem je bil ta postopek uveden. Od tako ugotovljene osnove se plača davek po povprečni stopnji dohodnine od enoletnih dohodkov zadnjega davčnega obdobja.

(6) Verjetna davčna osnova oziroma z oceno določena davčna osnova po tem členu se zniža, če zavezanec za davek dokaže, da je nižja.

70. člen **(prijava premoženja)**

(1) V primerih iz 69. člena tega zakona sme davčni organ pozvati posameznega davčnega zavezanca - fizično osebo, da predloži davčnemu organu podatke o svojem premoženju ali delih premoženja (v nadaljnjem besedilu: prijava premoženja).

(2) V prijavi premoženja mora davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena navesti premoženje, ki ga ima v lasti, in sicer:

1. nepremičnine;
2. pravice na nepremičninah in druge premoženjske pravice,
3. premičnine, ki posamično presegajo vrednost 10.000 eurov;
4. vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, čigar vrednost presega skupaj 10.000 eurov;
5. gotovino in denarna sredstva na računih v bankah in hranilnicah;
6. terjatve in obveznosti iz naslova obligacijskih razmerij, če presegajo 3.000 eurov.

(3) Rezident Slovenije prijavi premoženje iz drugega odstavka tega člena, ki se nahaja v Sloveniji in izven Slovenije, nerezident Slovenije pa premoženje, ki se nahaja v Sloveniji.

(4) V prijavi premoženja se navedejo količina oziroma število enot premoženja ter vrednost posamezne enote premoženja ob pridobitvi, čas in pravni temelj pridobitve posamezne enote premoženja. Davčni zavezanec mora premoženje na poziv davčnega organa dokazati.

(5) V prijavi premoženja se lahko navede tudi drugo premoženje, ki ni navedeno v drugem odstavku tega člena.

(6) Davčni organ lahko od istega davčnega zavezanca zahteva predložitev prijave premoženja ali delov premoženja največ enkrat letno.

(7) Če davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena živi v zakonski zvezi oziroma v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma v registrirani istospolni partnerski skupnosti, prijavi premoženje tudi zakonec oziroma oseba, ki živi z davčnim zavezancem v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, ki živi z davčnim zavezancem v registrirani istospolni partnerski skupnosti.

(8) Premoženje otroka do 18. leta starosti se prijavi v prijavi premoženja staršev oziroma skrbnikov.

(9) Če prijava premoženja ne zajema predpisanih podatkov, se kot prijavljena vrednost premoženja šteje le vrednost gospodinjske opreme, vrednost običajnih uporabnih predmetov in osebnih predmetov, ki so v lasti fizične osebe, vendar največ do zneska 20.000 eurov.

(10) Za premoženje, ki ga fizična oseba ne prijavi v prijavi premoženja, se šteje, da je pridobljeno v obdobju od zadnje prijave premoženja, če fizična oseba ne dokaže drugače.

(11) Prijavo premoženja iz prvega odstavka tega člena sme davčni organ uporabiti le za oceno davčne osnove za davke od dohodkov fizičnih oseb.

DRUGI DEL DAVČNI POSTOPEK

I. poglavje Stvarna in krajevna pristojnost

71. člen (stvarna pristojnost)

(1) Za odločanje v davčnem postopku na prvi stopnji sta stvarno pristojni Davčna uprava Republike Slovenije in Carinska uprava Republike Slovenije.

(2) Za odločanje na drugi stopnji je v zadevah iz prvega odstavka tega člena stvarno pristojno Ministrstvo za finance.

(3) Stvarna pristojnost drugih organov, ki postopajo po tem zakonu, je predpisana s posebnim zakonom.

(4) Za odločanje v postopkih izvajanja mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki obvezujejo Slovenijo, je stvarno pristojno Ministrstvo za finance, v postopkih izvajanja drugih mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Slovenijo, pa organ, ki je določen z mednarodno pogodbo ali aktom o ratifikaciji.

(5) Stvarna pristojnost tujih davčnih organov je določena z mednarodno pogodbo, ki jo je Slovenija uveljavila z zakonom.

72. člen (krajevna pristojnost)

(1) Če ni s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali zakonom, ki ureja področje davčne službe ali z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, drugače določeno, je za odločanje v davčnem postopku na prvi stopnji, v primerih, ko je stvarno pristojna Davčna uprava Republike Slovenije, pristojen davčni urad, pri katerem je zavezanec za davek vpisan v davčni register.

(2) Če zavezanec za davek ni vpisan v davčni register, je za odločanje v davčnem postopku pristojen davčni urad, na območju katerega je nastala oziroma bi lahko nastala davčna obveznost.

(3) Če pristojnega davčnega urada ni mogoče določiti v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, določi pristojni davčni urad Generalni davčni urad.

II. poglavje

Začetek davčnega postopka

73. člen

(začetek davčnega postopka)

(1) Davčni postopek začne davčni organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke.

(2) Davčni postopek se začne po uradni dolžnosti, ko davčni organ prejme davčno napoved, carinsko deklaracijo ali drug dokument, ali ko davčni organ opravi kakršno koli procesno dejanje z namenom uvedbe davčnega postopka.

(3) V davčnih zadevah, v katerih je po tem zakonu ali zakonu o obdavčenju za začetek postopka potrebna zahteva stranke, sme davčni organ začeti in voditi postopek samo, če je taka zahteva podana.

III. poglavje

Ugotovitveni postopek

74. člen

(odmera davka)

(1) Davčni organ mora pred izdajo odmerne odločbe po vestni in skrbni presoji vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki imajo pomen za odmerno odločbo ter omogočiti strankam, da zavarujejo in uveljavijo svoje pravice in interese.

(2) Davčni organ lahko izda odmerno odločbo brez posebnega ugotovitvenega postopka, če spozna, da so podatki iz davčne napovedi popolni in pravilni ali če ima sam ali lahko zbere uradne podatke, ki so potrebni za odločbo tako, da ni potrebno zaslišanje stranke zaradi zavarovanja njenih pravic in interesov.

75. člen

(ugotavljanje dejstev)

(1) Če se z nekim dejanjem ali ravnanjem krši zakon, s katerim se prepoveduje ali nalaga neko dejanje ali ravnanje, nastanejo pa gospodarske (ekonomske) posledice, to ne vpliva na obdavčenje.

(2) Če je pravni posel neveljaven ali postane neveljaven, to ne vpliva na obdavčenje, če gospodarske (ekonomske) posledice tega pravnega posla kljub njegovi neveljavnosti nastanejo in obstojijo, če ni z zakonom o obdavčenju drugače določeno.

(3) Navidezni pravni posli ne vplivajo na obdavčenje. Če navidezni pravni posel prikriva drug pravni posel, je za obdavčenje merodajen prikrit pravni posel.

(4) Z izogibanjem ali zlorabo drugih predpisov se ni mogoče izogniti uporabi predpisov o obdavčenju. Če se ugotovi takšno izogibanje ali zloraba, se šteje, da je nastala davčna obveznost, kakršna bi nastala ob upoštevanju razmerij, nastalih na podlagi gospodarskih (ekonomskih) dogodkov.

76. člen
(ustna obravnava)

Pri ustni obravnavi je javnost izključena.

IV. poglavje
Dokazovanje

77. člen
(dokazno breme)

- (1) Zavezanec za davek mora za svoje trditve v davčnem postopku predložiti dokaze.
- (2) Davčni organ mora dokazati dejstva, na podlagi katerih davčna obveznost nastane ali ne nastane oziroma se poveča ali zmanjša.
- (3) Če ta zakon ali zakon o obdavčenju ne določa drugače, mora zavezanec za davek dokazati svoje trditve, na podlagi katerih se davčna obveznost zmanjša.

78. člen
(dokazila)

Če ta zakon ali zakon o obdavčenju ne določa drugače, dokazuje zavezanec za davek svoje trditve v davčnem postopku praviloma s pisno dokumentacijo ter poslovnimi knjigami in evidencami, ki jih vodi v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju, lahko pa predlaga tudi izvedbo dokazov z drugimi dokaznimi sredstvi.

79. člen
(rok za predložitev dokazov)

Zavezanec za davek mora dokaze predložiti v roku, ki ga določi davčni organ s pisnim pozivom, s sklepom o začetku postopka davčnega nadzora oziroma s sklepom, ki ga izda v postopku davčnega nadzora.

80. člen
(stroški postopka)

- (1) Vsakega zavezanca za davek bremenijo stroški, ki jih ima zaradi davčnega postopka kot so: stroški za prihod, zamuda časa in izgubljeni zaslužek.
- (2) Stroški davčnega organa, kot so: potni stroški uradnih oseb, stroški za oglase, obrazce in podobno, ki nastanejo v postopku, začetem po uradni dolžnosti, bremenijo davčni organ, ki je začel davčni postopek.
- (3) Stroški davčnega postopka, kot so: izdatki za upravne takse, pravno zastopanje in strokovno pomoč, izdatki za priče, izvedence, tolmače in ogled gredo v breme davčnega organa, če se je postopek končal ugodno za zavezanca za davek, oziroma v breme zavezanca za davek, če se je postopek zanj končal neugodno.
- (4) Če se ugotovitve davčnega organa ne razlikujejo od predloženega obračuna oziroma vložene napovedi, krijeta davčni organ in zavezanec za davek vsak svoje stroške.

(5) Če so bile v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora ugotovljene nepravilnosti, ki imajo za posledico višjo davčno obveznost, trpi stroške postopka iz tretjega odstavka tega člena zavezanec za davek.

(6) Višino najvišjega povračila stroškov pravnega zastopanja in strokovne pomoči, določi minister, pristojen za finance.

(7) Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena plača stroške postopka v vsakem primeru udeleženec v postopku, če jih je povzročil po svoji krivdi.

V. poglavje

Odločba

81. člen

(izrek odmerne odločbe)

(1) Izrek odmerne odločbe mora vsebovati:

1. davčnega zavezanca oziroma plačnika davka, če sta različni osebi;
2. vrsto davka;
3. davčno osnovo;
4. davčno stopnjo;
5. znesek odmerjenega davka in obresti, izračunanih do dneva izdaje odločbe;
6. znesek plačanih(-e) akontacij(-e) davka;
7. rok plačila davka in obresti,
8. račun, na katerega se plača,
9. navedbo, da pritožba ne zadrži izvršitve odločbe,
10. navedbo, da bo davek v primeru, če ne bo plačan v določenem roku, prisilno izterjan.

(2) V izreku odmerne odločbe se odloči tudi o stroških postopka.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v izreku odmerne odločbe ne navedeta davčna osnova in davčna stopnja, če gre za odločbo o vračilu davka ali če glede na vrsto davka v skladu z zakonom o obdavčenju tega ni mogoče navesti.

(4) Če davčni organ v odmerni odločbi ugotovi, da je treba vrniti določen znesek davka, mora izrek odločbe, poleg podatkov iz prvega odstavka tega člena, vsebovati tudi znesek davka, ki se vrne, in rok ter način vračila davka.

(5) Izrek odločbe v enostavnih zadevah, v kateri davčni organ pri odločanju v celoti upošteva davčno napoved, uradne podatke ali ugotovi strankini zahtevi, lahko vsebuje le davčno osnovo, stopnjo davka in znesek odmerjenega oziroma vrnjenega davka, če ta zakon ne določa drugače.

82. člen

(obrazložitev odločbe v enostavnih zadevah)

V enostavnih zadevah, v katerih davčni organ pri odločanju v celoti upošteva podatke iz davčne napovedi, obračuna davka, carinske deklaracije, drugega dokumenta ali uradne podatke ali ugotovi strankini zahtevi, lahko vsebuje obrazložitev odločbe samo kratko obrazložitev strankine vloge in sklicevanje na predpise, na podlagi katerih je bilo o stvari odločeno, če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

83. člen

(odločba v enostavnih zadevah)

(1) V enostavnih zadevah iz 82. člena lahko vloga oziroma dokument predstavlja odločbo, kar davčni organ ugotovi ali odmeri z odtisom stampiljke na tej vlogi oziroma dokumentu in navede predpise, na podlagi katerih je bilo v zadevi odločeno. Poleg stampiljke mora biti podpis pooblaščenih oseb.

(2) V carinskih zadevah se za odločbo v enostavnih zadevah šteje vloga oziroma dokument, na kateri sta žig in podpis pooblaščenih oseb.

84. člen **(začasna in glavna odločba)**

(1) Če je glede na okoliščine primera neizogibno potrebno, ali če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju tako določeno, lahko davčni organ izda začasno odločbo na podlagi podatkov, znanih do dneva izdaje odločbe. V taki odločbi mora biti izrecno navedeno, da je začasna.

(2) Začasno odločbo lahko davčni organ razveljavi in nadomesti z glavno odločbo najpozneje v roku enega leta od dneva izdaje začasne odločbe, razen, če je v tem zakonu ali zakonu o obdavčenju drugače določeno. Če začasne odločbe ne razveljavi in nadomesti z glavno odločbo v tem roku, se šteje, da je začasna odločba glavna.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z glavno odločbo, če je s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju tako določeno, in sicer v roku, predpisanem s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

85. člen **(odločba, izdana na podlagi zapisnika)**

(1) Davčni organ izda odmerno odločbo na podlagi davčnega inšpekcijskega nadzora najpozneje v 30 dneh od dneva prejema pripomb na zapisnik iz 141. člena tega zakona oziroma od dneva, ko je iztekel rok za pripombe. O pripombah se mora davčni organ izjaviti v odločbi.

(2) V primerih iz 130. člena tega zakona mora davčni organ izdati odločbo v 30 dneh od dneva prejema pripomb na zapisnik oziroma od dneva, ko je iztekel rok za pripombe. O pripombah se mora davčni organ izjaviti tudi v odločbi.

86. člen **(vročitve)**

(1) Vse odločbe in sklepi ter drugi dokumenti, od katerih vročitve začne teči rok, razen odločb, sklepov in drugih dokumentov, ki se izdajo v postopku davčnega nadzora in v postopku davčne izvršbe, se vročajo z navadno vročitvijo. Šteje se, da je vročitev opravljena 20. dan od dneva odprave.

(2) Odločbe, izdane na podlagi sedmega odstavka 268. člena tega zakona, se vročajo z osebno vročitvijo.

(3) Če davčni zavezanec ne plača davka v roku oziroma v roku ne izpolni druge obveznosti, mu davčni organ vroči odločbo, sklep ali drug dokument z osebno vročitvijo.

(4) Če davčni zavezanec ni plačal davka v izpolnitvenem roku, mu rok za ugovor po tretjem odstavku 268. člena tega zakona prične teči od dneva osebne vročitve.

VI. poglavje

Pravna sredstva

1. podpoglavje *Pritožba*

87. člen **(rok za vložitev pritožbe)**

- (1) Pritožba se lahko vloži v roku 15 dni od vročitve odločbe, če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (2) Pritožba zoper odmerno odločbo, izdano v davčnem inšpekcijskem nadzoru, se lahko vloži v roku 30 dni od vročitve odločbe.

88. člen **(suspenzivni učinek pritožbe)**

- (1) Pritožba ne zadrži izvršitve odmerne odločbe, če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (2) Davčni organ po uradni dolžnosti do odločitve o pritožbi odloži davčno izvršbo, če oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. Za čas, ko je zavezancu za davek odložena izvršba, se zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan izdaje odločbe, če se pritožbi ne ugotovi.

2. podpoglavje *Izredna pravna sredstva*

89. člen **(odprava in razveljavitev oziroma sprememba odločbe po nadzorstveni pravici)**

- (1) Davčni organ po nadzorstveni pravici odpravi odmerno odločbo v petih letih od dneva, ko je bila odločba vročena zavezancu za davek:
1. če jo je izdal stvarno nepristojen organ;
 2. če je bila v isti stvari že prej izdana pravnomočna odločba, s katero je bila ta stvar drugače rešena.
- (2) Odmerno odločbo lahko davčni organ po nadzorstveni pravici odpravi, razveljavi ali spremeni v petih letih od dneva, ko je bila odločba vročena zavezancu za davek, če je z njo prekršen materialni zakon.

90. člen **(obnova davčnega postopka)**

- (1) V obnovi postopka se za krajevno pristojen organ šteje organ, ki je izdal odločbo v postopku, ki se obnavlja.
- (2) Če davčni organ izve za nova dejstva ali najde ali pridobi možnost uporabiti nove dokaze, ki bi mogli sami zase ali v zvezi z že izvedenimi in uporabljenimi dokazi pripeljati do drugačne odločbe, če bi bila ta dejstva oziroma dokazi navedeni ali uporabljeni v prejšnjem postopku, lahko začne obnovo postopka iz tega razloga po uradni dolžnosti v šestih mesecih, od dneva, ko je mogel navesti nova dejstva oziroma uporabiti nove dokaze. Po preteku petih let od vročitve odločbe zavezancu za davek, se obnova po uradni dolžnosti ne more začeti.
- (3) V rokih iz prejšnjega odstavka lahko predlaga obnovo postopka tudi zavezanec za davek.

(4) Če se pri davčnem inšpekcijskem nadzoru ugotovijo dejstva in dokazi, ki so pomembni za obdavčenje na podlagi obnove postopka oziroma v drugih postopkih, se ta dejstva posredujejo davčnemu organu. Šteje se, da je davčni organ izvedel za nova dejstva na dan sestave zapisnika.

91. člen **(posebni primeri odprave, razveljavitve in spremembe odločbe)**

(1) Če se po pravnomočnosti odmerne odločbe ugotovi, da je bil zaradi očitne napake previsoko odmerjen davek oziroma odmerjen davek davčni organ tako odločbo odpravi, razveljavi ali spremeni po uradni dolžnosti ali na zahtevo zavezanca za davek oziroma na zahtevo njenih pravnih naslednikov. Če davčni organ ugotovi, da odločbe ni treba spremeniti, zahtevek zavezanca za davek zavrne.

(2) Odprava, razveljavitev oziroma sprememba odločbe po prvem odstavku tega člena učinkuje samo na davčno obdobje, na katero se prvotna odločba nanaša. Če spremenjena davčna obveznost vpliva tudi na davčno obveznost v davčnih obdobjih, ki sledijo davčnemu obdobju, na katero se odprava, razveljavitev ali sprememba odločbe nanašajo, davčni organ v novi odločbi odloči tudi o spremembi davčne obveznosti v teh davčnih obdobjih. Če so odprava, razveljavitev oziroma sprememba odločbe posledica očitnih napak zavezanca za davek, zavezancu za davek ne pripadajo obresti.

(3) Odločbo po prvem odstavku tega člena izda do poteka zastaralnega roka za vračilo davka organ prve stopnje, ki je izdal prejšnjo odločbo, organ druge stopnje pa le, če je s svojo odločbo odločil o stvari.

(4) Pritožba zoper novo odločbo, izdano na podlagi tega člena, je dovoljena le, če jo je izdal organ prve stopnje. Če je odločbo izdal organ druge stopnje oziroma če je odločba organa prve stopnje dokončna, je zoper njo mogoč upravni spor.

VII. poglavje **Izpolnitev davčne obveznosti**

1. podpoglavje *Plačilo davka*

92. člen **(način plačila davka)**

(1) Davek se plača pri izvajalcu plačilnega prometa ali pri davčnem organu, če tehnične možnosti tako dopuščajo.

(2) Podrobnejši način plačila davka določi minister, pristojen za finance.

93. člen **(dan plačila davka)**

Šteje se, da je davek plačan:

1. na dan, ko izvajalec plačilnega prometa izvrši nalog za plačilo davkov,
2. na dan sprejetja odločitve pristojnega organa o konverziji davka v kapitalsko naložbo, razen če je odločitev pozneje preklicana,
3. na dan, ko se davek poravna s preveč plačanim davkom v skladu s četrtem, petim in šestim odstavkom 98. člena tega zakona, oziroma
4. na dan plačila davka pri davčnem organu.

94. člen

(vrstni red plačila davka in pripadajočih dajatev)

(1) Če zavezanec za davek pri davčnem organu plačuje več vrst davkov in njim pripadajočih dajatev ter plačani znesek ne zadostuje za poplačilo vseh vrst davkov in njim pripadajočih dajatev, se s plačilom poravnava davek, ki ga zavezanec za davek navede na plačilnem instrumentu, in sicer po vrstnem redu prej dospele obveznosti te vrste davka, nato pa drugi davki, po vrstnem redu dospelosti posamezne vrste davka.

(2) Če davki dospejo v plačilo istočasno, vrstni red plačila določi zavezanec za davek. Če zavezanec za davek ne določi vrstnega reda plačila, ga določi davčni organ in pri tem upošteva, da se najprej poravnajo obveznosti, katerih izpolnitev je manj zavarovana.

(3) Če pobrani znesek ne zadostuje za poplačilo posamezne vrste davka s pripadajočimi dajatvami, se davek in pripadajoče dajatve plačajo po naslednjem vrstnem redu:

1. stroški postopka pobiranja davka,
2. obresti,
3. davek,
4. denarne kazni in globe in stroški tega postopka.

(4) V postopku davčne izvršbe zavezanec za davek ne more vplivati na vrstni red poplačila davka.

(5) Preplačilo na račun posamezne vrste prispevka se lahko upošteva le za poplačilo istovrstnih obveznosti.

95. člen

(prednost dospele davčne obveznosti pred drugimi dospelimi obveznostmi zavezanca za davek)

(1) Pri poravnavi dospelih obveznosti zavezanca za davek iz njegovih dohodkov, terjatev, premoženja in premoženjskih oziroma materialnih pravic ima dospela davčna obveznost absolutno prednost pred drugimi dospelimi obveznostmi zavezanca za davek, ki se izterjujejo, razen pred dospelimi obveznostmi iz naslova zakonite preživnine, odškodnine za škodo, nastalo zaradi prizadetega zdravja, odškodnine zaradi izgube delovne zmožnosti ali odškodnine zaradi smrti preživljalca.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek poplačilo davčne obveznosti nima absolutne prednosti, kadar se poplačuje iz posamezne stvari oziroma pravice, ki je zavarovana z zastavno pravico, vpisano v ustrezen register.

96. člen

(obračunavanje obresti v postopku davčnega nadzora)

V primeru, ko davčni organ v postopku davčnega nadzora ugotovi davčno obveznost, se za čas od poteka roka za plačilo davka do izdaje odločbe obračunajo obresti po medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan poteka roka za plačilo davka. Za čas od izdaje odločbe do njene izvršljivosti ne tečejo zamudne obresti.

97. člen

(zamudne obresti)

(1) Od davkov, ki jih zavezanec za davek ni plačal v predpisanem roku, se plačajo zamudne obresti po 0,0274 odstotni dnevni obrestni meri.

(2) Vlada RS lahko spremeni višino obrestne mere iz prvega odstavka tega člena, če se spremenijo gospodarske razmere v državi.

(3) Od zamudnih obresti, ki jih zavezanec za davek ni plačal, in od denarnih kazni, glob ter stroškov postopka pobiranja davka se zamudne obresti ne zaračunavajo.

(4) Od obresti, zaračunanih na podlagi petega odstavka 49. člena, 96. in 105. člena, drugega odstavka 88. člena ter četrtega odstavka 158. člena tega zakona, se od zapadlosti dolga naprej obračunajo obresti po obrestni meri iz prvega odstavka tega člena.

(5) Davčni organ zavezancu za davek ne zaračuna zamudnih obresti, dokler znesek obresti ne preseže 10 eurov.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek v primeru pobiranja prispevkov za osebe javnega prava znesek iz četrtega odstavka tega člena določajo prejemniki teh prispevkov.

2. podpoglavje *Vračilo davka*

98. člen **(vračilo davka)**

(1) Če je z odločbo ali v zvezi s predloženim davčnim obračunom ugotovljeno preplačilo davka, se preveč plačani znesek, ki presega 10 eurov, vrne po uradni dolžnosti v 30 dneh od dneva vročitve odločbe oziroma od dneva predložitve davčnega obračuna.

(2) V primeru iz 56. člena tega zakona, razliko med davčno obveznostjo, obračunano in plačano po prvotnem obračunu, in višino obračunane obveznosti po popravku obračuna, davčni organ vrne v 30 dneh po prejemu popravljenega obračuna. Zavezancu za davek v tem primeru obresti ne pripadajo.

(3) Če je bila odmerna odločba odpravljena ter zadeva vrnjena v ponovni postopek in davek plačan, se preveč plačani davek vrne v 30 dneh po vročitvi odločbe, s katero je v ponovnem postopku ugotovljena drugačna davčna obveznost.

(4) Če preveč plačani znesek davka iz prvega odstavka tega člena ne presega 10 eurov, se vrne na zahtevo zavezanca za davek v roku 30 dni od vložitve zahteve, če z zakonom ni drugače določeno. Če zahteva ni podana, se preveč plačani davek šteje v naslednja plačila ali v plačila druge vrste davkov.

(5) Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena se zavezancu za davek, ki mu je potekel rok za plačilo drugih davkov pri davčnem organu, vrne preveč plačani davek, zmanjšan za znesek davkov, ki jim je potekel rok plačila pri davčnem organu, z upoštevanjem omejitev iz petega odstavka 94. člena, če ni z zakonom drugače določeno. O tem davčni organ z dopisom obvesti zavezanca za davek v 15 dneh od dneva vračila.

(6) Ne glede na prvi do četrti odstavek tega člena se zavezancu za davek, ki mu je pretekel rok za plačilo globe in stroškov postopka o prekršku, za katere izvršbo je pristojen davčni organ, vrne preveč plačani davek, zmanjšan za znesek neplačane globe in stroškov postopka, ki mu je potekel rok plačila pri davčnem organu.

(7) Po poteku roka iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena oziroma zavezancu za davek pripadajo zamudne obresti v skladu z 97. členom tega zakona.

99. člen **(vračilo davka v posebnih primerih)**

(1) Če zakon o obdavčenju določa še druge primere, ko je davčni zavezanec oziroma druga oseba, upravičen do vračila davka, se glede vračila oziroma vštevanja plačanega davka v naslednja vplačila smiselno uporabi 98. člen tega zakona.

(2) Če gre v primerih iz prvega odstavka tega člena za vračilo davka na dodano vrednost zaradi presežka vstopnega davka nad davčno obveznostjo in davčni organ glede na okoliščine primera dvomi, da je vračilo davka upravičeno, sme davčni organ pred izvršitvijo vračila, v skladu s 112. členom tega zakona zahtevati od davčnega zavezanca, da predloži ustrezen instrument zavarovanja, za zavarovanje izpolnitve obveznosti, ki bi lahko nastala na podlagi naknadne ugotovitve davčnega organa, da zahteva za vračilo davka ni bila upravičena.

(3) Šteje se, da je predložen instrument zavarovanja ustrezen, če zagotavlja izpolnitev obveznosti v višini zahtevka za vračilo, povečanega za znesek zamudnih obresti, obračunanih v skladu z 97. členom tega zakona, za čas od poteka roka za vračilo davka do poteka veljavnosti zavarovanja.

(4) Če davčni organ naknadno ugotovi, da je bila zahteva za vračilo davka upravičena, nemudoma sprosti zavarovanje oziroma davčnemu zavezancu nemudoma vrne davek. Če je bil davek vrnjen po poteku predpisanega roka za vračilo, davčnemu zavezancu za čas od poteka tega roka, do vračila, pripadajo zamudne obresti, ki se obračunajo v skladu s 97. členom tega zakona.

(5) Če davčni organ naknadno ugotovi, da zahteva za vračilo davka ni bila upravičena, zavrne zahtevek za vračilo in ustavi postopek zavarovanja oziroma nemudoma unovči predloženo zavarovanje.

(6) V postopku zavarovanja po tem členu se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o zavarovanju izpolnitve in plačila davčne obveznosti, če v tem členu ni drugače določeno.

100. člen

(obresti od preveč odmerjenega davka ali neupravičeno odmerjenega davka)

(1) Zavezancu za davek pripadajo od neupravičeno odmerjenega ali preveč odmerjenega davka obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan plačila davka.

(2) Zavezancu za davek, ki sam izračuna in plača davek, od razlike med letom plačane akontacije in davkom po davčnem obračunu, ne pripadajo obresti v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(3) V primerih iz 98. člena tega zakona zavezancu za davek pripadajo zamudne obresti, če davčni organ ni vrnil davka v predpisanem roku. V tem primeru tečejo zamudne obresti od naslednjega dne po poteku predpisanega roka za vračilo. Zamudne obresti se obračunajo v skladu z 97. členom tega zakona.

101. člen

(obresti od preveč plačane ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine)

(1) Ne glede na 100. člen davčnemu zavezancu od preveč plačane dohodnine ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine pripadajo obresti od 30. dneva po dnevu vročitve odločbe o odmeri dohodnine, s katero je bilo prvič odločeno o davčni obveznosti iz naslova dohodnine. Če je bila dohodnina plačana po poteku roka za plačilo, davčnemu zavezancu od preveč plačane ali neupravičeno odmerjene in plačane dohodnine pripadajo obresti od dneva plačila. Obresti se obračunajo v skladu z 97. členom tega zakona.

(2) Davčnemu zavezancu, ki uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane po poteku roka za vložitev napovedi v skladu z 272. členom tega zakona, obresti po prvem odstavku tega člena ne pripadajo.

3. podpoglavje

Odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka ter neizterljivost davka

102. člen

(odpis, delni odpis, odlog in obročno plačevanje davka za fizične osebe)

- (1) Davčni organ lahko dovoli odpis, delni odpis in odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, če bi se s plačilom davčne obveznosti lahko ogrozilo preživljanje davčnega zavezanca in njegovih družinskih članov.
- (2) Vlogo za odpis oziroma delni odpis, odlog oziroma obročno plačilo davka mora davčni zavezanec vložiti pri davčnem organu. Davčni organ odloči o zahtevku na podlagi podatkov iz svojih evidenc in podatkov iz evidenc drugih organov, ki jih lahko pridobi, ter predloženih dokazov davčnega zavezanca.
- (3) Davčni organ odloči o odpisu, odlogu oziroma obročnem plačilu v roku 30 dni od dneva prejema popolne vloge.
- (4) Podrobnejše kriterije za odpis, delni odpis, obročno plačilo in odlog plačila po tem členu ter obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v vlogi, določi minister, pristojen za finance, upošteva raven zadovoljevanja minimalnih življenjskih potreb, ki omogočajo preživetje in so določene s predpisi na področju socialnega varstva.
- (5) Davčni organ ne more odobriti odpisa, delnega odpisa, odloga in obročnega plačevanja davka v skladu s tem členom za akontacije davka, če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (6) Ta člen se ne uporablja za samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, in sicer za davke, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti.

103. člen

(odlog in obročno plačevanje davka v primerih hujše gospodarske škode)

- (1) Davčni organ lahko dovoli odlog plačila davka za čas do dveh let oziroma dovoli plačilo davka v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev, če bi davčnemu zavezancu zaradi plačilne nezmožnosti ali izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov, iz razlogov, na katere davčni zavezanec ni mogel vplivati, nastala hujša gospodarska škoda in bi davčnemu zavezancu odlog in obročno plačevanje davka omogočilo preprečitev hujše gospodarske škode.
- (2) Vlogo za odlog plačila oziroma obročno plačevanje davka mora davčni zavezanec vložiti pri davčnem organu. Davčni organ odloči na podlagi podatkov iz svojih evidenc in podatkov iz evidenc drugih organov, ki jih lahko pridobi, ter predloženih dokazov davčnega zavezanca, iz katerih so razvidne okoliščine za nastanek hujše gospodarske škode.
- (3) Davčni organ odloči o odlogu oziroma obročnem plačilu v roku 30 dni od dneva prejema popolne vloge.
- (4) Davčni organ ne more odobriti odloga in obročnega plačevanja davka v skladu s tem členom za akontacije davka ali davčni odtegljaj, če ni s tem zakonom drugače določeno.
- (5) Določbe tega člena se uporabljajo za davčne zavezance, ki so pravna oseba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost.
- (6) Podrobnejše kriterije in način ugotavljanja hujše gospodarske škode določi minister, pristojen za finance.

104. člen
(posebni primeri odloga in obročnega plačevanje davka)

(1) Če davčni zavezanec predloži kateri koli instrument zavarovanja iz 118. člena tega zakona ali dovoli vknjižbo zastavne pravice v ustrezen register, se davčnemu zavezancu, ne glede na prvi odstavek 102. člena in prvi odstavek 103. člena tega zakona, dovoli plačilo davka v največ 12 mesečnih obrokih ali dovoli odlog za največ 12 mesecev.

(2) Če davčni zavezanec – fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti, davka ni zmožen plačati v enkratnem znesku in ne more zagotoviti zavarovanja, se mu lahko dovoli obročno plačilo davka v največ 3 mesečnih obrokih. V tem primeru v času obročnega plačila tečejo obresti po slovenski medbančni obrestni meri, za ročnost enega leta v višini, ki je veljala na dan izdaje odločbe o obročnem plačilu. Davčni organ v tem primeru izda odločbo po 83. členu tega zakona.

(3) Določbe tega člena se ne uporabljajo za davek na dodano vrednost, obračunan v davčnem obračunu, akontacije davkov in davčni odtegljaj.

105. člen
(obračun obresti)

Za čas, ko je davčnemu zavezancu odloženo plačilo davka oziroma dovoljeno obročno plačilo, se za odloženi znesek davka oziroma neplačane davke (vključno z zamudnimi obrestmi) zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan izdaje odločbe o odlogu oziroma obročnem plačilu.

106. člen
(odpis davka po višini neplačanega davka)

(1) V plačilo dospeli davek, po posamezni vrsti davka, ki na dan 31. decembra ne preseže 1 euro, se odpiše po uradni dolžnosti.

(2) Odpis se opravi na dan 15. februarja za preteklo leto.

107. člen
(odpis davka pri stečajih in prisilnih poravnah)

(1) Davčni organ odpiše davek, ki ga v postopku stečaja ni bilo mogoče izterjati, zavezanec za davek pa je s stečajem prenehal.

(2) Davek iz prvega odstavka tega člena se odpiše z dnem vpisa sklepa o zaključku stečajnega postopka v ustrezen register.

(3) Davčni organ odpiše davek, glede katerega v postopku prisilne poravnave ni bilo potrjeno znižano poplačilo, in sicer z dnem pravnomočnosti sklepa o potrditvi prisilne poravnave.

(4) Če se potrjena prisilna poravnava razveljavi oziroma najde premoženje zavezanca za davek, ki je s stečajem prenehal, se ponovno vzpostavi tudi obveznost za plačilo odpisanega davka, ki je bil odpisan v skladu s drugim in tretjim odstavkom tega člena.

108. člen
(odpis davka v drugih primerih)

(1) Davek oziroma del davka se, poleg primerov iz 102., 106. in 107. člena tega zakona, odpiše tudi:

1. če je davčni zavezanec - fizična oseba umrl in ni zapustil nobenega premoženja, iz katerega bi se lahko davek izterjal,
2. če ga ni mogoče izterjati od pravne osebe – zavezanca za davek niti iz morebiti predloženega instrumenta zavarovanja niti od njenega pravnega naslednika,
3. če je pravica do izterjave oziroma vračila davka zastarala,
4. v drugih primerih, določenih s tem zakonom.

(2) Davčni organ davek ali del davka odpiše tudi v primerih, ko odloči o neizterljivosti dolga.

109. člen **(obravnavanje odpisanega davka v davčnih evidencah)**

Davčni organ odpisani davek izbriše iz evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca za davek.

110. člen **(obravnavanje pogojno izterljivega davka v davčnih evidencah)**

(1) Davčni organ pogojno izterljiv davek prenese v okviru svojih evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca za davek, v evidenco pogojno izterljivega davka.

(2) Davek se šteje za pogojno izterljivega:

1. če se ne more poplačati niti v postopku davčne izvršbe, pravica do izterjave pa še ni zastarala,
2. če se je davčni zavezanec – fizična oseba odselil neznano kam, ali ga je sodišče razglasilo za pogrešanega ali za opravilno nesposobnega in ni pustil oziroma nima nobenega premoženja, iz katerega bi se lahko davek poplačal, pravica do izterjave pa še ni zastarala,
3. če ni bil plačan v petih letih po poteku koledarskega leta, ko je nastala davčna obveznost oziroma v petih letih po poteku koledarskega leta, do katerega je bilo plačilo davka odloženo oziroma je bilo dovoljeno obročno plačilo ali je bil zadržan začet postopek davčne izvršbe, ali je bil odložen začetek davčne izvršbe, pod pogojem, da ni nastopilo zastaranje,
4. če je bil pri zavezancu za davek začet postopek prisilne poravnave,
5. če je bil pri zavezancu za davek začet stečajni postopek,
6. od dneva smrti davčnega zavezanca do dneva pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

(3) Opredelitev davka za pogojno izterljivega v skladu s tem členom zakona ne vpliva na postopke v zvezi s to davčno obveznostjo.

111. člen **(omejitev uporabe določb tega poglavja)**

102., 103. in 104. člen tega zakona se ne uporablja za prispevke za zdravstveno zavarovanje in za obveznosti, za katere davčni organ opravlja samo izvršbo in ne vodi knjigovodskih davčnih evidenc o odmeri teh obveznosti.

4. podpoglavje *Zavarovanje izpolnitve in plačila davčne obveznosti*

112. člen **(zavarovanje)**

(1) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti pred izdajo odločbe ali potekom roka za predložitev davčnega obračuna (v nadaljnjem besedilu: zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti) oziroma zavarovanje plačila v primeru odloga ali obročnega plačila davčne obveznosti (v

nadaljnjem besedilu: zavarovanje plačila davčne obveznosti), če je tako določeno z zakonom o obdavčenju, ali če na podlagi podatkov iz uradnih evidenc oziroma drugih podatkov, ki jih davčni organ pridobi o zavezancu za davek, utemeljeno pričakuje, da bo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti onemogočeno ali precej oteženo.

(2) Davčni organ zahteva zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti s sklepom, v katerem tudi določi vrsto zavarovanja. Sklep mora biti obrazložen.

(3) Zoper sklep iz drugega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki se v roku osmih dni vloži pri davčnem organu, ki je sklep izdal. Pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve.

113. člen **(zastavna pravica na podlagi sporazuma)**

Davčni organ lahko sporazumno z zavezancem za davek, zavaruje izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti tudi z vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini. Stroške zavarovanja nosi zavezanec za davek.

114. člen **(zavarovanje plačila davka v postopku davčne izvršbe)**

Pri dolžnikih, ki so lastniki nepremičnega premoženja ali deleža družbenika, lahko davčni organ predlaga zavarovanje davčnega dolga z vknjižbo zastavne pravice na njihovih nepremičninah oziroma deležu družbenika neposredno pri sodišču, lahko pa tudi prek pristojnega državnega pravobranilstva.

115. člen **(vrste zavarovanj)**

(1) Davčni organ lahko v skladu s 112. členom tega zakona:

1. zahteva predložitev ustreznega instrumenta zavarovanja, ali
2. zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem (v nadaljnjem besedilu: začasni sklep za zavarovanje).

(2) V primerih, ko davčni organ zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem, se sklep iz drugega odstavka 112. člena tega zakona šteje za začasni sklep za zavarovanje iz 120. člena tega zakona.

116. člen **(oseba, ki je dolžna zagotoviti zavarovanje)**

(1) Zavarovanje mora zagotoviti zavezanec za davek.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko davčni organ na zahtevo zavezanca za davek dovoli, da zavarovanje namesto njega predloži tudi tretja oseba.

117. člen **(oseba, ki ni dolžna zagotoviti zavarovanja)**

Ne glede na 112. in 114. člen tega zakona se zavarovanje izpolnitve ali zavarovanje plačila davčne obveznosti ne zahteva, če je zavezanec za davek neposredni uporabnik državnega proračuna, določen v točki A, I. označen s šifro uporabnika od 1.1. do 1.3 v prilogi k Pravilniku o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03).

118. člen **(vrste instrumentov zavarovanja)**

(1) Instrumenti zavarovanja iz 1. točke prvega odstavka 115. člena tega zakona so:

1. bančna garancija brez ugovora na prvi poziv, ki jo izda banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;
2. garantno pismo zavarovalnice, ki ga izda zavarovalnica, ki jo kot garanta prizna davčni organ;
3. cirkulirani certificirani ček, če je trasat takega čeka banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;
4. avalirana menica, če jo je avalirala banka, ki jo kot garanta prizna davčni organ;
5. gotovinski polog.

(2) Davčni organ lahko, na zahtevo zavezanca za davek, sprejme tudi druge instrumente zavarovanja, če ti instrumenti na enakovreden način zagotavljajo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti.

(3) Davčni organ lahko za isto davčno obveznost zahteva predložitev samo enega ustreznega instrumenta zavarovanja. Šteje se, da je predložen instrument zavarovanja ustrezen, če zagotavlja izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti v celoti.

(4) Če davčni organ s sklepom iz 112. člena tega zakona kot vrsto zavarovanja zahteva predložitev instrumenta zavarovanja, zavezanec za davek lahko prosto izbere instrument zavarovanja iz prvega odstavka tega člena, pri čemer lahko davčni organ predlagani instrument zavarovanja zavrne, če meni, da le-ta ne zagotavlja izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti na zanesljiv način.

119. člen **(garant)**

(1) Banka oziroma zavarovalnica, ki nastopa v vlogi garanta, se mora pisno zavezati, da bo solidarno z zavezancem za davek poravnala zavarovano davčno obveznost, ki zapade v plačilo.

(2) Davčni organ lahko zavrne odobritev predlaganega garanta, če meni, da ta ne zagotavlja na zanesljiv način izpolnitve ali plačila davčne obveznosti v predpisanih rokih.

120. člen **(začasni sklep za zavarovanje)**

(1) Z začasnim sklepom za zavarovanje lahko davčni organ:

1. naloži banki oziroma hranilnici, pri kateri ima zavezanec za davek denarna sredstva, da denarnih sredstev zavezancu za davek ne izplača, zavezancu za davek pa prepove razpolaganje s temi sredstvi, pri čemer se smiselno upoštevajo omejitve iz 167. člena tega zakona;
2. dolžniku zavezanca za davek prepove izplačilo terjatve, ki jo ima zavezanec za davek do njega oziroma vrnitev stvari zavezancu za davek ter zavezancu za davek prepove, sprejeti poplačilo terjatve oziroma vračilo stvari; ali
3. zavezancu za davek omeji ali prepove razpolagati z njegovimi premičninami, pri čemer se smiselno upoštevata 178. in 179. člen tega zakona, nepremičninami oziroma deleži, ki jih ima v družbah.

(2) Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z njegovimi nepremičninami, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu sodišču, to pa po uradni dolžnosti vpiše v zemljiško knjigo zaznambo v njem vsebovane prepovedi.

(3) Zaznamba iz drugega odstavka tega člena se izbriše iz zemljiške knjige na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 118. člena tega zakona.

(4) Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek prepove razpolaganje z deleži, ki jih ima v družbah, davčni organ nemudoma pošlje pristojnemu registrskemu organu oziroma klirinško depotni družbi, ki v njem vsebovano prepoved po uradni dolžnosti vpišeta v predpisan register.

(5) Vpis iz četrtega odstavka tega člena se izbriše iz zadevnega registra na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 118. člena tega zakona.

(6) Po izdaji začasnega sklepa za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek omeji ali prepove razpolaganje z njegovimi premičninami, davčni organ nemudoma vloži zahtevo za vpis v register neposestnih zastavnih pravic. Upravljavec registra po uradni dolžnosti izda potrdilo o vpisu.

(7) Zaznamba iz prejšnjega odstavka se izbriše iz registra na predlog davčnega organa, lahko pa tudi na predlog zavezanca za davek, če predlogu priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu instrumenta zavarovanja iz 118. člena tega zakona.

121. člen

(dodatno ali novo zavarovanje oziroma nadomestitev že sprejetega zavarovanja)

(1) Če davčni organ ugotovi, da predloženi instrument zavarovanja ne zagotavlja ali ne zagotavlja več na zanesljiv način ali popolnoma izpolnitve ali plačila davčne obveznosti v predpisanih rokih, zahteva, da zavezanec za davek zagotovi dodatno zavarovanje ali da prvotno zavarovanje nadomesti z novim.

(2) Če zakon o obdavčenju ne določa drugače, zavezanec za davek lahko predlaga davčnemu organu, da se že predloženo zavarovanje ali začasni sklep, nadomesti z novim oziroma predloži instrument zavarovanja. Davčni organ odobri zamenjavo oziroma nadomestitev zavarovanja, če oceni, da je tudi novo zavarovanje ustrezno. V tem primeru davčni organ razveljavi oziroma vrne prvotno zavarovanje šele potem, ko začne učinkovati novo zavarovanje.

122. člen

(veljavnost zavarovanja)

(1) Zavarovanje velja do dneva izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena rok veljavnosti instrumenta zavarovanja iz prvega odstavka 118. člena tega zakona ne more biti krajši od treh mesecev oziroma roka, v katerem mora biti izpolnjena oziroma plačana davčna obveznost, podaljšanega za 60 dni.

123. člen

(sprostitve zavarovanja)

(1) Zavarovanje se ne more sprostiti, dokler davčna obveznost, za izpolnitev ali plačilo katere je bilo to zavarovanje predloženo, ne ugasne, ali dokler bodoča davčna obveznost še lahko nastane. Ko davčna obveznost ugasne ali ne more več nastati, davčni organ zavarovanje nemudoma sprosti.

(2) Če izpolnitev ali plačilo davčne obveznosti delno ugasne ali v določenem delu ne more več nastati, se zagotovljeno zavarovanje na zahtevo upravičene osebe delno sprosti, razen če zadevni znesek tega ne upravičuje.

124. člen

(poplačilo iz sredstev zavarovanja)

Če zavezanec za davek ne izpolni oziroma ne plača davčne obveznosti v predpisanem roku, davčni organ unovči predloženi instrument zavarovanja.

125. člen
(podrobnejši predpisi)

Minister, pristojen za finance, natančneje določi način predložitve instrumenta zavarovanja, kriterije za določitev njegove višine ter način sprostitev in unovčitve instrumenta zavarovanja.

5. podpoglavje
Zastaranje

126. člen
(zastaranje)

(1) Pravica do odmere davka zastara v petih letih od dneva, ko bi bilo treba davek obračunati, odtegniti, odmeriti ali plačati.

(2) Pravica do izterjave davka zastara v petih letih od dneva, ko bi ga bilo treba plačati. V primeru naknadno ugotovljene obveznosti v davčnem nadzoru, teče relativni rok zastaranja pravice do izterjave davka od dneva izvršljivosti odmerne odločbe.

(3) Pravica zavezanca za davek do vračila plačanega davka, ki ga ni bil dolžan plačati, zastara v petih letih od dneva, ko ga je plačal oziroma od pridobitve pravnega naslova, s katerim je bilo ugotovljeno, da ga ni bil dolžan plačati.

127. člen
(pretrganje zastaranja)

(1) Tek zastaranja pravice do odmere davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom odmere davka in o katerem je zavezanec za davek obveščen.

(2) Tek zastaranja pravice do izterjave davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa z namenom davčne izvršbe in o katerem je bil dolžnik obveščen.

(3) Tek zastaranja pravice do vračila plačanega davka pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa ali vsako dejanje, ki ga zavezanec za davek opravi pri davčnem organu z namenom, da doseže vračilo davka.

(4) Ne glede na določbe o zastaranju pravice do odmere in izterjave, davčna obveznost preneha, ko poteče deset let od dneva, ko je prvič začelo teči.

(5) Ne glede na določbe o zastaranju pravice do vračila davka, za davčni organ obveznost za vračilo davka preneha, ko poteče deset let od dneva, ko bi moral biti davek vrnjen, razen v primeru, ko je tožnik s tožbo uspel. V tem primeru se čas sodnih postopkov ne šteje v čas zastaralnega roka.

VIII. poglavje
Davčni nadzor

128. člen
(davčni nadzor)

(1) Davčni nadzor obsega nadzor nad izvajanjem oziroma upoštevanjem zakonov o obdavčenju in tega zakona.

(2) Davčni nadzor obsega:

1. davčni nadzor davčnih obračunov pri davčnem organu,
2. nadzor in kontrolo v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo,
3. davčni inšpekcijski nadzor,
4. davčno preiskavo.

129. člen **(načela davčnega nadzora)**

(1) Davčni nadzor se opravlja tako v korist kot v breme zavezanca za davek.

(2) Davčni nadzor se mora nanašati predvsem na tista dejstva in okoliščine, ki lahko vplivajo na povečanje ali zmanjšanje davčne obveznosti, ali, ki vplivajo na prenos davčne obveznosti med davčnimi obdobji.

130. člen **(nadzor obračunov davka pri davčnem organu)**

(1) Nadzor obračunov davka pri davčnem organu se opravlja v prostorih davčnega organa.

(2) Nadzor obračunov davka pri davčnem organu obsega:

1. preverjanje popolnosti, pravočasnosti, formalne, logične in računske pravilnosti obračunov davka ter zahtevkov za vračilo davka na podlagi obračunov davka,
2. primerjanje podatkov v obračunih davka s podatki iz drugih virov, ki so znani davčnemu organu,
3. primerjanje podatkov v obračunih davka z listinami in podatki v poslovnih knjigah in drugih evidencah zavezanca za davek, ki se vodijo v skladu s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

(3) Če iz ugotovitev nadzora iz drugega odstavka tega člena izhajajo nepravilnosti ali možne podlage za spremembe davka oziroma če je obračun davka nepopoln, se zavezanca za davek povabi, lahko tudi po telefonu, da predloži pojasnila oziroma dokazila v zvezi z zadevo oziroma se ga povabi v prostore davčnega organa. Na tej podlagi lahko zavezanec za davek v roku osmih dni od seznaitve z nepravilnostmi te odpravi.

(4) O nadzoru po drugem odstavku tega člena, v katerem so bile ugotovljene nepravilnosti, se sestavi zapisnik, razen če zavezanec za davek v skladu s tretjim odstavkom tega člena odpravi nepravilnosti. Zapisnik se vroči zavezancu za davek.

(5) Če na podlagi ugotovitev v zapisniku iz prejšnjega odstavka, ni mogoče izdati odločbe po sedmem odstavku tega člena, lahko davčni organ izvede postopek davčnega inšpekcijskega nadzora, v katerem lahko uporabi ugotovitve iz zapisnika. V tem primeru se zapisnik, izdelan po prejšnjem odstavku, ne vroči zavezancu za davek.

(6) Na zapisnik lahko zavezanec za davek poda pripombe takoj, najpozneje pa v treh dneh od vročitve zapisnika. O pravici do pripomb po tem odstavku se mora zavezanec za davek poučiti in to ugotoviti v zapisniku.

(7) Na podlagi ugotovitev nadzora iz drugega odstavka tega člena, s katerimi se spreminja davek, ki ga je zavezanec za davek izračunal v obračunu davka, davčni organ odmeri davek z odločbo.

131. člen **(nadzor in kontrola v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo)**

(1) Če davčni organ pri opravljanju nadzora ali kontrole, ki ju izvaja v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo, ugotovi, nepravilnosti v zvezi s pobiranjem davkov, zaradi katerih se spremeni

davčna obveznost, ali nepravilnosti, ki vplivajo na pravilno izvajanje predpisov, za nadzor nad izvajanjem katerih je pristojna carinska služba, se o teh ugotovitvah sestavi zapisnik.

(2) Pripombe na zapisnik iz prejšnjega odstavka se lahko podajo v roku 8 dni od vročitve.

(3) Na podlagi ugotovitev iz prvega odstavka tega člena, s katerimi se spremeni davčna obveznost davčni organ izda odločbo o odmeri davka oziroma odločbo o ugotovitvi nepravilnosti, ki ne vplivajo na višino davčne obveznosti.

(4) Če pri nadzoru ali kontroli niso ugotovljene nepravilnosti, se o tem naredi uradni zaznamek.

132. člen **(davčna preiskava)**

(1) Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno dejanje, s katerim so bili kršeni predpisi o obdavčenju, ali zaradi izvajanja dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčno službo, za zagotovitev medsebojne pomoči organom Skupnosti, držav članic EU in tretjih držav, lahko davčni organ začne davčno preiskavo s tem, da izda nalog za preiskavo.

(2) V nalogu za preiskavo mora davčni organ navesti okoliščine, iz katerih izhajajo razlogi za sum, oziroma dejanja in ukrepe iz prejšnjega odstavka, ter navesti tudi, katere okoliščine naj se v preiskavi raziščejo, in subjekt oziroma krog subjektov, ki bodo predmet davčne preiskave.

(3) V postopku davčne preiskave se preverijo oziroma dopolnijo podatki, ki jih je davčni organ predhodno zbral v skladu s svojimi pooblastili. Davčno preiskavo opravlja davčni inšpektor v skladu s tem zakonom, in zakonom, ki ureja davčno službo.

(4) Davčni inšpektor po opravljeni davčni preiskavi izdela zaključno preiskovalno poročilo, v katerem opiše ugotovitve davčne preiskave in navede zbrane podatke, dokumente in druge dokaze.

(5) Če so razlogi za sum utemeljeni, davčni organ začne postopek davčnega inšpekcijskega nadzora, s tem da zavezancu za davek izda sklep o začetku postopka in ga seznani z ugotovitvami v izvedeni preiskavi. V davčni preiskavi zbrani dokazi in podatki se lahko uporabijo kot dokaz tudi v davčnem inšpekcijskem nadzoru.

133. člen **(obseg davčnega inšpekcijskega nadzora)**

(1) Davčni inšpekcijski nadzor je lahko celostni ali delni inšpekcijski nadzor.

(2) Celostni davčni inšpekcijski nadzor obsega vsa področja poslovanja oziroma vse vrste davkov za eno ali več davčnih obdobj.

(3) Delni davčni inšpekcijski nadzor obsega posamezna področja poslovanja oziroma je omejen na enega ali več davkov oziroma eno ali več davčnih obdobj.

(4) Davčni inšpekcijski nadzor pri zavezancu za davek, ki samostojno opravlja dejavnost, se lahko nanaša tudi na dejstva, ki niso v zvezi z opravljanjem dejavnosti in so pomembna za obdavčenje zavezanca za davek.

(5) Davčni inšpekcijski nadzor se lahko opravlja tudi pri fizični osebi, ki opravlja neregistrirano dejavnost, oziroma se ukvarja s posli ali prejema dohodke, ki so pomembni za obdavčenje davčnega zavezanca.

(6) Davčni inšpekcijski nadzor pri pravnih osebah lahko vključuje tudi razmerja med lastniki pravnih oseb in pravnimi osebami oziroma člani pravnih oseb in pravnimi osebami.

134. člen **(časovno obdobje davčnega inšpekcijskega nadzora)**

(1) Davčni inšpekcijski nadzor je dopusten do zastaranja pravice do odmere davka.

(2) Pri velikih gospodarskih družbah se davčni inšpekcijski nadzor praviloma nadaljuje od zadnjega davčnega obdobja, za katerega je bil opravljen predhodni davčni inšpekcijski nadzor.

(3) Pri pravnih osebah, ki niso velike gospodarske družbe, in pri fizičnih osebah, ki opravljajo neodvisno samostojno dejavnost, obsega davčni inšpekcijski nadzor največ tri predhodna davčna obdobja, če gre za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, oziroma največ 36 mesecev, če gre za davčno obdobje, ki ni enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu.

(4) Davčni inšpekcijski nadzor se lahko razširi tudi na predhodna obdobja oziroma druge vrste davka, če obstaja sum zmanjšanja davčne obveznosti zaradi neplačila davkov.

135. člen **(načelo izbire za davčni inšpekcijski nadzor)**

(1) Davčni organ izbere zavezanca za davek za davčni inšpekcijski nadzor samostojno po objektivnih kriterijih.

(2) Zavezanec za davek nima pravice zahtevati določenega načina izbire.

(3) Izbor zavezancev za davek temelji na letnem načrtu, ki se pripravi glede na kriterije po velikosti in statusu zavezancev za davek, in temelji na statističnih metodah in naključnem izboru.

(4) Ne glede na tretji odstavek tega člena se v letni načrt lahko vključijo tudi inšpekcijski pregledi pri zavezancih za davek na predlog pristojnega državnega organa na podlagi ugotovitev iz njegovega delovnega področja, ali če to narekujejo ugotovitve v postopku davčnega nadzora.

136. člen **(začetek davčnega inšpekcijskega nadzora)**

(1) Davčni inšpekcijski nadzor se začne z vročitvijo sklepa o davčnem inšpekcijskem nadzoru.

(2) Inšpektor lahko začne opravljati inšpekcijski nadzor po poteku osmih dni od vročitve sklepa iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se zavezancu za davek sklep o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora ne vroči, če bi se zaradi tega ogrozil namen inšpekcijskega nadzora. V tem primeru se davčni inšpekcijski nadzor začne, ko davčni inšpektor pri zavezancu za davek opravi kakršno koli dejanje z namenom opravljanja davčnega inšpekcijskega nadzora.

(4) Sklep iz prvega odstavka tega člena mora poleg drugih sestavin v izreku vsebovati tudi:

1. obdobje obdavčenja, na katero se davčni inšpekcijski nadzor nanaša;
2. vrste davkov oziroma predmet davčnega inšpekcijskega nadzora;
3. opozorilo o pravici sodelovanja zavezanca za davek pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in o pravnih posledicah oviranja davčnega inšpekcijskega nadzora.

(5) Zoper sklep iz prvega odstavka tega člena ni pritožbe.

137. člen
(predstavitev pooblaščenice osebe ob začetku davčnega inšpekcijskega nadzora)

Pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora se mora pooblaščenica oseba izkazati s službeno izkaznico in z značko.

138. člen
(kraj in čas davčnega inšpekcijskega nadzora)

(1) Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja v poslovnih prostorih zavezanca za davek, ki opravlja dejavnost, lahko pa tudi v poslovnih prostorih, kjer se zanj vodijo oziroma hranijo poslovne knjige in druge evidence, če se te ne vodijo oziroma hranijo pri njem, oziroma v prostorih pooblaščenca, ki ga je določil zavezanec za davek. Za ta namen mora dati zavezanec za davek na razpolago primeren delovni prostor in potrebne pripomočke.

(2) Če poslovni prostor ni primeren za opravljanje davčnega inšpekcijskega nadzora, ali če obstajajo drugi razlogi, kot na primer narava dejavnosti zavezanca za davek, se inšpekcijski nadzor lahko na predlog zavezanca za davek ali po odločitvi davčnega organa, opravlja v prostorih davčnega organa.

(3) Davčni inšpekcijski nadzor se ne opravlja v stanovanjskih prostorih, ki jih zavezanec za davek ni določil kot svoj sedež ali poslovni prostor.

(4) Če zavezanec za davek, njegov zastopnik ali pooblaščenec ali zaposleni pri zavezancu za davek ovira pooblaščenico osebo pri pregledu, lahko pooblaščenica oseba zahteva, da se le-ta odstrani.

(5) Če pooblaščenica oseba pri opravljanju nalog davčnega inšpekcijskega nadzora naleti na fizični odpor ali če tak odpor pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

(6) Policisti nudijo pomoč pooblaščenim osebam v skladu z zakonom, ki ureja policijo.

(7) Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja v poslovnem delovnem času. Davčni inšpekcijski nadzor se lahko opravlja tudi izven poslovnega delovnega časa, če:

1. zavezanec za davek na to pristane ali
2. je to nujno potrebno zaradi namena davčnega inšpekcijskega nadzora.

139. člen
(sodelovanje zavezanca za davek v davčnem inšpekcijskem nadzoru in pristojnosti pooblaščenice osebe)

(1) Zavezanec za davek mora sodelovati pri ugotavljanju dejanskega stanja, ki je pomembno za obdavčenje. Zlasti je dolžan dajati podatke, predložiti poslovne knjige in evidence, poslovno dokumentacijo in druge dokumente na kraju opravljanja davčnega inšpekcijskega nadzora in dajati pojasnila, ki so potrebna za njihovo razumevanje.

(2) Da bi pooblaščenica oseba pri opravljanju davčnega inšpekcijskega nadzora lahko ugotovila višino davčne obveznosti, ima pravico pregledati poslovne prostore in druge prostore, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov, naprave, blago, stvari, predmete, poslovne knjige, pogodbe, listine in druge dokumente, ki omogočajo vpogled v poslovanje zavezanca za davek. Za poslovne prostore se štejejo tudi stanovanjski prostori, ki jih je zavezanec za davek določil kot svoj sedež oziroma kot poslovni prostor, kjer se opravlja dejavnost.

(3) Pooblaščenica oseba ima pravico stopiti na vsa zemljišča in v vse poslovne prostore zavezanca za davek in si jih ogledati. Zavezancu za davek ali njegovemu zastopniku je potrebno omogočiti, da je prisoten pri ogledu.

(4) Pooblaščen oseb ima pravico pregledati listine, ki dokazujejo pravni status zavezanca za davek ter druge listine in dokumente, s katerimi se ugotavlja istovetnost oseb pri davčnem inšpekcijskem pregledu.

(5) Pooblaščen oseb lahko pri davčnem inšpekcijskem nadzoru ugotavlja tudi podatke o številu, dohodkih in pogodbah zaposlenih ter jih primerja s prijavljenimi podatki.

(6) Na začetku davčnega inšpekcijskega nadzora je potrebno zavezanca za davek opozoriti, da lahko imenuje osebo za dajanje podatkov in pojasnil. Če pooblaščen oseb oceni, da zavezanec za davek ali oseba iz prvega stavka tega odstavka ne dajeta zadostnih podatkov in pojasnil, lahko zahteva podatke od drugih zaposlenih ali od tretjih oseb; pred tem pozove zavezanca za davek, da imenuje dodatne osebe za dajanje podatkov in obvestil.

(7) Zavezanec za davek in oseba za dajanje obvestil in podatkov iz šestega odstavka tega člena ne moreta zahtevati, da je prošnja za podatke in pojasnila dana pisno.

(8) Pooblaščen oseb sme največ za 30 dni zaseči listine, nosilce baz podatkov iz 39. člena tega zakona, predmete, vzorce in drugo blago, če je to potrebno za zavarovanje dokazov, za natančno ugotovitev nepravilnosti ali če zavezanec za davek to uporablja za kršitve oziroma če je bilo to pridobljeno s kršitvami davčnih predpisov. Izjemoma lahko pooblaščen oseb pri obsežnem in dolgotrajnem davčnem inšpekcijskem nadzoru podaljša rok za zaseg listin, nosilcev baz podatkov in blaga iz prejšnjega stavka, vendar največ do skupno 90 dni.

(9) Ne glede na osmi odstavek tega člena lahko pooblaščen oseb za potrebe davčnega inšpekcijskega nadzora odvzame vzorce blaga, ki se pri pregledu ali analizi uničijo ali poškodujejo, v količini, kot je nujno potrebna za pregled oziroma analizo. V tem primeru stroški uničenih oziroma poškodovanih vzorcev bremenijo zavezanca za davek. Pogoje in način odvzema vzorcev v skladu s tem členom določi minister, pristojen za finance.

(10) Prejšnji odstavek se lahko uporabi pri vseh oblikah davčnega nadzora.

(11) Zavezanec za davek lahko zahteva, da se mu vrnejo zaseženi predmeti iz osmega odstavka tega člena pred rokom, če izkaže, da jih nujno potrebuje pri poslovanju.

(12) Davčni organ o vrnitvi predmetov iz desetega odstavka tega člena takoj odloči s sklepom.

140. člen **(pravica zavezanca za davek do informacij)**

(1) Pooblaščen oseb, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, mora zavezanca za davek pred začetkom davčnega inšpekcijskega nadzora poučiti o pravici zavezanca za davek, da je prisoten pri davčnem inšpekcijskem nadzoru in da je tekoče obveščen o pomembnih dejstvih in dokazih v inšpekcijskem nadzoru, ter med postopkom, razen če to onemogoča potek ali namen davčnega inšpekcijskega nadzora, obveščati zavezanca za davek o pomembnih dejstvih in dokazih in vse to navesti v zapisnik.

(2) Pred sestavo zapisnika mora pooblaščen oseb, ki opravlja davčni inšpekcijski nadzor, o rezultatu davčnega inšpekcijskega nadzora opraviti sklepni pogovor z zavezancem za davek, v katerem mora zavezanca za davek opozoriti na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev davčnega inšpekcijskega nadzora in na davčne učinke teh ugotovitev.

(3) Sklepni pogovor ni potreben, če:

1. rezultat davčnega inšpekcijskega nadzora ne zahteva spremembe obdavčenja, ali
2. se mu zavezanec za davek odpove ali se mu izogiba.

141. člen (zapisnik)

(1) Zapisnik o davčnem inšpekcijskem nadzoru se sestavi in vroči zavezancu za davek najpozneje v 10 dneh po končanem pregledu. Zavezanec za davek lahko poda nanj pripombe v 20 dneh po vročitvi zapisnika. Rok za pripombe se na utemeljeno pisno zahtevo zavezanca za davek lahko s sklepom podaljša praviloma največ za dodatnih 10 dni.

(2) Pisno zahtevo za podaljšanje roka za pripombe iz prvega odstavka tega člena mora zavezanec za davek vložiti pred iztekom roka.

(3) Če zavezanec za davek v pripombah navaja nova ali dodatna dejstva, ki vplivajo na spremembo v zapisniku ugotovljenih obveznosti, davčni organ sestavi dodatni zapisnik v 30 dneh po prejemu pripomb. Glede vročanja in vlaganja pripomb na dodatni zapisnik se uporablja prvi, drugi in tretji odstavek tega člena.

142. člen (izdaja odločbe v davčnem inšpekcijskem nadzoru)

(1) Po končanem davčnem inšpekcijskem nadzoru davčni organ izda odločbo o odmeri po 85. členu tega zakona oziroma odločbo o ugotovitvi nepravilnosti, ki ne vplivajo na višino davčne obveznosti.

(2) Od dneva začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, do izdaje odločbe ne sme preteči več kot 6 mesecev, razen v primerih:

1. inšpiciranja povezanih oseb,
2. inšpiciranja zavezancev za davek, ki so zavezani k reviziji letnih poročil oziroma,
3. ugotavljanja davčne osnove z oceno,
4. ko zavezanec za davek davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega inšpekcijskega nadzora ali ovira davčni inšpekcijski nadzor,
5. sočasnega davčnega nadzora, ki hkrati poteka v več državah članicah EU.

(3) Iz razlogov v točkah 1 do 3 drugega odstavka tega člena, od dneva začetka davčnega inšpekcijskega nadzora, do izdaje odločbe ne sme preteči več kot 9 mesecev.

(4) Iz razlogov v točkah 4 in 5 drugega odstavka tega člena, omejitve iz drugega in tretjega odstavka tega člena ne veljajo.

(5) Glede ugotovitev in dejanj, opravljenih v davčnem inšpekcijskem nadzoru, o katerih je bilo že pravnomočno odločeno, se nadzor ne more ponoviti.

TRETJI DEL DAVČNA IZVRŠBA

I. poglavje Splošno

1. podpoglavje Skupne določbe

143. člen (načela davčne izvršbe)

(1) Davčni organ je dolžan uporabiti tista sredstva davčne izvršbe, ki so glede na okoliščine primera sorazmerna znesku davka, ki ga je treba izterjati.

(2) Pri izvajanju davčne izvršbe je davčni organ dolžan upoštevati osebno dostojanstvo zavezanca za davek, ki dolguje davek, in poskrbeti, da je izvršba za dolžnika čim manj neugodna.

144. člen **(začetek davčne izvršbe)**

(1) Če davek ni plačan v rokih, predpisanih s tem zakonom za posamezne vrste davkov, ali v rokih, predpisanih z zakonom o obdavčenju, davčni organ začne davčno izvršbo.

(2) Davčni organ začne davčno izvršbo z izdajo sklepa o davčni izvršbi (v nadaljnjem besedilu: sklep o izvršbi).

145. člen **(predmet davčne izvršbe)**

(1) Predmet davčne izvršbe je lahko vsako dolžnikovo premoženje ali premoženjska pravica, če ni z zakonom izvzeta iz davčne izvršbe. Če je izvršba na določeno premoženje ali premoženjsko pravico z zakonom omejena, je to premoženje ali premoženjska pravica lahko predmet izvršbe v delu, ki presega zakonsko določene omejitve.

(2) Za izterjavo davka je dovoljeno seči tudi na vse vrste posojil in predplačil, ki jih dolžnik prejme od tretjih oseb.

146. člen **(izvršilni naslovi)**

(1) Davčna izvršba se izvede na podlagi izvršilnega naslova.

(2) Izvršilni naslovi iz prvega odstavka tega člena so:

1. izvršljiva odločba o odmeri davka;
2. izvršljiv obračun davka;
3. izvršljiva tuja odločba, ali drug ustrezen akt, ki ima naravo izvršilnega naslova, in ga davčni organ prejme v izvršbo na podlagi četrtega dela tega zakona;
4. izvršljiv sklep davčnega organa;
5. izvršljiv plačilni nalog;
6. izvršljiva odločba o prekršku;
7. izvršljiva sodba sodišča, izdana v zadevah prekrškov;
8. izvršljiv sklep sodišča, izdan v zadevah prekrškov;
9. seznam izvršilnih naslovov, v katerem mora biti za posamezen izvršilni naslov naveden datum izvršljivosti ter znesek davka in zamudnih obresti za vsako vrsto davka posebej.

(3) Obračun davka postane izvršljiv, ko poteče rok za plačilo davka po obračunu davka, ki je predpisan z zakonom.

147. člen **(izvršilni naslov, ko je davčni organ pristojen za izterjavo drugih obveznosti)**

(1) Če davčni organ na podlagi zakona izterjuje druge denarne nedavčne obveznosti, je izvršilni naslov odločba, sklep ali plačilni nalog s potrdilom o izvršljivosti, ki ga izda organ, pristojen za odmero te obveznosti (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj izvršbe).

(2) Če se podatki za izvršbo obveznosti iz odločbe ali plačilnega naloga, ki ga izda drug organ, pošiljajo v elektronski obliki, je predlagatelj izvršbe odgovoren, da pošilja le podatke, ki se nanašajo

na izvršljive izvršilne naslove. Predlagatelj izvršbe mora davčnemu organu na njegovo zahtevo nemudoma posredovati kopijo izvršilnega naslova.

(3) Če je od terjatev, ki jih predlagatelj izvršbe posreduje davčnemu organu v izterjavo, potrebno obračunati tudi zamudne obresti, mora predlagatelj izvršbe obračunati zamudne obresti do dneva izdaje predloga. K predlogu mora priložiti obračun zamudnih obresti. Od dneva izdaje predloga davčni organ obračuna zamudne obresti po davčnih predpisih.

148. člen (seznam premoženja)

(1) Davčni organ sme zaradi izvedbe davčne izvršbe zahtevati, da davčni dolžnik predloži seznam svojega premoženja skupaj z dokazili o lastninskih in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju (v nadaljnjem besedilu: seznam premoženja).

(2) Dolžnik mora na seznamu premoženja iz prvega odstavka tega člena navesti:

1. celotno premoženje dolžnika;
2. vsa odplačna razpolaganja, s katerimi je dolžnik v letu ali po letu, v katerem je nastala obveznost plačila davka, z dejanjem ali opustitvijo razpolagal s svojim premoženjem v korist tretjih oseb oziroma v korist zakonca oziroma osebe, s katero dolžnik živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma v korist osebe, s katero dolžnik živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti, krvnega sorodnika v ravni vrsti ali stranski vrsti do četrtega kolena ali sorodnika v svaštvu do četrtega kolena;
3. vsa neodplačna razpolaganja, razen običajnih priložnostnih daril, nagradnih daril ali daril iz hvaležnosti, če so sorazmerna premoženjskim možnostim dolžnika, izvršena v letu ali po letu, v katerem je nastala obveznost plačila davka.

(3) Dolžnik mora predložiti seznam premoženja v roku, ki mu ga določi davčni organ. Davčni organ mora dolžnika opozoriti na posledice, če ne predloži seznama premoženja oziroma ne navede popolnih in resničnih podatkov o svojem premoženju.

149. člen (poroštvo)

(1) Če davka ni bilo mogoče izterjati iz premoženja dolžnika - fizične osebe, se ta izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so to premoženje neodplačno oziroma po nižji ceni od tržne dobili od dolžnika v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, do vrednosti tako pridobljenega premoženja. Za ožje družinske člane se štejejo: zakonec oziroma oseba, s katero živi dolžnik v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma oseba, s katero dolžnik živi v registrirani istospolni partnerski skupnosti, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika.

(2) Če je dolžnik z namenom, da bi se izognil plačilu davka, odtujil premoženje v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala, se tak pravni posel lahko izpodbija pred sodiščem v skladu z zakonom, ki ureja obligacijska razmerja.

150. člen (znesek, do katerega se davčna izvršba ne začne)

Davčna izvršba se ne začne, če znesek davka po enem izvršilnem naslovu, razen v primeru iz 159. člena tega zakona, na dan zapadlosti ne presega 10 eurov.

151. člen

(sklep o izvršbi)

- (1) Za izdajo sklepa o izvršbi je pristojen davčni organ, ki je na prvi stopnji izdal odločbo o odmeri davka ali sklep, s katerim se nalaga plačilo denarnih obveznosti.
- (2) Če gre za izvršbo na podlagi obračuna davka, obveznosti iz 157. člena tega zakona ali dopolnitev oziroma nadomestitev sklepa oziroma akta instrumenta, ki dovoljuje davčno izvršbo iz 238. člena tega zakona, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen davčni organ, pri katerem je dolжник vpisan v ustrezen register.
- (3) Če dolжник ni vpisan v ustrezen register, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen tisti davčni organ, na območju katerega je nastala obveznost plačila davka.
- (4) Če davčnega organa, ki je pristojen za izdajo sklepa o izvršbi, ni mogoče določiti na podlagi drugega ali tretjega odstavka tega člena, določi organ, ki izda sklep o izvršbi, Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad.

152. člen (sestavine izreka sklepa o izvršbi)

Izrek sklepa o izvršbi mora vsebovati:

1. osebno ime in naslov oziroma firmo in sedež dolžnika;
2. davčno številko dolžnika;
3. izvršilni naslov z navedbo, kdaj je nastopila izvršljivost;
4. znesek davka in pripadajoče obresti;
5. sredstvo in predmet davčne izvršbe;
6. stroške davčne izvršbe;
7. osebno ime oziroma firmo in naslov oziroma sedež delodajalca oziroma izplačevalca dohodkov, izvajalca plačilnega prometa v primeru, da so sredstva davčne izvršbe denarna sredstva dolžnika in dolžnikovega dolžnika v primeru drugih terjatev dolžnika.

153. člen (stroški davčne izvršbe)

- (1) Dolжник plača vse stroške davčne izvršbe.
- (2) Ne glede na prvi odstavek tega člena, stroške davčne izvršbe, za katero se dokaže, da ni bila upravičena, plača davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi. V tem primeru davčni organ povrne dolžniku stroške davčne izvršbe v 15 dneh od dneva, ko je ugotovil, da izvršba ni bila upravičena.
- (3) V primeru izterjave obveznosti iz 157. člena tega zakona nosi stroške neupravičene izvršbe predlagatelj izvršbe.
- (4) Minister, pristojen za finance, določi višino stroškov davčne izvršbe.

154. člen (odlog davčne izvršbe)

- (1) Če je davčni organ ali drug pristojni organ, v skladu s tem zakonom, zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom, pred začetkom davčne izvršbe dolžniku dovolil odlog oziroma obročno plačilo davka, se šteje, da je za čas odloga oziroma obročnega plačila odložen tudi začetek davčne izvršbe.
- (2) Če davčni organ na podlagi zakona izterjuje druge denarne nedavčne obveznosti, je za odločanje o odlogu davčne izvršbe pristojen predlagatelj izvršbe iz 147. člena tega zakona.

155. člen
(zadržanje davčne izvršbe)

- (1) Davčni organ s sklepom zadrži že začeti postopek davčne izvršbe za čas:
1. ko je dolžniku dovoljen odlog oziroma obročno plačilo davka v skladu s tem zakonom, z zakonom o obdavčenju ali drugim zakonom, in sicer za čas odloga oziroma obročnega plačevanja,
 2. do vročitve odločbe oziroma sklepa o pritožbi iz četrtega odstavka 158. člena ali ugovora iz 159., 165., 170. ali 175. člena tega zakona oziroma do odločitve o zadevi v primeru, če izpodbijanje akta iz 241. člena tega zakona zadrži izvajanje izvršbe.
- (2) Posamezna dejanja, ki so bila izvršena pred zadržanjem postopka davčne izvršbe, razen rubeža na dolžnikove denarne prejeme in dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah, ostanejo v veljavi.

156. člen
(ustavitev davčne izvršbe)

- (1) Davčni organ po uradni dolžnosti ali na zahtevo dolžnika s sklepom v celoti ali delno ustavi davčno izvršbo, če:
1. je davek plačan;
 2. davčna izvršba ni dovoljena;
 3. se davčna izvršba opravi proti komu, ki ni dolžnik, porok ali garant;
 4. predlagatelj izvršbe iz 147. člena tega zakona ali organ države prosilke v primerih iz četrtega dela tega zakona umakne zahtevo za izvršbo;
 5. je pravnomočno odpravljen, spremenjen ali razveljavljen izvršilni naslov ali razveljavljeno potrdilo o izvršljivosti;
 6. je pravica do davčne izvršbe zastarala;
 7. davek, ki se izterjuje, ugasne na drug način.
- (2) Davčni organ s sklepom o ustavitvi davčne izvršbe odpravi oziroma razveljavi že izvršena dejanja v postopku davčne izvršbe.

157. člen
(uporaba tega dela zakona)

Davčni organ postopa v skladu s tem delom zakona tudi, kadar na podlagi zakonskega pooblastila opravlja izvršbo drugih denarnih nedavčnih obveznosti.

2. podpoglavje
Pravna sredstva

158. člen
(pritožba zoper sklep o izvršbi)

- (1) Zoper sklep o izvršbi je dovoljena pritožba.
- (2) Pritožbo se vloži v osmih dneh od vročitve sklepa o izvršbi pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi.
- (3) Pritožba ne zadrži začete davčne izvršbe.
- (4) Ne glede na tretji odstavek tega člena davčni organ do odločitve o pritožbi zadrži začeto davčno izvršbo, če oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. Za čas, ko je dolžniku odložena izvršba, se

zaračunajo obresti po slovenski medbančni obrestni meri za ročnost enega leta, v višini, ki je veljala na dan izdaje sklepa.

(5) S pritožbo zoper sklep o izvršbi ni mogoče izpodbijati samega izvršilnega naslova.

159. člen **(ugovor tretjega zoper sklep o izvršbi)**

(1) Kdor izkaže za verjetno, da ima na predmetu davčne izvršbe pravico, ki preprečuje izvršbo, lahko vloži ugovor zoper sklep o izvršbi pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi. Ugovor se lahko vloži do konca davčne izvršbe.

(2) Ugovor zadrži davčno izvršbo.

(3) Davčni organ odloči o ugovoru s sklepom.

II. poglavje **Davčna izvršba na dolžnikove denarne prejeme, denarna sredstva in na dolžnikove denarne terjatve**

1. podpoglavje *Izvzetje in omejitve predmetov davčne izvršbe*

160. člen **(denarni prejemi, ki so izvzeti iz davčne izvršbe)**

Denarni prejemi, ki so izvzeti iz davčne izvršbe, so:

1. preživitine, na podlagi zakona, ki ureja zakonsko zvezo in družinska razmerja, in nadomestila preživitine, izplačani na podlagi zakona, ki ureja jamstveni in preživitinski sklad;
2. odškodnine zaradi telesne poškodbe, po zakonu, ki ureja invalidsko zavarovanje;
3. denarne socialne pomoči po zakonu, ki ureja socialno varstvo;
4. starševski dodatki, otroški dodatki, dodatki za nego otroka in pomoči ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino po zakonu, ki ureja družinske prejeme;
5. štipendije in pomoči učencem in študentom za opravljeno obvezno praktično delo v vzgojno izobraževalnem procesu;
6. nadomestilo za invalidnost po zakonu, ki ureja družbeno varstvo duševno in telesno prizadetih oseb;
7. dodatek za pomoč in postrežbo;
8. prejemi od občasnega dela invalidov, ki niso v delovnem razmerju in so vključeni v programe po predpisih, ki urejajo socialno varstvo, in po predpisih, ki urejajo zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov;
9. oskrbnine po zakonu, ki ureja rejniško dejavnost;
10. sredstva, pridobljena za odpravo posledic naravnih nesreč ali škode na področju kmetijstva, gozdarstva, ribištva, veterine ali fitosanitarnem področju na podlagi predpisov, ki urejajo nesreče ali škode;
11. nepovratna denarna sredstva in denarna sredstva, pridobljena na podlagi ugodnih posojil ali poslov z jamstvi, ki se štejejo kot oblike državnih pomoči po zakonu, ki ureja pomoč družbam v težavah, razen kadar so sredstva pridobljena v zvezi z opravljanjem dejavnosti, kakor je določena v 46. členu ZDoh-2, ali v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kakor je določena v 69. členu ZDoh-2;
12. prejemi vojaških obveznikov v času izvrševanja vojaške dolžnosti, državljanov v času opravljanja nadomestne civilne službe oziroma usposabljanja za zaščito in reševanje.

161. člen
(omejitve davčne izvršbe na dolžnikove denarne prejemke)

(1) Na dolžnikove denarne prejemke, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, štejejo za dohodek iz delovnega razmerja, je z davčno izvršbo mogoče seči največ do višine dveh tretjin, vendar tako, da dolžniku ostane najmanj znesek v višini 70% minimalne plače po zakonu, ki ureja minimalno plačo.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena z davčno izvršbo ni mogoče seči na denarne prejemke iz prvega odstavka tega člena, če le-ti ne presegajo osnovnega zneska minimalnega dohodka po zakonu, ki ureja socialno varstvo.

2. podpoglavje
Davčna izvršba na denarne prejemke dolžnika

162. člen
(vročitev sklepa o izvršbi)

Sklep o izvršbi na denarne prejemke vroči davčni organ dolžniku in delodajalcu oziroma izplačevalcu prejemkov.

163. člen
(rubež denarnih prejemkov)

(1) Na podlagi sklepa o izvršbi se na dan vročitve sklepa delodajalcu oziroma izplačevalcu opravi rubež denarnih prejemkov.

(2) S sklepom iz 162. člena tega zakona se dolžniku zarubi del denarnih prejemkov do višine dolgovanega davka, pri čemer se upoštevajo izvzetja in omejitve iz 160. in 161. člena tega zakona, in delodajalcu oziroma izplačevalcu prepove njihovo izplačilo. Delodajalcu oziroma izplačevalcu se prav tako naloži, da del denarnih prejemkov, ki je naveden v sklepu o izvršbi, vplača oziroma vplačuje na predpisane račune do poplačila dolgovanega davka.

(3) Sklep o izvršbi se nanaša tudi na povečanje denarnih prejemkov, do katerega je prišlo po vročitvi sklepa.

164. člen
(sprememba delodajalca oziroma izplačevalca)

Če dolžnik ne prejema več denarnih prejemkov pri delodajalcu oziroma izplačevalcu, kateremu je bil vročen sklep o izvršbi, mora delodajalec oziroma izplačevalec o tem takoj obvestiti davčni organ.

165. člen
(ugovor delodajalca oziroma izplačevalca)

(1) Delodajalec oziroma izplačevalec lahko pri davčnem organu, ki je izdal sklep o izvršbi, ugovarja zoper sklep o izvršbi v osmih dneh po njegovem prejemu, in sicer samo iz razloga, da dolžnik pri njem ne prejema denarnih prejemkov.

(2) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek davčne izvršbe do rešitve ugovora.

166. člen

(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)

(1) Če delodajalec oziroma izplačevalec ne ravna po sklepu o izvršbi in ne vloži ugovora v določenem roku, se davek izterja od njega. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero naloži delodajalcu oziroma izplačevalcu, da v 15 dneh plača na predpisane račune celoten znesek davka, ki bi ga moral po sklepu o izvršbi odtegniti do izdaje te odločbe.

(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko delodajalec oziroma izplačevalec pritoži v osmih dneh od vročitve.

(3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

3. podglavje

Davčna izvršba na dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah

167. člen

(vročitev sklepa o izvršbi)

(1) Sklep o izvršbi na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri bankah ali hranilnicah, vroči davčni organ dolžniku ter bankam oziroma hranilnicam, pri katerih ima dolžnik denarna sredstva.

(2) Na dolžnikova denarna sredstva, ki jih ima dolžnik pri bankah in hranilnicah iz naslova denarnih prejemkov, ki so izvzeti iz davčne izvršbe (160. člen), oziroma je davčna izvršba nanje omejena (161. člen), ni mogoče seči z davčno izvršbo, v kolikor gre za prejemke, nakazane za tekoči mesec, oziroma je mogoče nanje seči le z upoštevanjem omejitev za tekoči mesec.

(3) Na dolžnikova denarna sredstva pri bankah in hranilnicah iz naslova drugih prejemkov, je mogoče seči z davčno izvršbo z upoštevanjem omejitev iz 161. člena tega zakona.

168. člen

(rubež in prenos sredstev)

(1) Davčna izvršba na denarna sredstva, ki jih ima dolžnik na računih pri bankah oziroma hranilnicah, se opravi tako, da se s sklepom o izvršbi banki oziroma hranilnici naloži, da na dan prejema sklepa zarubi dolžnikova denarna sredstva do višine davka, navedenega v sklepu o izvršbi, in prenese dolžnikova denarna sredstva na predpisane račune.

(2) V primeru, da ima dolžnik račune pri več bankah oziroma hranilnicah, pošlje davčni organ sklep o izvršbi vsem tem bankam oziroma hranilnicam, ki morajo dolžnikova denarna sredstva zarubiti do višine obveznosti iz sklepa o izvršbi in jih takoj prenesti na račun dolžnika pri banki oziroma hranilnici, ki je v sklepu o izvršbi navedena prva.

(3) Ko banka oziroma hranilnica, ki je prva navedena v sklepu o izvršbi, po prejemu sredstev v skladu z drugim odstavkom tega člena, ugotovi, da sredstva na računu dolžnika zadostujejo za izvršitev sklepa o izvršbi, obvesti ostale banke oziroma hranilnice, da prenehajo z nadaljnjim rubežem denarnih sredstev. O tem nemudoma obvesti tudi davčni organ in izvrši prenos sredstev na predpisane račune v skladu s prvim odstavkom tega člena.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena lahko davčni organ naslovi sklep o izvršbi le na banke oziroma hranilnice, pri katerih obstaja največja možnost za poplačilo davka.

169. člen

(dolžnikovi računi brez priliva eno leto)

(1) Če v času, ko se banki oziroma hranilnici vroči sklep o izvršbi, dolжник pri njej nima denarnih sredstev, ali jih nima dovolj za poplačilo davka, obdrži banka oziroma hranilnica sklep v evidenci in opravi na njegovi podlagi izplačilo ali dodatno izplačilo, ko denarna sredstva prispejo na račun dolžnika. Banka oziroma hranilnica mora o tem obvestiti davčni organ, ki je izdal sklep o izvršbi.

(2) Če v enem letu po prejemu sklepa o izvršbi na dolžnikovih računih ni nobenega priliva denarnih sredstev, banka oziroma hranilnica vrne sklep davčnemu organu, ki je izdal sklep.

170. člen **(ugovor banke oziroma hranilnice)**

(1) Banka oziroma hranilnica lahko zoper sklep o izvršbi ugovarja v osmih dneh po njegovem prejemu pri davčnem organu, ki je izdal sklep. V svojem ugovoru banka ali hranilnica lahko ugovarja, da dolжник pri njej nima odprtega računa.

(2) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek davčne izvršbe do rešitve ugovora.

171. člen **(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)**

(1) Če banka oziroma hranilnica ne ravna po sklepu o izvršbi in ne vloži ugovora v predpisanem roku, se davek izterja od nje. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero banki oziroma hranilnici naloži, da v 15 dneh na predpisane račune plača dolgovani znesek davka.

(2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko banka oziroma hranilnica pritoži v osmih dneh od vročitve odločbe.

(3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

172. člen **(smiselna uporaba določb)**

167. do 171. člen tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za davčno izvršbo na dolžnikove denarne terjatve do izvajalcev plačilnega prometa.

4. podpoglavje ***Davčna izvršba na druge denarne terjatve dolžnika***

173. člen **(vročitev sklepa o izvršbi)**

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika davčni organ vroči dolžniku in dolžnikovemu dolžniku.

174. člen **(rubež denarnih terjatev)**

(1) S sklepom o izvršbi se dolžniku zarubi terjatev, ki jo ima do svojega dolžnika do višine njegovega davka, dolžnikovemu dolžniku pa naloži, da zarubljeni znesek terjatve plača na predpisane račune.

(2) Rubež denarnih sredstev se opravi z dnem, ko je sklep o izvršbi vročen dolžnikovemu dolžniku.

175. člen
(ugovor dolžnikovega dolžnika)

- (1) Dolžnikov dolžnik lahko zoper sklep o izvršbi ugovarja v osmih dneh po prejemu sklepa pri davčnem organu, ki je izdal sklep.
- (2) V svojem ugovoru dolžnikov dolžnik lahko ugovarja, da dolžniku ni dolžan, da je dolg pogojen, ali da dolg še ni dospel v plačilo in ne bo dospel v plačilo v enem letu od prejema sklepa.
- (3) Če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, odstopi ugovor organu druge stopnje in zadrži postopek izvršbe do rešitve ugovora.

176. člen
(odgovornost za opuščeno odtegnitev in izplačilo)

- (1) Če dolžnikov dolžnik ne ravna po sklepu o izvršbi in ne vloži ugovora v določenem roku, se davek izterja od njega. Davčni organ mora o tem izdati odločbo, s katero naloži dolžnikovemu dolžniku, da v 15 dneh plača znesek, ki je enak znesku zarubljene terjatve, ki bi jo moral po sklepu o izvršbi plačati na predpisane račune.
- (2) Zoper odločbo iz prvega odstavka tega člena se lahko dolžnikov dolžnik pritoži v osmih dneh od vročitve odločbe.
- (3) Pritožba ne zadrži izvršitve odločbe.

III. poglavje
Davčna izvršba na premočnine

1. podpoglavje
Pristojnost

177. člen
(prenos pristojnosti)

Če se premočnina ne nahaja na območju davčnega organa, ki je izdal sklep o izvršbi, le-ta pošlje sklep o izvršbi davčnemu organu, na območju katerega se premočnina nahaja, da izvrši rubež, cenitev in prodajo zarubljene premočnine.

2. podpoglavje
Oprostitve in omejitve glede predmeta davčne izvršbe

178. člen
(predmeti, izvzeti iz davčne izvršbe)

- (1) Predmeti, ki so izvzeti iz davčne izvršbe, so:
1. obleka, obutev, perilo, posteljnina, posoda, pohištvo, štedilnik, hladilnik, pralni stroj in druge za gospodinjstvo potrebne stvari ter drugi predmeti za osebno rabo, če so nujni dolžniku in članom njegovega gospodinjstva;
 2. hrana in kurjava, če so nujni dolžniku in članom njegovega gospodinjstva za šest mesecev;
 3. delovna in plemenska živina, kmetijski stroji in druge delovne priprave, ki so dolžniku kmetu oziroma kmetici nujni za opravljanje kmetijske dejavnosti, ter seme za uporabo na njegovem gospodarstvu in krma za živino za štiri mesece;

4. redi, medalje, vojne spomenice in druga odličja in priznanja, poročni prstan, osebna pisma, rokopisi in drugi osebni dolžnikovi spisi ter slike oziroma fotografije družinskih članov;
5. medicinsko-tehnični pripomočki, ki so dolžniku potrebni za zdravljenje in medicinsko rehabilitacijo in so opredeljeni v pravilih, ki urejajo obvezno zdravstveno zavarovanje;
6. gasilska zaščitna in reševalna oprema ter druga sredstva za zaščito, reševanje in pomoč.

(2) Poštna pošiljka ali pošto nakazilo, naslovljeno na dolžnika, ne more biti predmet davčne izvršbe, dokler mu ni vročeno.

179. člen

(omejitve davčne izvršbe proti pravnim osebam in posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost)

(1) Davčne izvršbe proti pravnim osebam, samostojnim podjetnikom posameznikom in posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost, ni mogoče izvršiti na stroje, orodje in druge delovne priprave, v kolikor so te stvari nujno potrebne dolžniku za opravljanje njegove dejavnosti, ter na surovine, polizdelke, namenjene za predelavo, in pogonsko gorivo, v kolikor ne presegajo količine, potrebne za trimesečno povprečno proizvodnjo.

(2) Če dolžnik davka ne plača v roku šestih mesecev od dneva zapadlosti, se davek ne glede na prvi odstavek tega člena lahko izterja tudi iz sredstev, s katerimi opravlja dejavnost, če se je v tem času brez uspeha poskušala opraviti davčna izvršba iz dohodkov in drugega premoženja.

3. podpoglavje

Rubež, cenitev in prodaja premičnin

180. člen

(način davčne izvršbe na premičninah)

(1) Davčna izvršba na premičninah se opravi z rubežem, cenitvijo in s prodajo premičnin.

(2) Rubež, cenitev in prodajo premičnin opravi davčni organ, če ni s tem zakonom drugače določeno.

181. člen

(vročitev sklepa o izvršbi na premičninah)

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi dolžniku na kraju samem, pred začetkom rubeža in od njega zahteva, da plača znesek, naveden v sklepu o izvršbi.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se rubež lahko opravi tudi, če dolžniku ni mogoče vročiti sklepa o izvršbi v skladu s prvim odstavkom tega člena zaradi neopravičljivih razlogov na dolžnikovi strani. V takem primeru se sklep o izvršbi vroči dolžniku po opravljenem rubežu.

(3) Davčni organ je o opravljenem rubežu dolžan obvestiti dolžnika, če dolžnik pri njem ni bil navzoč.

182. člen

(rubež premičnin)

Zarubiti se smejo premičnine, ki so v lasti oziroma posesti dolžnika.

183. člen

(ugovor dolžnika, da so zarubljene premičnine last tretje osebe)

(1) Če dolžnik izjavi, da so zarubljene premočnine last tretje osebe, vendar za to nima dokazov, lahko pooblašena uradna oseba davčnega organa zarubi tudi te premočnine.

(2) Pooblašena uradna oseba davčnega organa mora opozoriti tretjo osebo, da lahko v osmih dneh po opozorilu predloži dokaze o lastništvu oziroma drugi pravici na zarubljeni premočnini. Izjavo dolžnika iz prvega odstavka tega člena in opozorilo iz prvega stavka tega odstavka je treba vpisati v zapisnik o rubežu.

(3) Če pooblašena uradna oseba davčnega organa predloži dokaz iz drugega odstavka tega člena ne šteje za verodostojnega ali zadostnega, napoti osebo, ki je dokaz predložila, da v osmih dneh vloži pri sodišču tožbo zoper davčni organ na ugotovitev lastninske pravice. Če oseba iz drugega odstavka tega člena ne predloži dokaza, da je vložila tožbo pred sodiščem v predpisanem roku, se postopek davčne izvršbe nadaljuje.

(4) Z vložitvijo tožbe iz tretjega odstavka tega člena se zadrži prodaja spornih zarubljenih stvari, in sicer do zaključka postopka pred sodiščem. Sodišče odloča o tožbi po tem členu prednostno.

184. člen **(rubež blaga, ki je predmet kršitev)**

Če davčna obveznost nastane zaradi kršitev predpisov o obdavčenju, se za poplačilo tega davka zarubi blago, ki je predmet kršitve, vendar le, če to blago ni bilo zaseženo, ali odvzeto v skladu z zakonom, ki ureja prekrške ali z drugim zakonom.

185. člen **(rubež)**

(1) Z davčno izvršbo je mogoče seči na vse dolžnikove premočnine, razen na predmete, ki so iz davčne izvršbe izvzeti.

(2) Če dolžnik noče sam odpreti poslovnih prostorov ali drugih prostorov, namenjenih za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov, in pokazati premočnine, ki se nahajajo v teh prostorih, sme pooblašena uradna oseba davčnega organa v navzočnosti dveh prič odpreti zaprte prostore, da bi se lahko opravil rubež.

(3) Če pooblašena uradna oseba davčnega organa ne more sama opraviti rubeža, ker naleti na fizično upiranje ali tako upiranje utemeljeno pričakuje, lahko na podlagi sklepa davčnega organa zahteva pomoč policije, da jo zavaruje pri izvršitvi sklepa. Pomoč policije zahteva pri policijski postaji, ki je krajevno pristojna glede na kraj, kjer se opravlja rubež.

(4) Rubež premočnin pri dolžniku - fizični osebi se opravi v navzočnosti dolžnika ali koga od polnoletnih članov njegovega gospodinjstva in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu ni navzoč dolžnik ali član njegovega gospodinjstva.

(5) Rubež premočnin pri dolžniku - pravni osebi se opravi v navzočnosti zastopnika pravne osebe in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu zastopnik pravne osebe ni navzoč.

186. člen **(rubež vsebine sefa)**

(1) Davčni organ lahko od dolžnika zahteva, da mu omogoči vpogled tudi v sef in pri tem zarubi vsebino sefa.

(2) Če dolžnik ne ravna v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko davčni organ zahteva od upravitelja sefa, da mu omogoči vpogled v sef. Pri tem se glede prisotnosti prič primerno upošteva četrti oziroma peti odstavek 185. člena tega zakona.

187. člen **(hramba zarubljenih premičnin)**

(1) Zarubljene premičnine se lahko hranijo pri dolžniku. Dolžnik zarubljene premičnine lahko uporablja z dovoljenjem davčnega organa. O tem davčni organ izda sklep, zoper katerega ni dovoljena pritožba.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko davčni organ v primeru utemeljenega suma, da bo dolžnik zarubljene premičnine odtujil ali poškodoval, odloči, da se le-te dolžniku odvzamejo ter jih hrani sam ali pa jih da v hrambo s strani davčnega organa pooblaščenim osebam. V tem primeru stroške prevoza in hrambe odvzetih premičnin nosi dolžnik.

(3) Če se zarubi motorno ali priklopno vozilo in ga davčni organ pusti v hrambi pri dolžniku, pošlje sklep o davčni izvršbi z rubežnim zapisnikom organu, pri katerem je motorno ali priklopno vozilo vpisano v evidenco registriranih vozil, z zahtevo, da vpiše v evidenco registriranih vozil, da je vozilo zarubljeno. Do prenehanja veljavnosti rubeža se takega vozila brez dovoljenja davčnega organa ne sme uporabljati, registrirati in podaljšati veljavnosti prometnega dovoljenja. Davčni organ dovoli ali zavrne uporabo, registracijo ali podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja pod pogojem, da dolžnik zagotovi ustrezno zavarovanje, s sklepom, zoper katerega ni dovoljena pritožba.

(4) Davčni organ pošlje sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom tudi v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zarubljena gotovina, vrednostni papirji in dragocenosti vedno izročijo v hrambo davčnemu organu ali drugi osebi, ki jo pooblasti davčni organ.

(6) Na zarubljenih premičninah, ki so bile puščene v hrambi pri dolžniku, mora davčni organ vidno označiti, da so zarubljene.

188. člen **(prepoved razpolaganja z zarubljenimi premičninami)**

(1) Dolžniku je prepovedano razpolagati z zarubljenimi premičninami.

(2) Če dolžnik zarubljene premičnine odtuji, uniči, poškoduje ali na kakšen drug način onemogoči davčnemu organu njihovo unovčitev, davčni organ zoper njega vloži prijavo pri državnem tožilcu, za izterjavo davčne obveznosti pa se takoj opravi nov rubež, ne da bi bilo treba za to izdati nov sklep o izvršbi.

189. člen **(pridobitev zastavne pravice)**

(1) Davčni organ pridobi zastavno pravico na zarubljenih premičninah z rubežem.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v primerih, ko se zarubljena premičnina v skladu z uredbo, ki ureja register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin, vpisuje v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin, zastavna pravica na zadevni premičnini pridobi z vpisom v ta register.

(3) Če se zarubi premočnina iz drugega odstavka tega člena, se sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom pošlje tudi v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin.

(4) Če so dolžnikove premočnine že zarubljene pri kakšni drugi upravni ali sodni izvršbi, se rubež teh premočnin s strani davčnega organa opravi tako, da se na prvem zapisniku o rubežu napravi zaznamek o dodatnem rubežu. O dodatnem rubežu se obvesti dolžnika oziroma njegovega predstavnika, zastopnika ali pooblaščenca ter register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin.

(5) Ne glede na druge predpise so vpisi in izpisi oziroma izbrisi v registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin za davčni organ brezplačni.

(6) V primeru prodaje premočnin iz četrtega odstavka tega člena, se iz preostanka kupnine lahko poplača tudi dolžni davek, če je bil sklep o izvršbi za ta davek izdan pred prodajo.

(7) V primerih, ko je bila zastavna pravica v skladu s tem členom ustanovljena kot neposestna zastavna pravica, se glede pravic predhodnih zastavnih upnikov smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja stvarne pravice.

190. člen (prenehanje veljavnosti rubeža)

(1) Veljavnost rubeža preneha:

- ko se zarubljena premočnina proda v skladu s tem zakonom;
- če se prodaja zarubljenih premočnin ne opravi v enem letu od vročitve sklepa o izvršbi;
- ko je bila dolžniku vročena odločba, s katero se ugotovi pritožbi iz 158. člena tega zakona;
- ko davčni organ prejme sodbo, s katero se ugotovi tožbi iz četrtega odstavka 183. člena tega zakona.

(2) V primerih iz drugega odstavka 189. člena tega zakona veljavnost rubeža preneha z izbrisom zastavne pravice iz registra neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premočnin.

191. člen (solastništvo)

(1) V primerih, ko je dolžnik solastnik zarubljenih premočnin, je prodaja premočnin dovoljena le, če je njegov solastniški delež enak ali večji od ene nerazdelne polovice na vsaki premočnini.

(2) V primeru prodaje zarubljenih premočnin iz prvega odstavka tega člena ima solastnik, ki ni dolžnik, pravico do poplčila svojega solastniškega deleža iz zneska, dobljenega s prodajo teh premočnin pred plačilom davka in stroškov davčne izvršbe.

(3) Solastnik, ki ni davčni dolžnik, ima pravico zahtevati, da se mu odstopi zarubljeno premočnino, ki je predmet davčne izvršbe, če pri davčnem organu položi denarni depozit v višini, ki ustreza vrednosti dolžnikovega deleža na tej premočnini.

192. člen (cenitev zarubljenih premočnin)

(1) Cenitev zarubljenih premočnin se opravi hkrati z rubežem, razen če le-te zaradi posebnih lastnosti ali posebne vrednosti zarubljenih stvari ni mogoče opraviti hkrati z rubežem.

(2) Cenitev opravi pooblaščen uradna oseba sama, razen v primerih, ko zaradi posebnih lastnosti zarubljene stvari ali posebnih okoliščin primera odloči, da opravi cenitev posebni cenilec.

193. člen

(rubežni in cenilni zapisnik)

(1) O opravljenem rubežu in cenitvi mora pooblaščen uradna oseba davčnega organa napraviti zapisnik. V zapisnik se vpišejo:

1. davčni organ ter osebno ime osebe, ki je opravila cenitev;
2. osebno ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež dolžnika, enotna matična številka občana (EMŠO) oziroma davčna številka dolžnika in podatki o drugih osebah iz 185. člena tega zakona, ki sodelujejo pri davčni izvršbi;
3. kraj in čas rubeža;
4. znesek davka, za katerega se opravlja rubež;
5. oznaka, enolični identifikacijski znak in natančen opis zarubljenih predmetov;
6. vrednost zarubljenih predmetov, ugotovljena s cenitvijo;
7. osebno ime oziroma firma ter naslov oziroma sedež tistega, ki so mu bile stvari zaupane v hrambo;
8. navedba, da bo sklep o izvršbi poslan organu, pristojnemu za registracijo motornih vozil oziroma plovil, in v register zarubljenih premočnin in zastavnih pravic na premočninah;
9. navedba, da bo sklep o izvršbi poslan klirinško depotni družbi oziroma izdajatelju vrednostnega papirja, če se rubež opravlja v skladu z 212. in 213. členom tega zakona;
10. ugotovitev, da sta bila dolžnik in hranitelj zarubljenih stvari opozorjena na kazenskopravne posledice, če bi zarubljene stvari odtujila ali poškodovala;
11. morebitne pripombe dolžnika glede osebe cenilca, višine cenitve ali kakšne druge pripombe oziroma morebitne pripombe drugih oseb, ki uveljavljajo kakšno pravico v zvezi s predmetom rubeža.

(2) Če je bila pooblaščen uradna oseba prisiljena uporabljati posebne ukrepe (pomoč policije) iz tretjega odstavka 185. člena tega zakona, se to vpiše v rubežni zapisnik.

(3) Če se pri rubežu ne najdejo predmeti davčne izvršbe, se to vpiše v zapisnik o rubežu.

(4) Zapisnik o rubežu podpišejo pooblaščen uradna oseba davčnega organa, ki je opravila rubež, dolžnik in njegov zastopnik ali pooblaščenec ali član njegovega gospodinjstva, zastopnik ali pooblaščenec dolžnika - pravne osebe, navzoče priče, cenilec ali druge uradne osebe, ki so bile navzoče pri rubežu.

(5) Če dolžnik oziroma njegov zastopnik ali pooblaščenec oziroma zastopnik ali pooblaščenec pravne osebe - dolžnika noče podpisati zapisnika o rubežu, ugotovi pooblaščen uradna oseba davčnega organa to v zapisniku in navede razlog odklonitve oziroma, da je bil podpis odklonjen brez pojasnila.

(6) Izvod zapisnika o rubežu mora biti vročen dolžniku.

(7) Če v času rubeža cenitev zarubljenih predmetov ni mogoča, se v rubežnem zapisniku navede, da bo cenitev zarubljenih predmetov naknadno opravil posebni cenilec. Cenitev, ki jo opravi posebni cenilec, je sestavni del rubežnega zapisnika in se vroči dolžniku.

194. člen (načini prodaje)

(1) Premičnine, zarubljene po tem zakonu, se praviloma prodajo na javni dražbi, lahko pa se prodajo tudi po dolžniku, z zbiranjem ponudb, z neposredno pogodbo, ali s komisijsko prodajo.

(2) Način prodaje zarubljenih premočnin izbere davčni organ, pri čemer upošteva najugodnejši izid, ki ga bo lahko dosegel pri prodaji.

(3) Zarubljene predmete, ki imajo ceno na organiziranem trgu, prodaja ministrstvo, pristojno za finance, oziroma pravna oseba, ki jo za to pooblasti ministrstvo, pristojno za finance.

195. člen
(čas prodaje zarubljenih premičnin)

- (1) Prodaja zarubljenih premičnin ni dovoljena, dokler ne poteče 8 dni od rubeža.
- (2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se hitro pokvarljive zarubljene stvari lahko prodajo tudi pred potekom roka iz prvega odstavka tega člena.

196. člen
(javna dražba)

- (1) Zarubljene enakovrstne premičnine, katerih vrednost je v rubežnem zapisniku ocenjena nad 3.000 eurov, se praviloma prodajo na javni dražbi.
- (2) Javno dražbo zarubljenih premičnin opravi pooblaščen uradna oseba davčnega organa.
- (3) Javna dražba se odredi z oklicem. Oklic o javni dražbi mora vsebovati podatke o času, kraju in načinu prodaje ter popis zarubljenih premičnin. Oklic o javni dražbi je treba na primeren način javno objaviti.
- (4) Obvestilo o javni dražbi mora biti dolžniku vročeno najmanj 5 dni pred začetkom javne dražbe. Če se prodajajo zarubljeni hitro pokvarljivi predmeti in živali, je lahko rok, v katerem davčni organ vroči obvestilo dolžniku o začetku javne dražbe, krajši od 5 dni.
- (5) Obvestilo iz četrtega odstavka tega člena mora vsebovati kopijo oklica in seznanitev dolžnika s pravicami, ki jih ima v zvezi z javno dražbo.

197. člen
(udeležba na javni dražbi)

- (1) Javne dražbe se lahko udeleži vsakdo, če ni s tem zakonom drugače določeno. Če so s posebnimi predpisi za promet ali posedovanje določenih premičnin predpisani posebni pogoji, mora oseba, ki želi sodelovati na javni dražbi, pred začetkom javne dražbe dokazati, da izpolnjuje predpisane pogoje.
- (2) Dolžnik ali njegov družinski član lahko nastopa na javni dražbi, vendar ne more zarubljenih premičnin kupiti pod ocenjeno vrednostjo po rubežnem zapisniku.
- (3) Na javni dražbi ne smejo nastopiti kot ponudniki osebe, zaposlene pri davčnem organu, njihovi zakonci oziroma osebe, s katerimi živijo v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo oziroma osebe, s katerimi živijo v registrirani istospolni partnerski skupnosti, ter njihovi družinski člani, s katerimi so v krvnem sorodstvu v ravni ali stranski vrsti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena.
- (4) Pred začetkom javne dražbe morajo ponudniki vplačati varščino ali predložiti ustrezen instrument za zavarovanje plačila varščine, ki znaša 10% izklicne cene zarubljenih premičnin, ki jih želi dražiti, vendar pa znesek ne more biti nižji od 40 eurov.
- (5) Na javni dražbi sme sodelovati samo tisti ponudnik, ki se izkaže s potrdilom o vplačani varščini ali s potrdilom o predložitvi ustreznega instrumenta za zavarovanje plačila varščine.

198. člen
(potek javne dražbe)

- (1) Zarubljene premičnine se dajo na javno dražbo z začetno izklicno ceno, ki je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku.
- (2) Prva javna dražba se sme opraviti le, če se je udeležita najmanj dva ponudnika.
- (3) Šteje se, da je javna dražba uspela, če sta vsaj dva ponudnika ponudila višjo ceno od izklicne.
- (4) Zarubljene premičnine se prodajo kupcu, ki je na javni dražbi ponudil najvišjo ceno.
- (5) Če prva javna dražba ne uspe, se napove druga, ki se sme opraviti, če se je udeležita najmanj dva ponudnika. Oklic druge javne dražbe mora vsebovati iste podatke kot prva, v oklicu pa mora biti dodatno navedeno, da je to druga javna dražba. Glede aktivnosti udeležencev se primerno upoštevajo ta člen. Izklicna cena zarubljenih predmetov iz prve javne dražbe se lahko ob objavi druge javne dražbe zniža za ustrezen odstotek, vendar največ do polovice ocenjene vrednosti po rubežnem zapisniku.
- (6) Ne glede na peti odstavek tega člena se druga javna dražba lahko opravi tudi, če se je udeleži en sam ponudnik, s tem, da se izklicna cena v tem primeru ne sme znižati pod ocenjeno vrednost po rubežnem zapisniku.
- (7) V primeru, da je tudi druga javna dražba neuspešna, se zarubljeni predmeti prodajo na enega od drugih načinov prodaje iz prvega odstavka 194. člena tega zakona.

199. člen **(zapisnik o poteku javne dražbe)**

- (1) Davčni organ sestavi zapisnik o poteku javne dražbe. Vanj se vpišejo podatki o zarubljenih premičninah, izklicni ceni zanje, udeležencih na javni dražbi, danih ponudbah, doseženi prodajni ceni in kupcu.
- (2) Zapisnik o javni dražbi morajo podpisati pooblaščen uradna oseba davčnega organa, kupec in dolžnik oziroma njegov zastopnik, če je bil navzoč pri javni dražbi. Dolžnik sme zahtevati, da se njegove pripombe vpišejo v zapisnik. Izvod zapisnika se vroči dolžniku oziroma njegovemu zastopniku.
- (3) Zapisnik o javni dražbi se izobesi na oglasni deski davčnega organa, pristojnega za prodajo, v dveh dneh po končani prodaji in mora ostati tam izobešen tri dni. Udeleženci javne dražbe lahko zoper delo in postopek pooblaščen uradne osebe davčnega organa na javni dražbi ugovarjajo pri davčnem organu, pristojnem za prodajo, v treh dneh po objavi zapisnika na oglasni deski, vendar le, če so ugovor pisno napovedali pooblaščenim osebam davčnega organa v roku ene ure po končani dražbi.
- (4) O ugovoru odloči davčni organ v treh dneh po njegovi vložitvi. Na odločitev davčnega organa o ugovoru ni mogoča pritožba.
- (5) Zarubljenih premičnin, v zvezi s katerimi je vložen ugovor, ni dovoljeno prepustiti kupcu do vročitve sklepa oziroma odločbe davčnega organa o zavrženju oziroma zavrnitvi ugovora iz četrtega odstavka tega člena vložniku ugovora.

200. člen **(plačilo kupnine in drugi pogoji za prevzem blaga)**

- (1) Če ni vložen ugovor iz tretjega odstavka 199. člena tega zakona, mora kupec takoj po končani javni dražbi položiti znesek kupnine za kupljene premičnine in jih prevzeti.

(2) Če kupec ne prevzame kupljenih premičnin takoj po končani javni dražbi, preide nevarnost uničenja, poškodovanja ali odtujitve kupljene stvari na kupca.

(3) Vplačana varščina se všteje v kupnino.

(4) Udeležencem javne dražbe, ki na javni dražbi niso uspeli, se vplačana varščina oziroma predloženi instrument zavarovanja vrne najpozneje v petih dneh po zaključku javne dražbe.

(5) Udeležencu javne dražbe, ki javno dražbo zapusti pred njenim zaključkom ali kupcu, ki ni plačal kupnine, se varščina ne vrne, morebitni predloženi instrument zavarovanja pa se unovči.

(6) Če je bil vložen ugovor v skladu s 199. členom tega zakona in ga davčni organ zavrže ali zavrne kot neutemeljenega, davčni organ pozove kupca k plačilu kupnine in prevzemu kupljenih premičnin takoj, ko odloči o ugovoru.

(7) V primeru, ko kupec na dražbi pridobi premičnine, ki nimajo statusa blaga Skupnosti, mora hkrati s prevzemom premičnin urediti njihov carinski status oziroma zagotoviti, da bo njihov carinski status urejen takoj po prevzemu.

201. člen **(prodaja neposredno po dolžniku)**

(1) Dolžnik lahko s poprejšnjim dovoljenjem pooblaščen uradne osebe sam proda zarubljene premičnine s tem, da kupec denar izroči pooblaščenim uradni osebi oziroma vplača dolgovani znesek davka na predpisane račune.

(2) Pooblaščen uradna oseba dovoli prodajo po dolžniku, če se na tak način lahko v celoti poplačajo dolžni davek in stroški davčne izvršbe.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena pooblaščen uradna oseba lahko dovoli tovrsten način prodaje tudi, če bi se s prodajo dosegla le delna poravnava davčne obveznosti, pri čemer upošteva možnosti prodaje zarubljenih premičnin na drug predpisan način ali če gre za prodajo hitro pokvarljivega zarubljenega blaga.

202. člen **(prodaja z zbiranjem ponudb)**

Zarubljene premičnine se lahko prodajo z zbiranjem ponudb, če davčni organ oceni, da bo tako z najmanjšimi stroški oziroma najhitreje prodal zarubljeno blago.

203. člen **(prodaja z neposredno pogodbo)**

Davčni organ sme z neposredno pogodbo prodati živali, hitro pokvarljivo zarubljeno blago, katerih hramba je povezana z velikimi stroški, in zarubljene premičnine, za katere ni večjega povpraševanja.

204. člen **(komisijska prodaja)**

V primerih iz 202. in 203. člena tega zakona lahko davčni organ proda blago tudi s komisijsko pogodbo.

4. podpoglavje

Uporaba določb o rubežu, cenitvi in prodaji zarubljenih premičnin za prodajo blaga, ki so ga odvzeli drugi organi

205. člen
(uporaba določb o prodaji)

(1) 3. podpoglavje III. poglavja tega dela zakona se smiselno uporabljajo tudi za prodajo blaga, ki je bilo dokončno odvzeto na podlagi zakona o obdavčenju ali drugega zakona, oziroma blaga, ki je bilo prepuščeno davčnemu organu v prosto razpolaganje, ter drugega blaga, ki ga po zakonskem pooblastilu prodaja davčni organ.

(2) Če davčni organ v skladu s prvim odstavkom tega člena prodaja blago, ki so ga odvzeli drugi organi, in stroškov hrambe blaga pri davčnem organu in stroškov postopka prodaje ni mogoče pokriti iz kupnine za prodano blago, nosi stroške hrambe in prodaje organ, ki je to blago odvezel.

206. člen
(cenitev)

Cenitev blaga iz 205. člena tega zakona se opravi v skladu s tem zakonom le, če zakon, na podlagi katerega je bilo blago odvzeto, oziroma zakon, na podlagi katerega je davčni organ pooblaščen za prodajo tega blaga, ne določa drugače.

207. člen
(uničenje ali brezplačen odstop namesto prodaje)

(1) Če se blago iz prvega odstavka 205. člena tega zakona ne proda v skladu z določbami tega zakona, se uniči ali brezplačno odstopi državnim organom, humanitarnim organizacijam ali javnim zavodom. O tem se sestavi zapisnik.

(2) Stroške uničenja nosi organ, ki je blago odvezel, stroške brezplačnega odstopa blaga pa nosi oseba, ki ji je blago brezplačno odstopljeno.

208. člen
(pooblastilo za izdajo podzakonskega akta ministra)

Minister, pristojen za finance, predpiše način preverjanja pogojev za prodajo blaga iz 205. člena tega zakona, o drugem ravnanju s tem blagom ter določi višino in način obračunavanja stroškov prevoza, hrambe in cenitve tega blaga, kakor tudi pogoje za uničenje oziroma brezplačen odstop blaga.

IV. poglavje
Posebna oblika davčne izvršbe na dolžnikovo nepremično premoženje in delež družbenika v družbi ter iz premoženjskih pravic

209. člen
(davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež dolžnika v družbi)

(1) Davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež dolžnika v družbi (v nadaljnjem besedilu: delež družbenika) ter iz premoženjskih pravic se lahko opravi le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz njegovih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz njegovega premičnega premoženja, ali če tako določa zakon.

(2) Davčno izvršbo na dolžnikovem nepremičnem premoženju in deležu družbenika ter iz premoženjskih pravic opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

(3) Davčni organ pošlje predlog za izvršbo državnemu pravobranilstvu.

V. poglavje **Davčna izvršba na vrednostne papirje**

210. člen **(smiselna uporaba določb)**

Za rubež in prodajo vrednostnih papirjev se smiselno uporabljaja III. poglavje tega dela zakona o rubežu in prodaji premičnin, če ni s tem poglavjem določeno drugače.

211. člen **(vročitev sklepa o izvršbi in vpis rubeža materializiranih vrednostnih papirjev)**

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi na materializirane vrednostne papirje dolžniku in upravljavcu registra oziroma delniške knjige, v katerega so vpisani ti vrednostni papirji.

(2) Upravljavec registra oziroma delniške knjige na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena opravi rubež tako, da pri vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi v register oziroma delniško knjigo. Vpis vsebuje naslednje podatke:

- davčni organ, ki je izdal sklep,
- datum izdaje sklepa,
- prepoved razpolaganja.

212. člen **(vročitev sklepa o izvršbi in vpis rubeža nematerializiranih vrednostnih papirjev)**

(1) Davčni organ vroči sklep o izvršbi na nematerializirane vrednostne papirje dolžniku in klirinško depotni družbi.

(2) Klirinško depotna družba na podlagi sklepa iz prvega odstavka tega člena opravi rubež tako, da pri nematerializiranih vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev. Vpis vsebuje naslednje podatke:

- davčni organ, ki je izdal sklep,
- datum izdaje sklepa,
- prepoved razpolaganja.

213. člen **(prodaja zarubljenih vrednostnih papirjev)**

(1) Zarubljene vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, prodaja ministrstvo, pristojno za finance, oziroma pravna oseba, ki jo za to pooblasti ministrstvo, pristojno za finance.

(2) V skladu s tem poglavjem klirinško depotna družba v primeru prodaje zarubljenih nematerializiranih vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, prenese nematerializirane vrednostne papirje na račun kupca.

(3) V skladu s tem poglavjem klirinško depotna družba v primeru prodaje zarubljenih nematerializiranih vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu, na podlagi naloga za prenos, ki ga izda davčni organ, prenese nematerializirane vrednostne papirje na račun kupca.

(4) Znesek, pridobljen s prodajo, se nakaže na predpisane račune, določene s predpisom iz drugega odstavka 92. člena tega zakona.

ČETRTI DEL

MEDNARODNO SODELOVANJE V DAVČNIH ZADEVAH

I. poglavje

Medsebojna upravna pomoč med državami članicami EU pri pobiranju davščin

1. podpoglavje *Skupne določbe*

214. člen **(vsebina tega poglavja)**

To poglavje ureja načine upravne pomoči med pristojnimi organi držav članic EU pri pobiranju davščin iz 216. člena tega zakona, katerih obveznost za plačilo je nastala v drugi državi članici EU.

215. člen **(obseg upravne pomoči)**

(1) Pristojni organ Slovenije lahko kot organ zaprošene države nudi upravno pomoč v skladu z 234. členom tega zakona pristojnemu organu druge države članice EU na podlagi njegovega popolnega zaprosila (v nadaljnjem besedilu: zaprosilo za medsebojno pomoč), ki se lahko nanaša samo na:

1. pridobitev podatkov, pomembnih za odmero davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU;
2. vročitev dokumentov, povezanih z davčno obveznostjo davčnega zavezanca v drugi državi članici EU;
3. izterjavo davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU ali za
4. zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti davčnega zavezanca v drugi državi članici EU.

(2) Kadar slovenski pristojni organ zaprosi pristojni organ druge države članice EU za upravno pomoč iz prvega odstavka tega člena, se to poglavje smiselno uporabi tudi za zaprosilo, ki ga slovenski pristojni organ pošlje pristojnemu organu druge države članice EU. V tem primeru se določbe tega poglavja, ki se nanašajo na organ zaprošene države, nanašajo na pristojni organ države članice EU, kateremu je slovenski pristojni organ poslal zaprosilo za upravno pomoč, določbe tega poglavja, ki se nanašajo na pristojni organ države članice EU, ki pošlje zaprosilo za medsebojno pomoč (v nadaljnjem besedilu: organ države prosilke), pa na pristojni organ Slovenije.

216. člen **(davščine, na katere se to poglavje nanaša)**

Pristojni organ Slovenije daje oziroma zaprosi za upravno pomoč v skladu z 215. členom le v zvezi z naslednjimi davščinami, ki jih določajo predpisi ES ali predpisi držav članic EU (v nadaljnjem besedilu tega poglavja: davščine):

1. nadomestila, intervencijski in drugi ukrepi, ki so v celoti ali delno sistem financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, vključno z zneski, pobranimi v zvezi s temi ukrepi;
2. posebne uvozne in druge dajatve, predvidene v skupni organizaciji trga za področje sladkorja;
3. uvozne dajatve;
4. izvozne dajatve;
5. davek na dodano vrednost;
6. trošarine od tobaknih izdelkov, alkohola in alkoholnih pijač ter energentov;
7. davki na dohodek in kapital;

8. davki na zavarovalne premije;
9. požarna taksa;
10. obresti, upravne kazni in globe ter stroški, povezani s terjatvami iz 1. do 9. točke tega člena, razen denarnih kazni za kazniva dejanja, kot jih določajo veljavni predpisi države članice EU, ki je zaprosena za upravno pomoč.

217. člen (pristojnost)

(1) Pristojni organ za medsebojno upravno pomoč v skladu s tem poglavjem (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ) v Sloveniji je:

1. na področju davka na dodano vrednost, davka na dohodek in kapital, davka na zavarovalne premije ter požarno takso, Davčna uprava Republike Slovenije,
2. na področju uvoznih in izvoznih dajatev, posebnih uvoznih in drugih dajatev za sladkor ter trošarin, Carinska uprava Republike Slovenije,
3. na področju nadomestil za kmetijske proizvode, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

(2) Pristojni organ prejeta zaprosila za medsebojno pomoč nemudoma pošlje v izvršitev davčnemu organu, ki bi bil v skladu s tem zakonom ali zakonom, ki ureja davčno oziroma carinsko službo, pristojen za izvršitev enakovrstnih ukrepov, kot so ukrepi, za katere organ države prosilke zaprosi za medsebojno pomoč.

(3) Davčni organ, ki izvaja oziroma je izvršil ukrepe na podlagi zaprosila za medsebojno pomoč, obvesti o izvršenih ukrepih pristojni organ iz prvega odstavka tega člena, ki zbrane informacije pošlje pristojnemu organu države prosilke.

218. člen (uporaba jezika)

(1) Zaposilo za medsebojno pomoč in spremljajoči dokumenti morajo biti prevedeni v uradni jezik Slovenije, razen če se v skladu s tem zakonom pristojni organ odpove prevodu.

(2) Če zaprosilu ni priložen prevod zaprosila in spremljajočih dokumentov, pristojni organ pozove organ države prosilke, da v določenem roku predloži prevod. Če prevoda tudi v tem roku ne prejme, naredi o tem uradni zaznamek na zaprosilu in obvesti organ države prosilke, da je zaprosilo zavrgel.

(3) Pristojni organ se lahko le izjemoma odpove prevodu, če gre za enostavno zadevo in oceni, da mu prevod ni potreben. Če se pristojni organ odpove prevodu, naredi o tem uradni zaznamek. Odpoved prevodu v skladu s tem odstavkom ne posega v pravico stranke glede uporabe jezika v postopku.

219. člen (način prenosa informacij in zaupnost podatkov)

(1) Vse informacije, ki se morajo v skladu s tem poglavjem poslati v pisni obliki, se pošljejo po elektronski poti, razen:

1. zaprosila za vročitev in akta oziroma odločbe, katere vročitev se zaproša,
2. zaprosila za izterjavo ali za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti in kopije sklepa ali drugega akta, ki dovoljuje izvršbo.

(2) Pristojni organ se lahko v skladu s predpisi, ki urejajo elektronsko poslovanje, dogovori z organom države prosilke, da se tudi zaprosila iz prvega odstavka tega člena pošljejo le v elektronski obliki.

(3) Davčni organ sprejme vse potrebne ukrepe, da se informacije, ki jih hrani v elektronskih bazah podatkov in jih izmenjuje po elektronski poti, v skladu s tem poglavjem obravnavajo kot davčna tajnost. Davčni organ sme pregledovanje podatkov iz tega odstavka omogočiti le osebam iz 221. člena tega zakona. Osebe, ki so veljavno akreditirane pri Uradu Evropske komisije za akreditacijo v zvezi z varnostjo, imajo lahko dostop do informacij v skladu s tem odstavkom le, kolikor je to potrebno za vzdrževanje, oskrbovanje in razvoj skupnega komunikacijskega omrežja/skupnega systemskega vmesnika.

(4) Pristojni organ, ki pošlje podatke organu države prosilke po elektronski poti, mora poskrbeti, da so elektronske komunikacije avtorizirane v skladu s predpisi.

220. člen **(stroški)**

(1) Vse stroške, ki jih ima davčni oziroma pristojni organ v zvezi s postopkom izvršbe, ki ga vodi na podlagi tega poglavja, krije dolžnik. Uporabi se 153. člen tega zakona. Plačani stroški pripadajo zaproseni državi.

(2) Pristojni organ ne more zahtevati od organa države prosilke, da krije stroške postopkov, katerih izvedbo je zaprosil v skladu s tem poglavjem zakona.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena, davčni organ zahteva od organa države prosilke, da krije stroške postopka, če je bilo zaprosilo za medsebojno pomoč neutemeljeno v zvezi z vsebino zaprosila ali veljavnostjo instrumenta, s katerim se uveljavlja terjatev.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena se lahko davčni organ in organ države prosilke v primeru večjih stroškov, v primeru, če poplačila stroškov v skladu s tem zakonom ni mogoče izterjati od dolžnika ali v primeru, če so konkretni postopki povezani z bojem proti organiziranemu kriminalu, dogovorita tudi o drugačnem kritju stroškov.

(5) Podrobnosti v zvezi s stroški, ki jih povrne organ države prosilke v skladu s tem členom, predpiše minister, pristojen za finance.

221. člen **(upravičeni prejemnik dokumentov in podatkov)**

Dokumente in podatke, ki jih organ države prosilke pošlje pristojnemu organu na podlagi tega zakona, ta organ lahko pošlje samo:

1. osebi, ki je navedena na zaprosilu za pomoč;
2. osebam in organom, ki so pristojni za izvršbo, in izključno v ta namen;
3. sodnim organom, ki obravnavajo zadeve v zvezi z izvršbo.

222. člen **(primeri, ko pristojni organ ni dolžan nuditi pomoči)**

(1) Pristojni organ ni dolžan:

1. nuditi pomoči za izterjavo in pomoči za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti, če bi se z izvršbo lahko ogrozilo preživljanje zavezanca in njegovih družinskih članov ali bi lahko plačilo davčnega dolga povzročilo hujšo gospodarsko škodo davčnemu zavezancu in bi davčni organ, če bi davčni dolg nastal v Sloveniji, lahko odobril odlog plačila ali obročno plačilo v skladu s 102. ali 103. členom tega zakona;
2. nuditi pomoči, če se prvotno zaprosilo nanaša na terjatve, stare več kot pet let, računano od datuma akta, ki dovoljuje izvršbo. Če je bil akt izpodbijan, teče ta rok od dneva dokončne odločitve o izvršbi.

(2) Pristojni organ obvesti organ države prosilke o razlogih za odklonitev izpolnitve zaprosila za pomoč iz prvega odstavka tega člena. O takšni utemeljeni odklonitvi izpolnitve obvesti tudi Evropsko komisijo.

223. člen **(najnižji znesek za predložitev zaprosila)**

Zaprosilo za medsebojno pomoč se lahko predloži, če znesek davščine ali davščin, ki jih mora plačati ena oseba, ni nižji od 1.500 eurov.

2. podpoglavje ***Zaprosilo za pridobitev podatkov***

224. člen **(zaprosilo za pridobitev podatkov)**

(1) Na podlagi zaprosila organa države prosilke, je pristojni organ dolžan pridobiti in poslati vse podatke, ki so potrebni za izterjavo davščin v državi prosilki.

(2) Za zagotovitev podatkov v skladu z zaprosilom organa države prosilke lahko davčni organ uporabi vsa pooblastila, ki mu jih veljavna zakonodaja daje v zvezi z izterjavo enakovrstnih davščin v Sloveniji.

(3) Zaprosilo za pridobitev podatkov mora vsebovati podatke o vrsti in znesku davščine, na katero se zaprosilo nanaša, in naslednje podatke o osebi, glede katere se podatki pridobivajo:

1. osebno ime, naziv oziroma firma;
2. naslov oziroma sedež;
3. in drugi ustrezni podatki v zvezi z identifikacijo, do katerih ima organ države prosilke običajno dostop.

225. člen **(podatki, katerih pridobitev se lahko zaprosi)**

(1) Zaprosilo za pridobitev podatkov se lahko nanaša na:

1. dolžnika ali
2. drugo osebo, ki je v skladu z veljavnimi predpisi države prosilke dolžna poravnati davščino.

(2) Kadar organ države prosilke ve, da ima tretja oseba premoženje, ki pripada eni od oseb iz prvega odstavka tega člena, se zaprosilo lahko nanaša tudi na to tretjo osebo.

226. člen **(potrditev zaprosila za pridobitev podatkov in dodatne informacije)**

(1) Pristojni organ pisno potrdi prejem zaprosila za pridobitev podatkov najpozneje v roku sedmih dni po njegovem prejemu.

(2) Pristojni organ takoj po prejemu zaprosila preveri njegovo vsebino in po potrebi zahteva, da organ države prosilke predloži še dodatne podatke. Organ države prosilke mora predložiti dodatne podatke, do katerih ima običajno dostop. Če organ države prosilke ne predloži dodatnih podatkov, pristojni oziroma davčni organ obravnava prvotno zaprosilo, če je glede na okoliščine primera to mogoče. Če predloženi podatki ne omogočajo izpolnitve zaprosila, pristojni organ ne izpolni zaprosila za pomoč in o tem obvesti organ države prosilke v skladu z drugim odstavkom 228. člena tega zakona.

227. člen
(omejitve, ki se nanašajo na pošiljanje podatkov)

(1) Pristojni organ ni dolžan poslati podatkov:

1. ki jih ne bi mogel pridobiti za izterjavo enakovrednih davščin v Sloveniji;
2. ki bi razkrili poslovno, industrijsko ali poklicno skrivnost;
3. katerih razkritje bi lahko ogrozilo varnost Slovenije ali katerih razkritje bi bilo v nasprotju s pravnim redom Slovenije.

(2) Pristojni organ mora o razlogih za neizpolnitev zaprosila za pridobitev podatkov pisno obvestiti organ države prosilke takoj, ko odloči o tem, vendar najpozneje v treh mesecih po datumu potrditve prejema zaprosila.

228. člen
(pošiljanje podatkov)

(1) Pristojni organ pošlje organu države prosilke vse zaprosene podatke v nespremenjeni obliki nemudoma, ko jih prejme.

(2) Kadar pristojni organ glede posamezne zadeve ne more dobiti vseh ali nekaterih zaprošenih podatkov v razumnem roku glede na okoliščine konkretnega primera, o tem obvesti organ države prosilke in navede razloge za to.

(3) Pristojni organ v vsakem primeru po izteku šestih mesecev od datuma, ko je potrdil prejem zaprosila, obvesti organ države prosilke o dejanjih in poizvedbah, ki jih je opravil, da bi pridobil zaprosene podatke.

(4) Če organ države prosilke, na podlagi podatkov, ki jih pridobi od pristojnega organa, v roku dveh mesecev po sprejemu obvestila iz drugega in tretjega odstavka tega člena, o izidu opravljenih dejanj, pisno zaprosi, da se nadaljuje z zbiranjem podatkov, davčni organ nadaljuje z zbiranjem podatkov v skladu z določbami, ki se uporabljajo za prvotno zaprosilo.

229. člen
(umik zaprosila)

Organ države prosilke lahko kadar koli pisno umakne zaprosilo. V tem primeru se že opravljena dejanja razveljavijo.

3. podpoglavje
Zaprosilo za vročitev

230. člen
(zaprosilo za vročitev)

(1) Davčni organ mora v skladu s tem zakonom, na podlagi zaprosila organa države prosilke naslovniku vročiti akte ali odločbe, vključno s sodnimi, ki izvirajo iz države članice EU, v kateri ima organ države prosilke sedež, in ki se nanašajo na davščino oziroma njeno izterjavo.

(2) Zaprosilo mora vsebovati podatke o:

1. naslovniku (osebno ime, naziv oziroma firma, naslov oziroma sedež in drugi ustrezni podatki v zvezi z identifikacijo, do katerih ima organ države prosilke običajno dostop);
2. naravi in predmetu akta ali odločbe, ki mora biti vročena;

3. dolžniku (osebno ime, naziv oziroma firma, naslov oziroma sedež in drugi ustrezni podatke v zvezi z identifikacijo, do katerih ima prosilec običajno dostop), če je glede na okoliščine primera to potrebno in primerno;
4. davščini, na katero se akt ali odločba nanaša; in
5. ostale potrebne podatke.

(3) Zaposilo za vročitev se lahko nanaša na katero koli fizično ali pravno osebo, ki ji je, v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke, treba vročiti akt ali odločbo.

(4) Če iz akta ali odločbe, katere vročitev se zaprosi, ni razvidno, v skladu s katero zakonodajo se prosi vročitev, mora zaposilo za vročitev poleg podatkov iz drugega odstavka tega člena vsebovati tudi navedbe o veljavnih predpisih države prosilke, ki urejajo postopek izpodbijanja davščine ali njene izterjave.

231. člen **(postopek z zahtevkom)**

- (1) Pristojni organ pisno potrdi prejem zaposila za vročitev najpozneje v roku sedmih dni po prejemu.
- (2) Pristojni organ takoj po prejemu zaposila pošlje zaposilo davčnemu organu, ki sprejme vse potrebne ukrepe za vročitev akta ali odločbe v skladu z veljavno zakonodajo.
- (3) Pristojni organ lahko od organa države prosilke zahteva dodatne informacije za izvršitev zaposila, vendar to ne sme ogroziti izvršitve potrebnih dejanj pred potekom končnega roka za vročitev, ki je določen v zaposilu. Organ države prosilke mora zagotoviti tiste dodatne informacije, do katerih ima običajno dostop.
- (4) V nobenem primeru davčni organ ne more izpodbijati ali oporekati veljavnosti akta ali odločbe, katere vročitev se zaprosi.
- (5) Pristojni organ takoj obvesti organ države prosilke o opravljenih dejanjih v zvezi z zahtevkom za vročitev, predvsem pa mu takoj sporoči datum vročitve akta oziroma odločbe naslovniku, in sicer tako, da mu vrne en izvod pravilno izpolnjenega in overjenega zaposila.

4. podpoglavje *Zaposilo za izterjavo in zaposilo za zavarovanje plačila davčne obveznosti*

232. člen **(zaposilo za izterjavo)**

Na podlagi zaposila organa države prosilke davčni organ opravi izterjavo davščine iz 216. člena tega zakona v skladu z določbami tega zakona, ki se nanašajo na davčno izvršbo.

233. člen **(zaposilo za zavarovanje plačila davčne obveznosti)**

Na podlagi utemeljenega zaposila organa države prosilke, davčni organ zavaruje plačilo davčne obveznosti v skladu s 112. oziroma 114. členom tega zakona. Uporabijo se določbe tega poglavja, ki se nanašajo na zaposilo za izterjavo.

234. člen **(postopek z zahtevkom; roki)**

- (1) Pristojni organ mora nemudoma, najpozneje pa v sedmih dneh po prejemu zaprosila, pisno:
1. potrditi prejem zaprosila in
 2. zahtevati od organa države prosilke, da dopolni zaprosilo, če ne vsebuje vseh podatkov iz tretjega odstavka 235. člena tega zakona. Organ države prosilke mora zagotoviti vse informacije, do katerih ima običajno dostop.
- (2) Če davčni organ ne more začeti postopka v roku treh mesecev od dneva, ko je pristojni organ potrdil prejem zaprosila, mora pristojni organ nemudoma, najpozneje pa v roku sedmih dni po poteku trimesečnega roka, pisno obvestiti organ države prosilke o razlogih za neukrepanje.

235. člen **(pogoji in vsebina zaprosila za izterjavo)**

- (1) Zaposilu za izterjavo, ki ga organ države prosilke naslovi na pristojni organ, mora biti priložena uradna ali overjena kopija sklepa oziroma drugega akta, ki dovoljuje izvršbo, ki ga izda organ države prosilke. Če je potrebno, morajo biti priloženi še izvirniki ali overjene kopije drugih aktov, ki so potrebni za izvršbo.
- (2) Organ države prosilke lahko predloži zaprosilo za izterjavo, če:
1. se davščina oziroma sklep ali drug akt, ki dovoljuje izvršbo, ne izpodbija v državi prosilki, razen v primerih iz tretjega odstavka 241. člena tega zakona, in če
 2. je v državi prosilki začel ustrezne postopke za izterjavo, ki so mu na voljo na podlagi sklepov oziroma aktov, ki dovoljujejo izvršbo iz prvega odstavka tega člena, pa do poplčila terjatev ni prišlo v celoti.
- (3) Zaposilo za izterjavo mora vsebovati:
1. osebno ime, naziv oziroma firmo, naslov oziroma sedež in vse druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo zadevne osebe oziroma tretje osebe, ki poseduje njeno premoženje;
 2. ime, naziv, naslov oziroma sedež in vse druge ustrezne podatke v zvezi z identifikacijo organa države prosilke;
 3. sklic na akt, ki dovoljuje izvršbo, ki ga je izdala država prosilka;
 4. vrsto in znesek terjatve, vključno z glavnico, obrestmi in drugimi kaznimi, globami in stroški, izraženimi v valuti države prosilke ter v valuti zaprosene države;
 5. datum, ko je organ države prosilke oziroma davčni organ naslovniku vročil akt;
 6. datum izvršljivosti in relativne ter absolutne zastaralne roke, v katerih je izvršba mogoča po veljavni zakonodaji države prosilke;
 7. vse druge potrebne podatke.
- (4) Zaposilo za izterjavo mora vsebovati tudi izjavo organa države prosilke, da so izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena.
- (5) Če niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka tega člena oziroma, če organ države prosilke ne predloži dokazov o tem, da so izpolnjeni, pristojni organ ne izpolni zaprosila in o neizpolnitvi obvesti organ države prosilke.
- (6) Vse davščine, na katere se nanaša sklep oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, se štejejo kot ena terjatev.
- (7) Če organ države prosilke zaprosi za izterjavo več davščin, ki se nanašajo na isto osebo in za izterjavo katerih je pristojen isti davčni organ, lahko za vse davščine predloži eno zaprosilo za izterjavo.
- (8) Če organ države prosilke izve za kakršne koli pomembne nove podatke v zvezi z zadevo na katero se nanaša zaprosilo za izterjavo, o tem nemudoma obvesti pristojni organ.

(9) Kadar slovenski pristojni organ pošilja zaprosilo v drugo državo članico EU, se kot menjalni tečaj uporabi prodajni tečaj Banke Slovenije na dan izdaje zaprosila.

236. člen
(osebe, na katere se lahko nanaša zaprosilo)

Zaprosilo za izterjavo oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti se lahko nanaša na katero koli osebo iz 225. člena tega zakona.

237. člen
(medsebojno obveščanje o postopkih z zahtevkom)

(1) Če, glede na okoliščine primera, celotne ali dela terjatve ni mogoče izterjati v razumnem času, pristojni organ o tem obvesti organ države prosilke in navede razloge za to.

(2) Pristojni organ v vsakem primeru obvesti organ države prosilke o trenutnem stanju postopka vsakih šest mesecev po datumu, ko je potrdil prejem zaprosila.

(3) Organ države prosilke lahko, na podlagi podatkov, ki jih je pridobil od pristojnega organa v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, v roku dveh mesecev po prejemu obvestila o izidu opravljenih dejanj pisno zahteva, da se nadaljuje s postopkom za izvršbo ali za zavarovanje davčne obveznosti. V tem primeru davčni organ obravnava ponovno zaprosilo v skladu z določbami, ki se uporabljajo za prvotno zaprosilo. Če organ države prosilke v roku iz prvega stavka tega odstavka ne zahteva nadaljevanje postopka, se šteje, da je zaprosilo umaknil. V tem primeru se že izvršena dejanja razveljavijo.

(4) Pristojni organ nemudoma obvesti organ države prosilke o zaključenem postopku izvršbe.

238. člen
(dopolnitev oziroma nadomestitev sklepa oziroma akta, ki dovoljuje izvršbo)

(1) Če sklep oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, ki ga je z zahtevkom davčnemu organu poslal organ države prosilke ne vsebuje vseh sestavin iz 152. člena tega zakona, ga davčni organ s sklepom dopolni ali nadomesti.

(2) Če glede na okoliščine primera, akta oziroma sklepa, ki dovoljuje izvršbo, ni treba dopolniti ali nadomestiti, se določbe tega zakona, ki se nanašajo na sklep o izvršbi nanašajo tudi na ta akt, če ni s tem poglavjem drugače določeno.

(3) Za dopolnitev ali nadomestitev akta, ki dovoljuje izvršbo je pristojen davčni organ iz drugega oziroma tretjega odstavka 151. člena tega zakona.

(4) Če mora davčni organ akt, ki dovoljuje izvršbo, dopolniti ali nadomestiti v skladu s prvim odstavkom tega člena, mora izdati sklep praviloma v roku treh mesecev po datumu prejema zaprosila za izterjavo, razen v primeru iz šestega odstavka tega člena. Davčni organ ne sme odkloniti dopolnitve ali nadomestitve akta, ki dovoljuje izvršbo, če je bil prvotni akt pripravljen v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke.

(5) Če davčni organ v roku iz četrtega odstavka tega člena ni ustrezno dopolnil ali nadomestil akta, ki dovoljuje izvršbo, mora pristojni organ nemudoma obvestiti organ države prosilke o razlogih za podaljšanje tri mesečnega roka.

(6) Pritožba zoper sklep davčnega organa se obravnava v skladu s 158. členom tega zakona, razen če gre za pritožbo iz 241. člena tega zakona.

239. člen (poplačilo)

(1) Davščina se poplača v valuti zaprosene države. Celoten znesek davščine, ki jo izterja zaproseni organ, se nakaže organu države prosilke.

(2) Prenos zneska se opravi v enem mesecu od datuma končane izvršbe.

(3) Davčni organ lahko, po posvetovanju pristojnega organa z organom države prosilke, dolžniku odobri odlog plačila ali plačilo na obroke v skladu s 102. ali 103. členom tega zakona. Vse obresti, ki jih davčni organ obračuna za čas podaljšanja roka za plačilo v skladu s 105. členom tega zakona, se prav tako nakažejo državi prosilki.

(4) Zamudne obresti za nepravočasno plačilo dolga iz tega poglavja se obračunajo v skladu z 97. členom tega zakona. Obresti se zaračunajo po stopnjah iz 97. člena tega zakona. Obresti pripadajo državi prosilki.

(5) Razen v primeru obresti iz tretjega in četrtega odstavka tega člena se za ugotavljanje zneska, ki je izterjan, upošteva tečaj iz devetega odstavka 235. člena tega zakona.

240. člen (vrstni red poplačila)

Davščine, ki se izterjujejo v skladu s tem poglavjem, se v zvezi z vrstnim redom poplačila obravnavajo kot davek po tem zakonu.

241. člen (izpodbijanje davščine oziroma akta, ki dovoljuje izvršbo)

(1) Če upravičena oseba izpodbija davščino oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, ki je bil izdan v državi prosilki, mora postopke v zvezi s tem voditi pristojni organ države prosilke po predpisih te države. Organ države prosilke mora nemudoma pisno obvestiti pristojni organ o takšnem postopku. Pristojni organ lahko obvesti tudi upravičena oseba.

(2) Davčni organ, na podlagi obvestila organa države prosilke oziroma upravičene osebe, da se davščina oziroma akt, ki dovoljuje izvršbo, izpodbija, zadrži izvršbo v skladu s tretjim delom tega zakona, in sicer dokler pristojni organ države prosilke ne odloči o zadevi. V skladu s 114. členom tega zakona lahko davčni organ zavaruje plačilo davčne obveznosti. Če davčni organ v skladu s tem zakonom, ne more sprejeti ukrepov za zavarovanje plačila davčne obveznosti, mora pristojni organ o tem nemudoma, najpozneje pa v enem mesecu po pridobitvi obvestila iz prvega odstavka tega člena, obvestiti organ države prosilke.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena davčni organ, na podlagi zahteve organa države prosilke, nadaljuje izvršbo v skladu s tretjim delom tega zakona, če vložitev pravnega sredstva v skladu z veljavno zakonodajo države prosilke ne bi zadržala izvršbe, če bi bila uvedena v tej državi. Če vložnik s pravnim sredstvom uspe, je za vračilo neupravičeno izterjanega zneska odgovoren organ države prosilke, ki vrne vse izterjane zneske, skupaj z zamudnimi obrestmi iz 97. člena tega zakona.

(4) Pristojni organ mora o ukrepih davčnega organa za povrnitev neupravičeno izterjanih zneskov, sprejetih v skladu s tretjim odstavkom tega člena, nemudoma obvestiti organ države prosilke. Država prosilka povrne davčnemu organu sredstva za poplačilo neupravičeno izterjanih zneskov v roku dveh mesecev po prejemu zaprosila za poplačilo.

(5) Če o pravnem sredstvu iz prvega odstavka tega člena odloča sodišče in odločba sodišča, če je ugodna za organ države prosilke, omogoča izvršbo v državi prosilke, se ta odločba šteje za akt, ki dovoljuje izvršbo v smislu tega zakona.

(6) Organi Slovenije lahko odločajo le o pravnih sredstvih zoper odločitve oziroma akte, ki jih tekom izterjave davščine druge države članice EU sprejema oziroma izdaja slovenski davčni organ. O teh pravnih sredstvih se odloča v skladu z veljavno zakonodajo v Sloveniji.

242. člen **(neveljavnost ali sprememba zaprosila za izterjavo oziroma zavarovanja plačila davčne obveznosti)**

(1) Če postane zaprosilo za izterjavo oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti neveljavno zaradi plačila ali drugačnega prenehanja davčne obveznosti oziroma zaradi razveljavitve akta, ki dovoljuje izvršbo, ali zaradi kakšnega drugega razloga, organ države prosilke o tem nemudoma pisno obvesti pristojni organ.

(2) Kadar se zaradi kakršnega koli razloga spremeni znesek davščine iz zaprosila za izterjavo oziroma za zavarovanje plačila davčne obveznosti, organ države prosilke o tem nemudoma pisno obvesti pristojni organ.

(3) Če se v skladu z drugim odstavkom tega člena zniža znesek dolgovane davščine, davčni organ nadaljuje s postopkom glede še dolgovanega zneska. Če je v času, ko je davčni organ obveščen o znižanju zneska dolgovane davščine, prvotni znesek že izterjal, sredstva pa še niso prenesena v skladu z 239. členom tega zakona, pristojni organ prenese organu države prosilke le dolgovani znesek, preveč plačani znesek pa vrne osebi, od katere je bil znesek neupravičeno izterjan.

(4) Če se v skladu z drugim odstavkom tega člena zviša znesek dolgovane davščine, organ države prosilke nemudoma naslovi na pristojni organ dodatno zaprosilo za izterjavo oziroma za zavarovanje plačila davčne obveznosti. Davčni oziroma pristojni organ, kolikor je to mogoče glede na okoliščine primera, dodatno zaprosilo reši istočasno s prvotnim zahtevkom. Če to ni možno, pristojni oziroma davčni organ obravnava dodatno zaprosilo kot samostojno zaprosilo, če se glasi na znesek, ki ni manjši od zneska, določenega v 223. členu tega zakona.

(5) Ne glede na deveti odstavek 235. člena tega zakona, se, v primerih iz drugega stavka četrtega odstavka tega člena, za pretvorbo spremenjenega zneska dolga v valuto zaprosene države, uporabi menjalni tečaj iz prvotnega zaprosila.

243. člen **(zastaranje)**

(1) Ne glede na 126. in 127. člen tega zakona se za izterjavo davčnega dolga v skladu s tem poglavjem upoštevajo zastaralni roki, določeni s predpisi države prosilke.

(2) Ukrepi, ki jih davčni organ sprejme za izterjavo davščin na podlagi zaprosila za medsebojno pomoč, in ki bi, če bi jih sprejel organ države prosilke, pretrgali ali zadržali tek zastaranja po predpisih države prosilke, učinkujejo, kot da bi bili izvedeni v tej državi.

II. poglavje **Medsebojna pomoč pri izmenjavi podatkov in vročanju dokumentov med članicami EU za neposredne davke in davke na zavarovalne premije**

244. člen **(vsebina tega poglavja)**

(1) To poglavje ureja način in postopek izmenjave podatkov med pristojnimi organi držav članic EU zaradi odmere davkov v eni od držav članic EU ter medsebojno pomoč med državami članicami EU pri vročanju dokumentov, povezanih z odmero davkov iz 245. člena tega zakona.

(2) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje podatke s pristojnimi organi drugih držav članic EU na podlagi zahteve pristojnega organa (v nadaljnjem besedilu: izmenjava na podlagi zahteve), v skladu s pogoji iz 250. člena tega zakona pa lahko izmenjuje podatke tudi brez zahteve pristojnega organa (v nadaljnjem besedilu: spontana izmenjava podatkov).

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena se pristojni organ na podlagi dogovora s pristojnimi organi drugih držav članic EU lahko zaveže, da bo podatke, ki bi jih sicer lahko izmenjeval na podlagi zahteve, poslal zainteresiranemu pristojnemu organu ali organom redno, brez posebnega zaprosila (v nadaljnjem besedilu: avtomatična izmenjava podatkov).

(4) To poglavje se smiselno uporabljajo tudi, kadar pristojni slovenski organ zaprosi za podatke oziroma spontano ali avtomatično pridobiva podatke od pristojnih organov drugih držav članic EU.

245. člen **(davki, na katere se to poglavje nanaša)**

(1) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje podatke z drugimi državami članicami EU zlasti, če se ti podatki nanašajo na odmero:

1. katerega koli davka na celotni dohodek ali celotni kapital ali na del dohodka ali kapitala, vključno z davki na kapitalske dobičke od prodaje premičnega ali nepremičnega premoženja, davki na plačo, ki jih plačujejo delodajalci, in davki na prirast kapitala, kot so določeni z veljavnimi predpisi držav članic EU;
2. davkov na zavarovalne premije, kot so določeni z veljavnimi predpisi držav članic EU.

(2) Pristojni organ Slovenije lahko v skladu s tem poglavjem izmenjuje tudi podatke, ki se nanašajo na odmero enakih ali podobnih davkov, kot so davki iz prvega odstavka tega člena, ki bi bili uvedeni naknadno poleg ali namesto davkov iz prvega odstavka tega člena. V tem primeru minister, pristojen za finance, izda sklep, s katerim določi, na katere davke se, v skladu s tem odstavkom, to poglavje nanaša.

246. člen **(pristojni organi za medsebojno pomoč)**

(1) V skladu s tem poglavjem se podatki izmenjujejo ter dokumenti vročajo med pristojnim organom zaprosene države in pristojnim organom države prosilke.

(2) V skladu s prvim odstavkom tega člena je pristojni organ zaprosene države (v nadaljnjem besedilu: organ zaprosene države) pristojni organ države članice EU, kateremu se pošlje zaprosilo za izmenjavo podatkov oziroma organ, ki je pristojen za spontano oziroma avtomatsko izmenjavo podatkov s pristojnimi organi držav članic EU, oziroma organ, kateremu se pošlje zaprosilo za vročitev dokumentov.

(3) V skladu s prvim odstavkom tega člena je pristojni organ države prosilke (v nadaljnjem besedilu: organ države prosilke) pristojni organ države članice EU, ki pošlje zaprosilo za izmenjavo podatkov, oziroma organ, kateremu se pošljejo podatki na podlagi spontane ali avtomatske izmenjave podatkov, oziroma organ, ki pošlje zaprosilo za vročitev.

247. člen **(pristojnost v Sloveniji)**

V Sloveniji ima položaj organa zaprošene države oziroma organa države prosilke iz 246. člena tega zakona ministrstvo, pristojno za finance. Ministrstvo lahko pooblasti Davčno upravo Republike Slovenije, da opravlja posamezne naloge iz tega poglavja.

248. člen **(izmenjava podatkov na zaprosilo)**

- (1) Organ države prosilke sme zaprositi organ zaprošene države, da mu pošlje vse podatke, ki se nanašajo na odmero davkov iz 245. člena tega zakona, ki se nanašajo na posamičen primer.
- (2) Organ zaprošene države organ lahko odkloni izpolnitev zaprosila za izmenjavo podatkov, če ugotovi, da organ države prosilke, glede na okoliščine primera, ni izčrpal vseh možnosti za pridobitev informacij v svoji državi brez tveganja, da bi bila ogrožena pridobitev iskanega podatka.
- (3) Organ zaprošene države oziroma z njegove strani pooblaščen davčni organ lahko v zvezi s pridobivanjem podatkov, za katere v skladu s tem poglavjem zaprosi organ države prosilke, opravi dodatne poizvedbe. Poizvedbe se opravijo v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčno službo.

249. člen **(avtomatična izmenjava podatkov)**

V skladu s tretjim odstavkom 244. člena tega zakona se pristojni organ lahko dogovori s pristojnimi organi drugih držav članic EU, da si bodo, glede natančno določenih kategorij konkretnih primerov, avtomatsko izmenjevali podatke, pomembne za odmero davkov iz 245. člena tega zakona, ki bi jih sicer lahko v skladu s tem poglavjem izmenjevali na podlagi zaprosila organa države prosilke.

250. člen **(spontana izmenjava podatkov)**

Pristojni organ pošlje vse podatke, brez predhodnega zaprosila, pristojnemu organu države članice EU, če:

1. utemeljeno domneva, da utegne priti do neplačila davkov v drugi državi članici EU;
2. oseba, ki je zavezana za plačilo davka, uveljavi znižanje ali oprostitev davka v eni državi članici EU, kar lahko povzroči povečanje davka ali davčno obveznost v drugi državi članici EU;
3. poslovanje med davčnim zavezancem v eni državi članici in davčnim zavezancem v drugi državi članici EU poteka skozi eno ali več držav na tak način, da lahko prihranek v davku beleži ena ali druga država članica EU ali obe;
4. utemeljeno domneva, da davčni prihranek izvira iz umetnega prenosa dobička znotraj skupine podjetij;
5. so mu podatki, ki jih je pridobil od pristojnega organa druge države članice EU, omogočili, da je pridobil še dodatne informacije, ki bi bile lahko relevantne za odmero davka v tej drugi državi članici EU.

251. člen **(omejitve pri izmenjavi podatkov)**

- (1) Pristojni organ mora poslati podatke pristojnemu organu druge države članice EU, kakor hitro je mogoče. Če zaprosilu pristojnega organa druge države članice EU ne more ugoditi ali če zaprošenih podatkov ne more pridobiti, mora o tem nemudoma obvestiti pristojni organ države prosilke ter v sporočilu navesti razloge za odklonitev izpolnitve zaprosila oziroma ovire, ki onemogočajo pridobitev podatkov.

(2) Pristojni organ ni dolžan pošiljati podatkov v skladu s tem poglavjem, če bi podatke lahko pridobil le s poizvedbami, ki jih v skladu s tem zakonom ne bi mogel izpeljati v postopku odmere enakovrstnega davka v Sloveniji.

(3) Pristojni organ v skladu s tem poglavjem ni dolžan poslati podatkov, katerih razkritje bi pomenilo razkritje poslovne, industrijske ali poklicne skrivnosti ali razkritje poslovnega procesa oziroma podatkov, katerih razkritje bi bilo v nasprotju s pravnim redom Slovenije.

(4) Pristojni organ lahko odkloni izmenjavo podatkov, če pristojni organ države prosilke ne more, iz pravnih ali praktičnih razlogov, poslati davčnemu organu enakovrstnih podatkov.

252. člen

(izmenjava uradnih oseb in sočasen davčni nadzor)

(1) Pristojni organ lahko na podlagi posebnega dogovora z organom države prosilke dovoli, da je v postopkih pridobivanja podatkov v skladu s tem poglavjem udeležena tudi uradna oseba države prosilke, vendar le toliko, kolikor je potrebno, da pojasni posebnosti primera.

(2) Pristojni organ lahko na podlagi posebnega dogovora z organom ene ali več držav prosilk določi, da davčni organ sodeluje v sočasnem davčnem nadzoru zavezancev za davek, ki hkrati poteka v več državah članicah EU, z namenom, da si pristojni organi držav članic EU, sodelujočih v sočasnem nadzoru, izmenjajo tako pridobljene informacije. Davčni organ izvršuje naloge v okviru sočasnega davčnega nadzora na območju Slovenije v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja davčno službo.

253. člen

(tajnost podatkov)

(1) Vsi podatki, pridobljeni v skladu s tem poglavjem, se obravnavajo kot davčna tajnost.

(2) Ne glede na člene od 18. do 29. tega zakona, se podatki, pridobljeni v skladu s tem poglavjem:

1. lahko razkrijejo le osebam, ki neposredno sodelujejo v postopku odmere davka ali v postopku davčnega nadzora;
2. lahko, poleg primerov iz 1. točke tega odstavka, razkrijejo tudi v okviru sodnega ali upravnega postopka, ki je sprožen v zvezi z odmero davka, ali v postopku davčnega nadzora, ne glede na to, ali postopek vključuje tudi določitev kazni ali ne, vendar le osebam, ki neposredno sodelujejo v teh postopkih. Ne glede na prejšnji stavek se pridobljeni podatki lahko razkrijejo na javni obravnavi ali v odločbah oziroma sodbah, če pristojni organ države članice EU, ki je zagotovila podatke, temu ne nasprotuje;
3. pod nobenim pogojem ne smejo uporabiti za druge namene, kot je davčni postopek ali sodni oziroma upravni postopek, vključno z določitvijo kazni v zvezi z odmero davka ali v zvezi s postopkom davčnega nadzora.

(3) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko pridobljene informacije uporabijo tudi za odmero drugih davščin iz 216. člena tega zakona.

(4) Država članica EU, katere zakonodaja ali upravna praksa določa z nacionalnega vidika ožje omejitve kot so določene v drugem odstavku tega člena, lahko zahteva od države članice EU, kateri pošilja podatke, da uporablja pridobljene podatke le za te ožje določene namene. Če država članica EU ne soglaša s takšno ožjo uporabo, druga država članica EU ni dolžna poslati zaprosenih podatkov.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko pristojni organ dogovori s pristojnim organom druge države članice EU, da se podatki, ki jih je pridobil, uporabijo tudi za druge namene, vendar le, če bi v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji takšne podatke v podobnih okoliščinah lahko uporabili tudi za te druge namene.

(6) Če pristojni organ, ki pridobi podatke od pristojnega organa države članice EU, oceni, da bi pridobljeni podatki lahko bili koristni tudi pristojnemu organu druge države članice EU, lahko pošlje podatke tudi temu pristojnemu organu, vendar le v soglasju s pristojnim organom, ki je poslal podatke.

254. člen (vročanje)

(1) Davčni organ v skladu s tem zakonom in na podlagi zaprosila organa države prosilke vroči naslovníku akt ali odločbo, ki jo je izdal pristojni organ države prosilke in zadeva izvajanje predpisov o davkih iz 245. člena tega zakona v državi prosilki.

(2) Organ države prosilke mora v zaprosilu za vročitev navesti vsebino akta ali odločbe, ki naj se vroči, ter opredeliti osebno ime oziroma firmo ter naslov oziroma sedež naslovníka, vključno z vsemi ostalimi informacijami, ki lahko pomagajo identificirati naslovníka.

(3) Organ zaprosene države nemudoma obvesti organ države prosilke o ukrepih, ki jih je davčni organ sprejel v zvezi z vročitvijo, še posebej pa o datumu vročitve akta ali odločbe naslovníku.

III. poglavje Izmenjava podatkov med članicami EU

255. člen (pristojnost za izmenjavo podatkov na področju posrednih davkov)

(1) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU glede obdavčevanja blaga in storitev z davkom na dodano vrednost med državami članicami EU je Davčna uprava Republike Slovenije.

(2) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU glede obdavčevanja dobav trošarinskih izdelkov v prometu med državami članicami EU je Carinska uprava Republike Slovenije.

256. člen (pristojnost za izmenjavo podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti)

(1) Pristojni organ za izvajanje nalog izmenjave podatkov med državami članicami EU in odvisnimi ali pridruženimi ozemlji iz tretjega odstavka 349. člena tega zakona, glede dohodkov od prihrankov v obliki plačil obresti je Davčna uprava Republike Slovenije.

(2) Pristojni davčni organ mora podatke, ki jih pridobi od plačilnih zastopnikov v skladu s 355. členom tega zakona, sporočiti pristojnemu organu države članice EU oziroma odvisnega ali pridruženega ozemlja iz tretjega odstavka 349. člena tega zakona, katere rezident je upravičeni lastnik, do 30. junija tekočega leta za preteklo leto, v katerem so bila plačila dohodka od prihrankov opravljena, ali prejeta oziroma zagotovljena.

(3) Če ta člen ne določa drugače, se za izmenjavo podatkov v skladu s tem členom zakona uporabljajo 244. do 253. člen tega zakona, razen 251. člena tega zakona.

IV. poglavje Izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

1. podpoglavje

Postopek skupnega dogovora v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja

257. člen
(postopek skupnega dogovora na zahtevo davčnega zavezanca)

Kadar davčni zavezanec meni, da ni bil obdavčen v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja (v nadaljnjem besedilu: mednarodna pogodba), in predlaga ministrstvu, pristojnemu za finance, da začne postopek skupnega dogovora s pristojnim organom druge države, se lahko odločitev, ki je sprejeta v takšnem postopku, uveljavi ne glede na odločitve, ki so že bile sprejete v skladu s tem zakonom.

258. člen
(uveljavitev odločitve, sprejete v postopku skupnega dogovora)

Davčni zavezanec, na katerega se nanaša odločitev, sprejeta v postopku skupnega dogovora, lahko v roku 12 mesecev od dneva, ko je bil obveščen o odločitvi, ki sta jo pristojna organa sprejela v postopku skupnega dogovora, od davčnega organa zahteva, da se odločitev, ki je bila sprejeta v postopku skupnega dogovora, uveljavi.

259. člen
(postopek skupnega dogovora na pobudo pristojnega organa druge države)

(1) Kadar se postopek skupnega dogovora začne na pobudo pristojnega organa druge države, pristojni organ Slovenije o tem obvesti davčnega zavezanca, na katerega se postopek nanaša. V tem primeru se postopek skupnega dogovora začne ne glede na roke zastaranja, določene v tem zakonu.

(2) Glede uveljavitve odločitve, sprejete v postopku skupnega dogovora, se smiselno uporablja 258. člen tega zakona.

2. podpoglavje
Uveljavljanje ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja

260. člen
(vsebina tega podpoglavja)

(1) To podpoglavje določa način plačila davka od dohodka nerezidentov, ki imajo vir v Sloveniji, v primerih, ko nerezidenti uveljavljajo ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

(2) Določbe tega podpoglavja, ki se nanašajo na plačilo davka, se smiselno uporabljajo tudi za akontacije davka.

261. člen
(znižanje ali oprostitev plačila davčnega odtegljaja)

(1) Če plačnik davka izplača dohodek, ki je v skladu z mednarodno pogodbo obdavčen po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali je izplačani dohodek v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka v Sloveniji, prejemnik dohodka, z namenom, da izkoristi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi, plačniku davka predloži izpolnjen ustrezni zahtevek za zmanjšanje ali oprostitev davka, ki bi ga sicer plačal v skladu z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom.

(2) Prejemnik dohodka mora plačniku davka predložiti zahtevek iz prvega odstavka tega člena, preden je dohodek izplačan.

(3) Plačnik davka predloži izpolnjen zahtevek davčnemu organu. Če davčni organ zahtevku v celoti ugotovi, izda odločbo v skladu s 83. členom tega zakona. Če davčni organ ne ugotovi zahtevku ali mu ne ugotovi v celoti, izda odločbo. Davčni organ odloči o zahtevku najpozneje v 15 dneh od prejema zahtevka.

(4) Plačnik davka lahko izplača dohodek in obračuna davek po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali da od tega dohodka ne izračuna in ne odtegne davka, šele ko prejme s strani davčnega organa potrjen zahtevek.

(5) Plačnik davka mora davčnemu organu za vsako izplačilo dohodka predložiti nov zahtevek.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena lahko davčni organ v primerih, ko plačnik davka izplačuje dohodek v rednih časovnih presledkih, odobri ugodnosti v skladu s tem členom za daljše časovno obdobje.

262. člen **(vpliv na davčni nadzor)**

Potrditev zahtevka v skladu z 261. členom ne vpliva na pravico davčnega organa do uvedbe postopka davčnega nadzora v skladu s tem zakonom.

263. člen **(vračilo davčnega odtegljaja)**

(1) Če plačnik davka ni postopal v skladu z 261. členom tega zakona in je ne glede na ugodnosti, ki jih določa mednarodna pogodba, obračunal davek po stopnjah, ki so določene z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, ali je od tega dohodka izračunal in odtegnil davek, in je zaradi tega bil plačan višji znesek davka, kot če bi bil davek plačan v skladu z mednarodno pogodbo, lahko prejemnik dohodka zahteva vračilo davka, ki predstavlja razliko med zneskom davka, ki je bil izračunan ob uporabi stopnje, določene z zakonom o obdavčenju oziroma s tem zakonom, in zneskom davka, ki bi bil izračunan ob uporabi davčne stopnje, določene z mednarodno pogodbo.

(2) Če je bil davek obračunan od dohodka, ki je v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka, se prejemniku dohodka vrne celoten znesek plačanega davka.

(3) Prejemniku dohodka se davek v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena vrne na podlagi njegovega pisnega zahtevka, ki ga vloži pri davčnem organu.

(4) Prejemnik dohodka mora davčnemu organu za vsako izplačilo dohodka predložiti nov zahtevek.

264. člen **(uveljavljanje ugodnosti v davčnem obračunu)**

Kadar davčni zavezanec prejema dohodek, od katerih davek v skladu s tem zakonom izračuna sam v davčnem obračunu, lahko v davčnem obračunu uveljavlja tudi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

265. člen **(uveljavljanje ugodnosti v napovedi)**

Kadar dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka, prejemnik dohodka pa v skladu z mednarodno pogodbo ni zavezan za plačilo davka od tega dohodka, mora prejemnik dohodka v skladu s tem zakonom vložiti napoved, v kateri uveljavlja ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

3. podpoglavje
Pristojni organ

266. člen
(pristojni organ)

Pristojni organ za izmenjavo podatkov po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja je v Sloveniji ministrstvo, pristojno za finance. Ministrstvo lahko pooblasti Davčno upravo Republike Slovenije, da opravlja posamezne naloge izmenjave podatkov po teh pogodbah.

V. poglavje
Pooblastilo za podzakonski akt

267. člen
(pooblastilo za podzakonski akt)

Minister, pristojen za finance, podrobneje določi izvajanje tega dela zakona, predvsem pa obrazce, ki se uporabljajo, in način postopanja pristojnega oziroma davčnega organa, kadar kot organ države prosilke zaproša pristojni organ druge države članice EU za medsebojno pomoč, in obrazce zahtevkov, ki se uporabljajo pri izvajanju IV. poglavja tega dela zakona.

PETI DEL
POSTOPEK POBIRANJA POSAMEZNIH DAVKOV

I. poglavje
Dohodnina

1. podpoglavje
Odmera in poračun dohodnine od dohodkov, ki se vštevajo v letno davčno osnovo, na letni ravni

268. člen
(odmera dohodnine)

- (1) Dohodnino ugotovi davčni organ z odločbo.
- (2) Odmera dohodnine se opravi na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec rezident.
- (3) Na podlagi podatkov iz prejšnjega odstavka davčni organ sestavi za davčnega zavezanca rezidenta informativni izračun dohodnine, ki se šteje za njegovo davčno napoved, če davčni zavezanec rezident ne ugovarja v 15 dneh od dneva vročitve informativnega izračuna dohodnine. Po poteku roka za ugovor, in če zavezanec rezident ni ugovarjal, postane informativni izračun dohodnine, odločba o odmeri dohodnine. V tem primeru se šteje, da se je odpovedal pritožbi.
- (4) Če davčnemu zavezancu rezidentu informativni izračun dohodnine ni bil vročen do 31. maja tekočega leta za preteklo leto, mora sam vložiti napoved za odmero dohodnine, in sicer najpozneje do 30. junija za preteklo leto.
- (5) Če davčni zavezanec ugovarja zoper informativni izračun iz tretjega odstavka tega člena, v roku za ugovor, vloži dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine.

(6) Če davčni zavezanec ugotovi, da je davčna obveznost prenizko ugotovljena, mora davčnemu organu v roku za ugovor, vložiti dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved za odmero dohodnine.

(7) V primerih iz četrtega, petega in šestega odstavka tega člena davčni organ preveri navedbe davčnega zavezanca in na podlagi svojih podatkov in podatkov davčnega zavezanca izda odločbo. Z dnem vročitve odločbe začneta teči rok za izpolnitev davčne obveznosti in rok za vložitev pritožbe.

(8) Če davčni zavezanec umre pred vročitvijo informativnega izračuna dohodnine oziroma pred vložitvijo napovedi, ni izračuna in poročuna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

(9) V primerih iz šestega in sedmega odstavka 49. člena tega zakona ni izračuna in poročuna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

269. člen **(zavezanci za vložitev napovedi)**

Davčni organ ne sestavi informativnega izračuna dohodnine za davčnega zavezanca rezidenta oziroma davčni zavezanec rezident ni dolžan vložiti napovedi dohodnine, če:

1. davčni zavezanec, katerega dohodki v davčnem letu, od katerih se plačuje dohodnina, ne presegajo 2.800 eurov,
2. dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, poleg pokojnine, od katere v skladu z zakonom ni bila odtegnjena ali plačana akontacija dohodnine in davčni zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavljal posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, ne presegajo 80 eurov.

270. člen **(drugi primeri vložitve napovedi)**

(1) Napoved lahko vloži tudi davčni zavezanec nerezident, ki je rezident države članice EU, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja olajšave za rezidente držav članic EU.

(2) Če davčni zavezanec preneha biti rezident, mora vložiti napoved najpozneje do odhoda iz Slovenije, če odide iz Slovenije pred rokom iz četrtega odstavka 268. člena. Napoved vloži za obdobje davčnega leta, v katerem je bil rezident.

271. člen **(način in roki vložitve napovedi)**

(1) Informativni izračun in napoved vsebujeta podatke, potrebne za določanje davčne osnove oziroma izračun dohodnine, in podatke, potrebne za nadzor, uveljavljanje davčnih olajšav in osebne in druge podatke, ki omogočajo identifikacijo davčnega zavezanca in drugih oseb, v zvezi s katerimi davčni zavezanec uveljavlja davčne olajšave. Obrazec informativnega izračuna in obrazec napovedi za odmero dohodnine predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec iz prvega odstavka 270. člena tega zakona mora napoved iz četrtega odstavka 268. člena tega zakona, vložiti najpozneje do 30. junija tekočega leta za preteklo leto.

(3) Davčni zavezanec mora napoved iz 268. in 270. člena tega zakona vložiti pri davčnem organu.

272. člen **(uveljavljanje posebne olajšave)**

(1) Davčni zavezanec lahko uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine.

(2) Davčni zavezanec, ki vloga napoved, lahko uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane tudi po poteku roka za vložitev napovedi, vendar najpozneje v roku za pritožbo na odločbo o odmeri dohodnine.

273. člen **(upoštevanje akontacij dohodnine)**

(1) Od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto, se odšteje akontacija dohodnine.

(2) Kadar se akontacija dohodnine izračuna z obračunom davčnega odtegljaja, se odšteje odtegnjen davčni odtegljaj.

(3) Kadar akontacijo dohodnine izračuna davčni zavezanec sam z davčnim obračunom, se odšteje obračunana akontacija, razen v primeru ponovne odmere dohodnine zaradi odločbe, izdane v inšpekcijskem nadzoru.

(4) Kadar se akontacija dohodnine izračuna z odločbo davčnega organa in pri ponovni odmeri dohodnine zaradi odločbe, izdane v davčnem inšpekcijskem nadzoru, se od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto, odšteje z odločbo odmerjena akontacija dohodnine.

274. člen **(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini)**

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od dohodkov, ki so vključeni v osnovo za dohodnino v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: odbitek davka, plačanega v tujini), v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma v napovedi za odmero dohodnine. Kadar davčni zavezanec v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma v napovedi za odmero dohodnine uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, so sestavni del ugovora oziroma napovedi tudi ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan. Če davčni zavezanec rezident ne uveljavlja odbitka davka plačanega v tujini v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, mu davčni organ odmeri dohodnino ne da bi se upošteval odbitek davka, plačanega v tujini. Zoper to odločbo ima davčni zavezanec, ne glede na tretji odstavek 268. člena, pravico do pritožbe.

(2) Kot ustrezna dokazila iz prejšnjega odstavka se štejejo listine, izdane s strani davčnega organa tuje države, ali drugi dokumenti, ki nedvoumno dokazujejo obstoj davčne obveznosti ali plačilo davka izven Slovenije.

(3) Če davčni zavezanec do poteka roka za vložitev ugovora zoper informativni izračun dohodnine iz 271. člena tega zakona oziroma do poteka roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine iz 268. in 271. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili navede to v ugovoru oziroma v napovedi in na tej podlagi ustrezna dokazila predloži naknadno.

(4) Če davčni zavezanec ne predloži dokazil do roka za izdajo odločbe, izda davčni organ začasno odločbo. Davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z novo odločbo v 15 dneh po predložitvi dokazil. Če davčni zavezanec ne predloži dokazil po preteku petih let po letu, za katero je uveljavljal odbitek davka, plačanega v tujini, se šteje, da je začasna odločba glavna.

275. člen

(uveljavljanje oprostitve)

Če je z mednarodno pogodbo določena oprostitvev za dohodke rezidenta, davčni zavezanec uveljavlja oprostitvev v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma v napovedi za odmero dohodnine.

276. člen (upoštevanje dohodkov, od katerih se ne plačuje akontacija dohodnine)

Obdavčljivi dohodki, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino ali tem zakonom ne plačuje akontacija dohodnine, se všttevajo v izračun dohodnine na letni ravni, če ni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju drugače določeno.

277. člen (rok za izdajo odločbe)

Odločba o odmeri dohodnine, izdana na podlagi sedmega odstavka 268. in 273. člena, mora biti izdana do 31. oktobra za preteklo leto.

278. člen (odpis poročuna dohodnine na letni ravni)

Če je znesek odmerjene dohodnine na letni ravni večji od zneska akontacije dohodnine in razlika ne presega 2 eura, se razlika dohodnine odpiše.

2. podpoglavje *Akontacija dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, na letni ravni – splošno*

279. člen (izračun akontacije dohodnine)

(1) Akontacijo dohodnine izračuna:

1. plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja,
 2. davčni zavezanec sam v davčnem obračunu,
 3. davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca oziroma podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč,
- od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, med letom izračunava in plačuje akontacija dohodnine, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Akontacija dohodnine se izračuna in plača od davčnih osnov in po stopnjah, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja, davčnega obračuna in davčne napovedi iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove oziroma izračun akontacije dohodnine, in podatke, potrebne za nadzor, uveljavljanje davčnih olajšav in identifikacijo zavezanca za davek.

280. člen (smrt davčnega zavezanca)

Če davčni zavezanec umre, se določbe, ki se nanašajo na akontacijo dohodnine, smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnih zavezancev oziroma skrbnike njihovega premoženja.

281. člen
(skrbnik davčnega zavezanca oziroma njegovega premoženja)

Če je davčnemu zavezancu v primeru, ko davčni zavezanec ni znan ali je opravilno nesposoben ali po odločbi o denacionalizaciji, določen skrbnik oziroma skrbnik njegovega premoženja, se določbe, ki se nanašajo na akontacijo dohodnine, smiselno uporabljajo tudi za skrbnika oziroma upravljavca premoženja.

282. člen
(davčni odtegljaj)

Davčni odtegljaj je akontacija dohodnine, ki jo je v skladu s 1. točko prvega odstavka 279. člena tega zakona dolžan izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka za davčnega zavezanca od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in tem zakonom, plačuje akontacija dohodnine z davčnim odtegljajem.

283. člen
(oprostitvev davčnega odtegljaja)

(1) Ne glede na 282. člen tega zakona in ne glede na zakon, ki ureja dohodnino, se od dohodkov rezidenta, od katerih se akontacija dohodnine plačuje z davčnim odtegljajem, ta ne odtegne in ne plača, če izračunan znesek akontacije ne presega 20 eurov.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja za dohodke, ki se všttevajo v letno davčno osnovo davčnega zavezanca, razen za dohodke iz delovnega razmerja in dohodke, dosežene z opravljanjem dejavnosti.

284. člen
(izračun in rok za plačilo davčnega odtegljaja)

Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti ob obračunu dohodka, plačati pa na dan izplačila dohodka.

285. člen
(rok predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov)

(1) Plačnik davka mora predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu najpozneje v roku iz prejšnjega člena tega zakona.

(2) V roku iz prvega odstavka tega člena mora plačnik davka predložiti tudi davčnemu zavezancu podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

3. podpoglavje
Akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve

286. člen
(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka iz zaposlitve.

(2) Če dohodek iz zaposlitve izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

287. člen **(obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine)**

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestila iz obveznega invalidskega zavarovanja, ki ga prejema kot delovni invalid po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje v Sloveniji, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca nadomestila.

(2) Znižana stopnja akontacije dohodnine se lahko uporabi za nadomestila iz prvega odstavka tega člena, izplačana po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od nadomestil iz prvega odstavka tega člena, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec nadomestila iz prvega odstavka tega člena lahko izračuna, odtegne in plača akontacijo dohodnine po znižani stopnji samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz petega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

288. člen **(uveljavljanje olajšave za vzdrževane družinske člane)**

(1) Davčni zavezanec, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja olajšavo za vzdrževane družinske člane, mora pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja in od pokojnine, ki se izplačuje za mesečno obdobje, o tem pisno obvestiti glavnega delodajalca in izplačevalca pokojnine. Na obvestilu mora navesti osebne in druge podatke, ki omogočajo njegovo identifikacijo in identifikacijo vzdrževanih družinskih članov.

(2) Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v obvestilu, predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Olajšava za vzdrževane družinske člane se lahko upošteva pri izračunu akontacije dohodnine od dohodkov iz prvega odstavka tega člena, ki so izplačani po dnevu, ko je bilo v skladu s prvim odstavkom tega člena obvestilo predloženo glavnemu delodajalcu oziroma izplačevalcu pokojnine.

(4) Glavni delodajalec oziroma izplačevalec pokojnine pri izračunu akontacije dohodnine upošteva olajšavo za vzdrževane družinske člane na podlagi obvestila iz prvega odstavka tega člena dokler davčni zavezanec ne predloži novega obvestila, s katerim sporoči spremembe.

289. člen **(način in rok vložitve napovedi)**

(1) Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve mora davčni zavezanec vložiti do desetega dne v mesecu za pretekli mesec pri davčnem organu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora nerezident napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve vložiti v sedmih dneh od dneva izplačila dohodka pri davčnem organu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, vložiti napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v sedmih dneh od dneva, ko je prvič prejel dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, pri davčnem organu.

(4) Davčni zavezanec iz tretjega odstavka tega člena mora ponovno vložiti napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v sedmih dneh od dneva, ko je prejel spremenjeno višino dohodka iz delovnega razmerja ali pokojnine ali ko se spremenijo drugi pogoji, ki vplivajo na višino akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, če ta sprememba znaša več kot 10%.

(5) Davčni zavezanec iz tretjega odstavka tega člena lahko vloži napoved tudi za vsako novo davčno leto v mesecu decembru tekočega leta za naslednje leto.

290. člen **(uveljavljanje dejanskih stroškov)**

(1) V primeru iz prvega odstavka 286. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v ugovoru zoper informativni izračun, razen nerezidenta, ki jih lahko uveljavlja v sedmih dneh od izplačila dohodka, pri davčnem organu. Nerezident uveljavlja dejanske stroške s pisnim zahtevkom, katerega obliko predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V primeru iz drugega odstavka 267. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi iz 289. člena tega zakona.

291. člen **(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini, ali uveljavljanje oprostitve)**

(1) Davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, lahko ne glede na 274. in 275. člen tega zakona in ne glede na zakon o obdavčenju uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitve že v napovedi iz tretjega, četrtega in petega odstavka 289. člena tega zakona na podlagi izjave davčnega zavezanca o davčni obveznosti izven Slovenije. Obliko in podatke, ki jih mora davčni zavezanec navesti v izjavi, predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davčnemu zavezancu odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitve prizna pri izračunu in poročunu dohodnine na letni ravni samo, če davčni zavezanec uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, in oprostitve tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma napovedi za odmero dohodnine v skladu z 274. in 275. členom tega zakona.

292. člen **(rok za izdajo odločbe)**

(1) Na podlagi napovedi iz prvega in drugega odstavka 289. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Na podlagi napovedi iz tretjega odstavka 289. člena tega zakona izda davčni organ v 15 dneh od dneva vložitve napovedi odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve za davčno leto ter določi obroke za plačevanje akontacije.

(3) Na podlagi napovedi iz četrtega odstavka 289. člena tega zakona davčni organ na novo izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve za davčno leto ter na novo določi obroke v 15 dneh od vložitve napovedi.

(4) Na podlagi napovedi iz petega odstavka 289. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije za naslednje davčno leto do 15. januarja leta, za katero se določa akontacija dohodka iz zaposlitve.

(5) Davčni organ odloči o novi akontaciji dohodnine od dohodka iz zaposlitve in o poračunu odtegnjenega davčnega odtegljaja na podlagi uveljavljanja dejanskih stroškov nerezidenta iz prvega odstavka 290. člena tega zakona v 15 dneh od dneva predložitve zahtevka.

293. člen

(rok za plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki jo izračuna davčni organ)

Akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve, določena z odločbo iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 289. člena tega zakona, se plačuje v obrokih, ki morajo biti plačani v 30 dneh od prejema dohodka iz zaposlitve ali pokojnine.

294. člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini, ali uveljavljanje oprostitve pri davčnem odtegljaju)

(1) V primeru, ko akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja rezidenta izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, se lahko ne glede na 274. in 275. člen tega zakona in ne glede na zakon o obdavčenju upošteva odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitvev že pri izračunu davčnega odtegljaja, če plačnik davka razpolaga z ustreznimi dokazili glede davčne obveznosti zavezanca rezidenta izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se davčnemu zavezancu odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitvev prizna pri izračunu in poračunu dohodnine na letni ravni samo, če davčni zavezanec uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, in oprostitvev tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma napovedi za odmero dohodnine v skladu z 274. in 275. členom tega zakona.

295. člen

(akontacija dohodnine od dohodkov verskih delavcev)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodkov verskih delavcev izračuna verska skupnost ali njen del kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Akontacija dohodnine se plača do 15. v mesecu za pretekli mesec.

(2) Če akontacije dohodnine od dohodkov verskih delavcev ne izračuna in plača verska skupnost ali njen del na način iz prejšnjega odstavka, mora verski delavec sam izračunati akontacijo dohodnine v obračunu akontacije dohodnine. Verski delavec mora predložiti davčnemu organu obračun akontacije in akontacijo dohodnine plačati do 15. v mesecu za pretekli mesec.

4. podpoglavje

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti

1. Davčni obračun

296. člen

(izračun)

(1) Davčni zavezanec, ki v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti, na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, sam izračunava akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v davčnem obračunu. V primerih, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino, v katerih davčni zavezanec plačuje od dohodkov iz dejavnosti, tudi davčni odtegljaj, davčni odtegljaj izračuna plačnik davka v obračunu davčnih odtegljajev.

(2) Davčni obračun, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, vsebuje tudi podatke o poslovanju, ki jih davčni zavezanec vodi v evidencah v skladu s tem zakonom, drugimi predpisi in računovodskimi standardi, in podatke iz poročil, ki jih davčni zavezanec sestavlja v skladu s posebnimi predpisi in računovodskimi standardi.

297. člen **(obdobje izračuna)**

(1) Davčni zavezanec v davčnem obračunu izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti za obdobje davčnega leta, ki je koledarsko leto.

(2) Davčni zavezanec, ki preneha oziroma začne z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom, izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti za obdobje, ki je krajše od koledarskega leta.

(3) V primeru prenehanja opravljanja dejavnosti se obdobje, za katero se izračunava akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, konča z dnem pred dnevom prenehanja opravljanja dejavnosti.

(4) V primeru smrti davčnega zavezanca se izračuna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti za obdobje, ki se konča z dnem smrti davčnega zavezanca. Novo obdobje izračuna akontacije dohodnine iz dejavnosti se v primeru iz prvega stavka tega odstavka začne s prvim dnem po smrti davčnega zavezanca.

298. člen **(način in rok predložitve davčnega obračuna)**

(1) Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun davčnemu organu najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Če je davčni zavezanec del podatkov, ki jih predpisuje ta zakon, predložil AJPES, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti. Podrobnejši način predložitve davčnega obračuna v primerih iz prejšnjega stavka in način ter roke za izmenjavo podatkov med AJPES in davčnim organom predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec, ki preneha z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom, mora predložiti davčni obračun davčnemu organu v 30 dneh po zaključku obdobja iz tretjega odstavka 297. člena, za katero se obračunava akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti. V primeru postopka likvidacije in stečaja sestavi davčni zavezanec davčni obračun v skladu s postopkom, določenim za davčni obračun davka od dohodkov pravnih oseb pri postopku stečaja in likvidacije.

(3) V primeru iz četrtega odstavka 297. člena tega zakona se mora predložiti davčni obračun davčnemu organu v 30 dneh po zaključku obdobja iz prvega stavka četrtega odstavka 297. člena tega zakona.

299. člen **(plačevanje predhodne akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti)**

(1) Predhodna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: predhodna akontacija) se za davčno leto plača v znesku, ki je enak znesku akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine od tega dohodka.

(2) Davčni zavezanec, ki začne z opravljanjem dejavnosti ali prehaja z ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov na ugotavljanje davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, sam izračuna predhodno akontacijo v znesku glede na višino predvidene davčne osnove davčnega leta, za katerega se plačuje predhodna akontacija. Obrazložen izračun predvidene davčne osnove v obračunu akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, višino predhodne akontacije ter obrokov predhodne akontacije predloži davčnemu organu v osmih dneh od vpisa v primarni register oziroma od vpisa v uradno evidenco organa ob predložitvi prijave za vpis v davčni register oziroma do začetka davčnega leta, v katerem bo ugotavljal davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

(3) Predhodna akontacija se plača v mesečnih ali trimesečnih obrokih. Predhodna akontacija se plača v mesečnih obrokih, če znesek predhodne akontacije presega 400 eurov, oziroma trimesečnih obrokih, če znesek predhodne akontacije ne presega 400 eurov.

(4) Obroki predhodne akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo, in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

(5) Predhodna akontacija se v novem davčnem letu do novega davčnega obračuna plačuje v rokih in v višini obrokov, kot se je plačevala za preteklo davčno leto. Razliko v višini predhodne akontacije, ki nastane zaradi spremembe akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, na podlagi novega davčnega obračuna, mora zavezanec za že dospele obroke predhodne akontacije plačati pri prvem naslednjem obroku predhodne akontacije. Obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, se sorazmerno povečajo.

(6) Če je višina predhodne akontacije na podlagi novega davčnega obračuna manjša, se obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo.

300. člen **(sprememba predhodne akontacije med davčnim letom)**

(1) Davčni zavezanec, katerega davčna osnova za tekoče davčno leto se razlikuje od davčne osnove za predhodno davčno leto, lahko od davčnega organa zahteva spremembo višine predhodne akontacije. Davčni zavezanec vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka predhodne akontacije in priloži davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, za tekoče davčno leto pred vložitvijo zahteve, oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo davčne osnove.

(2) O zahtevi iz prvega odstavka tega člena odloči davčni organ z odločbo v 15 dneh od predložitve zahteve.

(3) Če davčni organ v postopku nadzora ugotovi, da višina predhodne akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega leta, z odločbo določi novo višino predhodne akontacije.

(4) Če je nova višina predhodne akontacije manjša, se obroki predhodne akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo.

(5) Razliko v višini predhodne akontacije za že dospele obroke predhodne akontacije mora davčni zavezanec doplačati pri prvem naslednjem obroku predhodne akontacije.

301. člen

(upoštevanje predhodne akontacije in davčnega odtegljaja)

Predhodna akontacija in davčni odtegljaj se odštejeta od akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, za posamezno davčno leto. Odštejeta se obračunana predhodna akontacija in odtegnjeni davčni odtegljaj.

302. člen

(plačilo poračuna akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti)

Davčni zavezanec mora razliko med akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, izračunano v davčnem obračunu, in predhodno akontacijo dohodnine in davčnim odtegljajem, plačati v roku 30 dni od dneva predložitve davčnega obračuna.

303. člen

(ponovna odmera dohodnine)

Na podlagi dokončne odločbe, izdane v postopku nadzora pravilnosti izračunavanja in plačevanja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, davčni organ ponovno odmeri dohodnino.

304. člen

(prenehanje opravljanja dejavnosti in nadaljevanje dejavnosti po drugi osebi)

(1) Oseba, ki želi v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, pri ugotavljanju davčne osnove uveljavljati davčno obravnavo, ki se lahko upošteva pri prenehanju opravljanja dejavnosti, če dejavnost nadaljuje druga oseba, ali pri statusnem preoblikovanju podjetnika, in so izpolnjeni pogoji, določeni z zakonom, ki ureja dohodnino, mora takšno davčno obravnavo priglasiti davčnemu organu.

(2) Priglasitev se opravi na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Sestavni del obrazca je tudi izjava o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Oseba, ki preneha z opravljanjem dejavnosti, in novi zasebnik oziroma nova pravna oseba ali prevzemna pravna oseba, opravita priglasitev na enotnem obrazcu, ki ga sopodpišeta. Kadar oseba preneha z opravljanjem dejavnosti zaradi smrti, priglasitev opravi novi zasebnik oziroma pravna oseba, v katero so vložena sredstva.

(4) Priglasitev se mora opraviti najpozneje do roka za predložitev davčnega obračuna davčnega zavezanca, ki je prenehal z opravljanjem dejavnosti. Priglasitev se opravi pri davčnem organu, kjer je davčni zavezanec, ki preneha z opravljanjem dejavnosti, vpisan v davčni register.

(5) Davčni organ na podlagi priglasitve osebo, ki priglasil davčno obravnavo v skladu s tem členom zakona, v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki je priglasil posebno obravnavo, in mu o tem izda potrdilo.

(6) Osebe, ki so priglasile davčno obravnavo v skladu s tem členom, morajo v davčnem obračunu posebej izkazati učinke na davčno osnovo, ki so posledica upoštevanja priglašene davčne obravnave.

305. člen

(priglasitev ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov oziroma dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov)

(1) Zavezanci, ki dosegajo dohodke iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru istega kmečkega gospodinjstva, začnejo davčno osnovo iz te dejavnosti ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov,

ko določijo enega od zavezancev kot nosilca celotne kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, ta pa opravi prigrasitev pri davčnem organu.

(2) Prigrasitev se opravi na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Sestavni del obrazca je izjava vseh zavezancev, ki dosegajo dohodke iz opravljanja osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru istega kmečkega gospodinjstva, da se strinjajo z določenim nosilcem, seznam vseh kmetijskih in gozdnih zemljišč ter čebeljih panjev v uporabi zavezancev, članov kmečkega gospodinjstva, ter izjava zavezancev, da se strinjajo, da se za davčne namene uporaba zemljišč, panjev in drugih sredstev, ki so v lasti ali finančnem najemu članov kmečkega gospodinjstva, ter dohodki iz opravljanja osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, oziroma v primeru, da se v okviru kmečkega gospodinjstva opravlja tudi druga kmetijska ali dopolnilna dejavnost, tudi dohodki druge kmetijske in dopolnilne dejavnosti pripišejo nosilcu.

(3) Davčni organ na podlagi prigrasitve nosilcu izda odločbo o načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 30 dneh od dneva prejema popolne prigrasitve. Na podlagi prigrasitve nosilec kot zavezanec za dohodke iz kmetijske in dopolnilne dejavnosti kmečkega gospodinjstva začne z ugotavljanjem davčne osnove na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov s prvim dnevom naslednjega koledarskega leta po letu vročitve odločbe.

(4) Nosilec mora vsako spremembo članov kmečkega gospodinjstva, uporabnikov kmetijskih in gozdnih zemljišč ali panjev, ter spremembe v zvezi z zemljišči, ki jih uporablja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, prigrasiti v 15 dneh po nastanku spremembe. Davčni organ na podlagi prigrasitve spremembe nosilcu izda novo odločbo o načinu ugotavljanja davčne osnove od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 30 dneh od dneva prejema popolne prigrasitve.

(5) Nosilec iz prvega odstavka tega člena, ki izpolnjuje pogoje, odločene z zakonom, ki ureja dohodnino, zahtevo za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov poda ob prigrasitvi oziroma v naslednjih letih v mesecu novembru tekočega leta za naslednje leto.

2. Akontacija dohodnine v primeru ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

306. člen (izračun)

(1) V primeru, ko se davčna osnova od dohodka iz dejavnosti, ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov, akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka iz dejavnosti.

(2) Če v primeru iz prvega odstavka tega člena dohodek iz dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

307. člen (način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti iz drugega odstavka 306. člena tega zakona mora zavezanec vložiti do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje pri davčnem organu.

308. člen (rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 307. člena davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

309. člen

(zahteva za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov)

(1) Davčni zavezanec, ki izpolnjuje pogoje, določene z zakonom, ki ureja dohodnino, in ki se odloči za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov, predloži zahtevo za takšen način ugotavljanje davčne osnove v mesecu novembru tekočega davčnega leta za naslednje davčno leto. Sestavni del zahteve je tudi izjava o izpolnjevanju pogojev, določenih z zakonom, ki ureja dohodnino.

(2) Davčni zavezanec, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti, predloži zahtevo iz prvega odstavka tega člena v osmih dneh od vpisa v primarni register oziroma od vpisa v uradno evidenco organa.

(3) Davčni zavezanec med davčnim letom ne more zahtevati spremembe načina ugotavljanja davčne osnove za akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti.

(4) Davčni zavezanec vloži zahtevo pri davčnem organu.

310. člen

(potrdilo o ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov)

(1) Davčni organ na podlagi zahteve davčnega zavezanca iz 309. člena davčnega zavezanca v davčnem registru označi kot zavezanca, ki ugotavlja davčno osnovo za akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, z upoštevanjem normiranih odhodkov in davčnemu zavezancu izda o tem potrdilo.

(2) Davčni organ izda potrdilo najpozneje do konca decembra davčnega leta, v katerem je bila zahteva podana, za naslednje davčno leto.

(3) Davčni organ za davčnega zavezanca iz drugega odstavka 309. člena izda potrdilo ob izdaji potrdila o vpisu v davčni register.

(4) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta.

311. člen

(predložitev potrdila izplačevalcu dohodka)

(1) Davčni zavezanec, ki pridobi potrdilo iz 310. člena, je potrdilo dolžan predložiti izplačevalcu dohodka, kadar je to oseba, ki so ji v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka.

(2) Izplačevalec dohodka, ki posluje s samostojnim podjetnikom posameznikom ali posameznikom, ki samostojno opravlja dejavnost, je ob izplačilu dolžan preveriti pri davčnem zavezancu obstoj potrdila, če davčni zavezanec potrdila ne predloži.

312. člen

(obvestilo in potrdilo o znižani stopnji akontacije dohodnine in uveljavljanju posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi in samostojne novinarje)

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ali za uveljavljanje posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi ali za samostojne novinarje, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca dohodka, kadar je izplačevalec oseba, ki so ji v skladu s tem zakonom naložene

obveznosti plačnika davka. Davčni zavezanec, pri katerem se akontacija izračuna v skladu z drugim odstavkom 306. člena tega zakona, zahteva uporabo znižane stopnje in posebne osebne olajšave za samozaposlene v kulturi in za samostojne novinarje, v napovedi, ki jo predloži v skladu s 307. členom tega zakona.

(2) Znižana stopnja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti ali posebna osebna olajšava za samozaposlene v kulturi ali za samostojne novinarje, se lahko uporabi za dohodke, izplačane po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za znižano stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, ali za zavezanca, ki uveljavlja posebno osebno olajšavo za samozaposlene v kulturi, ali za samostojne novinarje, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec dohodka, ki so mu v skladu s tem zakonom naložene obveznosti plačnika davka, lahko izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj po znižani stopnji samo, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz tretjega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

5. podglavje

Akontacija dohodnine od dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti

1. Akontacija dohodnine od katastrskega dohodka

313. člen

(evidentiranje obsega proizvodnje vina in oljčnega olja)

(1) Za določitev davčne osnove za proizvodnjo vina in oljčnega olja iz lastnega pridelka mora zavezanec za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti najpozneje do 30. junija leta, za katero se ta dohodek začne ugotavljati, davčnemu organu prijaviti parcelne številke vinogradov oziroma oljčnih nasadov, uporabnike teh zemljišč ter površine teh nasadov, s katerih se pridelek uporabi za proizvodnjo vina in oljčnega olja iz lastnega pridelka.

(2) Vse nadaljnje spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka tega člena mora zavezanec za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za preteklih dvanajst mesecev letno sporočiti davčnemu organu najpozneje do 30. junija tekočega leta.

314. člen

(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka davčni organ ugotovi z odločbo na podlagi podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, vpisanih v zemljiškem katastru, podatkov o davčnem zavezancu, ki je kot imetnik pravice uporabe kmetijskih in gozdnih zemljišč vpisan v zemljiški knjigi oziroma v zemljiškem katastru, ali davčnem zavezancu kot ugotovljenem dejanskem uporabniku kmetijskih in gozdnih zemljišč, ter podatkov o priznanih oprostitev in znižanjih katastrskega dohodka, ki se priznajo za dobo več let, po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(2) Kot stanje se štejejo pravnomočni vpis podatkov v navedenih evidencah, dokazila, ki nedvoumno dokazujejo dejanskega uporabnika zemljišča, ki pravice uporabe nima vpisane v zemljiški knjigi oziroma v zemljiškem katastru, in pravnomočna odločba, s katero se prizna oprostitev oziroma znižanje katastrskega dohodka.

(3) Akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka, ki se kot večkratnik katastrskega dohodka vinogradov oziroma oljčnikov upošteva kot ocena dohodka od proizvodnje vina oziroma oljčnega olja v okviru kmečkega gospodinjstva, davčni organ ugotovi z odločbo na podlagi podatkov o površinah in parcelnih številkah vinogradov in oljčnih nasadov, kot so skladno s 314. členom tega zakona evidentirane pri davčnem organu in na podlagi katastrskega dohodka, kot je določen s predpisi o dohodnini, po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija odmerja.

(4) Akontacijo dohodnine od pavšalne ocene dohodka za panje davčni organ ugotovi z odločbo na podlagi podatkov o panjih in osebah, ki so kot lastniki ali uporabniki panjev vpisani v register čebelnjakov, po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacije dohodnine odmerja.

315. člen **(uveljavljanje oprostitev)**

(1) Oprostitev od katastrskega dohodka, ki so določene z zakonom, ki ureja dohodnino, davčni zavezanec lahko uveljavlja z vlogo pri davčnem organu, za izračun akontacije dohodnine od katastrskega dohodka. Obrazec vloge predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec mora k vlogi priložiti dokazila, ki dokazujejo upravičenost do oprostitve ali navesti javno evidenco, iz katere je upravičenost do oprostitve razvidna. Izjemoma oprostitev za neodmerjene gozdne ceste, in za zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja, davčni organ prizna brez vloge zavezanca po uradni dolžnosti na podlagi podatkov Zavoda za gozdove Republike Slovenije.

(3) Davčni organ odloči o upravičenosti do oprostitve z odločbo v 15 dneh od vložitve vloge.

(4) Za zemljišča in panje, pripisane nosilcu v skladu s 305. členom tega zakona, se oprostitev od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj, ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena, prizna na podlagi odločbe iz 305. člena tega zakona.

(5) V posameznem letu se priznajo oprostitev, za katere so bile vloge vložene do 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja, in so odločbe postale pravnomočne najpozneje do izdaje odmerne odločbe, razen oprostitev, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavljajo v prvem letu po letu izvedbe ukrepa, za katere se oprostitev v primeru, da je bila vloga vložena v letu izvedbe ukrepa, ne glede na pravnomočnost odločbe, upošteva v naslednjem letu. Oprostitev, priznane na podlagi odločbe, za katero je bila vloga vložena po 30. juniju leta, za katero se dohodnina odmerja, se upoštevajo pri izračunu akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za naslednje davčno leto.

(6) Prenehanje razlogov za oprostitev po tem členu, razen za oprostitev z zakonsko določenim rokom, mora davčni zavezanec oziroma Zavod za gozdove Republike Slovenije sporočiti davčnemu organu v treh mesecih od prenehanja.

(7) Ne glede na šesti odstavek tega člena se prenehanje oprostitev uveljavi na podlagi odločbe iz 305. člena tega zakona.

(8) Prenehanje oprostitve na podlagi prijave iz šestega odstavka tega člena, podane po 30. juniju tekočega leta, ali odločbe iz sedmega odstavka tega člena, ki je postala pravnomočna po 30. juniju tekočega leta, se upošteva pri izračunu akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za naslednje davčno leto.

316. člen
(izdaja odmerne odločbe)

(1) Odločba o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka za panj za tekoče leto, o določitvi prvih dveh obrokov akontacije dohodnine od teh dohodkov za naslednje davčno leto ter o poračunu prvega in drugega obroka akontacije dohodnine od teh dohodkov tekočega davčnega leta mora biti izdana do 31. oktobra leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(2) Odločbo o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj izda davčni organ.

(3) Nerezidentu izda odločbo o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj davčni organ, na območju katerega zemljišče leži.

317. člen
(plačevanje akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj)

(1) Davčni zavezanci plačujejo akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v največ treh obrokih, s tem da se do 30. aprila plača najmanj 30%, do 31. avgusta najmanj 60% in do 31. decembra 100% akontacije za posamezno vrsto dohodka, določene v skladu s 314. členom tega zakona.

(2) Prva dva obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj v tekočem letu davčni zavezanec plača najmanj v odstotku, navedenem v prvem odstavku tega člena, od akontacije, določene v skladu s 314. členom tega zakona za preteklo leto. Razlika v višini prvega in drugega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka v tekočem letu, ki nastane zaradi drugačne, višje akontacije dohodnine, določene za tekoče davčno leto, se davčnemu zavezancu poračuna pri zadnjem obroku akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto. Poračun v breme zadnjega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto za rezidente ni večji od zneska zadnjega obroka akontacije dohodnine od katastrskega dohodka za tekoče davčno leto.

2. Akontacija dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti

318. člen
(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti.

(2) Če drug dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

319. člen
(način in rok vložitve napovedi)

Napoved za odmero akontacije dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti mora zavezanec vložiti do desetega dne v mesecu za pretekli mesec pri davčnem organu.

320. člen
(rok za izdajo odločbe)

Na podlagi napovedi iz 319. člena tega zakona davčni organ odloči o višini akontacije dohodnine od drugega dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

6. podpoglavje
Akontacija dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem in dohodka iz prenosa premoženjske pravice

321. člen
(izračun)

(1) Akontacijo dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice.

(2) Če dohodek iz oddajanja premoženja v najem ali dohodek iz prenosa premoženjske pravice izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodek iz prenosa premoženjske pravice ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

322. člen
(način in rok vložitve napovedi)

(1) Napoved za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice pri davčnem organu.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena vloži davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz naslova oddajanja premičnega in nepremičnega premoženja v najem za več mesecev v letu, napoved v 15 dneh po poteku časa, za katerega je bilo dano premoženje v najem, vendar najpozneje do 15. januarja tekočega leta za preteklo leto.

323. člen
(uveljavljanje dejanskih stroškov)

(1) V primeru iz prvega odstavka 321. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v ugovoru zoper informativni izračun, razen nerezidenta, ki jih lahko uveljavlja v 30 dneh od izplačila dohodka pri davčnem organu, ali v 30 dneh od zadnjega izplačila dohodka, če nerezident prejema dohodek iz naslova oddajanja premičnega in nepremičnega premoženja v najem za več mesecev v letu. Nerezident uveljavlja dejanske stroške s pisnim zahtevkom, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) V primeru iz drugega odstavka 321. člena tega zakona lahko davčni zavezanec uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi iz drugega odstavka 321. člena tega zakona.

324. člen
(rok za izdajo odločbe)

(1) Na podlagi napovedi iz 322. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice v 30 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Davčni organ odloči o novi akontaciji dohodnine od dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice in o poročunu odtegnjenega davčnega odtegljaja na podlagi uveljavljanja dejanskih stroškov nerezidenta iz prvega odstavka 323. člena tega zakona v 15 dneh od dneva predložitve zahtevka.

7. podpoglavje *Akontacija dohodnine od drugih dohodkov*

325. člen **(izračun)**

(1) Akontacijo dohodnine od drugih dohodkov izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom drugega dohodka.

(2) Če drug dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od drugega dohodka ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

326. člen **(obvestilo in potrdilo o uporabi stopenj in lestvice in davčnih olajšav)**

(1) Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za izračun akontacije dohodnine od drugega dohodka, ki se prejema redno za mesečno obdobje, z uporabo stopenj in lestvice za odmero dohodnine in davčnih olajšav v skladu z zakonom o dohodnini, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca tega dohodka.

(2) Zahtevani način izračuna akontacije dohodnine se lahko uporabi za druge dohodke iz prvega odstavka tega člena, izplačane po dnevu, ko je bilo obvestilo v skladu s prvim odstavkom tega člena predloženo davčnemu organu.

(3) Davčni organ davčnega zavezanca na podlagi njegovega obvestila iz prvega odstavka tega člena v davčnih evidencah označi kot davčnega zavezanca, ki se je odločil za izračun dohodnine od drugih dohodkov na način iz prvega odstavka tega člena, in o tem zavezancu izda potrdilo.

(4) Davčni organ izda potrdilo v petih dneh od dneva predložitve obvestila davčnega zavezanca.

(5) Izplačevalec dohodka iz prvega odstavka tega člena lahko izračuna, odtegne in plača akontacijo dohodnine na način iz prvega odstavka tega člena, če davčni zavezanec predloži potrdilo iz tretjega odstavka tega člena.

(6) Potrdilo iz petega odstavka tega člena velja za obdobje davčnega leta. V obdobju davčnega leta davčni zavezanec lahko zahteva spremembo potrdila ali ga prekliče na način, kot velja za pridobitev potrdila.

(7) Davčni zavezanec uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane pri izplačevalcu drugega dohodka na način, določen v 288. členu tega zakona.

327. člen **(način in rok vložitve napovedi)**

Napoved za odmero akontacije dohodnine od drugega dohodka mora davčni zavezanec vložiti v sedmih dneh od dneva prejema dohodka pri davčnem organu.

328. člen **(rok za izdajo odločbe)**

Na podlagi napovedi iz 327. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini akontacije dohodnine od drugega dohodka v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

8. podpoglavje ***Plačevanje dohodnine od dohodkov iz kapitala***

329. člen **(izračun)**

(1) Dohodnino od obresti in dividend izračuna:

1. plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja,
2. davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi zavezanca.

(2) Dohodnina iz prvega odstavka tega člena se izračuna in plača od davčnih osnov in po stopnji, določeni z zakonom, ki ureja dohodnino.

(3) Obrazec obračuna davčnega odtegljaja in davčne napovedi iz prvega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za finance. Obrazec mora vsebovati podatke, potrebne za določanje davčne osnove, oziroma izračun dohodnine, in podatke, potrebne za nadzor in identifikacijo zavezanca za davek.

(4) Dohodnino od obresti in dohodnino od dividend izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti hkrati z obračunom obresti ali dividend.

(5) Če obresti ali dividende izplača oseba, ki ni plačnik davka, dohodnino od obresti ali dividend ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

(6) Dohodnino od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca. Med letom plačana dohodnina se šteje za akontacijo dohodnine.

(7) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca.

330. člen **(način in rok vložitve napovedi)**

(1) Napoved za odmero dohodnine iz petega odstavka 329. člena tega zakona od prejetih obresti in dividend mora davčni zavezanec vložiti do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje, pri davčnem organu.

(2) Napoved za odmero dohodnine iz šestega odstavka 329. člena tega zakona mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od dneva odsvojitve kapitala.

(3) Napoved za odmero dohodnine iz sedmega odstavka 329. člena tega zakona mora davčni zavezanec rezident vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto pri davčnem uradu. Napovedi ni dolžan vložiti davčni zavezanec rezident, katerega skupni znesek obresti na denarne depozite pri

bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, dosežen v davčnem letu, ne presega zneska, določenega z zakonom, ki ureja dohodnino.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena mora davčni zavezanec napoved za odmero dohodnine od dobička iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, razen davčnega zavezanca, ki je nerezident. Nerezident lahko vloži napoved do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, če napove vse odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov v preteklem letu. V taki napovedi, ki jo je dolžan vložiti do 28. februarja tekočega leta za preteklo leto, lahko davčni zavezanec uveljavlja tudi zmanjšanje pozitivne davčne osnove od dobička iz kapitala iz odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov ali iz odsvojitve nepremičnin, za izgubo, doseženo z odsvojitvijo vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov ali doseženo z odsvojitvijo nepremičnine.

(5) Davčni zavezanec mora napoved iz drugega in četrtega odstavka tega člena vložiti pri davčnem organu.

(6) Ne glede na peti odstavek tega člena mora davčni zavezanec napoved pri odsvojitvi nepremičnine v Republiki Sloveniji vložiti pri davčnem uradu, kjer nepremičnina leži.

331. člen

(obvestilo davčnega zavezanca glede vštevanja obračunanih obresti v davčno osnovo)

(1) Kadar želi davčni zavezanec uveljavljati možnost v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, da se v davčno osnovo od obresti, doseženih v primeru vezanih denarnih sredstev in varčevanja pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, z ročnostjo, daljšo od enega leta, pri katerem zavezanec ne more razpolagati s privarčevanimi sredstvi pred potekom datuma vezave oziroma poteka varčevanja brez bistvenega zmanjšanja obresti, vštejejo obresti, obračunane za obdobje davčnega leta, je dolžan o tem obvestiti banko ali hranilnico v Sloveniji na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Davčni zavezanec predloži obvestilo iz prvega odstavka tega člena ob sklenitvi pogodbe o varčevanju oziroma vezavi denarnih sredstev, vendar najpozneje do konca davčnega leta, v katerem je bila pogodba sklenjena.

(3) Predlagano obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca, da v davčnem letu obračunane obresti davčnega zavezanca, ki predloži takšno obvestilo, obravnavata enako, kot da so bile izplačane. Obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca do poteka datuma vezave denarnih sredstev oziroma poteka varčevanja ali do prekinitve pogodbe.

332. člen

(uveljavljanje odbitka davka, plačanega v tujini)

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od dohodka iz kapitala, ki so obdavčeni v Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: odbitek davka, plačanega v tujini), v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine od teh dohodkov. Kadar davčni zavezanec v napovedi za odmero dohodnine od teh dohodkov uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini, so sestavni del napovedi tudi ustrezna dokazila glede davčne obveznosti izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

(2) Kot ustrezna dokazila iz prvega, petega in šestega odstavka tega člena se štejejo listine, izdane s strani davčnega organa tuje države, ali drugi dokumenti, ki nedvoumno dokazujejo davčno obveznost ali plačilo davka izven Slovenije.

(3) Če davčni zavezanec do roka za vložitev napovedi za odmero dohodnine iz 330. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili, lahko ustrezna dokazila predloži naknadno.

(4) Če davčni zavezanec ne predloži dokazil do roka za izdajo odločbe iz 334. člena tega zakona, izda davčni organ začasno odločbo. Davčni organ začasno odločbo razveljavi in nadomesti z novo odločbo v 15 dneh po predložitvi dokazil. Če davčni zavezanec ne predloži dokazil po preteku petih let po letu, za katero je uveljavljal odbitek davka, plačanega v tujini, se šteje, da je začasna odločba glavna.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena se v primeru, ko dohodnino od obresti in dividend rezidenta izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, odbitek davka za ustrezni znesek plačanega davka v tujini od obresti in dividend, ki so obdavčene v Sloveniji, upošteva pri izračunu davčnega odtegljaja, če plačnik davka razpolaga z ustreznimi dokazili glede davčne obveznosti zavezanca rezidenta izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan. Če plačnik davka do roka za obračun davčnega odtegljaja iz 340. člena tega zakona še ne razpolaga z ustreznimi dokazili, lahko ustrezna dokazila pridobi naknadno. Če plačnik davka ne pridobi ustreznih dokazil po preteku treh let po letu, za katero je bil uveljavljen odbitek davka, plačanega v tujini, davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, bremeni plačnika davka. Plačnik davka je dolžan plačati davčni odtegljaj v delu, ki ni bil odtegnjen, s pripadajočimi dajatvami v 30 dneh po poteku navedenega roka.

(6) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko davčni zavezanec rezident v primeru, ko dohodnino od dohodka od prihrankov – ki ga določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčevanju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (UL L 157 z dne 26. 6. 2003, str. 38) in je obdavčen v drugi državi članici EU po 1. juliju 2005 – izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja in odbitek davka za ustrezni znesek plačanega davka v drugi državi članici od takega dohodka od prihrankov presega znesek dohodnine, ki se odmerja po zakonu o dohodnini od takega dohodka, zahteva povrnitev razlike s posebnim zahtevkom. Davčni zavezanec vloži zahtevek v petih letih po poteku koledarskega leta, v katerem je bil davek v drugi državi članici plačan, pri davčnem uradu. Sestavni del zahtevka so ustrezna dokazila glede davčne obveznosti v tujini, zlasti o znesku plačanega davka, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan.

333. člen **(uveljavljanje oprostitve)**

(1) Če je z mednarodno pogodbo določena oprostitvev plačila davka od dohodka od kapitala rezidenta, davčni zavezanec uveljavlja oprostitvev v napovedi iz 330. člena tega zakona.

(2) Če je z mednarodno pogodbo določena oprostitvev plačila davka od obresti in dividend rezidenta, od katerih dohodnino izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, plačnik davka ne izračuna davčnega odtegljaja, če plačnik davka do roka za obračun davčnega odtegljaja iz 340. člena tega zakona razpolaga z ustreznimi dokazili o tem, da so izpolnjeni z mednarodno pogodbo določeni pogoji za oprostitvev plačila davka.

334. člen **(rok za izdajo odločbe)**

(1) Na podlagi napovedi iz prvega in drugega odstavka 330. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti, dividend ali dobička iz kapitala v 30 dneh od dneva vložitve napovedi.

(2) Na podlagi napovedi iz tretjega in četrtega odstavka 330. člena tega zakona davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti ali dobička iz kapitala do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto.

335. člen
(odlog ugotavljanja davčne obveznosti)

(1) Podaritev kapitala zavezančevemu zakoncu ali otroku, za katero davčni zavezanec želi v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljaviti odlog ugotavljanja davčne obveznosti, mora prigrasiti pri davčnem organu, pri katerem bi moral vložiti napoved.

(2) Priglasitev iz prvega odstavka tega člena opravi davčni zavezanec najpozneje do roka za vložitev napovedi iz drugega ali tretjega odstavka 330. člena tega zakona na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev za odlog.

(3) O odobritvi odloga iz prvega odstavka tega člena odloči davčni organ z odločbo v 15 dneh od vložitve priglasitve.

(4) Če odlog iz prvega odstavka tega člena ni odobren, mora davčni zavezanec vložiti napoved v desetih dneh od vročitve odločbe iz tretjega odstavka tega člena oziroma do roka iz tretjega odstavka 330. člena tega zakona.

(5) V primeru zamenjave deleža v okviru zamenjave kapitalskih deležev, združitve in delitev, za katero lahko davčni zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja odlog ugotavljanja davčne obveznosti, prigrasitev za vse zavezance hkrati opravi družba obenem s predložitvijo vloge po 384. oziroma 385. členu tega zakona.

(6) Družba, ki opravi prigrasitev transakcije iz 384. oziroma 385. člena tega zakona, je dolžna zavezance najpozneje v roku 15 dni po prigrasitvi transakcije pri davčnem organu, pisno obvestiti o odložitvi ugotavljanja davčne obveznosti.

(7) Družba, ki opravi prigrasitev transakcije iz 384. oziroma 385. člena tega zakona, je dolžna zavezance najpozneje v roku 15 dni po prejemu odločbe davčnega organa o zavrnitvi ugodnosti pisno obvestiti o tem, da odlog ugotavljanja davčne obveznosti po zakonu, ki ureja dohodnino, ni odobren. V tem primeru morajo zavezanci vložiti napoved do roka iz tretjega odstavka 330. člena tega zakona.

(8) V primeru zamenjave investicijskih kuponov podsklada za investicijske kupone drugih podskladov pri istem krovnem vzajemnem skladu, za katero lahko davčni zavezanec v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, uveljavlja odlog ugotavljanja davčne obveznosti, prigrasitev za vse zavezance hkrati opravi družba za upravljanje, ki upravlja krovni sklad, obenem z dajanjem podatkov po 343. členu tega zakona.

(9) Družba, ki upravlja krovni sklad, je dolžna zavezance najpozneje v roku 15 dni po zamenjavi pisno obvestiti o odložitvi ugotavljanja davčne obveznosti.

336. člen
(obveznost družb, ki se preoblikujejo)

Kadar se družba preoblikuje, je nova oziroma prevzemna družba dolžna lastnikom posredovati vse podatke, ki so potrebni za ugotavljanje njihovih morebitnih davčnih obveznosti iz preoblikovanja, vključno s podatki o menjalnem razmerju, denarnem izplačilu in vrednosti novih deležev.

337. člen
(smrt davčnega zavezanca)

Če davčni zavezanec umre, se določbe, ki se nanašajo na dohodnino po tem podpoglavju zakona, smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnega zavezanca oziroma skrbnike njegovega premoženja.

338. člen
(skrbnik davčnega zavezanca oziroma njegovega premoženja)

Če je davčnemu zavezancu v primeru, ko davčni zavezanec ni znan, ali je poslovno nesposoben, ali je po odločbi o denacionalizaciji določen skrbnik oziroma skrbnik njegovega premoženja, se določbe, ki se nanašajo na dohodnino po tem podpoglavju zakona, smiselno uporabljajo tudi za skrbnika oziroma upravljalca njegovega premoženja.

339. člen
(davčni odtegljaj)

Davčni odtegljaj je dohodnina, ki jo je v skladu s 1. točko prvega odstavka 329. člena tega zakona dolžan izračunati, odtegniti in plačati plačnik davka za davčnega zavezanca od obresti ali dividend, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, in s tem zakonom plačuje dohodnina z davčnim odtegljajem.

340. člen
(rok predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov)

Glede roka predložitve obračuna davčnega odtegljaja in določenih podatkov davčnemu zavezancu, veljajo 284. člen tega zakona.

9. podpoglavje
Avtomatično dajanje podatkov

341. člen
(avtomatično dajanje podatkov)

(1) Pravna oseba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki so hkrati plačniki davka, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, potrebne za pobiranje dohodnine, za določanje davčne osnove in za uveljavljanje davčnih olajšav ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov. Navedene osebe morajo davčnemu organu dostaviti tudi podatke o vzdrževanih družinskih članih.

(2) Za osebo iz prvega odstavka tega člena se ne šteje oseba, ki v skladu z zakonom o obdavčenju nima poslovne enote nerezidenta v Sloveniji in diplomatsko-konzularna predstavništva tujih držav ter predstavništva mednarodnih organizacij. Če se diplomatsko-konzularno predstavništvo tuje države ali predstavništvo mednarodne organizacije odloči, da bo prevzelo obveznosti plačnika davka v skladu z 60. členom tega zakona, je zadolženo tudi za avtomatično dajanje podatkov v skladu s tem členom.

(3) Dolžnost dajanja podatkov po tem členu se ne nanaša na podatke o dohodkih, ki so oproščeni plačila dohodnine v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino.

(4) Osebe, zavezane za dajanje podatkov, morajo podatke iz tega člena dostaviti davčnemu organu in davčnemu zavezancu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

(5) Šteje se, da je oseba, zavezana za dostavo podatkov, izpolnila obveznost do dajanja podatkov davčnemu organu po tem členu, za tiste dohodke, za katere je davčnemu organu predložila obračun davčnega odtegljaja v skladu s tem zakonom.

(6) Za osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov po prvem odstavku tega člena, se štejejo tudi osebe oziroma združenja v Sloveniji, ki izplačajo dohodek z virom izven Slovenije in jih tak dohodek ne bremenijo.

(7) Ne glede na četrti odstavek tega člena osebe, ki so zavezane za dajanje podatkov, niso dolžne dostaviti davčnemu zavezancu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto podatkov iz tega člena, ki se nanašajo na obresti – razen podatkov, ki se nanašajo na obresti pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU – in dividende, od katerih je bil plačan davčni odtegljaj.

342. člen

(avtomatično dajanje podatkov izvajalcev pokojninskih načrtov)

(1) Izvajalci pokojninskih načrtov, ki zbirajo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodijo osebne račune zavarovancev, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, potrebne za pobiranje dohodnine, v zvezi s premijami prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in uveljavljanjem oprostitev in davčnih olajšav v zvezi s tem, ter podatke, potrebne za identifikacijo davčnega zavezanca, plačnika premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Osebe, zavezane za dajanje podatkov po tem členu, morajo podatke iz tega člena dostaviti davčnemu organu in davčnemu zavezancu oziroma lastniku osebnega računa do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

343. člen

(avtomatično dajanje podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev in investicijskih kuponov)

(1) Pooblaščenici udeleženci trga vrednostnih papirjev in druge pravne osebe, ki so opravljale prenose imetništva vrednostnih papirjev oziroma drugih deležev ali investicijskih kuponov, vključno z njihovimi unovčitvami, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, ki se nanašajo na vse pridobitve, odsvojitve in unovčitve vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov in na uveljavljanje stroškov ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov.

(2) Podatkov iz prvega odstavka tega člena ni potrebno dajati v primerih odsvojitve, kjer je bil pravni temelj sklep o dedovanju ali drugi pravni posel v zvezi s smrtjo, sodna odločba (sklep o sodni izvršbi) ali upravna izvršba (sklep o prisilni izterjavi).

(3) Osebe, zavezane za dajanje podatkov po tem členu, morajo podatke iz tega člena zakona dostaviti davčnemu organu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto.

344. člen

(avtomatično dajanje podatkov v zvezi s katastrskim dohodkom)

(1) Upravni organ, pristojen za geodetske zadeve, mora davčnemu organu do 15. julija leta, za katero se odmerja akontacija dohodnine od katastrskega dohodka, posredovati podatke o vseh osebah, ki so bile na dan 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja, v zemljiški knjigi oziroma zemljiškem katastru vpisane kot lastniki, zakupniki in imetniki pravice uporabe kmetijskih ali gozdnih zemljišč, podatke o vrsti rabe in kvaliteti teh zemljišč na dan 30. junija leta, za katero se dohodnina odmerja ter podatke o katastrskem dohodku, pripisanemu tem zemljiščem.

(2) Zavod za gozdove Republike Slovenije do 15. julija leta za vse parcele gozdnih zemljišč, po katerih potekajo gozdne ceste, posreduje podatke o parcelni številki in površini parcele oziroma delu parcele pod gozdno cesto po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

(3) Uprava za obrambo ministrstva, pristojnega za obrambo, do 15. julija leta za vsa kmetijska in gozdna zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpišejo ukrepi varovanja, pošlje podatke o parcelni številki in

površini parcele oziroma delu parcele pod gozdno cesto po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

345. člen
(avtomatično dajanje podatkov v zvezi z obrestmi davčnih zavezancev, ki so rezidenti v državi članici EU)

Osebe, ki so dolžne davčnemu organu dajati podatke po določbah 10. podpoglavja I. poglavja tega dela zakona, niso dolžne dajati podatkov v zvezi z istim dohodkom v skladu s 341. členom tega zakona.

346. člen
(dajanje podatkov)

Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejše določbe glede vrste, oblike in načina dajanja podatkov na podlagi 341. do 344. člena tega zakona.

10. podpoglavje
Dajanje podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti
1. Splošne določbe

347. člen
(vsebina tega podpoglavja)

To podpoglavje določa obveznost plačilnih zastopnikov, da davčnemu organu dajejo podatke o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti, ki jih dosegajo upravičeni lastniki, vrsto, obseg podatkov in način njihovega zbiranja ter druge obveznosti, da bi se omogočila učinkovita obdavčitev teh dohodkov v državi članici EU, katere rezident je upravičeni lastnik.

348. člen
(plačilni zastopnik)

(1) Plačilni zastopnik po tem podpoglavju zakona je:

1. katera koli oseba, ki je ustanovljena v Sloveniji in opravlja dejavnost, v zvezi s katero plačuje ali zagotavlja dohodek od prihrankov:
 - v neposredno korist upravičenega lastnika, ali
 - subjektu, ki je ustanovljen na predpisanem ozemlju;
2. kateri koli subjekt, ki je ustanovljen v Sloveniji in kateremu oseba, ki opravlja dejavnost ter je ustanovljena v državi članici EU, plača dohodek od prihrankov v korist upravičenega lastnika.

(2) Za osebo, ki je ustanovljena v Sloveniji in opravlja dejavnost, v zvezi s katero plačuje dohodek iz prihrankov iz prvega odstavka tega člena, se štejejo tudi Republika Slovenija, Banka Slovenije in samoupravne lokalne skupnosti.

(3) Predpisano ozemlje je ozemlje drugih držav članic EU in vsa odvisna ali pridružena ozemlja, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaka tistim, ki jih določa Direktiva Sveta 2003/48/ES z dne 3. junija 2003 o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, UL L 157/2003 (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti), in jih objavi minister, pristojen za finance.

(4) Subjekt iz prvega odstavka tega člena je vsak subjekt, ki je ustanovljen v državi članici EU, razen če ni s tem zakonom drugače določeno, in ni:

1. pravna oseba,

2. subjekt, katerega dobiček je obdavčen po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
3. kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, priznan v skladu z Direktivo o investicijskih skladih (v nadaljnjem besedilu: priznani KNPVP).

(5) Za pravno osebo iz 1. točke četrtega odstavka tega člena se ne šteje:

1. v Finski: avoin yhtiö (Ay) in kommandiittiyhtiö (Ky)/öppet bolag in kommanditbolag;
2. v Švedski: handelsbolag (HB) in komanditbolag (KB).

(6) Plačilni zastopnik mora vsak subjekt obravnavati, kot da je subjekt iz prvega odstavka tega člena, razen kadar mu ta subjekt predloži uradna dokazila o tem, da je subjekt iz 1. do 3. točke četrtega odstavka tega člena.

(7) Subjekt, ki plačilnemu zastopniku ali nosilcu gospodarske dejavnosti predloži potrdilo o tem, da se obravnava kot KNPVP iz 3. točke četrtega odstavka tega člena, ki ga je izdala država članica EU, v kateri je subjekt ustanovljen, se za namene tega podpoglavja obravnava kot KNPVP.

349. člen **(odločitev subjekta, da se obravnava kot KNPVP)**

(1) Če se subjekt, ki je ustanovljen v Sloveniji, želi obravnavati kot priznani KNPVP, mora pridobiti dovoljenje davčnega organa.

(2) Zahteva za izdajo dovoljenja se vloži pri davčnem organu.

(3) Zahteva iz drugega odstavka tega člena mora vsebovati:

1. ime in naslov subjekta;
2. izjavo, da:
 - je subjekt ustanovljen v Sloveniji,
 - subjekt ni pravna oseba;
 - dobiček subjekta ni obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev;
 - subjekt ni priznani KNPVP, in
 - se je subjekt odločil za obravnavo kot priznani KNPVP za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti;
3. podpisano izjavo osebe, ki vloži zahtevo, o tem, da so navedbe v zahtevi točne in popolne.

(4) Davčni organ izda subjektu dovoljenje, da se za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti obravnava kot priznani KNPVP. To dovoljenje velja od datuma, navedenega na njem.

350. člen **(upravičeni lastnik)**

(1) Upravičeni lastnik po tem podpoglavju zakona je fizična oseba, ki je rezident predpisanega ozemlja in prejme plačilo dohodka od prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno.

(2) Fizična oseba iz prvega odstavka tega člena se ne obravnava kot upravičeni lastnik, če plačilnemu zastopniku predloži dokazilo o tem, da plačila ni prejela ali si ga zagotovila v lastno korist, zato ker:

1. je plačilni zastopnik ali nosilec gospodarske dejavnosti;
2. deluje v imenu subjekta iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona;
3. deluje v imenu subjekta:
 - ki je pravna oseba,
 - katerega dobiček je obdavčljiv po splošnih pravilih za podjetniško obdavčitev,
 - ki je priznani KNPVP, ali

- ki se obravnava kot priznani KNPVP za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti;
- 4. deluje v imenu druge fizične osebe, v korist katere prejme ali zagotovi plačilo obresti.

(3) Fizična oseba, ki predloži dokazilo o tem, da deluje v imenu subjekta iz 2. točke drugega odstavka tega člena, mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi naziv in naslov tega subjekta.

(4) Fizična oseba, ki predloži dokazilo o tem, da deluje v imenu druge fizične osebe, mora plačilnemu zastopniku predložiti tudi osebno ime in naslov prebivališča, ter davčno številko ali datum in kraj rojstva te druge fizične osebe. Fizična oseba, ki predloži dokazilo, te podatke pridobi v skladu s 353. členom tega zakona.

(5) Plačilni zastopnik, ki razpolaga s podatki o tem, da fizična oseba, ki je prejela plačilo dohodka iz prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno, ni upravičeni lastnik obresti iz razloga iz 4. točke drugega odstavka tega člena, je dolžan storiti vse potrebno za ugotovitev identitete upravičenega lastnika. Če plačilni zastopnik ne more ugotoviti identitete upravičenega lastnika, je dolžan fizično osebo, ki prejme plačilo dohodka od prihrankov, ali ji je tako plačilo zagotovljeno, obravnavati kot upravičenega lastnika.

351. člen **(dohodek od prihrankov)**

(1) Za dohodek od prihrankov po tem podpoglavju zakona se štejejo:

1. obresti,
2. obračunane ali h glavnici pripisane obresti ob prodaji, povračilu ali odkupu dolžniških terjatev,
3. dohodek, ki ga razdeli kolektivni investicijski sklad in je dosežen, neposredno ali posredno, preko drugih kolektivnih investicijskih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, iz naslova obresti,
4. dohodek, dosežen s prodajo, povračilom ali odkupom delnice ali enot v kolektivnem investicijskem skladu, če ta sklad neposredno ali posredno prek drugih kolektivnih investicijskih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, investira več kot 25% sredstev v dolžniške terjatve.

(2) Za obresti iz prvega odstavka tega člena se šteje dohodek iz kakršnih koli dolžniških terjatev, ne glede na to, ali so zavarovane s hipoteko, in ne glede na to, ali imajo pravico do udeležbe v dolžnikovem dobičku, vključno z dohodkom iz državnih vrednostnih papirjev ter dohodkom od obveznic ali zadolžnic.

(3) V obresti iz prvega odstavka tega člena se vštevajo nagrade v zvezi z dolžniškimi terjatvami ter premije in diskonti iz dolžniških terjatev.

(4) V obresti iz prvega odstavka tega člena se ne vštevajo kazni zaradi zamude pri plačilu (zamudne obresti).

(5) Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki o znesku obresti iz 2. točke prvega odstavka tega člena, se celoten znesek prihodkov od prodaje, povračila ali odkupa dolžniških terjatev, šteje za dohodek od prihrankov.

(6) Kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki o deležu dohodka, ki izhaja iz obresti, iz 3. točke prvega odstavka tega člena, se celotni znesek dohodka šteje za dohodek od prihrankov.

(7) Ne glede na 3. in 4. točko prvega odstavka tega člena, se šteje, da dohodka od prihrankov ni, kadar je:

1. kolektivni investicijski sklad, ki je ustanovljen v Sloveniji, investiral 15% ali manj sredstev, neposredno ali posredno prek drugih kolektivnih vzajemnih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, v dolžniške terjatve;
2. kolektivni investicijski sklad, ki je ustanovljen v drugi državi članici EU, ki je odstopila od točk (c) in (d) prvega odstavka v skladu s šestim odstavkom 6. člena Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve v skladu z zakonodajo te države članice EU, ki ureja odstop od navedenih določb direktive.

(8) Ne glede na 4. točko prvega odstavka tega člena se:

1. kadar plačilni zastopnik ne razpolaga s podatki v zvezi z odstotkom sredstev, ki so investirana v dolžniške terjatve ali v delnice ali enote v kolektivnih investicijskih skladih, šteje, da je ta odstotek večji od 25%;
2. kadar plačilni zastopnik ne more določiti zneska dohodka, ki ga je dosegel upravičeni lastnik, šteje, da dohodek ustreza prihodkom od prodaje, povračila ali odkupa delnic ali enot.

(9) V skladu z desetim odstavkom tega člena se šteje, da dohodka od prihrankov ni:

1. kadar subjekt iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, ki je ustanovljen v Sloveniji, investira 15% ali manj sredstev, neposredno ali posredno preko drugih kolektivnih vzajemnih skladov ali subjektov iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, v dolžniške terjatve;
2. kadar je subjekt iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, ki je ustanovljen v drugi državi članici EU, ki je odstopila od točk (c) in (d) prvega odstavka v skladu s šestim odstavkom 6. člena Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve v skladu z zakonodajo te države članice EU, ki ureja odstop od navedenih določb direktive.

(10) Ne glede na sedmi in deveti odstavek tega člena, se kadar plačilni zastopnik ne more ugotoviti, ali je kolektivni investicijski sklad ali subjekt iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, investiral 15% ali manj sredstev v dolžniške terjatve, v skladu s sedmim in devetim odstavkom tega člena, šteje, da dohodek od prihrankov je.

(11) Odstotki iz tega člena se določajo glede na investicijsko politiko, kot je določena v pravilih sklada ali ustanovnih listinah kolektivnega investicijskega sklada ali subjekta iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona, če teh ni, pa glede na dejansko sestavo sredstev kolektivnega investicijskega sklada ali subjekta iz četrtega odstavka 348. člena tega zakona.

(12) V tem členu je kolektivni investicijski sklad:

1. priznani KNPVP;
2. subjekt, ki se za namene Direktive o obdavčitvi dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti obravnava kot priznani KNPVP; ali
3. kolektivni naložbeni podjem, ustanovljen izven Skupnosti.

(13) Kadar kolektivni investicijski sklad iz dvanajstega odstavka tega člena razmejuje prispevke udeležencev in dobičke ali dohodke, iz katerih se vršijo plačila tem osebam, v ločene zbirne, ter so ti udeleženci upravičeni izmenjevati pravice v enem takem zbiru za pravice v drugem, se vsak ločen zbir obravnava kot ločeni kolektivni investicijski sklad.

352. člen

(potrdilo o davčnem rezidentstvu)

(1) Davčni organ upravičenemu lastniku, ki je rezident Slovenije in dohodek od prihrankov prejme v državi članici EU, ki od tega dohodka pobira davčni odtegljaj, na zahtevo izda potrdilo o davčnem rezidentstvu za namene uveljavljanja izjem od davčnega odtegljaja v tej državi članici EU.

(2) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena vsebuje naslednje podatke:

1. osebno ime in naslov prebivališča ter davčno številko upravičenega lastnika;

2. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;
3. številko računa upravičenega lastnika ali, če račun ne obstaja, podatke o vrednostnem papirju.

(3) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena se izda v dveh mesecih od vložitve zahteve.

(4) Potrdilo iz prvega odstavka tega člena se izda za obdobje treh let, štet od dneva izdaje potrdila.

2. Podatki, ki jih je potrebno pridobiti, preveriti in dostaviti

353. člen **(identiteta in rezidentstvo upravičenega lastnika)**

(1) Plačilni zastopnik, ki opravi plačilo dohodka od prihrankov fizični osebi ali prejme oziroma zagotovi plačilo dohodka od prihrankov za fizično osebo, ter razpolaga s podatki, ki kažejo na to, da je fizična oseba upravičeni lastnik, mora ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika v skladu s tem poglavjem.

(2) Kadar so bila pogodbeno razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena pred 1. majem 2004, mora plačilni zastopnik ugotoviti identiteto upravičenega lastnika, tako da pridobi in preveri njegovo osebno ime, naslov in rezidentstvo z uporabo podatkov, ki so mu na razpolago, vključno s podatki, ki jih je pridobil po predpisih, ki urejajo preprečevanje pranja denarja.

(3) Kadar so bila pogodbeno razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, plačilni zastopnik ugotovi identiteto upravičenega lastnika, tako da pridobi in preveri:

1. osebno ime, naslov prebivališča in, če obstaja, davčno številko upravičenega lastnika, ki jo je dodelila država članica EU, katere rezident je za davčne namene, in sicer v skladu s četrtem do šestim odstavkom tega člena; ter
2. rezidentstvo upravičenega lastnika, v skladu s sedmim in osmim odstavkom tega člena.

(4) Podatki iz 1. točke tretjega odstavka tega člena se pridobijo in preverijo tako, da upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži svojo potno listino ali osebno izkaznico.

(5) Kadar naslov prebivališča na potni listini ali osebni izkaznici ni vpisan, se naslov pridobi in preveri tako, da upravičeni lastnik plačilnemu zastopniku predloži kateri koli drugi dokument, s katerim se dokazuje identiteta. Ta dokument vključuje tudi potrdilo o rezidentstvu za davčne namene.

(6) Kadar davčna številka na potni listini, osebni izkaznici ali katerem koli drugem dokumentu, s katerim se dokazuje identiteta, ki ga predloži upravičeni lastnik, ni vpisana, plačilni zastopnik namesto tega pridobi in preveri datum in kraj rojstva upravičenega lastnika na podlagi njegove potne listine ali osebne izkaznice.

(7) Rezidentstvo upravičenega lastnika se ugotovi na podlagi naslova njegovega prebivališča, preverjenega v skladu s četrtem in petim odstavkom tega člena.

(8) Ne glede na sedmi odstavek tega člena plačilni zastopnik v primeru, kadar upravičeni lastnik izjavi, da je rezident države, ki ni članica EU, in predloži potno listino ali osebno izkaznico, ki jo je izdala država članica EU, rezidentstvo ugotovi na podlagi potrdila o davčnem rezidentstvu, ki ga je izdal pristojni organ države, katere rezident je fizična oseba. Kadar upravičeni lastnik ne predloži takega potrdila, se za državo rezidentstva šteje država članica EU, ki je izdala potno listino ali drug uradni osebni dokument.

(9) Upravičeni lastnik lahko predloži overjeno kopijo katerega koli dokumenta iz tega poglavja. Overjena kopija je kopija, overjena ali legalizirana na tak način, da bi bila lahko uporabna za namene dokazovanja v postopku pred sodiščem.

(10) Pristojni organ iz osmega odstavka tega člena je pristojni organ za namene mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja ali, kadar tega ni, drug organ, ki je pristojen za izdajanje potrdil o rezidentstvu za davčne namene.

354. člen **(podatki, ki jih plačilni zastopniki dajejo davčnemu organu)**

(1) Plačilni zastopnik iz 1. točke prvega odstavka 348. člena tega zakona, ki plačilo dohodka od prihrankov opravi ali zagotovi v neposredno korist upravičenega lastnika, mora davčnemu organu dostaviti naslednje podatke:

1. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;
2. osebno ime, naslov prebivališča in država rezidentstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 353. členom tega zakona;
3. kadar so bila pogodbeno razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, davčna številka, ali če te ni, datum in kraj rojstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 353. členom tega zakona;
4. številko računa upravičenega lastnika ali, kadar te ni, opredelitev dolžniške terjatve, v zvezi s katero je dohodek od prihrankov dosežen ali zagotovljen;
5. znesek in vrsto plačil dohodka od prihrankov, opravljenih ali zagotovljenih upravičenemu lastniku, v skladu s 355. členom tega zakona, ter valuta, v kateri so bila plačila opravljena ali zagotovljena.

(2) Plačilni zastopnik iz 1. točke prvega odstavka 348. člena tega zakona, ki plačilo dohodka od prihrankov opravi ali zagotovi subjektu, ki je ustanovljen na predpisanem ozemlju, mora davčnemu organu dostaviti naslednje podatke:

1. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;
2. naziv in naslov subjekta (vključno z ozemljem, na katerem je ustanovljen); in
3. skupni znesek in vrsto plačil dohodka od prihrankov, opravljenih ali zagotovljenih subjektu, v skladu s 355. členom tega zakona, ter valuta, v kateri so bila plačila opravljena ali zagotovljena.

(3) Plačilni zastopnik iz 2. točke prvega odstavka 348. člena tega zakona mora davčnemu organu dostaviti naslednje podatke v zvezi z vsakim upravičenim lastnikom, kateremu dohodek pripada:

1. izjavo, da je plačilo dohodka od prihrankov prejel kot plačilni zastopnik;
2. osebno ime ali naziv in naslov oziroma sedež plačilnega zastopnika;
3. osebno ime, naslov prebivališča in državo rezidentstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 353. členom tega zakona;
4. kadar so bila pogodbeno razmerja med upravičenim lastnikom in plačilnim zastopnikom sklenjena, ali transakcije, ki so bile opravljene brez pogodbenega razmerja, na dan 1. maja 2004 ali po njem, davčna številka, ali če te ni, datum in kraj rojstva upravičenega lastnika, ugotovljeni v skladu s 353. členom tega zakona;
5. številko računa upravičenega lastnika ali, kadar te ni, opredelitev dolžniške terjatve, v zvezi s katero je dohodek od prihrankov dosežen;
6. znesek in vrsto dohodka od prihrankov, ki ga je plačilni zastopnik prejel, v skladu s 355. členom tega zakona, ter valuto, v kateri je bil plačan.

(4) Plačilni zastopnik mora davčnemu organu do 28. februarja tekočega leta dostaviti vse podatke iz tega člena v zvezi s plačili dohodka od prihrankov, ki so bila opravljena, ali prejeta oziroma zagotovljena v preteklem letu, v obliki in na način, ki ju predpiše minister, pristojen za finance.

(5) Za postopek nadzora nad dajanjem podatkov po tem poglavju zakona se smiselno uporabljajo VI. poglavje drugega dela tega zakona.

355. člen
(podatki o zneskih dohodka od prihrankov, ki se dajejo davčnemu organu)

(1) Plačilni zastopnik mora določiti, v skladu s katero od točk tega odstavka dostavlja podatke o dohodku od prihrankov in kadar je dohodek od prihrankov vrste, ki je določena:

1. s 1. točko prvega odstavka 351. člena tega zakona, navesti znesek dohodka od prihrankov;
2. z 2. ali 4. točko prvega odstavka 351. člena tega zakona, navesti znesek dohodka od prihrankov ali celotni znesek prejemkov od prodaje, odkupa ali povračila;
3. s 3. točko prvega odstavka 351. člena tega zakona, navesti znesek dohodka ali celoten znesek razdelitve.

(2) Kadar je plačilni zastopnik dostavil podatke o dohodku od prihrankov po 1. ali 3. točki prvega odstavka tega člena, ni potrebno nikakršno nadaljnje dajanje podatkov o istem dohodku po 2. točki prvega odstavka tega člena.

II. poglavje
Obvezni prispevki za socialno varnost

356. člen
(izračun)

(1) Obvezne prispevke za socialno varnost, določene z zakoni, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in družinske prejemke in zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: prispevki za socialno varnost) izračunavajo zavezanci za prispevke v obračunu prispevkov za socialno varnost, če ni s tem zakonom drugače določeno. V obračunu prispevkov za socialno varnost mora zavezanec za prispevke za socialno varnost navesti podatke, ki so resnični, popolni in pravilni glede na posamezen zakon o obdavčenju ter ne smejo spraviti v zmoto organa, za pobiranje prispevkov za socialno varnost. Obliko obračuna prispevkov za socialno varnost, ki mora vsebovati vse podatke, ki so potrebni za izračun in nadzor pravilnosti izračuna prispevkov za socialno varnost, predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena prispevke za socialno varnost, za katere je zavezan zavarovanec, za zavarovanca izračuna, odtegne in plača zavezanec za prispevke za socialno varnost, ki ni hkrati tudi zavarovanec, in je delodajalec, ki ni plačnik davka v skladu s 60. členom tega zakona. Ne glede na prvi odstavek tega člena zavezanec za prispevke za socialno varnost, ki ni hkrati tudi zavarovanec in je delodajalec, ki ni plačnik davka v skladu s 60. členom tega zakona, opravi izračun prispevkov za socialno varnost sam v obračunu prispevkov za socialno varnost.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena zavezanec za prispevke za socialno varnost, ki ni hkrati tudi zavarovanec in je plačnik davka v skladu z 59. členom tega zakona, opravi izračun prispevkov za socialno varnost sam v obračunu davčnih odtegljajev, če ni z zakonom drugače določeno.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena prispevke za socialno varnost za zavezance, ki plačujejo prispevke za socialno varnost od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč za sebe in za člane njihovega kmečkega gospodarstva, ugotovi davčni organ z odločbo, s katero izračuna akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka.

(5) Prispevki za socialno varnost se izračunajo po stopnjah, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti za plačilo prispevkov za socialno varnost, kot je določen v zakonu o obdavčenju ali v tem zakonu.

357. člen
(rok za predložitev obračuna prispevkov za socialno varnost oziroma obračuna davčnih odtegljajev in rok za plačilo)

(1) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz prvega odstavka 356. člena mora predložiti obračun prispevkov za socialno varnost in plačati prispevke za socialno varnost najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec, če ni z zakonom drugače določeno.

(2) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz drugega in tretjega odstavka 356. člena mora predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu in plačati prispevke za socialno varnost v roku, kot je določen za akontacijo dohodnine od dohodkov, od katerih se plačujejo prispevki za socialno varnost. V enakem roku mora plačnik davka predložiti tudi davčnemu zavezancu (zavarovancu) podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, od katerih se plačujejo prispevki za socialno varnost, o odtegnjenih in plačanih prispevkih za socialno varnost ter druge podatke, ki vplivajo na višino prispevkov za socialno varnost.

(3) Zavezanec za prispevke za socialno varnost iz četrtega odstavka 356. člena tega zakona mora plačati prispevke za socialno varnost v rokih in na način, ki je določen za akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka.

III. poglavje
Davek od dohodkov pravnih oseb

358. člen
(izračunavanje in plačevanje davka)

(1) Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu tega poglavja: davčni zavezanec) sam izračuna in plača davek od dohodkov pravnih oseb za davčno obdobje.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena v primeru davčnega odtegljaja davek izračuna, odtegne in plača plačnik davka.

(3) Davčni zavezanec in plačnik davka zagotavljata podatke o poslovanju, ki so podlaga za ugotovitev davčne obveznosti na način in v obsegu, kot je določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

359. člen
(davčni obračun)

(1) Davek od dohodkov pravnih oseb izračuna davčni zavezanec v davčnem obračunu v skladu s tem zakonom.

(2) Obrazec davčnega obračuna, ki ga predpiše minister, pristojen za finance, predloži davčnemu organu davčni zavezanec, določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, če zakon ne določa drugače.

(3) Davčni obračun vsebuje podatke, ki so podlaga za ugotovitev davka, na način in v obsegu, kot je določeno s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

360. člen
(osebe, ki morajo predložiti davčni obračun)

(1) Davčni obračun predloži davčni zavezanec rezident in nerezident, od dohodkov, ki jih dosega z opravljanjem dejavnosti oziroma poslov v poslovni enoti ali preko poslovne enote nerezidenta v Sloveniji.

(2) Davčni obračun predložijo tudi:

1. davčni zavezanci, oproščeni davka po 9. členu Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2);
2. davčni zavezanci, ki plačujejo davek po stopnji 0% v skladu z 61. členom ZDDPO-2.

361. člen **(vsebina davčnega obračuna)**

(1) Davčni obračun je, če ni s tem zakonom drugače določeno, sestavljen iz:

- izkaza poslovnega izida ali drugega poročila, ki ustreza izkazu poslovnega izida in prikazuje prihodke, odhodke in izid, ter pojasnil, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih izkazov, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;
- bilance stanja ali drugega poročila, ki ustreza bilanci stanja in prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, ter pojasnil, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih bilanc, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;
- izkaza gibanja kapitala ali drugega poročila, ki ustreza izkazu gibanja kapitala in prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala, vključno z uporabo čistega dobička in pokrivanjem izgube, izdelanih na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, ali drugega zakona, ki tudi ureja izdelovanje takšnih izkazov, poročil in pojasnil, in računovodskih standardov;
- in drugih podatkov, določenih s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

(2) Sestavni deli davčnega obračuna tvorijo celoto.

362. člen **(predlaganje davčnega obračuna)**

(1) Davčni zavezanec predloži davčni obračun davčnemu organu. Če je davčni zavezanec del podatkov, ki jih predpisuje ta zakon, predložil AJPES, lahko predloži davčnemu organu davčni obračun brez teh podatkov, mora pa v davčnem obračunu to izrecno navesti. Podrobnejši način predložitve davčnega obračuna v primerih iz prejšnjega stavka in način ter roke za izmenjavo podatkov med AJPES in davčnim organom predpiše minister, pristojen za finance.

(2) Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, predloži davčni obračun najpozneje v roku treh mesecev od začetka tekočega koledarskega leta za preteklo koledarsko leto.

(3) Če davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu, predloži davčni obračun najpozneje v roku treh mesecev od začetka tekočega poslovnega leta za preteklo poslovno leto.

(4) Pri prehodu na davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v roku treh mesecev od začetka poslovnega leta. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca koledarskega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta.

(5) Pri prehodu na davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v roku treh mesecev od začetka koledarskega leta. Davčni obračun se v tem

primeru nanaša na obdobje od konca poslovnega leta do začetka naslednjega davčnega obdobja, ki se ne razlikuje od koledarskega leta.

(6) Pri prehodu iz davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, na drugo davčno obdobje, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta, davčni zavezanec predloži davčni obračun najpozneje v roku treh mesecev od začetka drugega davčnega obdobja. Davčni obračun se v tem primeru nanaša na obdobje od konca prejšnjega davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, do začetka drugega davčnega obdobja, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta.

(7) Davčni zavezanec, ki ni bil davčni zavezanec skozi celotno davčno obdobje, sestavi davčni obračun na dan, ko so prenehali pogoji, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, razen če je s tem zakonom določeno drugače. Davčni obračun predloži davčnemu organu najpozneje v roku treh mesecev po dnevu prenehanja pogojev, po katerih je bil davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(8) Davčni zavezanec, ki je bil davčni zavezanec v preteklem davčnem obdobju in za preteklo davčno obdobje ni predložil davčnega obračuna, ker na zadnji dan preteklega davčnega obdobja še ni izpolnjeval pogojev, da bi bil davčni zavezanec, mora predložiti davčni obračun za preteklo davčno obdobje najpozneje v treh mesecih po prvem dnevu, ko so izpolnjeni pogoji, po katerih se šteje kot davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.

363. člen

(znižanje davčne osnove in uveljavljanje davčnih olajšav v postopku nadzora)

Davčni zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove in davčne olajšave v davčnem obračunu do poteka roka za predložitev davčnega obračuna oziroma do izdaje odmerne odločbe v postopku davčnega nadzora.

364. člen

(davčni obračun pri postopkih prenehanja davčnega zavezanca)

(1) Davčni zavezanec, nad katerim se začne postopek prenehanja, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka prenehanja, razen če je s tem zakonom določeno drugače.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec davčnemu organu v 30 dneh od dneva, ko se je začel postopek prenehanja, razen če je z zakonom določeno drugače.

(3) Plačilo davka v postopku likvidacije oziroma stečaja in pri prenehanju davčnega zavezanca po skrajšanem postopku, se opravi hkrati s predložitvijo davčnega obračuna, razen če je z zakonom določeno drugače.

365. člen

(davčni obračun pri združitvah in spojitvah)

(1) Davčni zavezanec, ki se pripoji k drugi pravni osebi ali spoji z drugo pravno osebo (prevzeta družba), sestavi davčni obračun na obračunski dan združitve po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Če je obračunski dan združitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, zavezanec sestavi le davčni obračun po tem členu tega zakona. Obvezna priloga davčnega obračuna je pogodba o združitvi. Če pogodba o združitvi še ni podpisana, jo mora davčni zavezanec predložiti naknadno.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži prevzeta družba v 90 dneh od obračunskega dneva združitve, razen če je do tega roka že izveden vpis pripojitve ali spojitve v sodni register. V tem primeru davčni obračun predloži prevzemna družba. Davčna obveznost zapade v plačilo na dan

predložitve davčnega obračuna. Vračilo ali plačilo davka po davčnem obračunu opravi davčni zavezanec, ki predloži davčni obračun.

(3) V davčnem obračunu iz prvega odstavka tega člena se morajo razkriti skrite rezerve v skladu z 38. členom ZDDPO-2.

(4) Prevzeta družba po obračunskem dnevu združitve ne sestavi več davčnega obračuna, če zakon ne določa drugače.

(5) Prevzemna družba v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu združitve, vključi podatke o poslovanju prevzete družbe za obdobje po obračunskem dnevu združitve. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prevzete družbe po obračunskem dnevu združitve učinkujejo za račun prevzemne družbe in ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prevzemno družbo. Obvezna priloga davčnega obračuna prevzemne družbe je pogodba o združitvi.

366. člen

(davčni obračun v posebnih primerih pripojitev ali spojitev)

(1) Ne glede na 365. člen tega zakona, v primeru, ko po obračunskem dnevu združitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja zavezanca, ki se pripoji ali spoji, še ni izveden vpis združitve v sodni register, prevzeta družba skladno z določili tega zakona in zakona, ki ureja obdavčenje predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, ki sledi obračunskemu dnevu združitve. Davčni obračun iz prejšnjega stavka predloži v rokih iz 364. člena tega zakona.

(2) Po vpisu združitve v sodni register se davčni obračuni prevzete in prevzemne družbe, sestavljeni po obračunskem dnevu združitve popravijo.

(3) Prevzemna družba davčnemu organu predloži popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu združitve, v katere vključi tudi podatke o poslovanju prevzete družbe po obračunskem dnevu združitve, na način iz petega odstavka 365. člena tega zakona. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prevzete družbe prevzemna družba upošteva kot že plačane akontacije davka.

367. člen

(davčni obračun pri razdelitvah z ustanovitvijo in razdelitvah s prevzemom)

(1) Davčni zavezanec, ki se razdeli z ustanovitvijo novih družb ali s prevzemom (prenosna družba), sestavi davčni obračun na obračunski dan razdelitve po zakonu, ki ureja gospodarske družbe. Če je obračunski dan razdelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, zavezanec sestavi le davčni obračun po tem členu tega zakona. Obvezna priloga davčnega obračuna je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu. Če delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu še ni podpisana, jo mora davčni zavezanec predložiti naknadno.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži prenosna družba v 90 dneh od obračunskega dneva razdelitve, razen če je do tega roka že izveden vpis razdelitve v sodni register. V tem primeru davčni obračun predložijo prevzemne oziroma nove družbe. Davčna obveznost zapade v plačilo na dan predložitve davčnega obračuna. Vračilo in plačilo davka po davčnem obračunu opravi davčni zavezanec, ki predloži davčni obračun. Kadar vračilo ali plačilo davka opravijo prevzemne oziroma nove družbe, vračilo ali plačilo davka opravi vsaka od prevzemnih oziroma vsaka od novih družb, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu ali glede na delež kapitala (premoženja), ki ga prevzame posamezna prevzemna oziroma nova družba, če z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemom ni določeno drugače.

(3) V davčnem obračunu iz prvega odstavka tega člena se morajo razkriti skrite rezerve v skladu z 38. členom ZDDPO-2.

(4) Prenosna družba po obračunskem dnevu razdelitve ne sestavi več davčnega obračuna, če zakon ne določa drugače.

(5) Prevezemne oziroma nove družbe v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu razdelitve, vključijo podatke o poslovanju prenosne družbe za obdobje po obračunskem dnevu razdelitve za področje poslovanja, ki se pripiše prevzetemu premoženju prevzemne oziroma nove družbe skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prenosne družbe po obračunskem dnevu razdelitve učinkujejo za račun prevzemnih oziroma novih družb ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prenosno družbo. Obvezna priloga davčnega obračuna prevzemnih oziroma novih družb je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

368. člen **(davčni obračun v posebnih primerih razdelitev)**

(1) Ne glede na določila 367. člena tega zakona, v primeru, ko po obračunskem dnevu razdelitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja zavezanca, ki se razdeli (prenosna družba), še ni izveden vpis razdelitve v sodni register, prenosna družba skladno z določili tega zakona in zakona, ki ureja obdavčenje, predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, ki sledi obračunskemu dnevu razdelitve. Davčni obračun iz prejšnjega stavka predloži v rokih iz 364. člena tega zakona.

(2) Po vpisu razdelitve v sodni register, se davčni obračuni prenosne in prevzemnih družb, sestavljeni po obračunskem dnevu oddelitve, popravijo.

(3) Prevezemne in nove družbe davčnemu organu predložijo popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu razdelitve, v katere vključijo tudi podatke o poslovanju prenosne družbe po obračunskem dnevu razdelitve, na način iz petega odstavka 367. člena tega zakona. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prenosne družbe prevzemne oziroma nove družbe upoštevajo kot že plačane akontacije davka.

369. člen **(davčni obračun pri oddelitvah z ustanovitvijo in oddelitvah s prevzemom)**

(1) Davčni zavezanec (prenosna družba), ki oddeli eno ali več dejavnosti (deli premoženja) na obračunski dan oddelitve po zakonu o gospodarskih družbah, ne sestavi davčnega obračuna, razen če je obračunski dan razdelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja prenosne družbe.

(2) Prenosna družba v prvem davčnem obračunu, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve ali je enak kot obračunski dan oddelitve, razkrije skrite rezerve, ki se nanašajo na posamezni del premoženja, ki se skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Obvezna priloga tega davčnega obračuna je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu. Če delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu še ni podpisana, jo mora davčni zavezanec predložiti naknadno.

(3) Prenosna družba v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, ne vključi podatkov o poslovanju, ki se pripiše posameznemu delu premoženja, ki se, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe.

(4) Prevezemne oziroma nove družbe v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, vključijo podatke o poslovanju prenosne družbe za obdobje po obračunskem dnevu razdelitve za področje poslovanja, ki se pripiše prevzetemu premoženju prevzemne oziroma nove družbe skladno z

delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prenosne družbe po obračunskem dnevu oddelitve učinkujejo za račun prevzemnih oziroma novih družb ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prenosno družbo. Obvezna priloga davčnega obračuna prevzemnih oziroma novih družb je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

370. člen **(davčni obračun v posebnih primerih oddelitev)**

(1) Ne glede na določila 369. člena tega zakona, v primeru, ko po obračunskem dnevu oddelitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja zavezanca, ki se deli (prenosna družba) še ni izveden vpis oddelitve v sodni register, prenosna družba skladno z določili tega zakona in zakona o davku od dohodkov pravnih oseb predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, ki sledi obračunskem dnevu oddelitve. Davčni obračun iz prejšnjega stavka predloži v rokih iz 364. člena tega zakona.

(2) Po vpisu oddelitve v sodni register, se davčni obračuni prenosne in prevzemnih družb, sestavljeni po obračunskem dnevu oddelitve, popravijo.

(3) Prenosna družba davčnemu organu predloži popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu oddelitve, iz katerih izključijo podatke o poslovanju, ki se pripišejo posameznemu delu premoženja, ki se, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe.

(4) Prevzemne in nove družbe davčnemu organu predložijo popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu oddelitve, v katere vključijo tudi podatke o poslovanju prenosne družbe po obračunskem dnevu oddelitve, na način iz petega odstavka 369. člena tega zakona. Plačane zneske davka po popravljenih davčnih obračunih prenosne družbe za preneseni del premoženja, prevzemne oziroma nove družbe upoštevajo kot že plačane akontacije davka.

371. člen **(davčni obračun pri postopku prisilne poravnave)**

(1) Davčni zavezanec, nad katerim je bil začet postopek prisilne poravnave, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka prisilne poravnave.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec davčnemu organu v 20 dneh po dnevu začetka postopka prisilne poravnave, vendar najpozneje do dneva predložitve načrta finančne reorganizacije upravitelju prisilne poravnave in članom upniškega odbora.

372. člen **(davčni obračun pri postopku stečaja ali likvidacije)**

(1) Davčni zavezanec, nad katerim se začne postopek stečaja ali likvidacije, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka stečaja ali likvidacije.

(2) Davčni obračun iz prvega odstavka tega člena predloži davčni zavezanec v stečaju oziroma davčni zavezanec v likvidaciji davčnemu organu najpozneje v 30 dneh od dneva, ko se je začel postopek stečaja ali likvidacije.

(3) Davčni zavezanec v času stečajnega postopka, predloži skupaj z davčnim obračunom za posamezno davčno obdobje tudi poročila stečajnega upravitelja s prilogami.

(4) Če je v primeru iz prejšnjega odstavka tega člena predvidena glavna razdelitev, davčni zavezanec v stečaju sestavi končni davčni obračun na dan pred potrditvijo osnutka za glavno razdelitev s strani

stečajnega senata. Davčni zavezanec predloži ta davčni obračun davčnemu organu najpozneje v roku 15 dni po dnevu potrditve osnutka za glavno razdelitev s strani stečajnega senata.

(5) V primeru prodaje davčnega zavezanca v stečaju se sestavi končni davčni obračun na dan pred izročitvijo prodanega davčnega zavezanca v stečaju kupcu. Stečajni upravitelj davčnega zavezanca v stečaju predloži davčnemu organu ta davčni obračun najpozneje v roku 15 dni po dnevu izročitve prodane pravne osebe v stečaju kupcu. V tem primeru se davčni dolg uveljavlja iz stečajne mase.

(6) Davčni zavezanec v likvidaciji, ki po začetku likvidacijskega postopka nadaljuje ali spet začne proizvajati oziroma opravljati druge sprotne posle, predloži davčni obračun za posamezno davčno obdobje, na dan pred sprejetjem poročila o poteku likvidacijskega postopka in razdelitvi premoženja, oziroma na dan pred potrditvijo osnutka za glavno razdelitev s strani likvidacijskega senata, pa sestavi tudi končni davčni obračun. Če skupščina družbe med likvidacijskim postopkom odloči, da družba deluje dalje, davčni zavezanec sestavi končni davčni obračun na dan pred sprejetjem sklepa o nadaljevanju. Končni davčni obračun po tem odstavku, predloži davčni zavezanec davčnemu organu najpozneje v roku 15 dni po dnevu, na katerega je bil sestavljen.

(7) V primeru likvidacije davčni zavezanec v rokih iz prvega oziroma šestega odstavka tega člena sestavi in predloži tudi obračun davčnega odtegljaja, v katerega vključi skrite rezerve po ZDDPO-2, ki so predmet za obračun davčnega odtegljaja v skladu s 70. členom in 74. členom ZDDPO-2.

373. člen

(davčni obračun pri postopku prenehanja davčnega zavezanca po skrajšanem postopku)

(1) Zavezanec za davek sestavi davčni obračun na dan pred izbrisom zavezanca iz ustreznega registra.

(2) Zavezanec za davek predloži davčni obračun iz prvega odstavka tega člena davčnemu organu v roku 30 dni od dneva izbrisa iz ustreznega registra. Sestavni del davčnega obračuna so v tem primeru tudi notarsko overjene izjave družbenikov oziroma delničarjev o prevzemu obveznosti plačila morebitnih preostalih obveznosti družbe.

(3) Plačilo davka se opravi hkrati s predložitvijo davčnega obračuna. Zahtevku za vračilo davka se predloži skupaj z davčnim obračunom. V zahtevku mora zavezanec za davek navesti razmerje oziroma deleže, na podlagi katerih davčni organ opravi vračilo davka delničarjem oziroma družbenikom, v primeru, ko na dan vračila davka predlagatelj davčnega obračuna nima več statusa davčnega zavezanca. Če razmerje oziroma deleži niso navedeni, davčni organ razdeli znesek vračila davka med vse delničarje oziroma družbenike v enakih delih.

(4) V rokih iz prvega odstavka tega člena zavezanec za davek sestavi in predloži tudi obračun davčnega odtegljaja, v katerega vključi skrite rezerve po ZDDPO-2, ki so predmet za obračun davčnega odtegljaja v skladu s 70. členom in 74. členom ZDDPO-2.

(5) Davčni zavezanec mora za zavarovanje plačila davka po obračunu iz prvega in četrtega odstavka tega člena predložiti ustrezno bančno garancijo pri davčnem organu na dan pred sprejetjem sklepa o prenehanju. Za ustrezno bančno garancijo se šteje bančna garancija v višini, ki bo zagotovila plačilo davka po obračunu iz prvega in četrtega odstavka tega člena. Način predložitve bančne garancije iz tega člena, kriterije za določitev njene višine in način sprostitev oziroma unovčitve določi minister, pristojen za finance.

374. člen

(plačevanje davka)

(1) Davek se plača na podlagi davčnega obračuna od davčne osnove, ki se ugotavlja za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, ki se razlikuje od koledarskega leta.

(2) Davčni zavezanec mora razliko med plačano akontacijo in izračunanim davkom plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Vračilo preveč plačane akontacije lahko davčni zavezanec zahteva ob predložitvi davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Davčni organ vrne preveč plačan znesek najpozneje v roku 30 dni od predložitve zahtevka.

375. člen **(akontiranje davka po davčnem obračunu)**

(1) Davčni zavezanec med davčnim obdobjem plačuje akontacijo davka.

(2) Akontacija davka se plača v mesečnih ali trimesečnih obrokih. Akontacija se plača v mesečnih obrokih, če znesek akontacije presega 400 eurov, oziroma trimesečnih obrokih, če znesek akontacije ne presega 400 eurov.

(3) Obroki akontacije dospejo v plačilo na zadnji dan obdobja, na katerega se nanašajo in morajo biti plačani v desetih dneh po dospelosti.

(4) Akontacija davka je enaka znesku davka, ki se izračuna od davčne osnove po davčnem obračunu za predhodno davčno obdobje.

(5) Razliko v višini akontacije, ki nastane zaradi spremembe davčne osnove na podlagi novega davčnega obračuna, mora zavezanec za že dospele obroke akontacije plačati pri prvem naslednjem obroku akontacije. Obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, pa se sorazmerno povečajo.

(6) Če je višina akontacije na podlagi novega davčnega obračuna manjša, se obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo, morebitna preplačila zapadlih in plačanih akontacij pa se vrnejo oziroma pobotajo.

(7) Davčni zavezanec, ki prične poslovati, sam izračuna akontacijo davka, ki je enaka znesku davka, izračunanega glede na višino predvidene davčne osnove davčnega obdobja, za katerega se plačuje akontacija. Obrazloženi izračun predvidene davčne osnove v davčnem obračunu, višino akontacije ter obrovov akontacije predloži davčnemu organu v osmih dneh po vpisu v primarni register oziroma uradno evidenco organa. Obrazloženi izračun predloži davčni zavezanec ne glede na to, ali je izračunal dobiček ali izgubo.

(8) Davčni zavezanec, katerega davčna osnova za tekoče davčno obdobje se razlikuje od davčne osnove za predhodno davčno obdobje, lahko od davčnega organa zahteva spremembo višine akontacije. Davčni zavezanec vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka akontacije in priloži davčni obračun za tekoče davčno obdobje pred vložitvijo vloge, oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo ocene davčne osnove.

(9) O zahtevi iz osmega odstavka tega člena odloči davčni organ v 15 dneh.

(10) Če davčni organ v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora ugotovi, da višina akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega obdobja, z odločbo določi novo višino akontacije.

(11) Obveznost davčnega zavezanca za plačilo davka po davčnem obračunu se zmanjša za plačani znesek davka, ki je bil odtegnjen od posameznega dohodka v skladu z zakonom o obdavčenju.

376. člen **(obvestilo o spremembi davčnega obdobja)**

(1) Davčni zavezanec mora davčni organ obvestiti o nameravani spremembi davčnega obdobja z vlogo, ki jo mora predložiti davčnemu organu vsaj 45 dni pred dnevom, s katerim se bo začelo novo davčno obdobje.

(2) Davčni zavezanec iz prvega odstavka tega člena, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti, o tem, da se bo davčno obdobje razlikovalo od koledarskega leta, pisno obvesti davčni organ ob v osmih dneh po vpisu v primarni register oziroma uradno evidenco organa.

(3) Davčni organ na podlagi obvestila iz prvega in drugega odstavka tega člena v davčnem registru označi pri davčnem zavezancu, ki je vložil vlogo iz prvega in drugega odstavka tega člena, spremenjeno davčno obdobje oziroma začetno davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, ter datum začetka tega obdobja, in o tem obvesti davčnega zavezanca najpozneje v 15 dneh od dneva prejema vloge.

377. člen (davčni odtegljaj)

Plačnik, oziroma oseba, ki se v skladu s 59. členom tega zakona šteje za plačnika davka, je dolžan za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, davek izračuna, odtegne in plača.

378. člen (predložitev obračuna davčnega odtegljaja in plačilo davčnega odtegljaja)

(1) Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti ob izračunu dohodka, plačati pa na dan izplačila dohodka.

(2) Plačnik davka mora predložiti davčni obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu najpozneje v roku iz prejšnjega odstavka.

(3) V roku iz prejšnjega odstavka tega člena mora plačnik davka predložiti tudi davčnemu zavezancu podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

379. člen (postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU)

(1) Plačnik davka, če se davek od plačil dividend in dohodkov, podobnih dividendam, ne odtegne po 71. členu ZDDPO-2, mora davčnemu organu v 15 dneh, za vsako izplačilo posebej, če davka ni odtegnil, predložiti:

1. dokazilo o rezidentstvu prejemnika za davčne namene v času izplačila;
2. dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz 3.a in 3.c točke prvega odstavka 71. člena ZDDPO-2 v času izplačila;
3. dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 1. točki prvega odstavka 71. člena ZDDPO-2 in obdobju (trajanju) udeležbe iz 2. točke prvega odstavka 71. člena ZDDPO-2 v času izplačila.

(2) Bančna garancija iz 71. člena ZDDPO-2 se izroči ob izplačilu dividende.

(3) Davčni organ lahko predloženo garancijo zavrne, če le-ta ni ustrezna. Bančna garancija ni ustrezna, če nima lastnosti iz četrtega odstavka 71. člena ZDDPO-2.

(4) Če davčni organ ugotovi, da predložena garancija ni ustrezna, s sklepom zahteva, da plačnik davka lahko prvotno garancijo v treh dneh nadomesti z novo.

(5) V primeru neizpolnitve pogoja iz 2. točke prvega odstavka 71. člena ZDDPO-2 se veljavnost garancije podaljša za 60 dni. To podaljšanje veljavnosti mora biti navedeno v garanciji.

(6) Če se pogoj ne izpolni, plačnik davka lahko v osmih dneh davek plača. Če zavezanec davka ne plača, davčni organ garancijo unovči nemudoma.

380. člen **(vračilo plačanega davka)**

Če je bil davek odtegnjen, pa se je pogoj iz 2. točke prvega odstavka 71. člena ZDDPO-2 naknadno izpolnil, je plačnik davka upravičen do vračila davka. O vložitvi zahtevka za vračilo in vračilu davka mora plačnik davka nemudoma pisno obvestiti prejemnika dividend.

381. člen **(postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic EU)**

(1) Vlogo iz desetega odstavka 72. člena ZDDPO-2 vloži plačnik davka pri davčnem organu.

(2) Vloga iz desetega odstavka 72 člena ZDDPO-2 mora vsebovati:

- dokazilo o rezidentstvu družbe prejemnice za davčne namene oziroma potrdilo davčnih oblasti države članice EU, v kateri je družba prejemnica rezident za davčne namene ali v kateri se poslovna enota nahaja, o obstoju poslovne enote;
- dokazilo o upravičenem lastništvu družbe prejemnice po četrtem odstavku 72 člena ZDDPO-2 ali o izpolnjevanju pogojev po petem odstavku 72. člena ZDDPO-2, ko gre za poslovno enoto;
- dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz 4.c točke prvega odstavka 72. člena ZDDPO-2;
- dokazilo o minimalni neposredni udeležbi po 2. točki prvega odstavka 72. člena ZDDPO-2 in obdobju udeležbe iz 3. točke prvega odstavka 72. člena ZDDPO-2;
- v primeru, ko se ali bi se lahko uporabil drugi odstavek 72. člena ZDDPO-2, dokazilo o specifikaciji zneska iz istega odstavka in uporabljeni metodi za določitev te specifikacije;
- pravno podlago za izplačilo (pogodbo).

(3) Vloga iz prvega odstavka tega člena se vloži za vsako izplačilo, ki temelji na drugi pogodbeni podlagi, posebej. Veljavnost dokazil, ki jih vsebuje vloga, je 12 mesecev od njihove izdaje.

(4) Davčni organ mora izdati dovoljenje iz desetega odstavka 72. člena ZDDPO-2 najpozneje tri mesece od vložitve vloge. Dovoljenje velja eno leto od izdaje.

(5) Če niso več izpolnjeni pogoji, da se davek ne odtegne, mora družba ali poslovna enota prejemnica nemudoma obvestiti družbo ali poslovno enoto plačnico. Obvestiti mora tudi davčni organ države družbe ali poslovne enote plačnice.

(6) Če je bil davek odtegnjen, pa so bili izpolnjeni pogoji, da se ne odtegne, se lahko pri davčnem organu uveljavlja vračilo odtegnjenega davka. Davčni organ lahko zahteva dokazila iz drugega odstavka tega člena.

(7) Davčni organ mora vrniti preveč odtegnjeni davek v enem letu od prejema vloge za vračilo odtegnjenega davka in zahtevanih dokazil, če jih je upravičeno zahteval. Če se zahtevani davek ne vrne v tem obdobju, je prejemnik, družba ali poslovna enota, upravičena od poteka tega obdobja naprej do zamudnih obresti po stopnji iz 97. člena tega zakona.

382. člen **(uporaba določb)**

379., 380. in 381. člen tega zakona se smiselno uporabljajo tudi, če se davek ne odtegne v skladu s 15. členom Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o ukrepih, enakovrednih tistim iz Direktive Sveta 2003/48/ES o obdavčenju dohodka od prihrankov v obliki plačil obresti (UL L, 385 z dne 29. 12. 2004, str. 30; v nadaljnjem besedilu: Sporazum). Smiselna uporaba pomeni upoštevanje pogojev iz Sporazuma, vključno z oblikami družb.

383. člen **(postopek pri obdavčitvi pri prenosu premoženja)**

(1) Priglasitev iz 43. člena ZDDPO-2 davčni zavezanec opravi za posamično transakcijo.

(2) Priglasitev iz prejšnjega odstavka opravi prenosna družba ali prevzemna družba, ki je rezident Slovenije, če sta obe rezidenta Slovenije, pa prenosna družba, če nobena ni rezident Slovenije, pa družba prejemnica, pred predvidenim datumom transakcije iz 39. člena ZDDPO-2.

(3) Davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- dokazila, da se prenosna družba oziroma družba prejemnica štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Slovenija, po drugem odstavku 39. člena ZDDPO-2, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Slovenije;
- opis premoženja (obrat), ki se prenaša ali se prenašajo, zadnjo bilanco stanja prenosne družbe z navedbo sredstev in obveznosti, ki pripadajo prenesenemu obratu oziroma obratom, ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da s poslovno organizacijskega vidika obrat oziroma obrati, ki se prenašajo, predstavljajo neodvisno poslovanje;
- zneske rezerv in rezervacij, ki jih je oblikovala prenosna družba v zadnji bilanci stanja in se pripišejo prenesenemu oziroma prenesenim obratom;
- zneske davčnih izgub prenosne družbe, ki se pripišejo prenesenemu obratu oziroma obratom, in davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen;
- navedbo družbe prejemnice, ki je rezident Slovenije, če je tudi prenosna družba rezident Slovenije, ali gre za prenos obrata v Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Slovenija, z navedbo te države;
- izjavo družbe prejemnice, da bodo po prenosu prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadle poslovni enoti družbe prejemnice v Sloveniji ali družbi prejemnici, ki je rezident Slovenije, vendar ne njeni poslovni enoti izven Slovenije;
- tržno ceno vrednostnih papirjev družbe prejemnice na dan pred priglasitvijo iz drugega odstavka tega člena;
- podroben opis in navedba davčnih, poslovnih in finančnih razlogov za izvedbo transakcije;
- izračun ocenjenih zneskov davčnih, poslovnih in finančnih posledic transakcije;
- izjavo prenosne družbe ali družbe prejemnice, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev za izdajo dovoljenja, da se strinja s priglasitvijo;
- druge dokumente in podatke, ki so pomembni za odločitev o stvari.

(4) Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati priglasitev, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob priglasitvi v priglasitev poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ lahko v roku 90 dni za velike družbe oziroma 45 dni za mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi in se vroči prenosni družbi in družbi prejemnici.

(6) Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka.

(7) Davčni organ izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2 ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih

razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi.

(8) Prenosna družba oziroma prevzemna družba iz drugega odstavka tega člena, ki je določena, da opravi priglasitev, vloži vlogo, mora davčnemu organu predložiti dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti po 39. do 43. členu ZDDPO-2, s katero razpolaga prenosna družba oziroma prevzemna družba, ki ni rezident ali nerezident po ZDDPO-2 in ni ustanovljena v Sloveniji.

(9) Prenosna družba oziroma prevzemna družba morata hraniti dokumentacijo, ki je povezana s transakcijo, še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena.

(10) Če po izvedbi transakcije nastopijo kakršne koli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prenosna družba oziroma prevzemna družba o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

384. člen

(postopek pri obdavčitvi pri zamenjavi kapitalskih deležev)

(1) Priglasitev iz 47. člena ZDDPO-2 se opravi za posamično transakcijo.

(2) Priglasitev iz prejšnjega odstavka za družbenike prevzete družbe opravi prevzeta družba pred predvidenim datumom transakcije iz 44. člena ZDDPO-2.

(3) Davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- navedbo prevzemne družbe in vseh družbenikov prevzete družbe in družbe prevzemnice;
- dokazila o rezidentstvu prevzemne družbe in prevzete družbe, dokazila o rezidentstvu družbenikov prevzete družbe in prevzemne družbe, ki zamenjajo kapitalске deleže in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev družbenika, ki ni rezident Slovenije, v skladu s 46. členom ZDDPO-2;
- tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev prevzete družbe in prevzemne družbe na dan pred oddajo priglasitve;
- ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljen posameznim družbenikom namesto izdaje ali prenosa vrednostnih papirjev;
- dokumentacijo, ki jo je potrebno predložiti skupaj s predlogom za vpis transakcije v sodni register po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, oziroma primerljiv register države članice EU;
- izjavo o predvideni udeležbi prevzemne družbe v prevzeti družbi po zamenjavi kapitalskih deležev;
- izjavo prevzemne družbe ali prevzete družbe, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev, da se strinja s priglasitvijo;
- druge dokumente in podatke, ki so pomembni za odločitev o stvari.

(4) Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati vloga, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi priglasitve v priglasitvi poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ lahko v roku 90 dni za velike družbe oziroma 45 dni za mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi in se vroči prevzeti družbi, v njem pa so navedeni družbeniki prevzete družbe. Prevzeta družba mora o odločbi o zavrnitvi ugodnosti nemudoma obvestiti družbenike prevzete družbe.

(6) Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka.

(7) Davčni organ izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2 ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo

davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi.

(8) Prevzeta družba in prevzemna družba morata davčnemu organu predlagati dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev. Dokumentacijo, ki je povezana z transakcijo, morata hraniti še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena.

(9) Če po priglasitvi transakcije nastopijo kakršnekoli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prevzeta družba oziroma prevzemna družba o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

(10) Prevzeta družba in prevzemna družba morata davčnemu organu v vsakem primeru poročati o trajanju prevzema in datumu izvršitve prevzema ter borzi, preko katere je bil prevzem opravljen.

385. člen **(postopek pri obdavčitvi pri združitvah in delitvah)**

(1) Priglasitev iz 53. člena ZDDPO-2 davčni zavezanec opravi za posamično transakcijo.

(2) Priglasitev iz prejšnjega odstavka opravi prenosna družba ali prevzemna družba, ki je rezident Slovenije, če sta obe rezidenta Slovenije, pa prenosna družba, če nobena ni rezident Slovenije, pa prevzemna družba, pred predvidenim datumom transakcije iz 48. člena ZDDPO-2.

(3) Davčni zavezanec mora ob priglasitvi predložiti davčnemu organu naslednje:

- navedbo družb, ki se združujejo oziroma delijo;
- dokazila, da se prenosna družba oziroma prevzemna družba štejeta za rezidenta države članice EU, ki ni Slovenija, po 50. členu ZDDPO-2, če katera od njiju ali obe nista rezidenta Slovenije;
- dokazila o rezidentstvu družbenikov prenosne družbe, ki bodo pri združitvi ali delitvi zamenjali vrednostne papirje v prenosni družbi za vrednostne papirje v družbi prejemnici, in dokazilo o lastništvu vrednostnih papirjev v skladu s tretjim odstavkom 49. člena ZDDPO-2;
- bilanco stanja prenosne družbe oziroma prenosnih družb, če jih je več, na obračunski dan združitve oziroma delitve, opis premoženja (obrat), ki se prenaša ali se prenašajo ter navedbo dejstev, ki dokazujejo, da s poslovno organizacijskega vidika obrat oziroma obrati, ki se prenašajo, predstavljajo neodvisno poslovanje;
- zneske rezerv in rezervacij, v bilanci stanja na obračunski dan združitve ali delitve, zneske davčnih izgub prenosne družbe, davčne oprostitve in pogoje v zvezi z njimi, ki bi veljali za prenosno družbo, če prenos ne bi bil izvršen, navedba udeležbe, če jo ima, prevzemna družba v prenosni družbi;
- navedbo, če sta prenosna družba in prevzemna družba rezidenta Slovenije, ali se obrat oziroma obrati prenosne družbe nahaja v Sloveniji ali v državi članici EU, ki ni Slovenija, z navedbo te države;
- izjavo prevzemne družbe, da po združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in davčne izgube ne bodo pripadale poslovni enoti prevzemne družbe izven Slovenije, oziroma, da bodo po združitvi ali delitvi prenesena sredstva, obveznosti, rezervacije, rezerve in izgube pripadale poslovni enoti prevzemne družbe v Sloveniji;
- ocenjene zneske plačila v denarju, ki bo opravljen posameznim družbenikom ob odsvojitvi vrednostnih papirjev;
- tržno in knjigovodsko vrednost vrednostnih papirjev prevzemne družbe na dan pred priglasitvijo iz drugega odstavka tega člena;
- podroben opis in navedba davčnih, poslovnih in finančnih razlogov za izvedbo transakcije;
- izračun ocenjenih zneskov davčnih, poslovnih in finančnih posledic transakcije;
- izjavo prenosne družbe ali prevzemne družbe, ki v skladu z drugim odstavkom tega člena ni navedena kot družba, ki opravi priglasitev, da se strinja s priglasitvijo;
- druge dokumente in podatke, ki so pomembni za odločitev o stvari.

(4) Če vlagatelj še ne razpolaga z dokumentacijo, ki jo mora vsebovati priglasitev, v trenutku vložitve priglasitve, jo predloži naknadno ter o tem ob predložitvi priglasitve v priglasitvi poda izjavo. Predložiti jo mora nemudoma, ko z njo razpolaga.

(5) Davčni organ lahko v roku 90 dni za velike družbe oziroma 45 dni za mikro, male in srednje družbe izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2. Odločba glasi in se vroči prenosni družbi in prevzemni družbi. Odločba vsebuje navedbo vseh družbenikov iz tretjega odstavka 49. člena ZDDPO-2.

(6) Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka.

(7) Davčni organ izda odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2 ali če ugotovi, da je bil glavni namen ali eden glavnih namenov transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim, zlasti kadar za transakcijo ni utemeljenih poslovnih razlogov, kot so reorganizacija ali racionalizacija dejavnosti prenosne oziroma prevzemne družbe ali drugi utemeljeni poslovni ali finančni razlogi.

(8) Prenosna družba oziroma prevzemna družba iz drugega odstavka tega člena, ki je določena, da opravi priglasitev, mora davčnemu organu predložiti dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, vrednotenje in prevzem pravic in obveznosti, s katero razpolaga prenosna družba oziroma družba prejemnica, ki ni rezident po ZDDPO-2.

(9) Prenosna družba, prevzemna družba in družbenik morajo hraniti dokumentacijo, ki je povezana s transakcijo, še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena.

(10) Če po izvedbi transakcije nastopijo kakršne koli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prenosna družba oziroma prevzemna družba o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ.

386. člen

(podatki v zvezi s transfernimi cenami in cenami med povezanimi osebami rezidenti)

(1) Davčni zavezanec mora zagotavljati naslednjo dokumentacijo o povezanih osebah, obsegu in vrsti poslovanja z njimi ter o določitvi primerljivih tržnih cen:

1. Splošno dokumentacijo (masterfile), ki je lahko enotna za skupino povezanih oseb kot celoto, in mora vsebovati najmanj:
 - opis davčnega zavezanca, organizacijske strukture na svetovni ravni in vrste povezanosti (kot kapitalska, pogodbeni, osebna), njegovega sistema določanja transfernih cen, splošnega opisa poslovanja in poslovnih strategij, splošnih ekonomskih in drugih dejavnikov, konkurenčnega okolja.
2. Posebno dokumentacijo (country-specific documentation), ki mora vsebovati najmanj:
 - podatke v zvezi s transakcijami s povezanimi osebami (opis, vrsta, tip, vrednost, roki in pogoji),
 - podatke o izvedbi analize primerljivosti transakcij o:
 - lastnostih sredstev in storitev,
 - izvedeni funkcijski analizi (opravljene naloge glede na vložena sredstva oziroma storitve in prevzeta tveganja),
 - pogodbenih pogojih,
 - ekonomskih in drugih razmerah, ki vplivajo na transakcije,
 - poslovnih strategijah,
 - drugih vplivih, pomembnih za izvedbo transakcije,
 - podatke o uporabi metode oziroma metod za določitev transfernih cen in njihove določitve v skladu s primerljivimi tržnimi cenami,
 - drugo dokumentacijo, ki dokazuje skladnost transfernih cen s primerljivimi tržnimi cenami.

(2) Davčni zavezanec dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena zagotavlja tekoče, vendar najpozneje do predložitve davčnega obračuna, po posamezni transakciji. Če se transakcije bistveno ne razlikujejo, lahko davčni zavezanec zagotavlja dokumentacijo tudi za dve ali več transakcij s tem, da mora opraviti prilagoditve, za razlike med njimi, če obstajajo.

(3) Minister, pristojen za finance, določi, katere podatke iz dokumentacije iz prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec predlagati ob predložitvi davčnega obračuna, pri tem pa upošteva, da gre za poročanje za davčno obdobje, da gre za davčne zavezance različnih velikosti in da davčni zavezanci dokumentacijo o posameznih transakcijah zagotavljajo v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena in so jo dolžni dajati na razpolago davčnemu organu v skladu s petim odstavkom tega člena, če ta to zahteva.

(4) Davčni zavezanec lahko vodi dokumentacijo iz prvega odstavka tega člena v elektronski obliki.

(5) Davčni zavezanec mora v času davčnega inšpekcijskega nadzora na zahtevo davčnega organa temu dati na razpolago dokumentacijo iz tega člena. Davčni zavezanec da dokumentacijo na razpolago praviloma nemudoma. Če davčni zavezanec ne more dati dokumentacije na razpolago takoj, mu davčni organ določi rok, v katerem mora to storiti. Določen rok je lahko najmanj 30 in največ 90 dni, glede na obseg in zahtevnost podatkov.

(6) Davčni zavezanec mora dokumentacijo iz tega člena hraniti še deset let po zaključku leta, na katerega se nanaša.

(7) Splošno dokumentacijo iz 1. točke prvega odstavka tega člena mora davčni zavezanec na zahtevo davčnega organa prevesti, če ni pripravljen v slovenskem jeziku, v roku, ki mu ga določi davčni organ, vendar ne prej kot v roku 60 dni. Prevedenega pa lahko davčni zavezanec predloži tudi pred določenim rokom.

387. člen **(uveljavljanje odbitka tujega davka)**

(1) Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek iz 62. člena ZDDPO-2 v davčnem obračunu. Kadar davčni zavezanec v obračunu davka uveljavlja odbitek tujega davka, vsebuje davčni obračun tudi dokazila iz prvega odstavka 64 člena ZDDPO-2.

(2) Dokazila iz prvega odstavka tega člena o znesku davka, ki je bil plačan, so dokazila, izdana s strani davčnega organa tuje države, v kateri je bil tuj davek plačan, ali drug dokument, ki nedvoumno dokazuje obseg in način izpolnitve davčne obveznosti izven Slovenije.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko davčni zavezanec zahteva vračilo davka, če v davčnem obračunu ni uveljavljal odbitka iz 62. člena ZDDPO-2 za dohodke, vključene v davčno osnovo, vendar največ v višini odbitka, izračunanega za obdobje, v katerem je bil dohodek vključen v davčno osnovo, razen po 66. in 67. členu ZDDPO-2.

IV. poglavje **Davek od premoženja**

388. člen **(splošno)**

Davek od premoženja odmeri davčni organ zavezancu z odločbo.

389. člen **(način in rok vložitve napovedi)**

(1) Zavezanec za davek od premoženja mora vložiti napoved v 15 dneh od nastanka davčne obveznosti pri davčnem organu, kjer nepremičnina leži.

(2) Zavezanec je dolžan v roku 15 dni od dneva spremembe napovedati vse spremembe, ki vplivajo na višino davčne obveznosti.

390. člen **(uveljavljanje začasne oprostitve)**

(1) Začasno oprostitev davka na posest stavb zavezanec uveljavlja z vlogo, ki jo vloži pri davčnem organu, na območju katerega je stavba.

(2) Olajšavo v obliki znižanja odmerjenega davka na posest stavb, ki se priznava za družinskega člana, zavezanec uveljavlja s posebno vlogo, ki jo vloži pri davčnem uradu, na območju katerega je stavba, do 31. januarja v letu, za katero se davek odmerja. V primeru, da vloga ni bila vložena v predpisanem roku, se zavezancu olajšava za tisto leto ne prizna.

391. člen **(rok za izdajo odločbe in plačilo davka)**

(1) Davek od premoženja na posest stavb odmeri davčni organ na podlagi uradnih podatkov oziroma napovedi davčnega zavezanca z odločbo do 31. marca za tekoče leto. Davek od premoženja se plačuje v trimesečnih obrokih.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena plačujejo zavezanci, katerih odmerjeni davek ne presega 200 eurov, ta davek v dveh polletnih obrokih.

(3) Zavezanci, katerim davek za tekoče leto še ni bil odmerjen, plačujejo akontacije davka za tekoče leto na podlagi odločbe iz preteklega leta.

(4) Mesečni obroki odmerjenega davka oziroma akontacije davka zapadejo v plačilo vsakega prvega dne v mesecu, plačani pa morajo biti v 15 dneh od zapadlosti. Trimesečni in polletni obroki odmerjenega davka oziroma akontacije davka pa zapadejo v plačilo vsakega prvega v trimesečju oziroma polletju, plačani pa morajo biti v 45 dneh po zapadlosti.

V. poglavje **Plačevanje prispevkov za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti**

392. člen **(splošno)**

(1) Zavezanec plačuje prispevek za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti (v nadaljnjem besedilu: prispevek) do 15. dne v mesecu za tekoči mesec v višini, določeni z Zakonom o Radioteleviziji Slovenije (Uradni list RS, št. 96/05 in 109/05 – ZDavP-1B; v nadaljnjem besedilu: ZRTVS – 1) oziroma s sklepom vlade, izdanim na podlagi omenjenega zakona.

(2) Javni zavod Radiotelevizija Slovenija (v nadaljnjem besedilu: RTV Slovenija) mesečno obvešča zavezanca o višini prispevka.

393. člen **(izdaja odločbe v primeru neplačila)**

Fizični in pravni osebi, ki ne plača prispevka in za katero RTV Slovenija ugotovi, da je zavezanec za prispevek, izda RTV Slovenija odločbo o obveznosti plačila prispevka, s katero naloži zavezancu, da neplačane prispevke plača v 15 dneh od vročitve odločbe.

394. člen **(olajšave in oprostitve)**

O olajšavah in oprostitvah plačevanja prispevka, določenih v ZRTVS – 1, odloči RTV Slovenija z odločbo, ki mora biti izdana v 30 dneh od prejema vloge za olajšavo oziroma oprostitvev.

395. člen **(pooblastilo za izdajo odločbe in pritožba)**

(1) Odločbo iz 393. in 394. člena tega zakona izda generalni direktor RTV Slovenija.

(2) Zoper odločbo iz 393. in 394. člena tega zakona je dopustna pritožba na ministrstvo, pristojno za kulturo, v 15 dneh od vročitve odločbe.

(3) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži njene izvršitve.

(4) Ministrstvo, pristojno za kulturo, lahko do odločitve o pritožbi zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena odloži prisilno izterjavo, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi, ker obstoji verjetnost, da ne obstajajo zakonite podlage za nastanek obveznosti plačevanja prispevka iz 31. člena ZRTVS-1 oziroma, ker verjetno obstoje dejstva, na podlagi katerih je mogoče uveljavljati olajšave in oprostitve v skladu z 32. členom ZRTVS-1.

396. člen **(postopek izterjave)**

Postopek izterjave prispevka, ki ga zavezanec ni plačal v predpisanem roku, uvede in vodi RTV Slovenija po določbah tega zakona o davčni izvršbi.

ŠESTI DEL **KAZENSKE DOLOČBE**

397. člen **(davčni prekrški posameznikov)**

Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. ne vloži davčne napovedi v roku, določenim s tem zakonom (271., 289., 322., 327., 330., in 389. člen);
2. na zahtevo davčnega organa ne da podatkov, s katerimi razpolaga (42. člen);
3. na poziv davčnega organa ne predloži prijave premoženja, ali je ne predloži na predpisan način ali v prijavi navaja neresnične podatke (70. člen);
4. na zahtevo davčnega organa ne predloži ali ne predloži v predpisanem roku in na predpisan način seznama premoženja ali na seznamu navaja neresnične podatke (148. člen);
5. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (186. člen);
6. uporablja zarubljeno premičnino v nasprotju z zakonom (187. člen);
7. odtuji, poškoduje, uniči ali na kakšen drug način onemogoči unovčitev zarubljene premičnine (188. člen).

398. člen
(hujši davčni prekrški posameznikov)

Z globo od 400 do 1.200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. v davčni napovedi navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu (10. člen);
2. v nasprotju z zakonom ne vloži davčne napovedi (62., 271., 289., 322., 327., 330. in 389. člen);
3. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost, ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (16. člen).

399. člen
(izjema od prekrška pri samoprijavi posameznika)

Ne glede na 1. točko 397. člena in 1. in 2. točko 398. člena tega zakona se za prekršek ne kaznuje oseba, ki je plačala davek na podlagi samoprijave v skladu s 64. členom tega zakona.

400. člen
(davčni prekrški v zvezi z opravljanjem dejavnosti)

(1) Z globo od 1.600 do 25.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. ne predloži davčnega obračuna ali ne predloži davčnega obračuna na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (tretji ali četrti odstavek 52. člena, 298., 360. do 373. člen);
2. ne predloži obračuna davčnega odtegljaja ali ne predloži obračuna davčnega odtegljaja na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (četrti in peti odstavek 58. člena, 284., 340., 356., 357., 378. člen);
3. kot plačnik davka ne izračuna, odtegne ali ne plača davčnega odtegljaja za davčnega zavezanca v skladu z zakonom (60., 261., 286., 306., 318., 321., 325., 329., 356., 357., 378. člen);
4. ne vloži davčne napovedi ali ne vloži davčne napovedi na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (62., 307. in 319. člen);
5. v davčni napovedi navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu (10. člen);
6. ne vodi ali ne hrani poslovnih knjig in evidenc v skladu s tem zakonom ali jih ne vodi v redu in pravilno oziroma na način, ki zagotavlja podatke za ugotovitev davčnih obveznosti (32. in 33. člen);
7. kot plačnik davka ne vodi evidenc o dohodkih in o odtegnjenih davkih po posameznem davčnem zavezancu (tretji odstavek 32. člena);
8. ne obvesti davčnega organa, kje se po prenehanju davčnega zavezanca hrani dokumentacija oziroma kdo hrani dokumentacijo (šesti odstavek 33. člena);
9. ne navede davčne številke na napovedi in davčnem obračunu (35. in 36. člen);
10. v nasprotju s tem zakonom izplača dohodek fizični osebi, ki ni predložila svoje davčne številke (drugi in šesti odstavek 36. člena);
11. v nasprotju z zakonom ne nakazuje plačila za dobavljeno blago ali opravljene storitve ter druga plačila na transakcijske račune prejemnikov (37. člen);
12. ne zagotovi na predpisan način izpisov iz elektronsko vodenih poslovnih knjig ali evidenc oziroma ne omogoči dostopa ali vpogleda v svoje elektronsko vodene knjige ali evidence ali v programsko ter strojno opremo ali v baze podatkov oziroma ne zagotoviti elektronskega obdelovanja podatkov na predpisan način, ali če ne dokumentira posameznih sprememb elektronskih rešitev na predpisan način (39. člen);
13. davčnemu organu na njegovo zahtevo ne da na razpolago dokumentacije o elektronskem sistemu za vodenje poslovnih knjig in evidenc (šesti odstavek 39. člena);
14. davčnemu organu v nasprotju z zakonom ne da na razpolago podatkov iz evidenc, zbirk podatkov, registrov ali drugih evidenc, ki jih vodi, ali ne omogoči davčnemu organu vpogleda v svojo dokumentacijo ali dokumentacijo, s katero razpolaga povezana oseba (40. in 41. člen);

15. v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost, ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba (16. člen);
16. davčnemu organu ne predloži dokumentacije ali ne da pojasnil v zvezi s predmetom davčnega nadzora ali ovira davčni nadzor (130. in 139. člen);
17. na poziv davčnega organa ne predloži ali ne predloži v predpisanem roku in na predpisan način seznama premoženja ali na seznamu navaja neresnične podatke (148. člen);
18. ne omogoči davčnemu organu vpogleda v sef (186. člen);
19. uporablja zarubljeno premičnino v nasprotju z zakonom (187. člen);
20. odtuji, poškoduje, uniči ali na kakšen drug način onemogoči unovčitev zarubljene premičnine (188. člen);
21. ne izračuna ali ne predloži izračuna akontacije davka davčnemu organu v skladu z zakonom (drugi odstavek 299. člena in sedmi odstavek 375. člena);
22. ne prihlasi sprememb v zvezi z zemljišči, ki jih uporablja v okviru osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti (305. člen);
23. uveljavlja oprostitev od katastrskega dohodka v nasprotju z odločbo davčnega organa ali ne sporoči razlogov za prenehanje oprostitve od katastrskega dohodka (315. člen);
24. davčnemu organu v nasprotju z zakonom ne dostavi podatkov, potrebnih za pobiranje dohodnine, ali ne dostavi teh podatkov v predpisanih rokih ali na predpisan način (341. člen);
25. kot plačilni zastopnik ne ugotovi identitete in rezidentstva upravičenega lastnika v skladu z zakonom (353. člen);
26. kot plačilni zastopnik davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov ali ne dostavi predpisanih podatkov na predpisan način oziroma v predpisanem roku (354. in 355. člen);
27. ne predloži obračuna prispevkov za socialno varnost ali ne predloži obračuna prispevka za socialno varnost na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (356. in 357. člen);
28. davčnega organa ne obvesti o nameravani spremembi davčnega obdobja (376. člen);
29. davčnemu organu ne predloži dokazil in dokumentov iz prvega odstavka 379. člena tega zakona ali jih ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih (379. člen);
30. ne predloži ali ne predloži na predpisan način oziroma v predpisanih rokih predpisanih podatkov in dokumentacije o oblikovanju transfernih cen (386. člen).

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

401. člen **(posebno hudi davčni prekrški)**

(1) Z globo v višini 20 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša manj kot 400 eurov, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmoto davčni organ (10. člen, 298. člen, 360. do 373. člen);
2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (10. člen);
3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (356. člen).

(2) Z globo v višini 40 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša od 400 do 4.000 eurov, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmoto davčni organ (10. člen, 298. člen, 360. do 373. člen);
2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmoto (10. člen);

3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu (356. člen).

(3) Z globo v višini 60 odstotkov od premalo plačanega davka, če ta znaša več kot 4.000 eurov, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če:

1. v davčnem obračunu navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi v zmotu davčni organ (10. člen, 298. člen, 360. do 373. člen);
2. v obračunu davčnega odtegljaja navede neresnične ali nepravilne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu (10. člen);
3. v obračunu prispevkov za socialno varnost navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu (356. člen).

(4) Z globo v višini 80 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo v višini 600 eurov se za prekrške iz drugega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(6) Z globo v višini najmanj 600 eurov se za prekrške iz tretjega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

402. člen

(izjema od prekrška pri predložitvi davčnega obračuna na podlagi samoprijave)

Ne glede na 1. do 3. točko prvega odstavka ter drugi odstavek 400. člena in 401. člen tega zakona se za prekršek ne kaznuje zavezanec za davek, ki je plačal davek na podlagi samoprijave v skladu s 56. členom tega zakona.

403. člen

(davčni prekrški, ki jih storijo izvajalci plačilnega prometa)

(1) Z globo 1.600 do 25.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec plačilnega prometa, če:

1. odpre transakcijski račun pravnih oziroma fizičnih oseb brez predložitve davčne številke prosilca (1. točka prvega odstavka 38. člena);
2. izvrši predložen plačilni nalog kljub temu, da na njem ni navedene davčne številke nalogodajalca in drugih potrebnih podatkov (2. točka prvega odstavka 38. člena);
3. v predpisanem roku ne izvrši naloga za plačilo davka (3. točka prvega odstavka 38. člena);
4. davčnemu organu ne pošilja ali ne pošilja na predpisan način podatkov o transakcijskih računih oseb in o poslovanju preko transakcijskih računov (drugi odstavek 38. člena).

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca plačilnega prometa.

404. člen

(davčni prekrški, ki jih storijo izvajalci pokojninskih načrtov)

(1) Izvajalec pokojninskih načrtov, ki zbira premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodi osebne račune zavarovancev, se kaznuje za prekršek z globo od 1.600 do 25.000 eurov, če davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov, ki so potrebni za pobiranje dohodnine, oziroma teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način (342. člen).

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba izvajalca pokojninskih načrtov.

405. člen
(davčni prekrški, ki jih storijo pooblašчени udeleženci trga vrednostnih papirjev in nepremičninski posredniki)

(1) Z globo od 1.600 do 25.000 eurov se kaznuje za prekršek pooblaščenec trga vrednostnih papirjev, če davčnemu organu ne dostavi potrebnih podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov (343. člen) oziroma teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način.

(2) Z globo od 400 do 4.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pooblaščenega udeleženca trga vrednostnih papirjev.

SEDMI DEL
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

I. poglavje
Prehodne določbe glede nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč

406. člen
(odločba)

Zavezanec plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča na podlagi odločbe, ki mu jo izda davčni organ, kjer nepremičnina leži.

407. člen
(podlaga za odmero)

Davčni organ izda odločbe o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča po uradni dolžnosti na podlagi občinskega odloka in vrednosti točke, ki veljata na dan 1. januarja leta, za katero se določa nadomestilo. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča določi zavezancem davčni organ na podlagi podatkov občine do 31. marca za tekoče leto oziroma v roku treh mesecev po prejemu podatkov, ki mu jih posreduje občina.

408. člen
(plačilo v obrokih)

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje za leto vnaprej. Zavezanec plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v obrokih, kot velja za odmero davka od premoženja, razen če občinski odlok ne določa drugače.

409. člen
(sprememba zavezanca)

Če se med letom spremeni zavezanec za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ima zavezanec, ki mu je bila izdana odločba, v roku 15 dni po spremembi, pravico zahtevati, da se odločba spremeni tako, da se njegova obveznost zmanjša in novemu zavezancu določi ustrezni znesek nadomestila.

II. poglavje

Ostale prehodne in končne določbe

410. člen (izkazovanje davčnega odtegljaja v obračunu davčnega odtegljaja)

(1) V obračunu davčnega odtegljaja iz 58. člena tega zakona se davčni odtegljaj začne izkazovati individualno po davčnem zavezancu, za katerega plačnik davka izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj, najpozneje s 1. julijem 2008.

(2) Peti odstavek 341. člena tega zakona se začne uporabljati z dnem, ko se v skladu s prvim odstavkom tega člena davčni odtegljaj začne izkazovati individualno po davčnem zavezancu.

(3) 21. člen in tretji odstavek 32. člena tega zakona se začneta uporabljati s 1. julijem 2008.

411. člen (razkritje)

Ne glede na četrti odstavek 23. člena tega zakona lahko davčni organ do ureditve avtomatskega dajanja podatkov v zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije avtomatsko razkriva podatke o posameznem zavezancu za davek, ki jih zavod potrebuje za izvrševanje nalog, določenih z zakonom.

412. člen (prehodna ureditev za predložitev davčnega obračuna v elektronski obliki)

Peti odstavek 52. člena tega zakona se začne uporabljati 1. aprila 2007, razen za samostojne podjetnike posameznike, male gospodarske družbe, mikro družbe in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, za katere se peti odstavek 52. člena tega zakona prične uporabljati najpozneje 1. januarja 2009.

413. člen (prehodna ureditev za predložitev obračuna davčnega odtegljaja v elektronski obliki)

Osmi odstavek 58. člena tega zakona se začne uporabljati 1. aprila 2007, razen za samostojne podjetnike posameznike, male gospodarske družbe, mikro družbe in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, za katere se osmi odstavek 58. člena tega zakona prične uporabljati najpozneje 1. januarja 2009.

414. člen (veljavnost izjave o vzdrževanju družinskih članov)

(1) Izjava, predložena v skladu s 16. členom Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93, p.2/94, 7/95, 14/96-odločba US in 44/96) se šteje za obvestilo v skladu z 288. členom tega zakona.

(2) Obvestilo, predloženo v skladu z 269. členom Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2), se šteje za obvestilo v skladu z 288. členom tega zakona.

415. člen (prehodne določbe v zvezi s prenosljivimi dolžniškimi vrednostnimi papirji)

(1) Do vključno 31. decembra 2010 se za dolžniške terjatve iz drugega odstavka 329. člena tega zakona ne štejejo prenosljivi dolžniški vrednostni papirji:

1. ki so bili prvič izdani pred 1. marcem 2001; ali

2. za katere je prvotne prospekte za izdajo pred tem datumom potrdil:

- pristojni organ po Direktivi evropskega parlamenta in Sveta 2001/34/ES o sprejemu vrednostnih papirjev v uradno kotacijo na borzi in o informacijah, ki jih je treba objaviti v zvezi s temi vrednostnimi papirji; ali
- odgovorni organ v državi, ki ni država članica EU.

(2) Kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala država ali z njo povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se celotna izdaja takšnih vrednostnih papirjev, ki obsega prvotno izdajo in vse nadaljnje izdaje, šteje za dolžniško terjatev.

(3) Kadar je prišlo do nadaljnje izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev, ki jih je izdala oseba, ki ni oseba iz drugega odstavka tega člena, na dan 1. marca 2002 ali po tem datumu, se takšna nadaljnja izdaja šteje za dolžniško terjatev.

(4) Za povezani subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba iz drugega odstavka tega člena, se štejejo subjekti v članicah EU in mednarodni subjekti, ki jih objavi minister, pristojen za finance.

(5) Ta člen ne posega v kakršne koli obveznosti, ki bi jih države članice EU prevzele glede na mednarodne subjekte iz četrtega odstavka tega člena.

(6) Za povezan subjekt, ki deluje kot organ oblasti, ali katerega vlogo priznava mednarodna pogodba iz drugega odstavka tega člena, se šteje tudi subjekt, ki je ustanovljen v državi, ki ni država članica EU, in izpolnjuje naslednje pogoje:

1. se nedvomno šteje za javni subjekt v skladu z nacionalnimi merili,
2. je netržni proizvajalec, ki upravlja in financira skupino dejavnosti, ki zagotavljajo predvsem netržno blago in storitve, namenjene za dobrobit skupnosti in ki jih učinkovito nadzoruje osrednja državna uprava,
3. se redno in v večjem obsegu zadolžuje, in
4. država, v kateri je ustanovljen, lahko jamči, da ta subjekt ne bo uveljavljal predčasnega odkupa v primeru, kadar pogoji izdaje prenosljivih dolžniških vrednostnih papirjev vključujejo določbo, po kateri je subjekt dolžan investitorju zagotoviti nadomestilo za kakršen koli davek, odtegnjen od obresti v državi, v kateri je subjekt ustanovljen.

416. člen

(prehodna rešitev – definicija dohodka od prihrankov iz 351. člena tega zakona)

Do vključno 31. decembra 2010 se v 4. točki prvega odstavka in v 1. točki osmega odstavka 351. člena tega zakona namesto »25%« uporabljaja »40%«.

417. člen

(začetek uporabe 335. člena)

335. člen tega zakona, ki se nanaša na odlog ugotavljanja davčne obveznosti v primeru zamenjave investicijskih kuponov podsklada za investicijske kupone drugih podskladov v okviru prehajanja med podskladi pri istem krovnem vzajemnem skladu, se prične uporabljati eno leto po uveljavitvi spremembe zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ki dopušča ustanovitev krovnih vzajemnih skladov.

418. člen

(prehodna ureditev za obdavčenje v skupini)

Davčnim zavezancem, katerim je pred dnevom začetka uporabe tega zakona, davčni organ izdal dovoljenje za obdavčenje v skupini po 364. členu Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2), pripravljajo skupinski davčni obračun do poteka obdavčenja v skupini v skladu s 338. členom Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2), predložijo v skladu s 339. in tretjim odstavkom 341. člena in akontirajo davek po 351. členom Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2).

419. člen

(prehodna določba za dovoljenje pri obdavčitvi pri prenosu dejavnosti, zamenjavah kapitalskih deležev, združitvah in delitvah v skladu z ZDDPO-1)

Davčni zavezanci, ki jim je bilo izdano dovoljenje po 361. do 363. členu Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2), se glede tega dovoljenja in posledic obravnavajo po teh členih.

420. člen

(uporaba zakona o davčnem postopku)

(1) Zadeve, glede katerih je postopek ob začetku uporabe tega zakona v teku, se končajo po tem zakonu.

(2) Zadeve glede katerih je bila ob začetku uporabe tega zakona že vloženo pravno sredstvo, oziroma upravni spor, se končajo Zakonu o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2).

(3) Če je bilo uporabljeno pravno sredstvo oziroma začet upravni spor po prejšnjem odstavku tega člena in je bila izdana odločba odpravljena in zadeva vrnjena v ponovni postopek, se postopek nadaljuje tem zakonu.

421. člen

(prenehanje veljavnosti)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

1. Pravilnik o načinu predložitve instrumenta zavarovanja, kriterijih za določitev njegove višine in načinu sprostitev oziroma unovčitve glede izpolnitve oziroma izpolnitve davčne obveznosti (Uradni list RS, št. 70/04, 24/05);
2. Pravilnik o stroških v zvezi z davčno izvršbo, odvzetim oziroma prepuščenim blagom in blagom ki ga po zakonskem pooblastilu prodaja davčni organ, ter pogojih za prodajo oziroma drugo ravnanje s tem blagom (Uradni list RS, št. 75/04);
3. Pravilnik o odvzemu vzorcev blaga za potrebe davčnega nadzora (Uradni list RS, št. 124/04);
4. Pravilnik o obrazcu za priglasitev ugotavljanja dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov ter o načinu in rokih predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 125/04);
5. Pravilnik o obrazcu za obračun davčnih odtegljajev od plačil dohodkov rezidentov in nerezidentov in o načinu predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 125/04);
6. Pravilnik o obrazcu za obračun davčnega odtegljaja davka na dobitke od klasičnih iger na srečo (Uradni list RS, št. 128/04);
7. Pravilnik o medsebojni upravni pomoči med državami članicami Evropske unije pri izterjavi davščin in izmenjavi podatkov (Uradni list RS, št. 128/04);
8. Pravilnik o obvestilu za uveljavljanje olajšave za vzdrževane družinske člane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja in pokojnine (Uradni list RS, št. 130/04);
9. Pravilnik o obrazcih obvestil o znižani stopnji akontacije dohodnine ter o načinu predložitve obrazcev davčnemu organu (Uradni list RS, št. 130/04);

10. Pravilnik o obrazcih za obračun prispevkov za socialno varnost (Uradni list RS, št. 130/04);
11. Pravilnik o obrazcu zahtevka za zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz oddajanja premoženja v najem zaradi uveljavljanja stroškov vzdrževanja premoženja, ki ohranja uporabno vrednost premoženja (Uradni list RS, št. 130/04);
12. Pravilnik o obrazcu zahtevka za zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz zaposlitve iz drugega pogodbenega razmerja zaradi uveljavljanja dejanskih stroškov (Uradni list RS, št. 130/04);
13. Pravilnik o obrazcu priglasitve uveljavljanja odloga ugotavljanja davčne obveznosti pri podaritvi kapitala zakoncu ali otroku (Uradni list RS, št. 130/04);
14. Pravilnik o obrazcih obvestil o znižani stopnji akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti in obrazcih obvestil o uveljavljanju posebne osebne olajšave (Uradni list RS, št. 130/04);
15. Pravilnik o obrazcih vlog za uveljavljanje oprostitev od katastrskega dohodka, za uveljavljanje znižanj katastrskega dohodka in za uveljavljanje olajšave za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost (Uradni list RS, št. 130/04, 122/05);
16. Pravilnik o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za osebe, ki dosegajo dohodek z opravljanjem dejavnosti (Uradni list RS, št. 130/04);
17. Pravilnik o obrazcih za zahtevke za uveljavitev ugodnosti iz mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja (Uradni list RS, št. 138/04);
18. Pravilnik o primerih, v katerih se plačila za dobavljeno blago in opravljene storitve ter druga plačila ne nakazujejo na transakcijske račune (Uradni list RS, št. 140/04, 3/06);
19. Pravilnik o podračunih ter načinu plačevanja obveznih dajatev in drugih javnofinančnih prihodkov (Uradni list RS, št. 141/04, 106/05, 120/05, 72/06);
20. Pravilnik o podrobnejših kriterijih za odpis, delni odpis, obročno plačilo in odlog plačila davčnemu zavezancu - fizični osebi (Uradni list RS, št. 142/04, 117/05);
21. Pravilnik o obrazcu vloge za pridobitev statusa kvalificiranega vzajemnega sklada (Uradni list RS, št. 142/04);
22. Pravilnik o obrazcu zahtevka za zmanjšanje davčne osnove od obresti, doseženih ob unovčitvi kupona, za natečene nedospele obresti do dneva pridobitve kupona (Uradni list RS, št. 10/05);
23. Pravilnik o obrazcu napovedi za odmero davka na darilo (Uradni list RS, št. 17/05);
24. Pravilnik o fizičnih, organizacijskih in tehničnih ukrepih ter postopkih za varovanje podatkov, ki so davčna tajnost (Uradni list RS, št. 28/05, 117/05);
25. Pravilnik o pošiljanju podatkov davčnemu organu o transakcijskih računih oseb in poslovanju preko transakcijskih računov (Uradni list RS, št. 31/05);
26. Sklep o objavi datuma začetka uporabe določb 240. člena in desetega podpoglavja I. poglavja petega dela Zakona o davčnem postopku glede izmenjave podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti (Uradni list RS, št. 61/05);
27. Pravilnik o dajanju podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti (Uradni list RS, št. 66/05);
28. Pravilnik o določitvi ozemelj, ki uporabljajo ukrepe, ki ustrezajo ali so enaki tistim, ki jih določa Direktiva Sveta 2003/48/ES (Uradni list RS, št. 66/05);
29. Pravilnik o določitvi povezanih subjektov, ki delujejo kot organi oblasti ali katerih vlogo priznava mednarodna pogodba (Uradni list RS, št. 67/05);
30. Pravilnik o obrazcu napovedi za odmero dohodnine za leto 2005 (Uradni list RS, št. 122/05);
31. Pravilnik o dostavi podatkov za odmero dohodnine za leto 2005 (Uradni list RS, št. 122/05, 10/06);
32. Pravilnik o obrazcu zahtevka za ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov (Uradni list RS, št. 122/05);
33. Pravilnik o obrazcih za obračun davčnih odtegljajev ter o načinu in rokih predlaganja obrazcev davčnemu organu (Uradni list RS, št. 122/05, 13/06);
34. Pravilnik o obrazcu za priglasitev davčne obravnave ob prenehanju opravljanja dejavnosti in nadaljevanje po drugi osebi (Uradni list RS, št. 122/05);
35. Pravilnik o obrazcu za obračun davčnih odtegljajev za obresti in dividende ter o načinu in rokih predlaganja obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 123/05);
36. Pravilnik o obrazcih za napoved za odmero akontacije dohodnine in o obrazcih za napoved za odmero dohodnine od obresti, dividend in dobička iz kapitala (Uradni list RS, št. 123/05);

37. Pravilnik o obrazcu za ugotovitev rezidentskega statusa po 4. točki prvega odstavka 7. člena ZDOH-1 (Uradni list RS, št. 2/06);
38. Pravilnik o načinu in kriterijih za ugotavljanje hujše gospodarske škode (Uradni list RS, št. 13/06);
39. Pravilnik o davčnem obračunu davka od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 18/06);
40. Pravilnik o obrazcu za davčni obračun akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti (Uradni list RS, št. 21/06 (22/06 - popr.));
41. Pravilnik o obrazcu obvestila o uveljavljanju davčne osnove po 73. členu ZDoh-1 od obresti od dolgoročno vezanih denarnih sredstev in dolgoročnega varčevanja pri bankah in hranilnicah (Uradni list RS, št. 23/06);
42. Pravilnik o skupinskem davčnem obračunu (Uradni list RS, št. 38/06).

(3) Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06-UPB 2) se uporablja za odmero in obračun dohodnine za leto 2006 in za obračun davka od dohodka pravnih oseb za leto 2006, če ni s tem zakonom drugače določeno. Ne glede na navedeno se:

- pri odmeri dohodnine za leto 2006 že uporabljata prvi in tretji odstavek 341. člena tega zakona;
- pri obračunu davka od dohodka pravnih oseb za leto 2006 že uporablja 386. člen tega zakona.

(4) Davčni zavezanec iz 2. točke tretjega odstavka 252. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2) ni dolžan vložiti dohodninske napovedi za leto 2006, če njegovi skupni preostali obdavčljivi dohodki poleg pokojnine ne presegajo 80 eurov.

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati peti odstavek 39. člena Obrtnega zakona (Uradni list RS, št. 40/04 – UPB1) in 26. člen Zakona o kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije (Uradni list RS, št. 69/04 – UPB1).

422. člen

(prehodna določba v zvezi s posredovanjem predizpolnjene napovedi za dohodnino za leto 2006)

(1) Ne glede na drugi odstavek 421. člena tega zakona posreduje davčni organ, na podlagi prejetih kontrolnih podatkov, davčnemu zavezancu predizpolnjeno napoved za odmero dohodnine za leto 2006.

(2) Davčni zavezanec v predizpolnjeno napoved iz prejšnjega odstavka tega člena vpiše manjkajoče podatke oziroma vpisane podatke popravi, ter jo podpisano vrne davčnemu organu najpozneje do 30. aprila 2007.

(3) Glede ostalih določb postopka v zvezi z odmero dohodnine za leto 2006, se smiselno uporabljajo določbe Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – UPB2), ki se nanašajo na odmero dohodnine.

(4) V primeru, da davčni zavezanec ni prejel predizpolnjene dohodninske napovedi do 31. marca 2007 in je dolžan vložiti dohodninsko napoved, sam izpolni dohodninsko napoved za leto 2006, in jo v roku iz drugega odstavka tega člena predloži davčnemu organu.

423. člen

(ureditev dostopa do podatkov, ki se štejejo za davčno tajnost s strani informacijskega pooblaščenca)

Z dnem uveljavitve tega zakona se v peti alinei drugega odstavka 6. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03 in 61/05, 109/05 in 28/06) za besedo »odstavka« doda vejica in besedilo »ki se nanašajo na fizične osebe, za podatke pravnih oseb zasebnega prava, za

podatke oseb iz prvega odstavka 1. člena tega zakona pa le do pravnomočnosti odločbe v davčnem postopku«.

424. člen
(prehodna določba v zvezi z veljavnostjo podzakonskih aktov)

Minister, pristojen za finance, izda predpise na podlagi tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Do izdaje teh predpisov se uporabljajo predpisi iz drugega odstavka 421. člena tega zakona.

425. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne od 1. januarja 2007.

II. OBRAZLOŽITEV

PRVI DEL - SPLOŠNO

I. poglavje – Splošne določbe

K 1. členu

Določena je vsebina zakona, in sicer zakon ureja pobiranje davkov, pravice in obveznosti zavezancev za davek, varovanje podatkov, medsebojno pomoč pri pobiranju davkov in izmenjavi podatkov med državami članicami Evropske Skupnosti ter izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Navedeni so tudi predpisi, ki se jih s tem zakonom prevzema v slovenski pravi red.

K 2. členu

Davčni organ mora vedno, kadar odloča o pravicah in obveznostih oseb v davčnem postopku in kadar nudi pomoč pri pobiranju davkov oziroma izmenjavi podatkov ali kadar izvaja mednarodno pogodbo, postopati po tem zakonu. Davčni postopek je posebni upravni postopek, ki vsebuje le specifične določbe, ki so potrebne za pobiranje davkov. Zato se za vsa vprašanja postopka, ki niso urejena v tem zakonu uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek (v nadaljnjem besedilu: ZUP).

K 3. členu

Izraz pobiranje davkov ima širok pomen, saj gre pri tem za izvajanje vseh nalog državnih in drugih organov, za pravice in obveznosti zavezancev za davek in drugih oseb, ki so določene z zakonom o obdavčenju ali pa z zakonom, ki urejata davčno in carinsko službo, ter s tem zakonom. Davek pomeni v tem zakonu vsak denarni prihodek državnega proračuna in proračuna samoupravnih lokalnih skupnosti ter Evropske skupnosti, ko ne gre za plačilo storitve ali blaga in se plača na podlagi zakona o obdavčenju. Kot davek se obravnavajo tudi obresti, stroški postopka pobiranja davkov ter denarne kazni in globe (torej pripadajoče dajatve). Določbe zakona, ki se nanašajo na davke, veljajo tudi za uvozne in izvozne dajatve, ki so predpisane s predpisi Evropske skupnosti, in prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za zdravstveno zavarovanje, prispevke za zaposlovanje in prispevke za starševsko varstvo.

II. poglavje – Načela davčnega postopka

K 4. členu

Prvo načelo je kot vrhovno načelo zakonitosti v davčnih zadevah. Zakonitost je sicer načelo že po ustavi in po ZUP, vendar se zdi smiselno oziroma celo potrebno zakonitost v tem zakonu urediti iz več razlogov. Prvi razlog je strožje pojmovanje zakonitosti v davčnih zadevah kot v drugih upravnih postopkih. Zakonitost, vključno z nepristranskostjo in upoštevanjem utemeljenih pričakovanj, kot vezanost uprave na zakon, je strožja, ker gre z naložitvijo dajatev za poseganje v svobodo zavezancev. Pomen zakonitosti v davčnem postopku izpostavljajo poleg domačih avtorjev zlasti nemški. Šturm v komentarju Ustave RS povzema vodilni nemški komentar (Isensee/Kirchhof), ki tesnejšo vezanost uprave v davčnem pravu utemeljuje na posebni naravi davka kot dajatve, ki služi za pokrivanje javnih finančnih potreb na splošno (ni naložena zaradi pokritja specialne potrebe niti za uresničitev konkretnega namena), zato je vsaka davčna bremenitev primerna ne glede na višino in potrebna do zadovoljitve državnih potreb. Uprava je zato v davčnih zadevah močnejše vezana na zakon, ker pri določanju davkov ni mogoče določiti meje dopustnega urejanja glede na potrebnost (za doseg namena) in ustreznost dajatve (sorazmernost med sredstvom in namenom), manjka vezni člen, ki bi zagotovil predvidljivost učinkov prvotne zakonodajalčeve odločitve. Velja torej načelo oziroma merilo določnosti (ang. rule of reason). Nadalje načelo zakonitosti v tem zakonu daje kot podlago za ravnanje davčnega organa poleg predpisov tudi druge splošne akte, npr. navodila v skladu z ureditvijo po tem zakonu glede pravice do informiranja. Ker mestoma davčni organ odloča tudi po diskrecijski pravici npr. pri odpisu, odlogu ali obročnem plačilu davčne obveznosti), ta člen vsebuje tudi določbo o rabi prostega preudarka v skladu z namenom in obsegom diskrecije.

K 5. členu

Nekoliko drugače kot po ZUP je v davčnih zadevah opredeljena tudi materialna resnica, saj je poudarjeno ravnanje davčnega organa tako v breme kot tudi v korist zavezanca, če tako narekuje dejanski stan. Praviloma se odloča na podlagi gotovosti. To načelo se natančneje opredeli v določbah tega zakona pri ugotovitvenem in dokaznem postopku.

K 6. členu

Načelo sorazmernosti je oblika načela varstva pravic strank in javnih koristi po 7. členu ZUP. Po tem načelu davčni organ pri izvrševanju svojih pooblastil in izrekanju ukrepov v razmerju do zavezanca za davek in drugih udeležencev postopka ne sme preseči tistega, kar je nujno potrebno za izpolnitev ciljev tega zakona in drugih aktov, na podlagi katerih davčni organ odloča o pobiranju davkov. V okvir nujnosti tudi sodi izbira za zavezanca ugodnejše rešitve, če je teh več in se doseže namen zakona. Načelo sorazmernosti (proporcionalnosti) je prevzeto iz nemškega prava in je sestavljeno iz treh podvprašanj: 1- ali je ukrep primeren oziroma potreben za dosego cilja, 2- ali se ga ne da doseči kako drugače – ukrep je nujen (ali ne bi bilo mogoče istega cilja doseči z bistveno blažjim ukrepom) in 3- sorazmernost v ožjem pomenu besede v smislu uravnoteženosti ukrepa in dejanskega stanja (npr. uravnoteženja med težo kršitve, ukrepom in ciljem). Splošno pravilo pravi, da javna oblast lahko uveljavlja določeno obveznost v razmerju do državljanov (in pravnih oseb) le, če in kolikor je v javnem interesu to nujno za dosego konkretnega cilja javne politike. Načelo sorazmernosti se izvaja v procesnem in materialnem smislu, pri čemer se v procesni opredelitvi izpostavlja izbira bolj ekonomičnih dokaznih sredstev. Sorazmernost je celo izrecno določena kot pravno pravilo v Pogodbi o ES, 5. člen, kar ni presenetljivo ob upoštevanju pomena sorazmernosti zlasti v gospodarskem pravu. Eden vodilnih primerov iz prakse Sodišča ES je združena zadeva iz osemdesetih let, tj. primer 136/79, National Panasonic proti Komisiji, ki odreja uporabo sorazmernosti v ugotovitvenem in dokaznem postopku ravno v postopku presoje obveznosti javne dajatve. To načelo pride posebej do izraza pri zavarovanju davčne obveznosti, davčnem nadzoru in davčni izvršbi. Na splošno pa velja, da se davčni predpis v dvomu razlaga v korist zavezanca, čeprav naj bi bilo dvomljivih položajev posebej v luči pravice do informiranja in zavezujoče informacije po tem zakonu zelo malo. Ravnanje v korist zavezanca bo torej podrejeno tudi izdanim navodilom ministra za finance oziroma generalnih direktorjev davčne oziroma carinske službe, saj naj bi ravno ta navodila možnost različnih tolmačenj odpravila ali zelo zmanjšala, kar je nenazadnje tudi izraz zakonitosti.

K 7. členu

Načelo gotovosti izraža splošen pomen zaupanja v pravo in realizira 2. člen Ustave RS o pravni državi. Tega načela ne gre razumeti kot obvezno pomoč in davčno svetovanje s strani davčnega organa zavezancem, pomoč se daje le v kontekstu izpolnjevanja obveznosti. Načelo *legitimate expectations* je ključno tudi v praksi Sodišča Evropskih skupnosti in Evropskega sodišča za človekove pravice. Del načela gotovosti je tudi podnačelo javnosti, ki pa ga je treba tolmačiti na abstraktni ravni, torej vnaprejšnjega podajanja informacij s strani davčnega organa, ki se nanašajo na večje skupine zavezancev za davek.

K 8. členu

Načelo tajnosti je zgolj podlaga za celotni sklop pravil, ki po tem zakonu oziroma povezanih davčnih predpisih opredeljujejo davčno tajnost kot poseben pravni režim varstva občutljivih podatkov. To načelo nikakor ne posega v izvedbena pravila o razkritju oziroma določbe posebnih davčnih in drugih zakonov glede javnosti podatkov.

K 9. členu

Načelo izpolnjevanja davčnih obveznosti zavezuje zavezanca za davek in predstavlja osnovno odgovornost strank v davčnih postopkih in s tem realizira pojem splošna korist v davčnih zadevah. Pri tem je podlaga pravilom v celem zakonu izhodišče, da zavezanec plača le toliko davka, ne več in ne manj, kot to določa zakon, prav tako pa se ga lahko terja le v zakonsko določenih rokih in po zakonsko določenih načinih.

K 10. členu

Načelo dolžnosti dajanja podatkov je dopolnilo načelu izpolnjevanja davčnih obveznosti, saj pravilna odmera oziroma izterjava ni mogoča, če vhodni podatki ne ustrezajo resničnemu stanju. Zato mora zavezanec v skladu z davčnimi predpisi dajati podatke, ki so resnični, pravilni in popolni, kot je določal že prejšnji zakon o davčnem postopku. Kadar je v davčni postopek vnesen element kontradiktornosti v smislu izrecnega izpodbijanja ugotovljenih dejstev v razmerju med davčnim organom in zavezancem, mora slednji, če naj bi svojo obveznost zmanjšal ali celo izničil, prevzeti del dokaznega bremena. Dokazovanje in dokazno breme natančneje ureja ta zakon v poglavjih o dokaznem postopku oziroma davčnem nadzoru.

Poleg zavezancev za davek pa so dolžni podatke za pravilno pobiranje davkov davčnemu organu v skladu s predpisi posredovati tudi drugi organi oziroma osebe, kar določa posebno načelo dolžnosti posredovanja podatkov. Te podatke so dolžni posredovati brez zaračunavanja pristojbin oziroma stroškov. Podatke morajo podati ne le na zahtevo davčnega organa, ampak avtomatično, če jih tako zavezuje predpis, s čimer se na načelno raven dvignejo, sicer le operativno pojmovana pravila o pridobivanju in dajanju podatkov po 66. in 139. členu ZUP ter tem zakonu.

III. poglavje – Udeleženci v postopku

K 11. členu

Davčni organi so Davčna uprava Republike Slovenije, Carinska uprava Republike Slovenije, Ministrstvo za finance in drugi državni organi, pod pogojem, da v davčnih in drugih stvareh odločajo o davkih. Po tem zakonu pa postopajo tudi nosilci javnih pooblastil (gre za prenos nalog iz države na drug organ, npr. agencije, javne zavode itd...), kadar je tako določeno z drugimi predpisi. Navedeno pomeni, da imajo nosilci javnih pooblastil v postopkih odmere, pobiranja in prisilne izterjave javnih dajatev enake pravice in obveznosti kot davčni organ.

K 12. členu

Pojem zavezanec za davek, kot je opredeljen v zakonu, je izrazito širok in zajema vse, ki so potencialno lahko zavezani za izpolnitev celotne ali dela davčne obveznosti. Med zavezance za davek šteje zakon davčnega zavezanca, torej osebo, katere dohodek, premoženje ali pravni posli so predmet obdavčitve; carinskega dolžnika oziroma osebo, ki bi lahko postala dolžnik v skladu s carinskimi predpisi; plačnika davka za račun enega ali več davčnih zavezancev, torej osebo, ki je zavezana za izračunavanje in odtegotvanje davka od davčnih zavezancev ali plačnikov davka ali skrbnike premoženja le-teh in ta davek prenese na ustrezen račun; pravne naslednike davčnih zavezancev in osebe, ki so dolžne plačati davek v postopku davčne izvršbe.

IV. poglavje – Informiranje zavezancev za davek

K 13. členu

Zavezanci za davek imajo pravico do seznanitve z delovanjem davčnega organa ter načinom izračunavanja in plačevanja davkov. Zato mora temu slediti tudi sistem informiranja tako, da omogoča čim lažji dostop do teh informacij.

K 14. členu

Zavezujoča informacija je v primerjalnem pogledu že uveljavljen pravni institut, v slovenski davčni zakonodaji pa doslej ni bil urejen. S tem institutom se želi zavezance za davek vzpodbuditi k pravilnemu izpolnjevanju njihovih davčnih obveznosti. Če je namreč zavezanec za davek negotov glede davčne obravnave njegovih nameravanih transakcij oziroma nameravanih poslovnih dogodkov, ima možnost, da pri davčnem organu vloži zahtevek za izdajo pisne zavezujoče informacije o davčni obravnavi teh transakcij oziroma dogodkov. Vsebina zavezujoče informacije bo med drugim podlaga, na kateri se bo zavezanec za davek odločal, ali bo dejansko izvedel nameravane transakcije oziroma poslovne dogodke. Na ta način bo doseženo tudi poenotenje delovanja davčnega organa, s tem pa se bo povečalo zaupanje v pravilno postopanje davčnega organa. To je še posebej pomembno za tuje investitorje, ki privlačnost določenega gospodarskega okolja ocenjujejo tudi skozi vidik pravne varnosti na področju davčne zakonodaje. Pristojnost za izdajanje zavezujočih informacij je poverjena

Generalnemu davčnemu uradu oziroma Generalnemu carinskemu uradu. Zavezujoča informacija se izda samo za bodoče oziroma nameravane transakcije ali poslovne dogodke, v zvezi z obstoječimi razmerji pa davčni organ zavezancem posreduje pojasnila na podlagi pravice do informiranja. Z namenom zagotoviti pravilnost informacij, ki jih bo, kot zavezujoče, izdal davčni organ, je določena obveza zavezanca, da davčnemu organu posreduje vse relevantne podatke oziroma informacije v zvezi z nameravano transakcijo oziroma poslovnimi dogodki. V ta namen je primeroma določena vsebina vloge za izdajo zavezujoče informacije. V določenih primerih davčni organ zahtevka za izdajo zavezujoče informacije ne bo obravnaval, ker bodisi v zvezi z zavezancem za davek, nameravano aktivnostjo ali obravnavano davčno problematiko, obstajajo okoliščine, zaradi katerih izdajanje zavezujoče informacije ni smiselno oziroma primerno. Davčni organ bo zavezanca za davek v 15 delovnih dneh od prejema zahtevka obvestil, ali bo njegov zahtevek obravnaval. Glede na to, da se bodo z zavezujočimi informacijami praviloma pojasnjevala zahtevna in kompleksna vprašanja, je za izdajo zavezujoče informacije določen rok šestih mesecev, kar je ustrezno tudi s primerjalno pravnega vidika. Posebno težo temu institutu daje vezanost davčnega organa, ki mora transakcije in poslovne dogodke obravnavati tako, kot je določeno v informaciji. Zato je bilo nujno opredeliti, v katerih primerih zavezujoča informacija davčnega organa ne zavezuje in jo davčni organ prekliče, npr. če je zavezanec za davek v vlogi navedel nepopolne ali netočne podatke, ali če aktivnost nima v vlogi navedene ekonomske vsebine. Predvidena pa je tudi situacija, če davčni organ naknadno ugotovi, da je pri izdaji informacije nepravilno uporabil materialno pravo, aktivnost, ki je ponavljajoče narave, pa še ni dokončana. V tem primeru informacija zavezuje davčni organ glede aktivnosti, ki jih je zavezanec za davek izvedel, do dneva vročitve nadomestne zavezujoče informacije. V zakonu je ministru, pristojnemu za finance, dano pooblastilo za izdajo podzakonskega akta, v katerem bo določil obliko in način izdajanja zavezujočih informacij ter višino stroškov postopka v zvezi z izdajanjem zavezujoče informacije.

V. poglavje – Varovanje podatkov

K 15. členu

Kot davčna tajnost so opredeljeni podatki, ki jih zavezanec za davek v davčnem postopku posreduje davčnemu organu, ter drugi podatki v zvezi z davčno obveznostjo zavezancev za davek. Za davčno tajnost se ne šteje davčna številka poslovnih subjektov. Razlog za izjemo je predvsem v tem, da je davčna številka poslovnih subjektov dostopna tudi na svetovnem spletu, saj jo razkriva več registrov (Register poslovnih subjektov, Poslovni register). Za davčno tajnost se prav tako ne štejejo podatki o nepremičnini in prodajni ceni, ki jih zavezanci za davek posredujejo davčnemu organu za odmero davka na promet nepremičnin, in sicer zaradi izvajanja Zakona o množičnem vrednotenju nepremičnin (Uradni list RS, št. 50/06). Gre za podatke kot npr. o identifikaciji nepremičnine, tehnični podatki o površini in prodajni ceni.

K 16. členu

Davčno tajnost morajo varovati vse osebe, ki zaradi narave svojega dela pridejo v stik s temi podatki. Vse te osebe ne smejo posredovati teh podatkov tretjim osebam, ali pa podatkov uporabljati ali omogočiti njihovo uporabo tretjim osebam.

K 17. členu

Za izvajanje varovanja davčne tajnosti so potrebni določeni ukrepi in postopki, ki to omogočajo na učinkovit način. Vsak dokument, ki je davčna tajnost, mora biti označen kot tak, da lahko vsi, ki se kakor koli z njim srečajo, takoj vedo, za kakšno vrsto dokumenta gre. Izjemo od tega pravila lahko predpiše minister, pristojen za finance, s podzakonskim aktom. Splošno pooblastilo za dostop do podatkov, ki so davčna tajnost imajo vse zaposlene osebe davčnega organa, ki so seznanjene z določbami tega zakona o ravnanju s temi podatki in podpišejo izjavo o tem. Tudi za te osebe pa velja splošna omejitev, da se s podatki, ki so davčna tajnost, ne sme seznaniti nihče, ki teh podatkov ne potrebuje pri izvajanju delovnih nalog. V primeru razkritja podatkov, ki so davčna tajnost, osebam izven davčnega organa, mora biti razvidno, kdaj in komu so bili podatki takšni razkriti. Vzpostavljen mora biti poseben sistem varovanja prostorov in podatkov.

K 18. členu

Davčni organ sme podatke, ki so davčna tajnost, razkriti tretjim osebam, če v to pisno privoli davčni zavezanec, na katerega se podatki nanašajo, ali če tako določa ta zakon.

Davčni organ sme celovito razkriti podatke o davčni zadevi, če zavezanec za davek v medijih razkrije podatke, ki se štejejo za davčno tajnost in so ti podatki razkriti enostransko oziroma nepopolno v smislu izkrivljanja resničnih dejstev.

K 19. členu

Zakon o obdavčenju določa, pod katerimi pogoji, v katerih primerih in na kakšne načine (kot npr. Zakon o davku na dodano vrednost, Zakon o trošarinah) sme davčni organ razkriti taksativno naštete podatke. Kadar zainteresirana oseba izkaže pravni interes z ustrezno listino, s katero dokazuje, da zahtevane podatke potrebuje kot stranka ali udeleženca v upravnem postopku ali postopku pred sodiščem, je seznam podatkov, do katerih je upravičena, razširjen.

K 20. členu

Davčni organ bo smel razkriti podatke o davčnem dolgu, ki na dan vložitve zahteve presega 4.000 evrov, firmi in sedežu zavezanca za davek, ki je poslovni subjekt po zakonu, ki ureja poslovni register, in sicer pod naslednjimi pogoji:

- da je davčni postopek pravnomočno končan oziroma če je zavezanec za davek obveznost ugotovil v obračunu davka in ga ni plačal v predpisanem roku;
- izkazan mora biti poslovni interes, kot npr. da oseba namerava z nekom skleniti posel;
- navesti mora konkretnega zavezanca za davek.

V primeru, da oseba, ki zahteva informacijo ne izkaže poslovnega interesa, ji davčni organ zahtevo zavrne.

K 21. členu

Davčni organ bo na zahtevo fizične osebe razkril podatke o prispevkih za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje, prispevke za zaposlovanje oziroma prispevke za starševsko varstvo, ki jih je zanj plačal oziroma jih je zanj dolžan plačati delodajalec ali druga oseba. Ker Davčna uprava Republike Slovenije še ne razpolaga z individualnimi podatki davčnih zavezancev, se predlaga ureditev prehodega obdobja za izvajanje te določbe, in sicer s 1.8.2008 (228. člen ZPIZ).

K 22. členu

Davčni organi si medsebojno avtomatsko ali na zahtevo razkrijejo podatke, ki so davčna tajnost in jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog.

K 23. členu

Upravnim in drugim državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti, nosilcem javnih pooblastil, ministrstvu, pristojnemu za finance, Banki Slovenije, organu, pristojnemu za zagotavljanje obveznih rezerv nafte in njenih derivatov in organu, pristojnemu za državno statistiko, za izvajanje nacionalnega programa statističnih raziskovanj v skladu z zakonom, se smejo na podlagi obrazloženega pisnega zahtevka predstojnika oziroma z njegove strani pooblaščen osebe za izvajanje njihovih nalog razkriti podatki o posameznem davčnem zavezancu. Tako ni več taksativno določen krog državnih in drugih organov, ki lahko zahtevajo razkritje, kot to določa Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 21/06 – ZDavP-1-UPB2; v nadaljnjem besedilu: ZDavP-1). Izjema glede načina posredovanja podatkov je določena za Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje in centre za socialno delo, katerim se lahko podatki dajo na razpolago avtomatsko, če je tako določeno z njihovimi področnimi zakoni.

K 24. členu

Podatke o davčnem zavezancu sme davčni organ razkriti organom, ki podatke potrebujejo za vodenje postopkov. Podatki se lahko posredujejo oziroma pridobivajo na način, kot je predpisan v posameznih postopkih, ki jih v okviru svojih pristojnosti vodijo ti organi.

K 25. členu

Davčni organ razkrije podatke o davčnem zavezancu, ki so davčna tajnost, osebam, za katere na podlagi zakona opravlja naloge pobiranja davka. Ti podatki se razkrijejo le na podlagi pisnega in obrazloženega zahtevka predstojnika ali z njegove strani pooblaščne osebe.

K 26. členu

V kolikor davčni organ v davčnem postopku ugotovi, da bi v določenem primeru lahko bili izpolnjeni znaki kaznivega dejanja oziroma kršitev zakona, predpisa ali akta, katerega izvajanje nadzoruje druga inšpekcija, ali če bi lahko podatki, ki jih je ugotovil davčni organ, vplivali na pravice in obveznosti zavezancev za davek, o katerih so pristojni odločati drugi organi in institucije, davčni organ le-tem spontano, brez posebne zahteve, posreduje podatke o posameznem davčnem zavezancu.

K 27. členu

Davčni organ lahko razkrije določene podatke, ki so davčna tajnost, tudi organom Evropske unije ter organom tujih držav, če je tako določeno v mednarodnih pogodbah, ki jih uveljavlja Slovenija.

K 28. členu

Posamezne podatke o zavezancu za davek se sme razkriti tudi v postopku davčne izvršbe, saj bi bila le-ta v nasprotnem primeru neizvedljiva.

K 29. členu

Podatke se lahko pošlje v obdelavo tudi pogodbenim obdelovalcem. V tem primeru se jim podatki, ki se štejejo za davčno tajnost, lahko razkrijejo z namenom, da te podatke pogodbeni obdelovalci, v imenu in za račun, lahko obdelujejo.

K 30. členu

Pošiljanje oziroma zagotavljanje podatkov v skladu s tem poglavjem je s strani davčnega organa brezplačno.

K 31. členu

Vsi podatki, ki se posredujejo organom iz 22. do 29. člena tega zakona, se lahko uporabijo samo za namene, za katere so bili dani, in se morajo takoj po končanih postopkih uradno uničiti. Skladno z zakonom morajo biti pri teh organih zagotovljeni vsi ukrepi in postopki, ki omogočajo varovanje podatkov, ki so davčna tajnost na enak način kot pri samem davčnem organu.

VI. poglavje – Informacije in dokumentacija

K 32. členu

Pri pobiranju davkov potrebuje davčni organ dostop do določenih podatkov, ki so pomembni za določitev davčne obveznosti in tudi za nadzor nad tem, ali so zavezanci za davek posredovali oziroma navedli pravilne podatke. Da bi lahko te podatke preverili, zakon določa, da morajo določene osebe svoje aktivnosti, ki so pomembne za obdavčenje, dokumentirati na ustrezen način, ki je določen s tem zakonom ali pa z drugimi predpisi. Ker že drugi predpisi določajo, da morajo določene osebe voditi poslovne knjige in evidence, ta zakon določa le, da se te evidence uporabljajo tudi za davčne namene. Določbe tretjega odstavka tega člena se začnejo uporabljati s 1. julijem 2008.

K 33. členu

Te dokumente in evidence morajo te osebe za davčne namene hraniti do poteka absolutnega zastaralnega roka pravice do izterjave davka, na katerega se nanašajo. Evidence in dokumenti se vodijo v fizični oziroma elektronski obliki.

Kadar se dokumentacija hrani v elektronski obliki, mora biti davčnemu organu zagotovljen dostop do tako shranjenih podatkov brez povzročanja neupravičenih dodatnih stroškov. Podatki morajo biti dosegljivi in primerni za kasnejšo uporabo ter v obliki, v kateri so bili oblikovani, posneti ali prejeti. Prav tako mora biti iz shranjenega elektronskega sporočila razviden izvor, komu je bil posredovan, čas in kraj pošiljanja in prejema. Uporabljena tehnologija in postopki morajo v zadostni meri onemogočati spremembo ali izbris podatkov.

Kadar se dokumentacija vodi ali hrani v tujini, mora biti davčni organ o tem obveščen, in sicer v roku 10 dni, ko se je dokumentacija začela voditi ali hraniti, na njegovo zahtevo pa mu morajo osebe, ki so za to odgovorne, predložiti to dokumentacijo na vpogled v slovenskem jeziku. Če se dokumentacija ne vodi v slovenskem jeziku, stroški prevajanja bremenijo zavezanca za davek. Posamezni zakoni o obdavčenju lahko predpišejo drugačna pravila, kot jih določa ta zakon za vodenje in hranjenje dokumentacije. Ob prenehanju osebe, ki je dolžna voditi in hraniti poslovne knjige in evidence, mora ta oseba sporočiti davčnemu organu, kje se hrani dokumentacija.

K 34. členu

Zaradi enotnega vodenja evidence se vsem zavezancem za davek in drugim osebam, ki so udeležene v davčnih postopkih, dodeli davčna številka, ki se ji za potrebe obravnavanja posameznih vrst davkov lahko doda tudi posamezne dodatne številčne in črkovne kode.

K 35. členu

Davčno številko mora zavezanec za davek navesti na vseh vlogah in dokumentih, ki jih pošilja davčnemu organu, in v vseh ostalih primerih, ki jih določi zakon.

K 36. členu

Davčna številka mora biti navedena na vseh knjigovodskih listinah, ki se izstavijo drugim osebam, kadar zakon tako določa pa morajo biti na teh listinah navedene tudi davčne številke kupcev ali naročnikov blaga oziroma storitev. Če fizična oseba izplačevalcu dohodkov ne predloži svoje davčne številke, ji ta ne sme izplačati dohodka. Predlog zakona predvideva tudi izjeme, v katerih fizični osebi ni potrebno davčne številke predložiti izplačevalcu dohodka pred izplačilom dohodka, in sicer pod pogoji, če se dohodek izplača fizični osebi, ki se šteje za nerezidenta v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in nima slovenske davčne številke ter gre za njene občasne dohodke.

Vsekakor pa mora biti evidenca s strani izplačevalca dohodka o teh dohodkih zagotovljena na drugačen način.

Davčno številko mora predložiti tudi vsaka oseba, ki želi odpreti račun pri banki ali hranilnici ali pri izvajalcu plačilnega prometa.

K 37. členu

Vsa plačila za dobavljeno blago ali opravljene storitve morajo potekati preko transakcijskih računov, odprtih pri izvajalcih plačilnega prometa, razen če gre za plačila v manjših zneskih. Podrobneje so primeri, v katerih ni obvezno plačevanje preko transakcijskih računov, opredeljeni v podzakonskem aktu.

K 38. členu

V zvezi z obveznostjo navajanja in predložitve davčne številke so določene tudi obveznosti oziroma omejitve za izvajalce plačilnega prometa. Tako ne morejo odpreti računa pravni ali fizični osebi, ki ne predloži davčne številke, če je ta vpisana v davčni register, poleg tega pa tudi ne smejo izvajati plačil davkov na podlagi dokumentov, ki ne vsebujejo davčne številke in drugih podatkov, določenih s posebnim zakonom. Predložene plačilne naloge za plačilo davkov morajo izvrševati isti dan, kot jih prejmejo, če le-ti niso preklicani ali jim ni potekla veljavnost. Poleg tega pa so zavezani pošiljati davčnemu organu podatke o transakcijskih računih oseb in o poslovanju z njimi.

K 39. členu

Vedno bolj je razširjena obdelava podatkov v elektronskem formatu, zato zakon natančno ureja tudi to področje. Zaščita takih podatkov je bistveno drugačna od podatkov, ki se hranijo v fizični obliki. Podatke je mogoče zapisovati in hraniti na medijih v različnih formatih, zato morajo zavezanci za davek, ki uporabljajo elektronsko obdelavo podatkov, zadostiti določenim pogojem, ki omogočajo davčnemu organu učinkovito preverjanje teh podatkov. Poskrbeti morajo tudi za ustrezno zaščito teh podatkov in njihovo nespremenljivost.

VII. poglavje – Dajanje podatkov davčnemu organu za pobiranje davkov

K 40. členu

Vse osebe, ki so po dolžne voditi poslovne knjige in evidence, so dolžne te podatke dati davčnemu organu v vpogled, če jih ta potrebuje za pobiranje davkov, ali pa jih potrebuje za izvrševanje svojih obveznosti po mednarodni pogodbi. Tudi če dokumentacije, ki jo vodijo ni obvezno voditi po zakonu, so dolžni omogočiti davčnemu organu vpogled vanjo. Za nekatere podatke je določeno, da jih davčni organ pridobiva avtomatično, sicer pa jih lahko pridobi na podlagi pisne zahteve, če zakon ne določa drugače ali na kraju samem (npr. v inšpekcijskem postopku).

K 41. členu

Vse te osebe so dolžne dati davčnemu organu tudi vso dokumentacijo, s katero razpolaga povezana oseba, ki ni ustanovljena v Republiki Sloveniji ali pa tu ne prebiva.

K 42. členu

Ravno tako morajo podatke, ki so jim znani in vplivajo na pobiranje davkov, posredovati davčnemu organu fizične osebe, če ta to od njih zahteva.

K 43. členu

Davčni organ lahko na zahtevo dovoli elektronski prenos podatkov med izvajalci plačilnega prometa, bankami ali hranilnicami in zavezanci za davek na eni strani in davčnim organom na drugi strani. O tem izda sklep.

K 44. členu

Davčni organ pridobiva podatke brezplačno.

VIII. poglavje – Davčna obveznost

K 45. členu

Davčna obveznost je opredeljena kot dolžnost zavezanca za davek, da plača davek na podlagi zakona. Temelj za njen nastanek, spremembo ali prenehanje lahko uvede le zakon o obdavčenju ali ta zakon. S to določbo se v zakonu izpeljuje določba 147. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da se lahko davki, carine in druge dajatve predpišejo le z zakonom. V kolikor ta zakon ne določa časa nastanka davčne obveznosti, le-ta nastane v trenutku, ki ga določa zakon o obdavčenju. Kadar se davčna obveznost zaračunava ob koncu nekega časovnega obdobja, nastane obveznost zadnji dan tega obdobja, razen če specialni zakon določa drugače. V primeru smrti davčnega zavezanca med časovnim obdobjem, za katerega se davek ugotavlja, pa je kot zadnji dan časovnega obdobja določen dan smrti davčnega zavezanca. Davčna obveznost v splošnem preneha, ko je izpolnjena, ali ko se jo odpiše. Odpiše pa se jo lahko npr. če pravica do izterjave zastara. Davčna obveznost preneha tudi v primeru, ko se davek ne odmeri, in sicer če znesek davka ne presega 10 evrov.

K 46. členu

Materialni roki veljajo za uveljavitev materialnih pravic oziroma naložitev posameznih obveznosti. V davčnem postopku se za procesne roke uporablja ZUP, materialnih rokov pa ZUP ne obravnava, zato je tek materialnih rokov urejen s tem zakonom.

K 47. členu

Vsak zavezanec za davek mora izpolniti svojo davčno obveznost, torej plačati davek v predpisanem roku. Obveznost mora izpolniti davčni zavezanec sam, v določenih primerih pa jo mora zanj izpolniti druga oseba. Davčno obveznost zavezanca za davek lahko izpolni tudi kdor koli drug, vendar gre v teh primerih za prostovoljno plačilo. S tem dejanski plačnik davka ne pridobi pravic zavezanca za davek.

K 48. členu

Zakon ureja tudi solidarno davčno obveznost, in sicer po načelih, ki veljajo za solidarno obveznost tudi v civilnem pravu. Pri solidarni obveznosti je vsak od solidarnih dolžnikov zavezan k izpolnitvi celotne obveznosti, zato lahko tudi davčni organ zahteva izpolnitev od katerega koli od njih. Velja pa tudi obratno – ko eden od solidarnih zavezancev za davek v celoti izpolni davčno obveznost, ta obveznost preneha nasproti vsem zavezancem za davek. Zakon ne posega v razmerja med solidarnimi dolžniki, saj je to predmet civilnopravnih razmerij med njimi.

K 49. členu

Davčno obveznost mora izpolniti tudi univerzalni pravni naslednik zavezanca za davek, katerega pravna sposobnost je prenehala. Različno so urejeni primeri smrti zavezanca v različnih fazah postopka in za različne načine plačevanja davkov. Načelo dednega prava, da dedič ne more odgovarjati za zapustnikove dolgove nad višino vrednosti zapuščine, je prevzeto tudi v tem zakonu. Iz tega izhaja tudi, da z dedičevo odpovedjo dediščini v korist države ali samoupravne lokalne skupnosti preneha tudi davčna obveznost v celoti ali sorazmerno z odpovedanim deležem. V določenih primerih mora za premoženje fizičnih oseb skrbeti neka druga oseba (za opravilno nesposobne osebe ali pa za osebe, razglašene za pogrešane). Oseba, ki upravlja s tem premoženjem, mora na račun tega premoženja izpolnjevati tudi davčne obveznosti oseb, katerih premoženje upravlja. Zaradi dragih postopkov je določeno, da se davčna obveznost zapustnika ne prenese na dediče, če ta na dan smrti ne presega 80 evrov. Ob smrti tudi ni jasno, kdo so dediči, čeprav dediščina nanje preide takoj ob smrti zapustnika. Posledica tega je, da dediči ne morejo izpolniti zapadlih davčnih obveznosti zapustnika. Generalni preventivni učinek zamudnih obresti tukaj ne bi bil dosežen, zato se od dneva smrti do pravnomočnosti zapuščinskega postopka obresti obračunavajo v taki višini, da se le ohrani realna vrednost obveznosti. Glede prevzema obveznosti s strani univerzalnega naslednika je določena izjema, da le ta ne prevzame obveznosti in terjatev iz naslova dohodnine in prispevkov za socialno varnost pravnega prednika v primerih prenehanja opravljanja dejavnosti fizične osebe, razen če gre za primere prenehanja zaradi smrti.

K 50. členu

Praviloma, če ni s tem ali zakonom o obdavčenju določeno drugače, mora davčni zavezanec sam izračunati davek v davčnem obračunu, pri čemer mora ugotoviti davčno stopnjo, olajšave ter davčno osnovo. To obveznost lahko zakon prenese na plačnika davka. Plačnik davka je, kadar mu zakon tako nalaga, zavezan tudi za obračun davčnega odtegljaja, v katerem mora ravno tako ugotoviti davčno stopnjo, olajšave ter davčno osnovo. Ugotovljeno obveznost davčnega zavezanca mora davčnemu zavezancu odtegniti in jo plačati na ustrezen način. Tako izračunan davek mora zavezanec za davek tudi plačati. Kadar mora davek izračunati davčni organ, to stori z odločbo o odmeri davka.

K 51. členu

Zaradi racionalnosti postopkov in zmanjšanja stroškov pri davčnem organu, se z zakonom določa znesek davka, do katerega se davek ne odmeri. Če se davek ugotovi z odmerno odločbo, znaša znesek, do katerega se davek ne odmeri, 10 evrov (z izjemo v primerih, ko je davek izključno prihodek proračuna samoupravne lokalne skupnosti. Pri določitvi tega zneska so bili upoštevati tako stroški, ki nastanejo davčnemu organu med postopkom in zaradi postopka odmere davka, kot tudi stroški, ki jih ima zavezanec za davek s plačevanjem minimalnih zneskov davka.

Načelo ekonomičnosti postopka je razvidno tudi na nekaterih drugih mestih v tem zakonu, npr. 10 evrov je določen kot znesek, do katerega se davčna izvršba ne začne, ali npr. davčni organ zavezancu za davek ne zaračuna zamudnih obresti, dokler znesek obresti ne preseže 10 evrov.

K 52. členu

Kadar je dolžnost izračunati davek na zavezancu za davek, mora to narediti v davčnem obračunu, ki mora vsebovati vse podatke, potrebne za izračun in nadzor pravilnosti izračuna. Zaradi poenotenja obdelave podatkov mora v vseh primerih, ko zakon določa, da se davek plačuje na podlagi davčnega obračuna, minister za finance v podzakonskem aktu predpisati obliko davčnega obračuna. Izpolnjen davčni obračun mora zavezanec v predpisanem roku predložiti davčnemu organu. Tudi če zavezanec ugotovi, da je oproščen davčne obveznosti, ali pa da ta ni nastala, mora davčnemu organu predložiti davčni obračun, saj davčni organ sicer ne bi mogel opraviti nadzora nad pravilnostjo teh ugotovitev. Zavezanci že sedaj za razne institucije (Statistični urad, banke, AJPes) predlagajo podatke v informatizirani obliki, za davčne namene pa je večina podatkov, tudi ob uvedbi e-poslovanja, še vedno pretežno v papirni obliki. Količina podatkov, ki jih je potrebno obdelati v postopkih procesiranja davčnih obračunov, v kolikor so pripravljeni v papirni obliki, pomeni povečan obseg dela davčnih kontrolorjev, večje stroške davčne uprave, zamudne obdelave, več logičnih in računskih preverjanj zaradi napak pri vnosu. Koristi bodo imeli tudi zavezanci za davek, saj bodo lahko ob vgrajenih logičnih in matematičnih kontrolah, podatke za davčne namene tudi sami preverjali pred oddajo davčnemu organu. Davčni nadzor pa se bo lahko usmeril v tisti segment davčnih zavezancev, pri katerih je prostovoljna disciplina izpolnjevanja davčnih obveznosti slabša. Tako bo lahko davčni organ racionalno razporejal vire sredstev in postal učinkovitejši. Tak pristop pa je možen le ob ustrezno elektronsko obdelanih podatkih, ki so jih zavezanci za davek dolžni predložiti davčnemu organu. Na uvedbo oziroma pričetek dejanskega e-davčnega poslovanja pa vsi naslovljenci te določbe ne bodo pripravljeni že v trenutku začetka veljave tega zakona. Zato je potrebno določiti dovolj dolgo prehodno obdobje (1. 1. 2009), v katerem se bodo določeni zavezanci za davek lahko ustrezno prilagodili.

K 53. členu

Kadar davčni zavezanec zaradi utemeljenih razlogov, ki jih ni mogel predvideti oziroma odvrniti, pa mu preprečujejo predložitev davčnega obračuna, ne more sestaviti ali predložiti davčnega obračuna, se to šteje za opravičljiv razlog za zamudo, zaradi katerega lahko pri davčnem organu predloži obrazložen predlog za naknadno vložitev davčnega obračuna, v katerem mora navedena dejstva tudi dokazati ter priložiti davčni obračun, za katerega predlog za naknadno vložitev vlaga. Če davčni zavezanec predlogu za dovolitev predložitve davčnega obračuna po izteku predpisanega roka ne priloži davčnega obračuna, mu v primeru dovolitve, davčni organ rok določi s sklepom. Davčni zavezanec sme vložiti predlog za predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka v osmih dneh od dneva, ko je prenehal obstajati vzrok za zamudo, vendar najpozneje v treh mesecih od dneva, ko se je iztekel rok za predložitev davčnega obračuna. Zaradi zamude tega roka se ne more vložiti predloga za naknadno predložitev davčnega obračuna. V primeru, da davčni organ sprejme naknadno vloženi davčni obračun, se le-ta šteje za pravočasno vloženi. V primeru pa, da je na podlagi tega davčnega obračuna davčni zavezanec upravičen do vračila preveč plačanega davka, se rok za vrnitev davka šteje od dneva, ko davčni organ prejme naknadni davčni obračun. V primeru, da davčni organ predložitve naknadnega davčnega obračuna ne dovoli, o tem izda sklep, zoper katerega je dovoljena posebna pritožba.

K 54. členu

V praksi se lahko zgodi, da zavezanec odda davčni obračun, kasneje pa ugotovi, da le-ta vsebuje formalne pomanjkljivosti ali pa očitne pomote (v imenih, številkah, pisne in računske pomote). V teh primerih lahko take napake tudi popravi, in sicer v roku 30 dni po poteku roka za predložitev davčnega obračuna. S tem je rok za popravilo napak določen za vse davčne obračune na enak način in tako spremenjen glede na dosedanje ureditev, po kateri je bil rok za popravilo napak vezan na iztek roka za plačilo oziroma vračilo davka. Učinki popravljenega obračuna so določeni z vidika povečanja oziroma znižanja davčne obveznosti. Če zavezanec v popravljenem davčnem obračunu poveča davčno obveznost, popravljen obračun učinkuje od dneva, od katerega je imel učinek davčni obračun, ki se popravlja. Če zavezanec zniža davčno obveznost, popravljen davčni obračun učinkuje od dneva predložitve popravljenega davčnega obračuna. Materialni učinki popravljenih obračunov se nanašajo predvsem na doplačilo davka oziroma vračilo davka ter na akontiranje davka po davčnem obračunu.

K 55. členu

V praksi zavezanci za davek naknadno, po predložitvi davčnega obračuna ugotovijo, da je v davčnem obračunu davčna obveznost previsoko izkazana in želijo ta obračun naknadno popraviti, da bi tako dosegli znižanje davčne obveznosti. Do sedaj taka možnost v veljavnem zakonu ni bila določena, zavezanci za davek, ki so naknadno ugotovili, da so v obračunu izkazali previsoko davčno obveznost, so pri davčnem organu na tej podlagi zahtevali vračilo davka. Davčni organ je take zahteve lahko preverjal le v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora in o vračilu odločil z odločbo. S predlogom zakona je na novo urejena možnost popraviljanja davčnih obračunov, določen pa je tudi postopek popraviljanja davčnega obračuna. Ta je možen le v primeru, če so razlogi za popravilo obračuna utemeljeni. Zavezanec za davek mora zato popravljenemu obračunu priložiti obrazložitev o razlogih, zaradi katerih je davčno obveznost izkazal previsoko. Šele na tej podlagi bo davčni organ sprejel odločitev, če bo popravljen davčni obračun sprejel, o čemer mora obvestiti zavezanca za davek. Ne glede na odločitev davčnega organa, pa lahko zavezanec za davek vztraja pri popravku obračuna, v tem primeru pa bo davčni organ utemeljenost popravka preveril v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora. V zakonu je določen tudi rok, v katerem je zavezancem za davek dana možnost popravka obračuna. To lahko storijo v roku 12 mesecev od poteka roka za predložitev obračuna, katerega želijo popraviti. Kadar je v davčnem postopku določeno, da davčni zavezanec sam izračuna davek, ga izračuna v davčnem obračunu. V tem primeru davčni zavezanec na podlagi samoobdavčitve, v davčnem obračunu izračuna davek in ga na tej podlagi tudi plača. Davčni organ pa nadzor teh obračunov davka opravlja v naknadnem postopku davčnega nadzora. Davčnemu obračunu je dana tudi lastnost izvršilnega naslova, vendar pa davčni obračun nima lastnosti upravnega akta, saj ga ne izda upravni oziroma davčni organ. Za upravne akte, pa so v zakonu predpisana pravna sredstva, s katerimi lahko davčni organ nadomesti izdano odločbo, če je ta nepravilna oziroma nezakonita oziroma lahko drugostopenjski organ tako odločbo spremeni, odpravi ali razveljavi, do sedaj pa možnost naknadnih popravkov nepravilnih davčnih obračunov zavezancem za davek ni bila dovoljena. S to ureditvijo pa je tudi zavezancem za davek dana pravica, da v enoletnem roku lahko opravijo preizkus obračuna in uveljavljajo pravice iz naslova popraviljanja davčnega obračuna, če je bil zakon kršen v škodo davčnega zavezanca. Vendar pa mora zavezanec za davek davčnemu organu utemeljeno obrazložiti razloge za popraviljanje davčnega obračuna. Če zavezanec za davek tega ne stori, davčni organ popravka davčnega obračuna ni dolžan sprejeti. Zavezanec lahko možnost popraviljanja davčnega obračuna izkoristi samo enkrat, saj ponovni popravki že popravljenega obračuna niso več možni.

K 56. členu

S predlogom zakona se ureja institut samoprijave, s katerim se želi zavezance za davek spodbuditi k temu, da bi morebitno kasneje ugotovljene nepravilnosti v davčnih obračunih sporočili davčnemu organu. Zavezanec za davek bo moral te nepravilnosti sporočiti najkasneje do vročitve sklepa o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora oziroma do začetka postopka o prekršku oziroma začetka kazenskega postopka. V postopku samoprijave zavezanec za davek predloži davčnemu organu nov oziroma popravljen davčni obračun, v katerem prikaže tudi neobračunane oziroma prenizko obračunane davke in hkrati plača davek. Zavezanec sicer ne bo odgovoren za prekršek, moral pa bo izpolniti svojo realno davčno obveznost, kar pomeni, da bo ta obveznost povečana za odstotek, katerega višina je odvisna od tega, v kolikšnem času po nastanku davčne obveznosti je davčnemu organu prijavil nepravilnosti. S to določbo se želi zavezance za davke spodbuditi k hitremu delovanju. Institut samoprijave je potrebno ločiti od instituta vrnitve v prejšnje stanje, s katerim je dana možnost zavezancem za davek, da ob zamudi predložitve davčnega obračuna, uporabijo institut vrnitve v prejšnje stanje, zato v tem primeru samoprijave ni smiselno uporabiti. Samoprijava se ne more uporabiti, kadar gre za popraviljanje obračuna iz razloga previsoko izkazane davčne obveznosti, saj zakon tovrstno popraviljanje davčnih obračunov posebej ureja. Pravice do samoprijave zavezanec ne more uveljavljati glede obveznosti, v zvezi s katerimi je predhodno že vložil samoprijavo.

K 57. členu

Rok za plačilo posameznega davka po davčnem obračunu določa ta zakon ali pa zakon o obdavčenju.

K 58. členu

Za določene vrste davkov (določene s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju) je predpisano, da se plačujejo na podlagi obračuna davčnega odtegljaja. Za davčni odtegljaj gre v primerih, ko plačnik

davka za davčnega zavezanca izračuna davek na podlagi ugotovljene davčne osnove, davčnih olajšav in davčne stopnje ter ta davek odtegne davčnemu zavezancu in ga tudi plača. Obračun davčnega odtegljaja mora v predpisanih rokih plačnik davka predložiti davčnemu organu kot tudi davčnemu zavezancu, za katerega je naredil obračun. Glede popravljanja pomanjkljivosti in zamude roka za vložitev zaradi opravičenih razlogov velja za obračun davčnega odtegljaja enako kot za davčni obračun. Tudi za zavezanca za davek, ki opravljajo dejavnost, je določena obveznost predlaganja davčnega obračuna v elektronski obliki iz razlogov, navedenih pri predlaganju davčnega obračuna. Zato je potrebno določiti dovolj dolgo prehodno obdobje (1. 1. 2009), v katerem se bodo določeni zavezanci za davek lahko ustrezno prilagodili.

K 59. členu

Plačnik davka je tista pravna oseba oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki izplača dohodek, od katerega se odteguje in plačuje davčni odtegljaj. Pojem posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost zajema vse fizične osebe, ki so kot take vpisane v določene registre (npr. samostojni podjetnik posameznik, športniki, kulturni delavci, notarji, odvetniki,...). Plačniki davka pa niso tiste pravne osebe, ki so v skladu z davčni predpisi nerezidenti Slovenije in nimajo poslovne enote nerezidenta v Sloveniji v skladu s temi predpisi. Ravno tako niso plačniki davka diplomatsko konzularna predstavništva tujih držav in predstavništva mednarodnih organizacij v Sloveniji, če se le-ti sami tako ne odločijo in o tem obvestijo davčni organ. Obveznost plačila davka nastane že na podlagi dejstva, da osebo dohodek bremeni, tudi če ga ni dejansko izplačala. Zaradi specifičnih situacij, ki nastanejo v praksi, v katerih sicer davek ne bi mogel biti pobran, so določene izjeme od tega pravila, saj se lahko zgodi, da nekdo dohodek izplača, čeprav ga ne bremeni, saj sredstva zanj priskrbi nekdo tretji (npr. naročnik, sponzor,...). Zato se za plačnika davka štejejo tudi družbe za upravljanje vzajemnih skladov, ko gre za plačilo davka od dohodkov vzajemnih skladov, organizator prireditve in ko neka oseba dohodek samo izplača, pri čemer oseba, ki jo dohodek bremeni, ne pozna in ne more poznati upravičenca do dohodka. Kadar plačnik davka za izpolnitev obveznosti pooblasti neko drugo osebo, odgovarja za njena dejanja enako, kot če bi obveznost izpolnjeval sam.

K 60. členu

Davčna obveznost davčnega zavezanca se zmanjša za višino odtegnjenega davka po obračunu davčnega odtegljaja. Če plačnik davka po tem, ko je davek davčnemu zavezancu že odtegnil, ne plača davka, se le-ta izterja od njega. Kadar pa davka ne odtegne od davčnega zavezanca, bremeni davek njega.

K 61. členu

Plačnik davka, ki izračuna davek v obračunu davčnega odtegljaja, mora ta davek tudi plačati v predpisanem roku.

K 62. členu

Davčno napoved mora davčni zavezanec vložiti pri davčnem organu. Napoved pa se lahko vloži tudi na enotnih vstopnih točkah, ki jih na podlagi zakona, ki ureja splošni upravni postopek, z uredbo določi Vlada RS. K vložitvi pa mora biti pozvan z javnim pozivom, ki mora biti objavljen najkasneje 60 dni pred iztekom roka za vložitev napovedi. V davčni napovedi morajo biti navedeni vsi podatki, ki so relevantni za ugotavljanje davčne obveznosti.

K 63. členu

Enako kot za davčni obračun in obračun davčnega odtegljaja, velja tudi za zamudo pri vložitvi davčne napovedi, ki nastane zaradi opravičljivih razlogov in jih zavezanec za davek ni mogel predvideti oziroma odvrniti, da lahko v tem primeru zavezanec za davek pri davčnem organu vloži predlog za naknadno predložitev davčne napovedi. Predlogu mora zavezanec za davek predložiti davčno napoved, oziroma navesti rok, v katerem bo to storil. Če zavezanec za davek predlogu za dovolitev naknadne predložitve davčne napovedi po izteku predpisanega roka ne priloži davčne napovedi, mu v primeru dovolitve davčni organ rok določi s sklepom. Davčni zavezanec sme vložiti predlog za predložitev davčnega obračuna po izteku predpisanega roka v osmih dneh od dneva, ko je prenehal

obstajati vzrok za zamudo, vendar najpozneje v treh mesecih od dneva, ko se je iztekel rok za predložitev davčnega obračuna. Zaradi zamude tega roka se ne more vložiti predlog za naknadno predložitev davčnega obračuna. V primeru, da davčni organ sprejme naknadno vloženi davčni obračun, se le-ta šteje za pravočasno vloženi. V primeru pa, da je na podlagi tega davčnega obračuna davčni zavezanec davek upravičen do vračila preveč plačanega davka, se rok za vrnitev davka šteje od dneva, ko davčni organ prejme naknadni davčni obračun. V primeru, da davčni organ predložitve naknadnega davčnega obračuna ne dovoli, o tem izda sklep, zoper katerega je dovoljena posebna pritožba.

K 64. členu

Zavezanci, katerih dolžnost je napovedati davek, lahko samoprijavo vložijo tudi v primeru, če so zamudili rok za vložitev napovedi, oziroma te sploh niso vložili. Vendar pa je treba upoštevati, da zavezanec lahko izkoristi institut samoprijave zgolj enkrat, kar pomeni, da ne more ponovno vložiti samoprijave glede napovedi, v zvezi s katero je predhodno samoprijavo že vložil. Zavezanec lahko namreč v samoprijavi zgolj enkrat izjavi, da predlaga resnične, pravilne in popolne podatke. Če bo torej zavezanec institut samoprijave izkoristil za saniranje zamude roka za oddajo davčne napovedi, kasneje te ugodnosti ne bo mogel uveljavljati ob ugotovitvi vsebinskih nepravilnosti v že oddanih napovedih. Zato bo za zavezance, pri katerih so v primeru zamude izpolnjeni zakonski pogoji za vrnitev v prejšnje stanje, smiselno, da izkoristijo ta institut, saj bodo imeli na ta način za kasnejša obdobja še vedno na voljo institut samoprijave. Pred izdajo odmerne odločbe lahko zavezanec predloži samoprijavo le v primeru, če pred tem še ni vložil napovedi. Predložene podatke bo davčni organ upošteval v odmerni odločbi. Kadar pa bo zavezanec vložil samoprijavo po izdaji odmerne odločbe, bo davčni organ izdal dopolnilno odločbo.

K 65. členu

Za vložitev davčne napovedi je vedno predpisan določen rok, do katerega morajo zavezanci za davek to storiti. Če zavezanec za davek vloži davčno napoved prej, lahko davčno napoved popravi do izdaje odmerne odločbe.

K 66. členu

Tretja oblika izračuna davčne obveznosti je odločba o odmeri davka. Odmerna odločba se izda vedno na podlagi davčne napovedi, razen če je za posamezne davke, ki se odmerjajo od letne osnove, drugače določeno (62. člen), ali pa v postopku davčnega nadzora, enako pa se obravnava tudi odločba, s katero se odloči o vračilu davka.

K 67. členu

Rok za plačilo davka, naloženega z odmerni odločbo, je enak kot v dosedanji ureditvi, in sicer mora zavezanec za davek plačati davek v 30-ih dneh od vročitve odločbe.

K 68. člen

Za zastopnike v primeru smrti, pravne naslednike oziroma skrbnike davčnih zavezancev oziroma njihovega premoženja, se smiselno uporabljajo določbe 53. do 68. člena. Če zastopnik v primeru smrti ni imenovan, obveznost po prvem odstavku tega člena preide na pravne naslednike, ki s skupno pisno izjavo določijo osebo, zadolženo za izpolnjevanje obveznosti po prvem odstavku tega člena. Če skupna pisna izjava ni podana in obveznosti niso izpolnjene v predpisanem roku, lahko davčni organ, določi skrbnika za davčne zadeve, od katerega zahteva izpolnitev obveznosti. Skrbnika za davčne zadeve lahko določi davčni organ izmed oseb, ki po pridobljenih podatkih davčnega organa sodijo v krog zakonitih dedičev.

IX. poglavje – Posebne določbe o odmeri davka

K 69. členu

V določenih primerih davčni organ odmeri davek na podlagi ocene davčne osnove, tako da ugotovi predmet obdavčitve in na tej podlagi odmeri davek na podlagi uradnih podatkov in podatkov, ki jih pridobi v ugotovitvenem postopku. Opre se lahko tudi na podatke pri osebah, ki opravljajo enako ali podobno dejavnost oziroma osebah s primerljivimi vrstami dohodkov. Če davčni organ v postopku

ugotovi, da zavezanec za davek razpolaga z nesorazmernimi sredstvi glede na njegove prihodke, pri čemer mora upoštevati tudi ostale obveznosti zavezanca, odmeri davek od ugotovljene razlike med vrednostjo premoženja, sredstev oziroma porabo sredstev in dohodki, ki so bili obdavčeni, oziroma dohodki, od katerih se davki ne plačajo. Ta postopek se lahko uvede za eno ali več koledarskih let v zadnjem petletnem obdobju.

K 70. členu

Davčni zavezanec mora na poziv davčnega organa v prijavi premoženja navesti vse premočnine, katerih posamična vrednost presega 10.000 evrov. Prav tako mora navesti vse vrednostne papirje in lastniške deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, katerih vrednost presega skupaj 10.000 evrov. Navedeni znesek ustreza višini približno 18 minimalnih plač, kar je z zakonom o socialni varnosti določena vrednost osebnega vozila, ki se ne šteje kot premoženje upravičencu do dodelitve denarne socialne pomoči. Davčni zavezanec mora na poziv davčnega organa v prijavi premoženja navesti tudi vse terjatve in obveznosti iz naslova obligacijskih razmerij, če presegajo 3.000 evrov, kar je enako znesku splošne olajšave pri dohodnini, ki se prizna v obliki zmanjšanje davčne osnove vsem davčnim zavezancem.

DRUGI DEL – DAVČNI POSTOPEK

I. poglavje – Stvarna in krajevna pristojnost

K 71. členu

Davčna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: DURS) oziroma v skladu z zakonom, ki ureja davčno službo, posamezni davčni uradi, je stvarno pristojna za odločanje v davčnem postopku na prvi stopnji, Carinska uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: CURS) oziroma carinski uradi, pa je poleg tega še stvarno pristojna za odločanje v upravnih postopkih v carinskih zadevah. Na drugi stopnji odloča tako v davčnih kot carinskih zadevah Ministrstvo za finance, kar je v skladu s splošnimi pravili zakona, ki ureja državno upravo. Po tem zakonu resorno ministrstvo, v okviru katerega delujejo organi v sestavi, kot sta DURS in CURS, odloča na drugi stopnji ter izvršuje nadzorstveno pravico nad izdanimi akti prve stopnje. V postopkih izvajanja mednarodnih pogodb v zvezi z obdavčenjem dohodka od premoženja je stvarno pristojno Ministrstvo za finance oziroma, če je s predpisom drugače določeno, davčni organ. Pristojnost ostalih organov pa določajo zakoni, ki urejajo njihovo delovanje.

K 72. členu

Krajevno pristojnost posameznih organov, ki postopajo po tem zakonu pa določajo posamezni predpisi, ki urejajo organizacijo teh organov, to sta predvsem zakona o davčni oziroma carinski službi in njuni izvedbeni predpisi ter zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Splošno pravilo po tem zakonu, ki je glede na zakon o obdavčitvi oziroma zakon o davčni ali carinski službi subsidiaren, pa je, da je na prvi stopnji pristojen davčni urad, pri katerem je zavezanec za davek vpisan v davčni register. Če zavezanec ni vpisan v register, je pristojen urad, ki pokriva območje nastanka davčne obveznosti (npr. sklenitve pogodbe ali izvršitve dela, za katerega plačilo je obdavčljiv vir). Da bi ne prišlo do praznine ali kompetenčnega spora, zakon nadalje določa, da krajevno pristojnost posameznega davčnega urada, če je ni mogoče določiti po navedenih elementih, določi Generalni davčni urad. Vseh teh pravil ZDavP-1 iz leta 2004 ni vseboval, vendar ne prinašajo nove ureditve, ker povzemajo generalno ureditev, do sedaj vključeno v zakonu o davčni službi.

II. poglavje – Začetek davčnega postopka

K 73. členu

Davčni postopek se začne po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke, enako kot velja po ZUP, čeprav je v praksi oziroma glede na določbe zakonov o obdavčitvi davčni postopek večinoma začel po uradni dolžnosti. Po uradni dolžnosti se postopek začne, ko davčni organ prejme ustrezen dokument ali pa ko opravi kakršno koli procesno dejanje z namenom uvedbe postopka. Kadar se začne postopek le na

zahtevo stranke, mora biti le-ta podana, za datum začetka postopka pa se šteje dan vložitve zahteve. Če naj bi se postopek začel le na zahtevo stranke (npr. vračilo preveč plačane davčne obveznosti pod določenim zneskom ali prošnja za odlog ali obročno plačilo davčne obveznosti) pa taka zahteva ne bi bila podana, bi vodenje postopka pomenilo ničnost izdanega akta v skladu s 279. členom ZUP. Določbe tega člena torej v celoti le povzemajo ZUP in ne pomenijo specialne ureditve, niti ne spreminjajo veljavne regulative po ZDavP-1 iz l. 2004.

III. poglavje – Ugotovitveni postopek

K 74. členu

Začetku postopka sledi ugotovitveni postopek. V tej fazi postopka mora davčni organ pred izdajo odmerne odločbe po vestni in skrbni presoji vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki imajo pomen za odmerno odločbo ter omogočiti strankam, da zavarujejo in uveljavijo svoje pravice in interese, kar ta zakon določa poudarjeno glede na temeljna načela po tem zakonu in ZUP (zlasti načelo varstva pravic strank – 7. člen in načelo proste presoje dokazov – 10. člen). Odločbo lahko davčni organ izda brez posebnega ugotovitvenega postopka, če spozna, da so podatki iz davčne napovedi popolni in pravilni ali pa če sam lahko pridobi uradne podatke, ki so pomembni za odločanje, ter zaslišanje stranke ni potrebno. Pri tem skrajšani ugotovitveni postopek enako kot po ZUP pomeni izjemo glede na pravilo posebnega ugotovitvenega postopka.

K 75. členu

Pri samem ugotavljanju relevantnih dejstev za odmero davka z odločbo mora davčni organ ugotoviti vsa dejstva, ki so pomembna za sprejem zakonite in pravilne odločitve, pri čemer je dolžan z enako skrbnostjo ugotoviti tudi tista dejstva, ki so v korist zavezanca za davek in ne le v njegovo breme. To pravilo pomeni operacionalizacijo načela materialne resnice v davčnih zadevah. Ta zakon enako kot ZUP določa, da lahko davčni organ odloči na podlagi verjetno izkazanih dejstev le izjemoma, če tako določa ta zakon (npr. v skrajšanem ugotovitvenem postopku pri nujnih ukrepih v javnem interesu) ali po zakonu o obdavčenju. Načelo materialne resnice nadalje terja, da se za obdavčitev upoštevajo realne vrednosti in ne fiktivne, torej se viri vrednotijo po svoji gospodarski (ekonomski) vsebini. Poleg tega se nelegalni in neveljavni posli ne upoštevajo pri obdavčitvi, razen če poseben zakon ne določi drugače. Da pa ne bi prišlo do zlorab zakon določa, da v primeru izogibanja ali zlorabe drugih predpisov davčna obveznost nastane in to taka, kot bi nastala glede na razmerja, nastala na podlagi gospodarskih dogodkov. Vsebina tega člena v razmerju do prejšnje ureditve po ZDavP-1 ne prinaša novosti razen bolj smiselne umestitve teh določb v predmetno poglavje.

K 76. členu

Glede ustne obravnave vsebuje zakon le določbo o izključenosti javnosti iz glavne obravnave v davčnem postopku. Ta izključitev pa ne velja za osebe, ki morajo ali pa imajo pravico biti prisotne na obravnavi, kar izhaja že iz ZUP. Te osebe so stranke v postopku, njihovi zakoniti zastopniki in pooblaščenici, strokovni pomočniki, izvedenci in tolmači.

IV. poglavje - Dokazovanje

K 77. členu

Za vse svoje trditve v davčnem postopku mora dokazila predložiti zavezanec za davek, s čimer zakon preiskovalno načelo dopolnjuje z razpravnim. Zavezanec mora predvsem dokazati dejstva, ki izkazujejo zmanjšanje obveznosti ali pa, da obveznost ni nastala. Nasprotno pa mora dejstva dokazati davčni organ, kadar trdi, da na njihovi podlagi davčna obveznost nastane ali pa se poveča (inkvizicijska maksima). Pravila v tem členu pa ne pomenijo, da lahko davčni organ omejujoče tolmači načelo materialne resnice v davčnih zadevah, po katerem je davčni organ na splošno dolžan ugotavljati tako dejstva, ki so zavezancu v breme, kot dejstva, ki so zavezancu v korist.

K 78. členu

Praviloma se vsa dejstva v davčnem postopku dokazujejo s pisno dokumentacijo oziroma listinami, lahko pa zavezanec za davek predlaga tudi druga dokazna sredstva po ZUP, torej priče, izvedence itd.

K 79. členu

Dokazila mora predložiti v roku, ki ga davčni organ določi s sklepom. Gre za procesni sklep, ki stremi k ekonomičnosti postopka. Rok se lahko na prošnjo zavezanca podaljša po splošnih pravilih ZUP.

K 80. členu

Ta člen vsebuje specialne določbe o stroških glede na ureditev po ZUP, kajti ob črtanju 93. člena ZDavP-1 se je pokazalo, da splošna ureditev po ZUP ne ustreza popolnoma, čeprav je bila prvotna ureditev glede na odločbo Ustavnega sodišča (zadeva U-I-252/00, Uradni list RS, št. 105/03) v zvezi z 8. členom ZDavP iz l. 1996 neustavna. Odločitev o stroških je obvezni del izreka (določbe o izreku po tem zakonu in 213. členu ZUP). Predlagana ureditev stroškov po novem določa, da vsako stranko bremenijo stroški, ki jih ima zaradi davčnega postopka. Te stroške predstavljajo stroški za prihod, zamuda časa in izgubljeni zaslužek ter izdatki za upravne takse ter za pravno zastopanje in strokovno pomoč. Na novo je uveden kriterij uspeha, saj organ in stranka krijeta vsak svoje stroške, če se ugotovitve davčnega organa ne razlikujejo od predloženega obračuna oziroma vložene napovedi. Kadar je postopek začel po uradni dolžnosti, nosi davčni organ, ki je ta postopek začel, vse stroške postopka, ki jih ima davčni organ. Če pa je vloženo pravno sredstvo, zakon določa specialno ureditev, ki velja ne glede na določbe istega člena v prejšnjih odstavkih, in sicer po vložitvi pravnega sredstva nosi stroške tega dela postopka tista stran, za katero se postopek konča neugodno, kar pa ne velja za osebne stroške stranke, ki jih ima v zvezi z vložitvijo pravnega sredstva, katere mora v vsakem primeru plačati sama. Posebej je določeno, da mora stroške v vsakem primeru plačati udeleženec v postopku, če jih je povzročil po svoji krivdi. V primeru delnega uspeha se stroški delijo v sorazmerju z doseženim uspehom.

V. poglavje - Odločba

K 81. členu

Zakon taksativno našteva, kaj vse mora vsebovati izrek odločbe o odmeri davka, saj je to tisti del odločbe, ki edini postane pravnomočen in so nanj vezane pravne posledice. V tem delu ta zakon nadredi oziroma dopolnjuje 213. člen ZUP. Izrek davčne odločbe mora, da bi bil izvršljiv, vsebovati navedbo davčnega zavezanca oziroma plačnika davka, če sta različni osebi; vrsto davka; davčno osnovo; davčno stopnjo; znesek odmerjenega davka in obresti, izračunanih do dneva izdaje odločbe; znesek plačanih(e) akontacij(e) davka; rok plačila davka in obresti, in račun, na katerega se plača. Poleg tega mora izrek vključevati že po ZUP določeni sestavini, tj. odločitev o stroških in klavzulo o nesuspenzivnosti pritožbe, poleg tega pa še opozorilo, da bo davek v primeru, če ne bo plačan v določenem roku, prisilno izterjan. Poleg splošnih pravil zakon določa tri posebne položaje: 1- če glede na vrsto davka oziroma specialno ureditev v posebnem zakonu davčne osnove in stopnje ni mogoče navesti, se le ti ne navedeta, 2- če je zavezanec z akontacijami preplačal davčno obveznost, se navede znesek vračila in način vračila, 3- če gre za enostavno zadevo, izrek določbe vsebuje le osnovo, stopnjo in znesek odmerjenega oziroma vrnjenega davka.

K 82. členu

Splošno po ZUP velja, da mora odločba vsebovati tudi polno obrazložitev (214. člen), razen če ni drugače določeno z ZUP ali posebnim zakonom. Ena od teh izjem so po tem zakonu enostavne zadeve, ko organ bodisi ugodi strankini zahtevi bodisi pri odločanju v celoti upošteva podatke iz vloge, ki jo je predložila stranka, oziroma uradne podatke. Obrazložitev v enostavni zadevi lahko vsebuje le povzetek strankine vloge in navedbo predpisov, na podlagi katerih je bilo odločeno.

K 83. členu

V enostavnih zadevah je mogoče izdati odločbo brez sicer predpisanih sestavin le v obliki štampljke na vlogi stranke (npr. vlogi ali kupoprodajni pogodbi oziroma notarskem zapisu za odmero davka na nepremičnine). Odločba v obliki štampljke vsebuje le izrek in uporabljene pravne predpise. Uradna oseba, ki je davčno obveznost odmerila, se mora poleg štampljke podpisati. Posebej za carinske

zadeve zakon določa, da se za odločbo šteje kar vloga oziroma dokument (npr. carinska deklaracija), pri čemer mora biti vloga opremljena z žigom in podpisom pooblaščenega osebe carinskega urada. Ureditev v tem členu je podobna kot po prejšnji ureditvi po ZDavP-1, le normativno natančnejša.

K 84. členu

Kadar so okoliščine primera takšne, da davčnemu organu niso znani vsi podatki, ki so pomembni za obdavčenje, in je potrebno izdati odločbo, saj je sama davčna obveznost nesporna, lahko davčni organ podlagi znanih podatkov izda začasno odločbo. Na tej odločbi mora biti posebej navedeno, da je začasna, davčni organ pa jo mora nadomestiti z glavno odločbo najkasneje v roku enega leta, sicer začasna odločba postane glavna odločba v tej zadevi. Ureditev v tem členu povzema določbe ZDavP-1, v razmerju do ZUP pa je posebnost v avtomatski prevedbi začasne odločbe v glavno po poteku enega leta.

K 85. členu

Kadar se izdaja odločba na podlagi zapisnika o inšpekcijskem nadzoru, jo je potrebno izdati v 30 dneh od prejema pripomb oziroma poteka roka za vložitev pripomb. Zaradi načela zaslišanja stranke (9. člen ZUP) se mora davčni organ v tej odločbi izjaviti o podanih pripombah zavezanca.

K 86. členu

Vročitve se po predlogu zakona ne opravljajo več z osebno vročitvijo, ampak z navadno vročitvijo. Podaljšan je rok za fikcijo vročitve iz 15 na 20 dni, ki začne teči od dneva odprave. Izjema velja za vročitev sklepa o začetku inšpekcijskega nadzora in sklepa o začetku prisilne izterjave. V primeru neplačila davka v predpisanem roku, se zavezancu vroča z osebno vročitvijo. Od dneva osebne vročitve tečejo tudi roki za ugovor po 268. členu.

VI. poglavje – Pravna sredstva

K 87. členu

Splošni rok za vložitev pritožbe je 15 dni, kadar ni določeno drugače. Izjemo določa drugi odstavek, in sicer se pritožba zoper odmerno odločbo, izdano pri davčnem inšpekcijskem nadzoru, lahko vloži v 30 dneh od vročitve odločbe. Namen te določbe je, da se zavezancu za davek zagotovi dovolj časa za pripravo pritožbe, še posebej če gre za obsežne in zahtevne zadeve.

K 88. členu

Pritožba nima suspenzivnega učinka. Če pa davčni organ oceni, da bo mogoče pritožbi ugoditi, mora po uradni dolžnosti odložiti izvršbo. Za čas odložene izvršbe se obračunajo obresti, ki ohranjajo realno vrednost dolga, vendar le v primeru, če s pritožbo ne uspe. Ta ureditev je identična prej veljavni po ZDavP-1 (vključno z novelami).

K 89. členu

Po nadzorstveni pravici mora pristojni organ, tj. Ministrstvo za finance za odločbe DURS in CURS oziroma Vlada RS za odločbe ministrstva, odpraviti odmerno odločbo, če jo je izdal stvarno nepristojni organ, ali če je bila v isti stvari že izdana pravnomočna odločba v petih letih od vročitve odločbe zavezancu. Odmerno odločbo lahko davčni organ po nadzorstveni pravici odpravi, razveljavi ali spremeni, če je z njo prekršen materialni zakon, in sicer v petih letih od dneva, ko je bila odločba vročena zavezancu za davek. Ta ureditev je enaka prej veljavni, v razmerju do ZUP pa za zakon določa manj razlogov za uporabo tega pravnega sredstva, saj vsi položaji po ZUP za davčne postopke niso relevantni.

K 90. členu

V obnovi postopka se za krajevno pristojen šteje organ, ki je izdal odločbo v postopku, ki se obnavlja. Zakon ne izključuje drugih razlogov za uporabo obnove postopka, ki so urejena v 260. členu ZUP, določa le posebna roka za obnovo postopka, ko gre za nova dejstva in dokaze. Gre za subjektivni rok 6 mesecev (in ne 1 mesec) ter objektivni rok 5 let po vročitvi odločbe stranki (in ne 3 leta od dokončnosti odločbe). V navedenem roku lahko obnovo postopka predlaga tudi zavezanec za davek,

ne le davčni organ, kar je določal že ZDavP-1. Posebej se opredeljuje ravnanje davčnega organa, ko pri inšpekcijskem nadzoru ugotovi dejstva in dokaze, ki so pomembni za obdavčenje drugih oseb na podlagi obnove postopka oziroma v drugih postopkih, in sicer se ta dejstva posredujejo davčnemu organu. Šteje se, da je davčni organ izvedel za nova dejstva na dan sestave zapisnika. Ne gre za novo določbo glede na ZDavP-1, le smiselno je premeščena iz člena, ki je obravnaval inšpekcijski zapisnik, v ta člen o obnovi postopka.

K 91. členu

Ta zakon poleg vseh izrednih pravnih sredstev po ZUP (5) dodaja še specialno izredno pravno sredstvo. Po uradni dolžnosti ali na zahtevo stranke oziroma njenih pravnih naslednikov mora davčni organ, ki je odločil o stvari, odpraviti, razveljaviti ali spremeniti odločbo, če se po njeni pravnomočnosti ugotovi, da je bil davek odmerjen previsoko zaradi očitne napake. Če je odpravo, spremembo ali razveljavitev zahtevala stranka, se njen zahtevek zavrne z odločbo, kajti prejšnja ureditev, ki je dovoljevala zgolj obvestilo stranki, je bila z vidika varstva njenih pravic pomanjkljiva. Zakon dodatno glede na ureditev prejšnjega 124. člena ZDavP-1 vnaša poleg spremembe in razveljavitve, ki učinkujeta za naprej, možnost učinkovanja odprave za nazaj, saj se s tem to pravno sredstvo osmisli, kajti običajno bo zaradi nesuspendivnosti pritožbe zavezanec previsoko odmerjen davek že plačal pred izdajo določbe po tem členu. Z opravo se bo v takem položaju omogočilo vrnitev preplačila neposredno v postopku uporabe tega pravnega sredstva.

VII. poglavje – Izpolnitev davčne obveznosti

K 92. členu

Davek se mora plačati prejemnikom, plača pa se ga lahko pri davčnem organu ali pri izvajalcu plačilnega prometa.

K 93. členu

Zaradi določbe, da se, kadar je davek plačan pri izvajalcu plačilnega prometa, šteje za plačanega šele takrat, ko izvajalec plačilnega prometa izvrši nalog za plačilo davkov, se uvaja možnost plačila davka pri davčnem organu, saj se na ta način plačan davek šteje za plačanega na dan plačila. Na ta način lahko zavezanec za davek brez tveganja, da bi prišel v zamudo, plača davek zadnji dan predpisanega roka. Sicer pa se davek šteje za plačanega tudi na dan sprejetja odločitve davčnega organa o konverziji davka v kapitalsko naložbo oziroma dan ko se davek poravna s preveč plačanim davkom.

K 94. členu

Kadar zavezanec za davek dolguje več vrst davkov in pripadajočih dajatev pri istem davčnem organu, pa znesek, ki ga je plačal, ne zadostuje za poplačilo vseh, se s plačilom poravna davek, ki ga zavezanec za davek navede na plačilnem inštrumentu, in sicer po vrstnem redu prej dospele obveznosti te vrste davka, nato pa drugi davki, po vrstnem redu dospelosti posamezne vrste davka. Kadar pa več vrst davkov dospe v plačilo istočasno, določi vrstni red zavezanec za davek, sicer pa ga določi davčni organ. Davek in pripadajoče dajatve se vedno plačajo tako, da se najprej plačajo stroški postopka pobiranja, potem obresti, davek in na koncu še denarne kazni in globe. Prispevki se lahko poravnajo samo z istovrstno obveznostjo.

K 95. členu

Davčna obveznost zavezanca za davek ima pri izterjavi absolutno prednost pred vsemi ostalimi dolžnikovimi obveznostmi, razen pred tistimi, ki so taksativno naštet.

K 96. členu

Če davčni organ v postopku davčnega nadzora ugotovi davčno obveznost, se za čas od poteka roka za plačilo davka do izdaje odločbe obračunajo obresti po medbančni obrestni meri za ročnost enega leta. Višina obresti se določi na dan poteka roka za plačilo davka. Do izvršljivosti odločbe ne tečejo zamudne obresti.

K 97. členu

Za prepozno plačilo davka, se zavezancu za davek zaračunajo zamudne obresti od tega davka, v kolikor njihov znesek ne presega 10 evrov. Ta meja je ocenjena kot tista, do katere so stroški za njihovo zaračunanje višji od tega zneska. Predpisano višino obrestne mere lahko ob spremenjenih gospodarskih razmerah Vlada RS spremeni. Zamudne obresti se ne plačajo od neplačanih zamudnih obresti, kar je splošno uveljavljeno pravno načelo

K 98. členu

V primerih, ko zavezanec za davek plača več, kot je njegova obveznost, je upravičen do vračila tega zneska. Urejeni so različni primeri, v katerih lahko pride do navedene situacije. Če je z odločbo ali v zvezi s predloženim davčnim obračunom ugotovljeno preplačilo davka, se preveč plačani znesek vrne v 30 dneh od dneva vročitve odločbe oziroma od dneva predložitve davčnega obračuna. Zaradi načela ekonomičnosti je določen znesek 10 evrov, nad katerim davčni organ preveč plačani davek vrne po uradni dolžnosti, nižje zneske pa davčni organ vrne le na zahtevo zavezanca; če zavezanec vračila ne zahteva, se mu preveč plačani znesek všteva v naslednja plačila davkov. Kadar je preplačilo davka posledica predložitve popravka obračuna v skladu s 56. členom zakona, razliko v znesku davka davčni organ vrne v 30 dneh po prejemu popravljenega obračuna. Naslednji primer, v katerem je zavezanec upravičen do vračila davka, nastane po izdaji odločbe, s katero je v ponovnem postopku ugotovljena drugačna davčna obveznost. V tem primeru davčni organ preveč plačani davek vrne v 30 dneh po vročitvi te odločbe. Zavezancu se preveč plačani davek vrne pod pogojem, da ni v zamudi s plačilom kakšnega drugega davka. V takšnem primeru se zavezancu vrne le razlika med preveč plačanim davkom in davkom, za katerega je zamudil rok plačila, o čemer ga davčni organ obvesti v 15 dneh od vračila davka. Če vračilo preveč plačanega davka ni izvršeno v predpisanem roku, zavezancu za čas po preteku roka za vračilo pripadajo tudi zamudne obresti. Pri vračilu davka se upoštevajo tudi omejitve glede poravnave istovrstnih prispevkov.

K 99. členu

Posamezen zakon o obdavčenju lahko določi še druge primere upravičenosti do vračila davka. V primerih vračila DDV pa lahko davčni organ zahteva od davčnega zavezanca predložitve ustreznega instrumenta zavarovanja še pred izvršitvijo vračila. V tem primeru gre za zavarovanje obveznosti, ki bi lahko nastala na podlagi naknadne ugotovitve davčnega organa, da zahteva za vračilo davka ni bila upravičena. Obdobje veljavnosti zavarovanja bo davčni organ določil v sklepu o zavarovanju, glede na okoliščine posameznega primera. Kadar bo zavezanec za davek ravnal v skladu s sklepom o zavarovanju, bo davčni organ nemudoma izvedel vračilo davka. Ob naknadni ugotovitvi, da zahteva za vračilo ni bila upravičena, bo davčni organ unovčil predloženo zavarovanje, v nasprotnem primeru pa bo zavarovanje sprostil. Če zavezanec za davek zahtevanega zavarovanja ne bo zagotovil, bo davčni organ upravičen zadržati vračilo davka. V tem primeru bo zavrnil zahtevek za vračilo in ustavil postopek zavarovanja, če se bo izkazalo, da zahteva za vračilo ni bila upravičena, v nasprotnem primeru pa bo zavezancu nemudoma vrnil davek, skupaj z zamudnimi obrestmi za čas od poteka roka za vračilo davka, do vračila.

K 100. členu

Kadar je zavezancu za davek njegova obveznost odmerjena previsoko ali neupravičeno, mu pripadajo poleg vračila zneska tudi obresti po slovenski medbančni obrestni meri od tega zneska. Take obresti pa ne pripadejo tistemu zavezancu za davek, ki sam izračuna in plača davek od razlike med letom plačane akontacije in davkom po davčnem obračunu.

K 101. členu

Drugače pa velja za dohodnino, pri kateri pripadajo zavezancu za davek poleg preveč plačanega zneska tudi zamudne obresti od tega zneska od 31. dneva po vročitvi odmerne odločbe, s katero je bilo prvič odločeno o davčni obveznosti iz tega naslova. Če pa je zavezanec za davek plačal dohodnino po izteku predpisanega roka, mu pripadajo tudi obresti od preveč plačanega zneska šele od dneva plačila. Take obresti pa ne pripadajo tistemu zavezancu za davek, ki je uveljavljal upoštevanje posebnih olajšav pri določitvi osnove tudi po preteku roka za vložitev napovedi, vendar do preteka roka za pritožbo zoper odmerno odločbo.

K 102. členu

Kadar bi plačilo obveznosti pomenilo za davčnega zavezanca – fizično osebo takšno breme, da bi lahko ogrozilo njegovo preživljanje ali pa preživljanje njegovih družinskih članov, ima davčni organ na voljo več možnosti. Takemu zavezancu lahko dovoli odlog plačila davka, da davek plača v največ 24 mesečnih obrokih v obdobju 24 mesecev oziroma, če ugotovi, da tudi tak ugodnejši način plačila davka ne bi bil zadosten, lahko davčnemu zavezancu delno ali v celoti odpiše njegovo obveznost. Ker gre za dejstva, na katere davčni organ ne pazi po uradni dolžnosti, mora davčni zavezanec vložiti vlogo za priznanje ene od teh ugodnosti. Vlogi mora priložiti vsa dokazila, ki vplivajo na odločitev, saj bo davčni organ odločil le na njihovi podlagi in na podlagi njemu dostopnih podatkov iz uradnih evidenc. Rok za odločitev o vlogi je postavljen krajše kot je splošni rok po ZUP, saj mora organ odločiti v 30 dneh od prejema popolne vloge. Nikakor pa ni mogoče odpisati akontacije davka, odložiti njenega plačila ali pa ugoditi njenega obročnega plačevanja, saj bi bilo to povsem nesmiselno pred ugotavljanjem obveznosti za celotno davčno obdobje.

Podrobnejši kriteriji za odlog, obročno plačilo, delni odpis in odpis ter oblika in podatki, ki jih mora davčni zavezanec navesti v vlogi, so predpisani v podzakonskem aktu.

Določbe tega člena se ne uporabljajo za posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost – za davke, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti.

K 103. členu

Davčnim zavezancem, ki bi jim plačilo davka lahko povzročilo hujšo gospodarsko škodo (zaradi plačilne nezmožnosti ali izgube sposobnosti pridobivanja prihodkov, iz razlogov na katere davčni zavezanec ni mogel vplivati), lahko davčni organ dovoli odlog plačila davka ali pa njegovo plačilo v največ 24 mesečnih obrokih, pri čemer velja enako glede vloge, dokazovanja in odločanja kot velja za dovolitev odloga oziroma obročnega plačila v primeru ogrožitve preživljanja davčnega zavezanca.

Določbe tega člena se uporabljajo za davčne zavezance, ki so pravne osebe oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

K 104. členu

Izjemo od pogojev za odlog oziroma obročno plačilo davka, se davčnemu zavezancu omogoči za plačilo davka v največ 12 mesečnih obrokih ali dovoli odlog za največ 12 mesecev, če ta predloži katerikoli instrument zavarovanja v skladu s tem zakonom ali dovoli vknjižbo zastavne pravice v ustrezen register (npr. Zemljiška knjiga, Register neposestnih in zastavnih pravic).

Izključena pa je uporaba te določbe za davek na dodano vrednost obračunan v davčnem obračunu, akontacije davkov in davčni odtegljaj.

Če davčni zavezanec – fizična oseba, ki ne opravlja dejavnosti, ni zmožna plačati davka v enkratnem znesku in ne more zagotoviti zavarovanja, se mu lahko dovoli obročno plačilo v največ treh mesečnih obrokih. V tem času tečejo obresti po slovenski medbančni obrestni meri. V tem primeru gre za poenostavljen način odobritve obročnega plačila, brez posebnih dokazovanj in za bistveno krajše obdobje od običajnega obročnega plačevanja po tem zakonu. Določba se bo npr. uporabljala pri obveznosti doplačila dohodnine, kjer je znesek previsok, da bi ga davčni zavezanec lahko plačal v enem mesecu, lahko pa obveznost poravna v treh mesecih.

K 105. členu

Davčni zavezanci, ki jim je dovoljen odlog plačila davka ali pa njegovo obročno plačevanje, pa morajo za ta čas plačati tudi obresti po slovenski medbančni obrestni meri, saj se na ta način ohranja realna vrednost davčne obveznosti.

K 106. členu

Zaradi že navedenih razlogov se po uradni dolžnosti odpiše vsak v plačilo dospel davek, ki na dan 31. decembra ne preseže 1evro. Odpis se opravi na dan 15. februarja za preteklo leto.

K 107. členu

V primeru stečaja gospodarske družbe, se davek odpiše z dnem vpisa sklepa o zaključku stečajnega postopka v ustrezen register. Odpiše se tudi davek, ki v postopku prisilne poravnave, ni bil priznan in to z dnem pravnomočnosti sklepa o potrditvi prisilne poravnave. Ker pa se pod pogoji, ki jih določa Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, prisilna poravnava lahko razveljavi oziroma najde premoženje davčnega zavezanca, ki je s stečajem prenehal, je določeno, da se v tem primeru davčna obveznost ponovno vzpostavi. Zakon izenačuje odgovornost za obveznosti po zaključenem stečajnem postopku med pravnimi osebami in samostojnimi podjetniki posamezniki, kar pomeni, da davčne obveznosti samostojnega podjetnika iz naslova opravljanja dejavnosti, ki jih ni bilo mogoče poplačati v stečajnem postopku, ne bodo prešle na fizično osebo.

K 108. členu

Davek pa se odpiše tudi ob smrti fizične osebe, če ga ni mogoče izterjati iz njene zapuščine. Nadalje se davek odpiše tudi pri pravni osebi, kadar ga ni mogoče izterjati od naslednika ali pa iz instrumenta zavarovanja. Kadar zastara pravica do izterjave oziroma vračila določenega davka, se le-tega odpiše. Davčni organ davek ali del davka odpiše tudi v primerih, ko odloči o neizterljivosti dolga (npr. odpis prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje v primeru neizterljivosti).

K 109. členu

Odpis davka pomeni instrument, ki se uporablja predvsem za to, da posamezne evidence pri davčnem organu postanejo bolj pregledne in jasne. Nesmiselno je davke, za katere ni realnih možnosti, da bi bili plačani, ohranjati v evidenci in jih obravnavati kot neizterjan davčni dolg. Zato se odpisan davek izbriše iz evidenc, ki izkazujejo terjatve do posameznega zavezanca za davek pri davčnem organu.

K 110. členu

Iz enakih razlogov predlagatelj uvaža pojem pogojno izterljivega davka. V tem primeru to nikakor ne vpliva na postopke s posamezno davčno obveznostjo, ki se šteje za pogojno izterljivo. Pogojno izterljive davke zato davčni organ prenese v drugo evidenco, v kateri vodi le njih, seveda do plačila takega davka ali pa nastanka razloga za odpis (npr. zastaranje). Za pogojno izterljivega se šteje davek, kadar je davčna izvršba za njegovo izterjavo neuspešna, če ni znano prebivališče fizične osebe (ki je davčni zavezanec), ali pa jo je sodišče razglasilo za pogrešano ali opravilno nesposobno, pa nima premoženja, iz katerega bi bilo mogoče poplačati davek. Poleg tega pa se šteje tudi za pogojno neizterljivega po 5 letih po koncu koledarskega leta, v katerem je nastala obveznost, če še ni bil plačan. Za pogojno izterljiv davek se šteje tudi davek, katerega je dolžan dolжник, pri katerem se je začel postopek stečaja ali prisilne poravnave. Kadar je bil zavezancu za davek dovoljen odlog plačila ali obročno plačilo davka, kakor tudi, če je bil odložen ali zadržan začetek davčne izvršbe, se petletni rok računa od dovolitve uporabe posameznega instituta. Prav tako se šteje davek za pogojno izterljivega od dneva smrti davčnega zavezanca do dneva pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

K 111. členu

Določbe o odpisu, delnem odpisu, odlogu in obročnem plačevanju davka za fizične osebe, pravne osebe oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost ter posebnih primerih odloga in obročnega pračevanja davka se ne uporabljajo za prispevke za zdravstveno zavarovanje in za obveznosti, za katere davčni organ opravlja samo izvršbo in ne vodi knjigovodskih evidenc o odmeri teh obveznosti.

K 112. členu

Davčni organ lahko zahteva zavarovanje izpolnitve bodoče davčne obveznosti, še pred nastankom izvršilnega naslova, torej pred izdajo odmerne odločbe v postopku davčnega nadzora oziroma običajnem odmernem ugotovitvenem postopku, ter pred potekom roka za predložitev obračuna davka. V postopkih odločanja o odlogu oziroma obročnem plačevanju davka, je mogoče zahtevati

zavarovanje plačila davčne obveznosti, ki sicer že obstaja na podlagi že izdanega oziroma predloženega izvršilnega naslova, vendar zaradi dovoljenega odloga oziroma obročnega plačila, rok za njeno izpolnitev še ni potekel. Da lahko davčni organ v teh primerih zahteva zavarovanje, mora na strani zavezanca za davek obstajati nevarnost, da davčne obveznosti po poteku roka za plačilo ne bo sposoben izpolniti. O obveznosti predložitve zavarovanja in vrsti zavarovanja odloči davčni organ s sklepom.

K 113. členu

Kadar davčni organ v postopku zavarovanja izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti izda sklep, s katerim zahteva, naj zavezanec za davek predloži ustrezen instrument zavarovanja, ali pa izda začasni sklep za zavarovanje, s katerim zavezancu omeji ali prepove razpolaganje z določenim premoženjem, zavezanci za davek davčnemu organu večkrat v zavarovanje ponudijo ustanovitev zastavne pravice - hipoteke, na svoji nepremičnini. Možnost davčnega organa, da npr. z začasnim sklepom zavezancu omeji razpolaganje z denarnimi sredstvi pri banki ali hranilnici, namreč praviloma predstavlja večje breme za zavezanca, kot pa zgolj obremenitev njegove nepremičnine.

K 114. členu

Davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež družbenika v družbi, se ne glede na višino davčnega dolga lahko opravi le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz njegovih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz njegovega premičnega premoženja. Če davčni organ oceni, da bo dolgovani davek lahko izterjal le iz zavezančevega nepremičnega premoženja oziroma deležev v družbah, je zato upravičeno, da lahko doseže stvarnopravno zavarovanje že takoj po izvršljivosti izvršilnega naslova oziroma v začetni fazi davčne izvršbe, in si tako zagotovi vrstni red poplačila iz tako zavarovanega premoženja. V teh primerih davčni organ predlaga zavarovanje pri sodišču v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Davčnemu organu pa je dana opcija, ali bo predlog za zavarovanje posredoval neposredno sodišču, in tako sam sodeloval v postopku odločanja o predlogu, ali pa bo predlog posredoval sodišču preko državnega pravobranilstva, ki bo v tem primeru v postopku zastopal davčni organ.

K 115. členu

Vrste zavarovanj, ki jih lahko davčni organ zahteva v primerih iz 112. člena so različne, in so prilagojene različnim vrstam oziroma fazam postopkov, v katerih davčni organ zahteva zavarovanje. Tako bo zahteva po predložitvi instrumenta zavarovanja zlasti primerna za zavarovanje plačila davčne obveznosti, ko bo davčni organ odločal o odlogu oziroma obročnem plačevanju davka. Izdaja začasnega sklepa za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek prepove ali omeji razpolaganje z njegovim premoženjem, pa bo primerna predvsem za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti, pred ali v postopkih davčnega nadzora oziroma običajnih ugotovitvenih odmernih postopkih.

K 116. členu

Oseba, ki je dolžna zagotoviti zavarovanje je v prvi vrsti zavezanec za davek, pri čemer lahko davčni organ na zahtevo zavezanca odobri predložitev zavarovanja tudi s strani tretje osebe. Takšna ureditev je skladna z možnostjo, da lahko davčno obveznost izpolni tudi oseba, ki ni zavezanec za davek.

K 117. členu

Predlog zakona tudi določa, da se od določenih neposrednih uporabnikov državnega proračuna zavarovanje izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti ne zahteva.

K 118. členu

Predlog zakona možne instrumente zavarovanja našteva zgolj primeroma, davčni organ pa lahko sprejme tudi druge instrumente zavarovanja, če ti instrumenti na enakovreden način zagotavljajo izpolnitev oziroma plačilo davčne obveznosti. V pravilu, da lahko davčni organ za isto davčno obveznost zahteva predložitev samo enega ustreznega instrumenta zavarovanja, je konkretizirano načelo sorazmernosti. Kadar se davčni organ odloči, da bo kot vrsto zavarovanja zahteval predložitev instrumenta zavarovanja, lahko zavezanec za davek prosto izbere, kateri instrument bo predložil,

davčnemu organu pa je dana možnost, da predlagani instrument zavarovanja zavrne, če ta ne zagotavlja izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti na zanesljiv način.

K 119. členu

Poudarjena je solidarna zaveza banke oziroma zavarovalnice za izpolnitev zapadle davčne obveznosti, kadar ta nastopa v vlogi garanta. Prav tako je davčnemu organu dana možnost, da ob negativni oceni zanesljivosti garanta, zavrne njegovo sodelovanje.

K 120. členu

Po vsebini gre pri začasnem sklepu za zavarovanje za izdajo začasne odredbe, katere predmet je dolžnikovo premoženje, bodisi premične stvari, nepremičnine, dolžnikove terjatve, sredstva na dolžnikovih računih ali deleži v družbah. Sredstvo zavarovanja oziroma ukrep, ki ga je v zvezi s tem premoženjem zlasti mogoče odrediti, je prepoved razpolaganja z njim. Začasni sklep za zavarovanje, s katerim se zavezancu za davek prepove bodisi razpolaganje z njegovimi premičninami, nepremičninami ali z njegovimi deleži v družbi, davčni organ pošlje pristojnemu sodišču oziroma registrskemu organu ali klirinško depotni družbi, da na podlagi sklepa vpiše zaznambo prepovedi razpolaganja v ustrezen register. Na ta način je zagotovljen publicitetni učinek odrejenih prepovedi. Zaznamba prepovedi se lahko izbriše bodisi na predlog davčnega organa ali na predlog zavezanca za davek, če zavezanec za davek predlogu za izbris priloži potrdilo davčnega organa o sprejemu druge oblike zavarovanja.

K 121. členu

Zavezancu za davek je dana možnost, da s strani davčnega organa zahtevano vrsto zavarovanja nadomesti z novim zavarovanjem, pod pogojem, da novo zavarovanje ne zmanjšuje možnosti za poplačilo davčnega organa. Prav tako lahko zavezanec za davek sam predlaga davčnemu organu, da se že predloženo zavarovanje ali začasni sklep, nadomesti z novim oziroma predloži instrument zavarovanja. Davčni organ odobri zamenjavo oziroma nadomestitev zavarovanja, če oceni, da je tudi novo zavarovanje ustrezno.

K 122. členu

Zavarovanje mora veljati najmanj do dneva izpolnitve oziroma plačila davčne obveznosti, pri čemer je rok veljavnosti predloženih instrumentov zavarovanja podaljšan še za čas po poteku roka za izpolnitev oziroma plačilo, t.j. rok, ki je potreben za poziv garantu k plačilu. Kadar davčni organ za zavarovanje izpolnitve zahteva predložitve instrumenta zavarovanja, ali pa v primerih zavarovanja v posebnih primerih vračila davka, veljavnost zavarovanja določi davčni organ fiksno, v sklepu iz 112. člena, z možnostjo podaljšanja veljavnosti zavarovanja, saj v času zavarovanja še ni mogoče določiti dneva, ko bo zavezanec moral izpolniti davčno obveznost, če bo ta nastopila.

K 123. členu

Zavarovanje se sprosti bodisi po uradni dolžnosti, ko davčna obveznost v celoti ugasne oziroma na zahtevo zavezanca za davek, ko davčna obveznost ugasne le v delu.

K 124. členu

Davčni organ se poplača iz sredstev zavarovanja, če zavezanec za davek ne izpolni oziroma plača svoje davčne obveznosti v predpisanem roku.

K 125. členu

Določena je podlaga za sprejem podrobnejših predpisov glede načina predložitve instrumenta zavarovanja, kriterijev za določitev njegove višine ter način sprostitev oziroma unovčitve instrumenta zavarovanja.

K 126. členu

Davčni organ ne more več odmeriti davka zavezancu za davek, ko preteče 5 let od dneva, ko bi bilo potrebno davek na podlagi zakona o obdavčenju prvič obračunati, odtegniti, odmeriti ali plačati, pri čemer je relevanten dan prejema tega sklepa s strani davčnega organa, podaljšane za predpisan čas

za izdajo odločbe. Enak rok, začetek teka katerega je vezan na dan, ko bi bilo treba davek plačati, je določen tudi za zastaranje pravice do izterjave davka. Kadar je davčna obveznost ugotovljena in odmerjena naknadno, v postopku davčnega nadzora, začne zastaranje pravice do izterjave teči z dnem izvršljivosti v tem postopku izdane odmerne odločbe, vendar je ob tem treba upoštevati določbo 127. člena o prenehanju davčne obveznosti po desetih letih od dneva, ko je prvič začelo teči. Rok petih let je določen tudi za zastaranje pravice zavezanca za vračilo plačanega davka, ki ga ni bil dolžan plačati, pri čemer ta rok začne teči od dneva plačila davka oziroma od dneva, ko je pridobil možnost zahtevati vračilo.

K 127. členu

Tek zastaranja pretrga vsako uradno dejanje davčnega organa, ki je namenjeno izvršitvi tistega dejanja, katerega zastaranje teče, pri čemer je za učinkovanje pretrganja potrebno, da je zavezanec seznanjen z opravljenim dejanjem. Zaradi specifične narave davkov kot javnopravnih obveznosti, davčna obveznost preneha po preteku desetih let od dneva, ko bi bilo treba davek napovedati ali odmeriti, hkrati pa je na ta način določen tudi absolutni zastaralni rok. Tek zastaranja pravice do vračila davka pa ustavi vsako dejanje zavezanca, dano v vednost davčnemu organu, ki ima namen, da doseže vračilo. Za davčni organ obveznost za vračilo davka preneha, ko poteče deset let od dneva, ko bi moral biti davek vrnjen, razen v primeru, ko je tožnik s tožbo uspel. V tem primeru se čas sodnih postopkov ne šteje v čas zastaralnega roka.

VIII. poglavje – Davčni nadzor

K 128. členu

Davčni nadzor se izvaja v različnih oblikah, in sicer kot nadzor obračunov davkov pri davčnem organu, nadzor in kontrola v skladu z zakonom, ki ureja carinsko službo, davčna preiskava in kot davčni inšpekcijski nadzor, opravljajo pa ga pooblaščen osebe, kot jih poleg tega zakona urejata tudi zakon, ki ureja davčno službo in zakon, ki ureja carinsko službo. Materijo inšpekcijskega nadzora ureja tudi zakon o inšpekcijskem nadzoru, ki se uporablja v tistem delu, ki ni urejen v tem zakonu.

K 129. členu

Skladno z načelom materialne resnice se mora davčni nadzor opraviti ne samo v škodo zavezanca za davek, ampak tudi v njegovo korist. Zaradi zaščite zavezancev za davek pred samovoljnim ravnanjem pooblaščenih oseb, pa mora biti usmerjen v bistvene stvari, njegovo trajanje pa omejeno na nujen obseg.

K 130. členu

Nadzor obračunov davkov pri davčnem organu obsega enostavnejše preverjanje davčnih obračunov in obračunov davčnega odtegljaja v prostorih davčnega organa. Kadar se pri preverjanju davčnih obračunov in obračunov davčnega odtegljaja in primerjanju podatkov v njih ugotovijo nepravilnosti ali pojavi sum, da bi bili podatki lahko drugačni, se zavezanca povabi, da predloži pojasnila oziroma dokazila v zvezi z zadevo, lahko pa se ga tudi povabi v prostore davčnega organa. V primeru, ko zavezanec ni odpravil ugotovljenih nepravilnosti, davčni organ o tem postopku sestavi zapisnik, ki je podlaga za izdajo odločbe o odmeri davka. Kadar je za izdajo odmerne odločbe treba dodatno ugotoviti določena dejstva, ki presegajo obseg in način dela pri tej obliki davčnega nadzora, se lahko opravi tudi davčni inšpekcijski nadzor, v katerem pooblaščen oseba lahko uporabi ugotovitve iz zapisnika o opravljenem nadzoru obračuna davka pri davčnem organu.

K 131. členu

Carinska uprava Republike Slovenije v skladu s pooblastili iz Zakona o carinski službi (Uradni list RS, št. 103/04 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZCS) opravlja nadzor in kontrole v zvezi z izvajanjem predpisov, nad katerimi je carinska služba pristojna. Tako izvaja nadzor in kontrole nad zakonitostjo, pravilnostjo in pravočasnostjo izpolnjevanja obveznosti, določenih s carinskimi, trošarinskimi predpisi ter drugimi predpisi (okoljske dajatve, proizvodne dajatve za sladkor, področje skupne kmetijske politike...) za nadzor nad katerimi je ta služba pristojna. ZCS v svojih določbah

natančneje opredeljuje posamezno vrsto kontrole in nadzora glede na konkretni zakon o obdavčenju. Zaradi specifičnosti nadzora in kontrol pogosto v konkretnih primerih ni potrebno opraviti inšpekcijskega nadzora, ki je sicer urejen s posebnimi določbami Zakona o davčnem postopku. Zaradi navedenega zadevna določba predstavlja pravno podlago za izdajo zapisnika in upravnih aktov za te primere.

K 132. členu

Davčna preiskava je relativno nov institut, ki je z vidika organizacije in pristojnosti urejen v zakonu, ki ureja davčno službo. Za učinkovito izvajanje te naloge davčne službe, pa je treba določiti postopkovni okvir za opravljanje davčnih preiskav. V okviru davčne preiskave davčni organ pri nadzoru nad zavezanci za davek, ugotavlja kršitve predpisov o obdavčenju, ali pa zagotavlja izvajanje dejanj in ukrepov po tem zakonu in zakonu, ki ureja davčno službo, za zagotovitev medsebojne pomoči organom Skupnosti, držav članic EU in tretjih držav. Treba je upoštevati, da so finančni interesi Evropske Skupnosti in držav članic izpostavljeni različnim oblikam goljufij in drugih nezakonitih ravnanj, ki vplivajo na prihodke in izdatke proračuna evropske skupnosti. Takšna ravnanja pogosto izhajajo iz dobro organiziranih transnacionalnih struktur, ki uporabljajo finančni sistem za pranje denarja in prikrivanje goljufij. Organi držav članic se soočajo s kompleksnimi sistemi goljufij v katere je istočasno vpleteno več držav članic in zato je zlasti pomembno hitro in večstransko upravno sodelovanje v preiskavi. Davčna preiskava je posebna oblika dela davčnega organa, ki obsega predvsem zbiranje podatkov in informacij, pomembnih za obdavčenje pravnih in fizičnih oseb ter analiziranje, obdelovanje in shranjevanje tako zbranih podatkov. Davčni organ začne davčno preiskavo s tem, da izda nalog za preiskavo, v katerem mora navesti okoliščine, iz katerih izhajajo razlogi za sum oziroma dejanja in ukrepe, zaradi katerih se bo davčna preiskava opravila, ter navesti tudi, katere okoliščine naj se v preiskavi raziščejo in subjekt oziroma krog subjektov, ki bodo predmet davčne preiskave. Davčno preiskavo opravlja davčni inšpektor v skladu z določbami zakona o davčnem postopku, in zakona, ki ureja davčno službo. Po opravljeni davčni preiskavi davčni inšpektor izdela zaključno preiskovalno poročilo, v katerem opiše ugotovitve davčne preiskave in navede zbrane podatke, dokumente in druge dokaze. Če se na podlagi ugotovitev v opravljeni davčni preiskavi izkaže, da je so bili razlogi za sum utemeljeni, davčni organ začne postopek davčnega inšpekcijskega nadzora, v katerem se kot dokaz uporabijo tudi dokazi in podatki, zbrani v davčni preiskavi.

K 133. členu

Davčni organ v davčnem inšpekcijskem nadzoru preverja pravilnost in pravočasnost obračunavanja davkov, poslovanje zavezancev za davek, knjigovodske in druge evidence ter ugotavlja neprijavljene prihodke in odreja ukrepe, določene z zakonom. Davčni inšpekcijski nadzor se lahko opravi kot delni ali pa kot celostni davčni nadzor, v obeh primerih pa obsega preverjanje vseh dejstev in dokazov, pomembnih za obdavčenje zavezanca za davek. Pri delnem nadzoru davčni organ preverja le posamezna področja poslovanja oziroma posamezne vrste davkov, njegov obseg pa je v tem okviru lahko omejen tudi na eno ali več določenih davčnih obdobij. Celostni davčni nadzor pa obsega vsa področja poslovanja oziroma vse vrste davkov za eno ali več davčnih obdobij. Kadar se opravlja davčni inšpekcijski pregled pri osebah, ki opravljajo dejavnost, pooblaščen oseba preveri tudi dejstva, ki se ne nanašajo na poslovanje. Pooblaščen oseba lahko opravlja davčni inšpekcijski nadzor tudi pri posamezniku, ki samostojno opravlja dejavnost, pa te dejavnosti ni registrirala v skladu s predpisi. Prav tako je mogoče davčni inšpekcijski nadzor opraviti tudi pri fizični osebi, ki se ukvarja s posli ali prejema dohodke, ki so pomembni za njeno obdavčenje. V tem primeru bodo dejstva in dokazi, ugotovljeni v zapisniku o opravljenem nadzoru pri fizični osebi, lahko podlaga za odmerni odločbo ali pa obnovo postopka, v katerem je bila že izdana dokončna odločba. Pri pravnih osebah se pri davčnem inšpekcijskem nadzoru preverjajo tudi razmerja med lastniki oziroma člani pravnih oseb in pravnimi osebami.

K 134. členu

Za velike gospodarske družbe je določeno, da se davčni inšpekcijski nadzor praviloma nadaljuje od tistega obdobja, od katerega je bil opravljen zadnji davčni inšpekcijski nadzor. Na ta način se pri največjih zavezancih za davek, katerih poslovanje z vidika velikega obsega davčnih obveznosti predstavlja višje fiskalno tveganje, zagotavlja popoln nadzor nad njihovim poslovanjem in nad

njihovimi davčnimi obveznostmi. Hkrati pa je davčnemu organu pri tem še vedno zagotovljena določena fleksibilnost pri izboru zavezancev za davek za davčni inšpekcijski pregled. Za ostale pravne osebe in za fizične osebe, ki opravljajo neodvisno samostojno dejavnost, pa velja, da nadzor obsega največ tri predhodna davčna obdobja, če gre za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu. V primeru, da gre za davčno obdobje, ki ni enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, lahko pooblaščen oseb nadzoruje poslovanje teh zavezancev v obdobju predhodnih 36 mesecev. Možnost razširitve davčnega inšpekcijskega nadzora v primeru obstoja suma zmanjšanja davčne obveznosti zaradi neplačila davkov, se nanaša tako na razširitev znotraj predpisanega najdaljšega časovnega obdobja za opravljanje nadzora, kot tudi na razširitev na predhodna obdobja, vse do zastaranja pravice do odmere davka, lahko pa se razširi tudi na druge vrste davka.

K 135. členu

Izbor davčnih zavezancev za davčni inšpekcijski nadzor je popolnoma neodvisen od posameznih davčnih zavezancev in se opravi glede na posamezne kriterije in po statističnih metodah in naključnem izboru. Izjema je le, če je izbor pogojen na časovno odvisnih in preventivnih razlogih.

K 136. členu

Začetek davčnega inšpekcijskega nadzora je vezan na izdajo sklepa o njegovem začetku, ki se zavezancu za davek vroči v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek. Zaradi zagotovitve ustreznega časovnega obdobja, ki naj ga ima zavezanec na razpolago za ustrezno pripravo na davčni inšpekcijski nadzor, ga lahko pooblaščen oseb začne izvajati po poteku osmih dni od vročitve sklepa o njegovem začetku zavezancu. Ker je v določenih primerih treba nadzor opraviti na podlagi elementa presenečenja, sklepa o začetku davčnega inšpekcijskega nadzora ni treba vročiti zavezancu, če bi se zaradi tega ogrozil namen inšpekcijskega nadzora. V takšnih primerih se postopek začne z opravo kakršnega koli dejanja pooblaščen oseb pri zavezancu za davek, z namenom izvajanja davčnega inšpekcijskega nadzora (npr. predstavitev pooblaščen oseb zavezancu, vstop v poslovne prostore, ipd.). Sestavine sklepa so izrecno našteje, pomembno je namreč, da je zavezanec seznanjen z obdobjem obdavčenja in vrstami davkov oziroma predmetom davčnega inšpekcijskega nadzora, na katere se nanaša, prav tako pa mora biti zavezancu dana možnost, da se seznani s pravico sodelovanja pri nadzoru in s pravnimi posledicami oviranja davčnega inšpekcijskega nadzora.

K 137. členu

Pomembna obveznost inšpektorja je izkazovanje s službeno izkaznico in značko. Pred začetkom opravljanja inšpekcijskih nalog, se mora inšpektor zavezancu za davek predstaviti in izkazati svoje pooblastilo za opravljanje inšpekcijskega nadzora s službeno izkaznico ali z značko.

K 138. členu

Pri davčnem zavezancu, ki opravlja dejavnost, se davčni inšpekcijski nadzor opravlja praviloma v prostorih, kjer dejavnost opravlja in kjer vodi in hrani poslovne knjige. Da bi lahko zavezanci za davek nemoteno opravljali delo tudi v času davčnega inšpekcijskega nadzora, lahko nadzor poteka tudi v poslovnih prostorih pooblaščenca zavezanca za davek. Pogosto namreč lahko pride do situacije, ko zavezanci za davek nimajo ustreznih dodatnih prostorov, kjer bi lahko pooblaščen oseb opravljal naloge nadzora (pregledovanje dokumentacije ipd.), zato takšen nadzor predstavlja obremenitev za nemoteno delo. Davčni inšpekcijski nadzor pa se ne opravlja v stanovanjskih prostorih, ki niso določeni kot sedež davčnega zavezanca. V primerih, ko davčni zavezanec ne more zagotoviti primerne prostora ali obstajajo drugi razlogi, lahko davčni zavezanec predlaga, naj se davčni inšpekcijski nadzor opravi v prostorih davčnega organa. O tem lahko pooblaščen oseb odloči tudi, če predlog ni podan. Nadzor se opravlja v poslovnem delovnem času davčnega zavezanca, razen če davčni zavezanec privoli v opravljanje nadzora izven poslovnega delovnega časa ali pa je to nujno potrebno zaradi namena inšpekcijskega nadzora. Davčni zavezanec ne sme ovirati pooblaščen oseb pri njenem delu, v nasprotnem primeru pa le-ta lahko zahteva, da se davčni zavezanec odstrani, če je potrebno pa zaprosi tudi za pomoč policijo.

K 139. členu

Zavezanec za davek mora sodelovati s pooblaščen osebo in ji dati na voljo vse potrebne dokumente in podatke ter jih tudi pojasniti. Gre za pravico in hkrati dolžnost zavezanca za davek, v nobenem primeru pa sodelovanje zavezanca za davek ne predstavlja procesne predpostavke za opravljanje davčnega inšpekcijskega nadzora. Pooblaščen osebi mora omogočiti pregled poslovnih prostorov in vseh stvari, ki omogočajo pooblaščen osebi ugotoviti dejansko davčno obveznost tega zavezanca. Davčni zavezanec lahko na začetku postopka imenuje pooblaščen osebo, ki bo dala pojasnila v zvezi z vsem, kar bo pooblaščen oseba želela razjasniti. Teh oseb je lahko tudi več, pooblaščen oseba pa lahko kasneje zahteva določitev drugih oseb, če od že določenih ni dobila zadostnih pojasnil. Pooblaščen oseba sme zaseči listine, predmete, vzorce in drugo blago, če je to potrebno za zavarovanje dokazov, za natančno ugotovitev nepravilnosti ali če zavezanec za davek to uporablja za kršitve, oziroma če je bilo pridobljeno s kršitvami davčnih predpisov. Te predmete lahko zaseže organ za največ 30 dni, v izjemnih primerih z možnostjo podaljšanja do 90 dni. Zavezanec za davek lahko zahteva vrnitev teh predmetov, če jih nujno potrebuje pri poslovanju, davčni organ pa mora o tem takoj odločiti s sklepom. Pri opravljanju davčnega nadzora lahko pride do situacije, v kateri mora oseba, ki opravlja davčni nadzor, odvzeti vzorce blaga, ki se nato pri pregledu ali analizi uničijo ali poškodujejo. Urejanje razmerij, ki pri tem nastanejo, velja za vse oblike davčnega nadzora.

K 140. členu

Če to ne ovira namena inšpekcijskega pregleda, mora biti med njem davčni zavezanec sproti obveščen o pomembnih dejstvih in dokazih, ob koncu pa mora biti še pred sestavo zapisnika opravljen sklepni razgovor, na katerem mora biti davčni zavezanec seznanjen in opozorjen na sporna dejstva, ki vplivajo na obdavčenje, na pravne posledice ugotovitev ter na davčne učinke. Kadar rezultat inšpekcijskega nadzora ne zahteva spremembe obdavčenja ali pa se davčni zavezanec razgovoru odpove, razgovora ni potrebno opraviti.

K 141. členu

Po opravljenem razgovoru oziroma, kadar razgovor ni potreben, po koncu opravljenih dejanj je treba sestaviti zapisnik o inšpekcijskem nadzoru in ga vročiti zavezancu za davek, na katerega se nanaša, v 10 dneh od končanega nadzora, zavezanec za davek pa ima 20 dni po vročitvi možnost podati pripombe na zapisnik. Zamuda roka za pripombe nima prekluzivne narave, saj mora davčni organ v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, pred izdajo odločbe ugotoviti vsa dejstva in okoliščine, ki so za odločitev pomembne, zavezanec pa ima vse do izdaje odločbe pravico dopolnjevati in pojasnjevati svoje trditve. Vendar je treba upoštevati, da lahko davčni organ takoj po poteku roka za pripombe izda odločbo, najkasneje pa v roku 30 dni po poteku tega roka.

K 142. členu

Po končanem davčnem inšpekcijskem nadzoru, davčni organ praviloma izda odločbo o odmeri davčnih obveznosti, kot posledico ugotovljenih nepravilnosti v poslovanju oziroma delovanju zavezanca za davek. V določenih primerih pa pooblaščen oseba ugotovi nepravilnosti, ki ne vplivajo na višino davčne obveznosti. Tudi v teh primerih se izda odločba, s katero pooblaščen oseba lahko odredi druge ukrepe, ki so davčnemu organu na voljo, da zagotovi odpravo teh nepravilnosti. Če v postopku nadzora nepravilnosti ne bodo ugotovljene, bo davčni organ na podlagi zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor, izdal sklep o ustavitvi postopka davčnega inšpekcijskega nadzora. Vprašanje trajanja upravnega postopka je urejeno v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek, in sicer mora organ izdati odločbo v enem oziroma v dveh mesecih od dneva začetka postopka. Daljši instruktorski roki za izdajo odločbe, so v davčnem postopku določeni predvsem zaradi zahtevnosti ugotovitvenega postopka v postopkih davčnega inšpekcijskega nadzora. Prav tako je treba upoštevati možnosti, ki jih imata zavezanec za davek in davčni organ po končanju dejanj davčnega inšpekcijskega pregleda in pred izdajo odločbe. V tem času je določen rok za vročitev zapisnika, na katerega lahko zavezanec v predpisanem roku, ki se lahko celo podaljša, poda pripombe. V primeru, če davčni organ sestavi dodatni zapisnik, ima zavezanec za davek ponovno vse naštete možnosti. Na tej podlagi davčni organ izda odločbo v roku 30 dni od prejema pripomb na zapisnik oziroma od poteka roka za pripombe. Že zaradi opisanih možnosti, ki so na razpolago zavezancu za davek po končanju dejanj nadzora, odločbe praviloma ni mogoče izdati v roku, ki ga predpisuje zakon o splošnem upravnem postopku. Ureditve v davčnem postopku torej že avtomatično določa čas trajanja postopka, ki bi privedla do kršitve rokov,

ki so določeni v subsidiarnem procesnem predpisu, zato je posebna ureditev upravičena in celo nujno potrebna.

TRETJI DEL – DAVČNA IZVRŠBA

I. poglavje - Splošno

K 143. členu

Temeljna načela davčne izvršbe so načelo sorazmernosti, spoštovanja dostojanstva dolžnika in načelo, da mora biti izvršba za dolžnika čim manj neugodna. Davčni organ je v postopku davčne izvršbe dolžan izbrati primerno sredstvo oziroma sredstva davčne izvršbe (izvršba na denarne prejemke, na denarna sredstva, druge denarne terjatve, premičnine, nepremičnine oziroma deleži v družbah in premoženjske pravice) ter predmete izvršbe (premoženje in premoženjske pravice), katerih višina oziroma vrednost je najbližja glede na višino dolga. To pomeni, če je npr. višina davčnega dolga 4.000 evrov bi v skladu s tem členom izbira premičnine v vrednosti 40.000 evrov kot predmeta izvršbe, pri čemer je vrednost ostalega dolžnikovega premoženja (npr. denarna sredstva, premičnine) zadostna za poplačilo dolga, pomenila neposredno kršitev tega člena. To načelo je sicer konkretizirano tudi v določbi 209. člena, po kateri se sme davčna izvršba na dolžnikovo nepremično premoženje in delež družbenika v družbi ter iz premoženjskih pravic opraviti le, če davkov ni bilo mogoče izterjati iz dolžnikovih prejemkov, sredstev na računih, terjatev ali iz njegovega premičnega premoženja. Vendar pa to načelo ne pomeni, da ni dovoljena izvršba na predmet, ki je nesorazmerno več vreden, kot je znesek davka, ki ga je treba izterjati, če na druge načine izvršbe ni mogoče opraviti. V zgornjem primeru, ko je dolg 4.000 evrov, edino premoženje oziroma premoženjska pravica, na katero je moč seči z izvršbo, pa je vreden 40.000 evrov, je glede na navedeno, dopustna izvršba na ta predmet. Davčni organ mora pri izbiri sredstev izvršbe paziti tudi, da prvenstveno izbere tistega, ki je za dolžnika najmanj neugoden in pri katerih ne pride do posega v osebno dostojanstvo dolžnika. Praviloma so za dolžnika manj neugodna sredstva izvršbe, izvršba na denarne prejemke, na sredstva na računih pri bankah in hranilnicah ter na druge dolžnikove denarne terjatve, kot pa npr. izvršba na premičnine.

K 144. členu

Roki za plačilo davčnih obveznosti so določeni s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju. Pri obračunih davčnih odtegljajev je to najpozneje 7 dni po izplačilu dohodka, pri davčnih obračunih (npr. obračun davka od dohodkov pravnih oseb) je to praviloma 30 dni od dneva predložitve davčnega obračuna (pri obračunih DDV-O je to zadnji delovni dan naslednjega meseca po poteku davčnega obdobja), pri odmernih odločbah je to 30 dni od dneva vročitve odločbe. Če torej v zakonsko določenem roku dolžnik davka ne plača, začne davčni organ davčno izvršbo, z izdajo sklepa o davčni izvršbi.

K 145. členu

Predmet davčne izvršbe je lahko vsako dolžnikovo premoženje ali premoženjska pravica, če z zakonom ni izvzeta oziroma je nanje izvršba omejena, pri čemer je predmet davčne izvršbe lahko tudi znesek posojil in predplačil, ki jih dolžnik prejme od tretjih oseb. Kateri prejemki in kateri predmeti so izvzeti iz izvršbe, ter kakšne so omejitve izvršbe je izrecno določeno v drugih členih tega zakona. V tem členu pa je izrecno določeno, da se na presežek nad omejitvijo izvršba lahko opravi.

K 146. členu

Izvajanje davčne izvršbe temelji na izvršilnem naslovu, ki dokazuje obstoj davčnega dolga. Izvršuje se lahko samo izvršljiv izvršilni naslov. V tem členu so izvršilni naslovi taksativno naštet. Na prvem mestu je kot najznačilnejša določena odločba o odmeri davka, kamor je treba šteti tudi odločbo, s katero se delodajalcu oziroma izplačevalcu, banki oziroma hranilnici in dolžnikovemu dolžniku, v okviru odgovornosti za opuščeno odtegnitev in izplačilo dolgovanega zneska davka, ta naloži v plačilo. Nadalje so kot izvršilni naslov določeni obračuni davka, ki jih davčnemu organu predlagajo zavezanci za davek. Kot izvršilni naslov šteje tudi izvršljiva tuja odločba oziroma drug ustrezen akt, ki ima naravo izvršilnega naslova, in ga slovenski davčni organ prejme v izvršbo na podlagi četrtega dela

tega zakona, ter akti, ki jih izdajajo prekrškovni organi ter akti sodišča, izdani v zadevah prekrškov. Kot samostojni izvršilni naslov šteje tudi seznam izvršilnih naslovov. Ker gre za zbir več izvršilnih naslovov, mora vsebovati osnovne podatke za posamezne izvršilne naslove, torej navedbo posameznega izvršilnega naslova, datum izvršljivosti, znesek davka in zamudnih obresti, in sicer za vsako vrsto davka posebej. Takšen seznam izvršilnih naslovov je veljaven izvršilni naslov tudi za postopke davčne izvršbe, ki jih opravi sodišče v skladu z zakonom, ki ureja izvršbo in zavarovanje (na nepremičnine, delež družbenika in iz premoženjskih pravic). Zakon o izvršbi in zavarovanju namreč določa, da je izvršilni naslov tudi druga izvršljiva odločba ali listina, za katero zakon določa, da je izvršilni naslov. Kdaj postanejo posamezni izvršilni naslovi izvršljivi, izhaja iz zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Odločba postane izvršljiva, ko se vroči stranki, če pritožba ni dovoljena, ko preteče rok za pritožbo, če pritožba ni vložena, ko se vroči stranki, če pritožba ne zadrži izvršitve, ter ko se stranki vroči odločba organa druge stopnje, s katero se pritožba zavrne, ali sklep, s katerim se pritožba zavrže. Če je v odločbi določeno, da se dejanje, ki je predmet izvršbe, mora opraviti v določenem roku, postane odločba izvršljiva s potekom tega roka. Za davčni postopek praviloma velja, da pritožba ne zadrži izvršitve akta, tako da postane npr. odmerna odločba izvršljiva z vročitvijo in s potekom roka za prostovoljno izpolnitev obveznosti, ne glede na morebitno vložitev pritožbe. V tretjem odstavku tega člena pa je vsebovana še posebna določba glede izvršljivosti obračuna davka. Ta postane izvršljiv, ko poteče rok za plačilo davka po obračunu davka, ki je predpisan s tem zakonom ali zakonom o obdavčenju.

K 147. členu

Če davčni organ na podlagi posebnega zakonskega pooblastila izterjuje nedavčne obveznosti, je izvršilni naslov akt, ki ga izda organ, pristojen za odmero te obveznosti, ki je hkrati tudi predlagatelj izvršbe. Takšen izvršilni naslov mora biti opremljen s klavzulo o izvršljivosti. Klavzula o izvršljivosti pa ni potrebna v primeru, ko se davčni organ in predlagatelj izvršbe dogovorita, da se podatki za izvršbo pošiljajo v elektronski obliki. Za ta primer je izrecno določeno, da je sam predlagatelj izvršbe odgovoren, da posreduje samo izvršljive izvršilne naslove. V nasprotnem, je za morebitne nepotrebne stroške izvršbe odgovoren sam predlagatelj izvršbe, kar je izrecno opredeljeno v 153. členu tega zakona. Od nekaterih nedavčnih obveznosti, ki jih v plačilo nalagajo drugi organi, lahko tečejo obresti. Te obresti so lahko različne, obračunavajo se lahko na različnih podlagah. Iz tega razloga je za te primere predlagateljem izvršbe naloženo, da morajo sami obračunati zamudne obresti do dneva izdaje predloga za izvršbo. Od tega dne dalje pa tečejo obresti po določbah tega zakona, in jih obračuna sam davčni organ.

K 148. členu

Davčni organ ima pravico od dolžnika zahtevati, da predloži seznam svojega premoženja skupaj z dokazili o lastninskih in drugih stvarnih pravicah na tem premoženju, ter podatke o odplačnem in neodplačnem razpolaganju s premoženjem. Dolžnik mora navesti razpolaganja s premoženjem, izvršena v letu ter po letu, v katerem je davčna obveznost nastala. Starejših razpolaganj mu ni potrebno navesti. Predložitev seznama premoženja davčnemu organu pripomore k učinkovitejši in bolj ekonomični izvršbi. Poleg tega lahko ta seznam služi tudi kot podlaga oziroma informacija davčnemu organu za uveljavljanje poročstva oziroma izpodbijanje pravnih dejanj dolžnika pred pristojnim sodiščem, kot je to opredeljeno v 149. členu. Nepredložitev zahtevanega seznama, nepredložitev v zahtevanem roku oziroma navedba neresničnih podatkov je sankcionirana kot prekršek.

K 149. členu

V primeru, da je izvršba iz premoženja dolžnika neuspešna, se davek izterja iz premoženja ožjih družinskih članov, ki so premoženje pridobili od dolžnika neodplačno ali po nižji ceni od tržne v letu oziroma po letu, v katerem je davčna obveznost nastala. Podana je tudi definicija ožjih družinskih članov. To so zakonec in izvenzakonski partner dolžnika, oseba, s katero živi dolžnik v registrirani istispolni partnerski skupnosti, otroci oziroma posvojenci ter vnuki in starši oziroma posvojitelji dolžnika. Predmet izvršbe je lahko katerokoli premoženje ožjih družinskih članov, ne samo tisto, ki so ga prejeli od dolžnika, vendar le do višine vrednosti tako pridobljenega premoženja. V prvem odstavku je urejena posebna možnost uveljavljanja davčnega dolga od ožjih družinskih članov in predstavlja specialno določbo glede na splošno pravilo, ki je določeno v drugem odstavku tega člena.

Če dolžnik odtuji premoženje z namenom, da bi se izognil plačilu davka, lahko tak pravni posel davčni organ izpodbija pred sodiščem. Iz drugega odstavka tega člena torej izhaja, da zakon ne zavezuje davčnega organa, da mora v vseh primerih takšen pravni posel izpodbijati pred sodiščem, temveč mu dopušča možnost, da sam oceni ali je izpodbijanje posameznega pravnega posla smiselno. Tudi v tem primeru velja, da se takšen pravni posel lahko izpodbija samo, če je bilo premoženje odtujeno v ali po letu, v katerem je nastala davčna obveznost. Smiselno enako kot za dolžnike – fizične osebe velja tudi za gospodarske subjekte.

K 150. členu

Ta določba je izraz ekonomičnosti vodenja izvršbe, še posebej glede na stroške izvršbe, kjer se za vsak izdan sklep, dolžniku zaračuna tudi najmanj 20 evrov stroškov, poleg tega stroška, vsaj v primeru izvršbe na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah, dolžniku tudi izvajalec plačilnega prometa zaračuna svoje stroške.

Navedeno pa ne velja za primere, ko davčni organ opravlja izvršbo za druge osebe javnega prava, pri katerih so zneski obveznosti pogosto nižji od navedenega zneska. V teh primerih te same določijo znesek, do katerega se izvršba ne začne.

K 151. členu

Zakon vsebuje v 72. členu splošne določbe o krajevni pristojnosti posameznih davčnih uradov. Za potrebe izvršbe je krajevna pristojnost posebej opredeljena. V primeru, ko je izvršilni naslov akt davčnega organa, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen davčni organ, ki je akt izdal. V primeru, ko je izvršilni naslov obračun davka, akt drugega organa, ki ga davčni organ samo izterjuje ali če gre za izvršbo po določbah četrtega dela tega zakona, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen davčni organ, pri katerem je dolžnik vpisan v davčni register. Če dolžnik ni vpisan v davčni register, je za izdajo sklepa o izvršbi pristojen davčni organ, na območju katerega je nastala davčna obveznost. Če na podlagi drugega in tretjega odstavka tega člena ni mogoče določiti davčnega organa, pristojnega za izdajo sklepa o izvršbi, ga določi Generalni davčni urad oziroma Generalni carinski urad. Davčni uradi, njihovo območje oziroma področje dela so na podlagi zakona, ki ureja davčno službo, določeni z uredbo vlade, prav tako so carinski uradi na podlagi zakona, ki ureja carinsko službo, določeni z vladno uredbo.

K 152. členu

S tem členom so določene obvezne sestavine izreka sklepa o izvršbi. Vsebovati mora podatke o dolžniku, podatke o izvršilnem naslovu, podatke o davčnem dolgu, o sredstvu in predmetu izvršbe, navedbo tretje osebe, ki je dolžna ravnati po sklepu o izvršbi (npr. delodajalec, banka oziroma hranilnica, dolžnikov dolžnik), ter izrek o stroških. Izrek sklepa o izvršbi lahko vsebuje še druge podatke, potrebne da se izvršba lahko opravi. To je npr. izrek, da pritožba ne zadrži izvršitve, kar izhaja iz 158. člena tega zakona, ustrezni nalogi tretjim osebam, ki so dolžni izvajati sklep o izvršbi davčnega organa, členi 163., 168., 174. tega zakona, itd.

K 153. členu

V tem členu so vsebovane posebne določbe o stroških davčne izvršbe. Višino stroškov davčne izvršbe določi minister, pristojen za finance. Praviloma gre za stroške za izdajo samega sklepa, za stroške davčnega izterjevalca, stroške prevoza in hrambe zarubljenih premičnin, itd. Vse stroške davčne izvršbe plača dolžnik, razen v primerih, ko se dokaže, da izvršba ni bila upravičena. V tem primeru je dolžan davčni organ povrniti stroške dolžniku, v roku 15 dni od dneva, ko je ugotovil, da izvršba ni bila upravičena. Davčni organ je torej dolžan sam, po uradni dolžnosti vrniti dolžniku stroške izvršbe za katero se dokaže, da ni bila upravičena. Davčni organ je dolžan povrniti tudi stroške, ki jih je dolžniku zaračunala npr. banka za izvršitev sklepa o izvršbi. O teh stroških pa davčni organ nima podatkov, zato mora zahtevo s priloženimi dokazili o višini stroškov, vložiti dolžnik sam. Kadar pa davčni organ opravlja izvršbo na podlagi izvršilnih naslovov drugih predlagateljev, v primeru neupravičene izvršbe nosi stroške predlagatelj izvršbe.

K 154. členu

S to določbo je urejena situacija, ko je pristojni organ, ki je lahko davčni organ ali pa drug organ, dovolil odlog ali obročno plačilo obveznosti, še preden je bila začeta izvršba. V tem primeru se šteje, da je odložena tudi izvršba. Posebnega sklepa o tem ni potrebno izdati. V drugem odstavku je izrecno določeno, da je v primerih, ko davčni organ zgolj izterjuje druge denarne nedavčne obveznosti, za odločanje o odlogu izvršbe pristojen predlagatelj izvršbe. S to določbo je odpravljena dosedanja dilema, ali je v primeru denarnih nedavčnih obveznosti, ki jih davčni organ zgolj izterjuje, in dolжник zaprosi za odlog ali obročno plačilo obveznosti, o vlogi pristojen odločati davčni organ, ki sicer zgolj opravlja izvršbo, ali pa predlagatelj izvršbe.

K 155. členu

V tem členu je opredeljena situacija, ko postopek izvršbe že poteka, pa je dolžniku dovoljen odlog oziroma obročno plačilo. V tem primeru mora davčni organ izdati sklep, s katerim se zadrži postopek izvršbe. Če dolжник po poteku roka, za katerega mu je bil dovoljen odlog oziroma obročno plačilo dolga, tega ne plača, se izvršba nadaljuje. Davčnemu organu ni potrebno izdati novega sklepa o izvršbi. V 2. točki prvega odstavka je določeno, da se izvršba zadrži tudi v drugih primerih, kadar je to določeno s tem zakonom. To velja za primere, ko se dolжник pritoži zoper sklep o izvršbi, pritožba sicer na podlagi tretjega odstavka 158. člena tega zakona ne zadrži izvršitve, razen če davčni organ oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. Drugi primer zadržanja izvršbe po tem odstavku je, kadar je zoper sklep o izvršbi vložen ugovor tretjih oseb, ki tudi zadrži izvršbo. Tretji primer iz tega odstavka je, kadar se izvršuje akt organa države prosilke v skladu z določbami četrtega dela tega zakona, slovenski davčni organ, ki opravlja izvršbo, pa je obveščen, da se akt, ki dovoljuje izvršbo, izpodbija. Tudi v tem primeru je treba zadržati izvršbo, dokler pristojni organ države prosilke ne odloči o zadevi. Po določbi drugega odstavka tega člena ostanejo vsa dejanja, ki so bila opravljena pred zadržanjem izvršbe v veljavi. Sprosti pa se rubež na dolžnikove denarne prejeme pri delodajalcu oziroma izplačevalcu in rubež dolžnikovih denarnih sredstev pri bankah in hranilnicah.

K 156. členu

Davčna izvršba se lahko ustavi le v taksativno naštetih primerih. Davčni organ je dolžan izdati sklep o ustavitvi izvršbe, v katerem odloči tudi o odpravi ali razveljavitvi že izvršenih dejanj v postopku izvršbe. Možna je tudi delna ustavitev izvršbe, če so podani razlogi iz tega člena. Sklep o ustavitvi bo izdal davčni organ po uradni dolžnosti, lahko pa tudi na zahtevo dolžnika.

K 157. členu

Davčni organ opravlja izvršbo tudi drugih denarnih nedavčnih obveznosti, če je tako določeno s posameznimi predpisi. To velja npr. za upravno izvršbo denarnih obveznosti v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, izterjavo neplačanih glob v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, itd.

K 158. členu

Zoper sklep, s katerim se začne davčna izvršba, je dovoljena pritožba v roku osmih dni od vročitve, in sicer pri davčnem organu, ki je izdal sklep, pri čemer s pritožbo zoper sklep o izvršbi ni možno izpodbijati samega izvršilnega naslova. Pritožba ne zadrži začetega postopka davčne izvršbe, razen v primerih, ko davčni organ oceni, da bi bilo pritožbi mogoče ugoditi. V tem primeru se postopek davčne izvršbe zadrži do odločitve o pritožbi. Davčni organ lahko o zadržanju izvršbe zaradi vložene pritožbe odloči po uradni dolžnosti, pri čemer je dolžan izdati sklep le v primeru, če se odloči, da bo zadržal izvršbo. Če ne oceni, da bi bilo mogoče ugoditi pritožbi, sklepa o tem ni potrebno izdati. Dolжник pa lahko tudi sam vloži zahtevo za zadržanje izvršbe, v tem primeru pa je dolžan davčni organ odločiti tudi, če vlogi ne ugodi. Za čas ko je odložena izvršba, tečejo dolžniku obresti po slovenski medbančni meri.

K 159. členu

Pravno sredstvo tretjih oseb je ugovor. Pravice, ki jih lahko uveljavlja tretji, so po svoji naravi lahko stvarnopravne in druge absolutne pravice ter obligacijske pravice. Tretji lahko vloži ugovor do konca davčne izvršbe, pri čemer ugovor za razliko od pritožbe kot pravnega sredstva dolžnika, zadrži nadaljnji postopek davčne izvršbe.

II. poglavje – Davčna izvršba na dolžnikove denarne prejemke, denarna sredstva in dolžnikove denarne terjatve

K 160. členu

V tem členu so taksativno naštet denarni prejemki, ki so absolutno izvzeti iz izvršbe. Pri določanju dolžnikovih denarnih prejemkov, ki so izvzeti iz izvršbe, se izhaja predvsem iz načela zaščite dolžnika, saj gre za tiste denarne prejemke, ki jih dolžnik potrebuje za zadovoljevanje svojih osnovnih življenjskih potreb. Izvzeta so tudi nepovratna denarna sredstva in denarna sredstva pridobljena na podlagi ugodnih posojil ali poslov z jamstvi, ki se štejejo kot oblike državnih pomoči po zakonu, ki ureja pomoč družbam v težavah, razen če so izplačana za namene opravljanja dejavnosti. Ta sredstva so tudi iz vidika obdavčevanja dohodkov iz dejavnosti praviloma vštevajo med obdavčljivi dohodek in za nekatere dejavnosti (na primer subvencije za kmetijsko dejavnost) lahko predstavljajo celo glavni del prihodkov, zato ni primerno, da bi se izločevala iz izvršbe.

K 161. členu

V tem členu so opredeljene omejitve izvršbe na denarne prejemke, na katere se lahko seže z izvršbo. Kot dohodke iz delovnega razmerja šteje veljavni zakon o dohodnini npr. plačo, nadomestilo plače, vsako drugo plačilo za opravljeno delo, regres, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči, odpravnine, pokojnine, itd. Na njih je možno seči največ do višine dveh tretjin, vendar tako, da ostane dolžniku najmanj znesek v višini 70% minimalne plače po zakonu, ki ureja minimalno plačo. Predpis, ki opredeljuje minimalno plačo je Dogovor o politiki plač v zasebnem sektorju v letu 2006, po katerem znaša minimalna plača dalje 122.600 SIT (Vlada RS je julija 2006 sprejela in posredovala Državnemu zboru predlog Zakona o določitvi minimalne plače, ki bo veljal za minimalne plače za delo, opravljeno med 1. 8. 2006 in 31. 7. 2007. Po predlogu znaša minimalna plača 125.052 SIT). 70% pomeni poenostavljen preračun na neto znesek minimalne plače, ki tako znaša 85.820 tolarjev, in to je znesek, ki mora ostati dolžniku. Če se denarni prejemek, ki je že bil predmet izvršbe pri izplačevalcu dohodka in so že bile upošteevane omejitve izvršbe, nakaže na račun dolžnika, ne more več biti predmet izvršbe na račune dolžnika. Po določbi drugega odstavka se ne glede na določbo prvega odstavka z izvršbo ne sme seči na denarne prejemke iz prvega odstavka, če ne presegajo osnovnega zneska minimalnega dohodka po Zakonu o socialnem varstvu, ki za leto 2006 znaša 48.062 tolarjev.

K 162. členu

Sklep o izvršbi na dolžnikove denarne prejemke se opravlja po delodajalcih oziroma izplačevalcih prejemkov. Iz tega razloga mora biti sklep vročen tako dolžniku kot tudi izplačevalcu.

K 163. členu

Z vročitvijo sklepa o izvršbi izplačevalcu dohodkov je opravljen rubež denarnih prejemkov, tako da zarubljenih sredstev izplačevalec ne sme izplačati dolžniku, pri tem pa mora izplačevalec upoštevati določbe o izvzetju in omejitvah izvršbe. Izplačevalcu se naloži tudi, da del denarnih prejemkov, ki je naveden v sklepu o izvršbi, vplača oziroma vplačuje na prepisane račune do poplčila davka. V tretjem odstavku je določeno, da če se dolžniku poviša denarni prejemek, je dolžan izplačevalec dohodka upoštevati to povišanje pri izvrševanju sklepa.

K 164. členu

Na podlagi te določbe je delodajalec oziroma izplačevalec dohodka dolžan davčni organ obvestiti, da dolžnik pri njem ne prejema več denarnih prejemkov. Davčni organ mora sam ugotoviti, kje dolžnik prejema denarne prejemke, ali pa se odločiti za drugo sredstvo izvršbe. V primeru, ko dolžnik prejema dohodke pri novem delodajalcu oziroma izplačevalcu, mora davčni organ izdati nov sklep o izvršbi in ga spet vročiti dolžniku in delodajalcu oziroma izplačevalcu.

K 165. členu

Pravno sredstvo delodajalca oziroma izplačevalca dohodka je ugovor. Ta se lahko vloži iz enega samega razloga – da pri njem dolžnik ne prejema denarnih prejemkov. Rok za vložitev ugovora je osem dni od vročitve sklepa. Drugi odstavek določa, da če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, ga odstopi organu druge stopnje in zadrži postopek izvršbe. Če pa ugotovi, da je ugovor

utemeljen, da torej dolžnik pri tem delodajalcu oziroma izplačevalcu ne prejema dohodkov, pa se izvršba pri tem delodajalcu oziroma izplačevalcu na podlagi tega sklepa ne vodi več.

K 166. členu

V primerih, ko delodajalec oziroma izplačevalec ne ugovarja v določenem roku in ne izvrši oziroma ne izvršuje sklepa se dolgovani davek izterja od njega, pri čemer pritožba delodajalca oziroma izplačevalca ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa. Delodajalcu oziroma izplačevalcu se lahko naloži le tisti znesek davka, ki bi ga moral na podlagi sklepa o izvršbi odtegniti do izdaje odločbe. Določbe tega zakona pa ne posegajo v pravico delodajalca oziroma izplačevalca do uveljavitve povračila oziroma vzpostavitve terjatve do dolžnika za znesek tako plačanih obveznosti.

K 167. členu

V primeru izvršbe na račune pri bankah in hranilnicah, je treba sklep o izvršbi vročiti poleg samemu dolžniku tudi bankam in hranilnicam, ki so dolžne izvrševati sklep davčnega organa. V drugem odstavku so določena izvzetja oziroma omejitve izvršbe na dolžnikova denarna sredstva. Izvzetja oziroma omejitve veljajo le za prejemke, nakazane za tekoči mesec, ne pa tudi za morebitne prihranke iz preteklih mesecev. Morebitni prihranki, ki jih ima dolžnik na računu še od prejšnjega ali prejšnjih mesecev, so v celoti predmet izvršbe in zanje izvzetja in omejitve ne veljajo. S tretjim odstavkom je določeno, da omejitve, ki veljajo za dohodke iz delovnega razmerja, veljajo tudi za druge prejemke, ki jih dolžnik prejme na račune pri bankah in hranilnicah. Na ta način omejitve veljajo tudi za druge prejemke iz različnih naslovov (npr. iz naslova avtorskih pravic, opravljanja samostojne dejavnosti, itd.).

K 168. členu

Na podlagi tega člena se s sklepom naloži banki ali hranilnici, naj zarubi v sklepu navedena sredstva, in jih takoj prenese na predpisane račune. Na ta način se doseže, da dolžniku prenehajo teči zamudne obresti, kar je sicer veljalo po dosedanji ureditvi, ko je banka ali hranilnica najprej zarubila denarna sredstva na računu, in jih šele po obvestilu davčnega organa, da je bil sklep vročen dolžniku, prenesla na predpisane račune. Če ima dolžnik odprte račune pri več bankah oziroma hranilnicah, se sklep o izvršbi praviloma posreduje vsem. Prva banka oziroma hranilnica ki je navedena v sklepu je t.i.m. primarna banka oziroma hranilnica. Na račun dolžnika pri primarni banki oziroma hranilnici posredujejo ostale, t.i.m. sekundarne banke oziroma hranilnice dolžnikova sredstva. Ko primarna banka oziroma hranilnica ugotovi, da sredstva na računu dolžnika zadoščajo za izvršitev sklepa, o tem obvesti sekundarne banke oziroma hranilnice, ter tudi davčni organ. Davčni organ praviloma pošlje sklep o izvršbi vsem bankam in hranilnicam, dana pa mu je tudi možnost, da vendarle ne posreduje sklepa o izvršbi vsem bankam oziroma hranilnicam, pri katerih ima dolžnik odprt račun, ampak jih naslovi le na tiste, pri katerih obstaja največja možnost za poplačilo. Takšna določba je še posebej smiselna v primeru, kadar je dolgovani znesek majhen, dolžnik pa ima odprte račune pri velikem številu bank oziroma hranilnic. V tem primeru bi bilo neekonomično nasloviti sklep o izvršbi na vse banke oziroma hranilnice.

K 169. členu

V tem členu je določena obveznost banke oziroma hranilnice, da tudi v primeru, če dolžnik na računu nima dovolj denarnih sredstev ali jih celo sploh nima, obdrži sklep v evidenci, ter opravlja na njegovi podlagi izplačila, ko denarna sredstva prihajajo na račun. Šele če v enem letu po prejemu sklepa na dolžnikovih računih ni nobenega priliva denarnih sredstev, lahko sklep vrne davčnemu organu.

K 170. členu

Pravno sredstvo banke oziroma hranilnice je ugovor. Ta se lahko vloži iz enega samega razloga – da pri njej dolžnik nima odprtega računa. Rok za vložitev ugovora je osem dni od vročitve sklepa. Drugi odstavek določa, da če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, ga odstopi organu druge stopnje in zadrži postopek izvršbe. Če pa ugotovi, da je ugovor utemeljen, da torej dolžnik pri banki oziroma hranilnici nima odprtega računa, pa se izvršba pri tej banki oziroma hranilnici na podlagi tega sklepa ne vodi več.

K 171. členu

V primerih, ko banka oziroma hranilnica ne ugovarja v določenem roku in ne ravna po sklepu, se davek izterja od nje, pri čemer pritožba ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa. Banki oziroma hranilnici se naloži znesek dolgovane davka. Določbe tega zakona pa ne posegajo v pravico banke oziroma hranilnice do uveljavitve povračila oziroma vzpostavitve terjatve do dolžnika za znesek tako plačnih obveznosti. Namen te določbe je sankcioniranje banke oziroma hranilnice za neizvrševanje sklepa o izvršbi in vseh ostalih obveznosti, ki jih nalaga ta zakon (npr. če davčnega organa ne obvesti, da na računu ni sredstev ali da dolžnik na račun prejema le sredstva, ki so izvzeta iz izvršbe oziroma v višini, ki ne presega omejitve, ali da namesto sklepa davčnega organa prednostno izvršuje drug sklep o izvršbi, ipd). Odločba, s katero se banki naloži plačilo zneska, je nov in samostojen izvršilni naslov, zavezanec za plačilo pa banka in ne več dolžnik. Banka je torej ta sredstva dolžna izplačati iz svojega računa, ne iz dolžnikovega, zato zanjo ne veljajo omejitve iz 160. člena.

K 172. členu

Za davčno izvršbo na dolžnikove denarne terjatve do izvajalcev plačilnega prometa se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo davčno izvršbo na dolžnikova denarna sredstva pri bankah oziroma hranilnicah, in ne določbe o izvršbi na druge denarne terjatve dolžnika.

K 173. členu

Sklep o izvršbi na denarno terjatev dolžnika se izvršuje po dolžnikovem dolžniku. Iz tega razloga mora biti sklep vročen tako dolžniku kot tudi njegovemu dolžniku.

K 174. členu

Z dnem vročitve sklepa o izvršbi dolžnikovem dolžniku je dolžnikova terjatev zarubljena. Rubež se lahko opravi do višine dolžnikovega davka, ne pa do celotne višine terjatve, ki jo ima do svojega dolžnika. Dolžnikov dolžnik mora ob zapadlosti njegovega dolga do dolžnika, plačati obveznost na predpisane račune.

K 175. členu

Pravno sredstvo dolžnikovega dolžnika je ugovor. Ugovarja lahko da dolžniku ni dolžan, da je dolg pogojen, ali da dolg še ni dospel v plačilo in ne bo dospel v plačilo v enem letu od prejema sklepa. Tretji odstavek določa, da če davčni organ ugotovi, da ugovor ni utemeljen, ga odstopi organu druge stopnje in zadrži postopek izvršbe. Če pa ugotovi, da je ugovor utemeljen, da torej dolžniku ni dolžan ali da dolg še ni dospel v plačilo in tudi še ne bo dospel v roku enega leta, davčni organ izvršbe na podlagi tega sklepa ne vodi več.

K 176. členu

V primerih, ko dolžnikov dolžnik ne ugovarja v določenem roku in ne ravna po sklepu, se dolgovani davek izterja od njega, pri čemer pritožba dolžnikovega dolžnika ne zadrži izvršitve odločbe davčnega organa. Dolžnikovemu dolžniku se lahko naloži le tisti znesek davka, ki bi ga moral na podlagi sklepa o izvršbi plačati na predpisane račune. Določbe tega zakona pa ne posegajo v pravico dolžnikovega dolžnika do uveljavitve povračila oziroma vzpostavitve terjatve do dolžnika za znesek tako plačanih obveznosti.

III. poglavje – Davčna izvršba na premičnine

K 177. členu

Izvajanje neposrednih izvršilnih dejanj davčne izvršbe na premično premoženje izven območja davčnega urada, ki je izdal sklep o izvršbi bi povzročilo dodatne stroške in večjo zamudo časa, tako za dolžnika kot tudi za davčni organ. V skladu z načelom ekonomičnosti postopka je zaradi navedenih razlogov, v primeru kadar se premičnina nahaja izven območja davčnega urada, ki je izdal sklep o davčni izvršbi, urejen prenos pristojnosti za izvajanje rubeža, cenitve in prodaje zarubljenih premičnin.

K 178. členu

Zakon taksativno našteva premočnine, ki so izvzete iz davčne izvršbe. Gre predvsem za stvari, ki so namenjene osnovni osebni rabi dolžnika ter stvari, ki imajo za dolžnika posebno (osebno) vrednost. Iz davčne izvršbe so izvzeti tudi delovna in plemenska živina, kmetijski stroji in druge delovne priprave, ki so dolžniku kmetu nujni za opravljanje kmetijske dejavnosti, ter seme za uporabo na njegovem gospodarstvu in krma za živino za štiri mesece.

K 179. členu

Davčna izvršba je proti pravnim osebam in posameznikom, ki samostojno opravljajo dejavnost, omejena tako, da je davčnemu dolžniku omogočeno opravljanje dejavnosti in na ta način lažje poplačilo davčnih obveznosti. Omejitev davčne izvršbe velja za dobo šestih mesecev. Šele v primeru, če davčne obveznosti niso poravnane v roku šestih mesecev od zapadlosti, se lahko davek izterja tudi iz sredstev, s katerimi se opravlja dejavnost, ob dodatnem pogoju, da se je v tem času brez uspeha poskušala opraviti davčna izvršba iz dohodkov in drugega premoženja.

K 180. členu

Davčna izvršba na premočninah se opravi z rubežem, cenitvijo in s prodajo premočnin. Neposredna izvršilna dejanja v davčni izvršbi na premočno premoženje praviloma opravi davčni organ oziroma pooblaščen oseba davčnega organa – davčni izterjevalec, razen če ni s tem zakonom drugače določeno. Tako npr. ta zakon v 192. členu določa, da opravi cenitev posebni cenilec v primeru posebnih lastnosti zarubljene stvari ali posebnih okoliščin primera.

K 181. členu

Sklep o izvršbi na premočnine se praviloma vroči dolžniku na kraju samem pred začetkom rubeža. Davčni dolžnik ima tako še vedno možnost plačati dolgovani davek ter se s tem izogniti rubežu in prodaji njegovega premočnega premoženja. Rubež premočnine se lahko opravi tudi, če dolžniku ni mogoče vročiti sklepa o izvršbi zaradi neopravičljivih razlogov na njegovi strani (kot opravičljiv razlog se šteje npr. odsotnost zaradi bolezni, ipd.). V takem primeru zakon dovoljuje, da se sklep vroči dolžniku šele po opravljenem rubežu in se rubež začne pred vročitvijo sklepa. Vročanje sklepa po opravljenem rubežu je urejeno v zakonu, ki ureja splošni upravni postopek. Takšna ureditev preperečuje, da bi dolžnik s svojimi odsotnostmi lahko namerno zavlačeval izvedbo izvršbe.

K 182. členu

Davčni organ lahko v postopku davčne izvršbe na premočno premoženje zarubi vse premočnine (razen tistih, ki so izvzete iz izvršbe), ki so v lasti oziroma posesti dolžnika.

K 183. členu

Ta določba ureja varstvo pravic tretjih oseb na zarubljenih premočninah. Če dolžnik izjavi, da so zarubljene premočnine last tretje osebe in to dokaže, se teh premočnin ne zarubi. Če pa tega ne dokaže, se lahko te premočnine zarubijo. Davčni organ mora opozoriti tretjo osebo, da lahko v osmih dneh predloži dokaze o lastništvu oziroma drugi pravici na zarubljeni premočnini. Če tretja oseba ne predloži verodostojnih dokazov o lastništvu, mora le-ta, če želi preperečiti izvršbo na tej premočnini, v osmih dneh pri pristojnem sodišču vložiti tožbo zoper davčni organ na ugotovitev lastninske pravice, v nasprotnem primeru se postopek davčne izvršbe na premočnini nadaljuje. V tem času rubež ostaja v veljavi, zadrži pa se prodaja zarubljenih premočnin.

K 184. členu

Če davčna obveznost nastane zaradi kršitev (npr. carinskih predpisov – nezakonit vnos blaga na carinsko območje Skupnosti), se za poplačilo tega davka zarubi blago, ki je predmet kršitve, vendar le, če to blago ni bilo že zaseženo ali odvzeto v skladu z zakonom, ki ureja prekrške ali z drugim zakonom.

K 185. členu

Davčni organ lahko zarubi vse dolžnikove premočnine, pri čemer mora upoštevati določbe o izvzetju. V naslednjih odstavkih je opredeljeno ravnanje davčnega organa v primeru nesodelovanja dolžnika ter obveznost prisotnosti prič. V primeru, da dolžnik v postopku davčne izvršbe noče odpreti poslovnih

prostorov, lahko davčni organ v navzočnosti dveh prič odpre zaprte prostore ter opravi rubež. Če davčni organ pri opravljanju rubeža naleti na fizično upiranje ali tako upiranje utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije. Krajevna pristojnost policije se določa glede na kraj, kjer se opravlja rubež. Rubež pri dolžniku - fizični osebi se opravi v navzočnosti dolžnika ali koga od polnoletnih članov njegovega gospodinjstva in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu ni navzoč dolžnik ali član njegovega gospodinjstva. Rubež premičnin pri dolžniku - pravni osebi se opravi v navzočnosti zastopnika pravne osebe in ene priče oziroma v navzočnosti dveh prič, če pri rubežu zastopnik pravne osebe ni navzoč.

K 186. členu

Davčni organ lahko od dolžnika zahteva, da mu omogoči vpogled tudi v lastni sef in v sef pri upravljalcu sefa ter pri tem zarubi njegovo vsebino. V kolikor dolžnik vpogleda ne omogoči, lahko davčni organ zahteva od upravljavca sefa, da mu omogoči vpogled v sef, pri čemer mora biti v skladu s tem zakonom zagotovljena prisotnost prič.

K187. členu

Zarubljene premičnine se lahko hranijo pri dolžniku, če ne obstaja nevarnost, da bo dolžnik zarubljene premičnine odtujil ali poškodoval. Davčni organ lahko dolžniku dovoli tudi uporabo zarubljenih premičnin, o čemer odloči s sklepom. Zarubljena premičnina, ki se pusti v hrambi pri dolžniku, mora biti vidno označena kot taka. Če se zarubljene premičnine hranijo pri davčnem organu ali pri pooblaščenih osebi, stroške prevoza in hrambe odvzetih premičnin nosi dolžnik. Davčni organ posreduje sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin. V primeru rubeža motornega ali priklopnega vozila, ki ga davčni organ pusti v hrambi pri dolžniku, davčni organ posreduje sklep o izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom tudi organu, pri katerem je motorno ali priklopno vozilo vpisano v evidenco registriranih vozil, z zahtevo, da vpiše v evidenco registriranih vozil, da je vozilo zarubljeno. Do prenehanja veljavnosti rubeža se takega vozila brez dovoljenja davčnega organa ne sme uporabljati, registrirati in podaljšati veljavnosti prometnega dovoljenja. Le v primeru, če da dolžnik ustrezno zavarovanje, se lahko s sklepom dovoli uporabo, registracijo ali podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja. Če ustrezno zavarovanje ni dano, davčni organ s sklepom, zoper katerega pritožba ni dovoljena, zavrne zahtevo za uporabo, registracijo ali podaljšanje dovoljenja. Zoper sklep ni dovoljena pritožba.

K 188. členu

Razen kadar je s sklepom dolžniku izrecno dovoljena uporaba zarubljenih premičnin, dolžnik ne sme razpolagati z zarubljenimi premičninami, kar pomeni, da dolžnik zarubljenih premičnin ne sme niti odtujiti niti obremeniti. Če dolžnik na kakršen koli način davčnemu organu onemogoči unovčitev zarubljenih premičnin, tako, da npr. stvar odtuji, uniči, poškoduje, davčni organ zoper njega vloži kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja oškodovanja tujih pravic pri državnem tožilstvu. Za izterjavo davčne obveznosti se v takem primeru takoj opravi nov rubež, ne da bi bilo treba za to izdati nov sklep o izvršbi.

K 189. členu

Davčni organ pridobi z rubežem na zarubljenih premičninah zastavno pravico. Kadar se zarubljena premičnina vpisuje v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin, se zastavna pravica na zadevni premičnini pridobi z vpisom v ta register. Postopek vpisa v register je podrobneje urejen z Uredbo o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin (Uradni list RS, št. 23/04). Davčni organ posreduje sklep o davčni izvršbi skupaj z rubežnim zapisnikom ter zahtevo za vpis rubeža Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES), ki vodi register. Vpisi in izpisi oziroma izbriši v registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin so za davčni organ brezplačni. Če so dolžnikove premične že zarubljene pri kakšni drugi upravni ali sodni izvršbi, se rubež teh premičnin s strani davčnega organa opravi tako, da se na prvem zapisniku o rubežu napravi zaznamek o dodatnem rubežu. O tem se obvesti dolžnika oziroma njegovega predstavnika, zastopnika ali pooblaščenca ter register neposestnih zastavnih pravic in

zarubljenih premičnin. Če so te premičnine prodane v kakšni drugi izvršbi, se iz preostanka kupnine lahko poplača tudi dolžni davek, pod pogojem, da je bil sklep o izvršbi za ta davek izdan pred prodajo. Glede pravic predhodnih zastavnih upnikov se v primeru neposestne zastavne pravice, pridobljene v skladu s tem zakonom, upoštevajo določbe Stvarnopravnega zakonika.

K 190. členu

Veljavnost rubeža preneha v naslednjih štirih primerih: ko se zarubljena premičnina proda v skladu s tem zakonom; če se prodaja ne opravi v enem letu od vročitve sklepa o izvršbi; ko je bila dolžniku vročena odločba, s katero se ugotovi njegovi pritožbi zoper sklep o izvršbi ali v primeru, ko davčni organ prejme pravnomočno sodbo, s katero se ugotovi tožbi tretje osebe, ki je dokazala, da ima na zarubljeni premičnini lastninsko ali drugo upravičenje. V primeru, da je rubež premičnine vpisan v register neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin le-ta preneha z izbrisom iz registra. Postopek izbrisa iz registra je podrobneje urejen z Uredbo o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premičnin (Uradni list RS, št. 23/04).

K 191. členu

V primerih solastništva na zarubljeni premičnini je prodaja le-te dovoljena le, če je solastniški delež dolžnika enak ali večji od ene nerazdelne polovice na premičnini. Solastnik premičnine, ki ni hkrati davčni dolžnik ima v primeru prodaje zarubljene premičnine pravico do poplčila svojega solastniškega deleža iz zneska, dobljenega s prodajo premičnine, in sicer pred plačilom davka in stroškov davčne izvršbe oziroma ima pravico zahtevati, da se mu odstopi zarubljeno premičnino. Za ta namen mora položiti pri davčnem organu denarni depozit v višini, ki ustreza vrednosti dolžnikovega deleža na tej premičnini.

K 192. členu

Cenitev zarubljenih premičnin opravi davčni organ hkrati z rubežem razen, če mora zaradi posebnih lastnosti ali posebne vrednosti premičnine cenitev opraviti posebni cenilec. Cenitev, ki jo opravi posebni cenilec, je zlasti primerna za ugotavljanje vrednosti premičnin, katerih tržna vrednost je zaradi njihovih posebnih lastnosti težje določljiva (npr. umetniška dela, orožje, starine ...).

K 193. členu

Davčni organ izdela o rubežu in cenitvi premičnine zapisnik, za katerega ta člen predpisuje obvezne sestavine. Zapisnik je dokaz o poteku in vsebini postopka ter danih izjav. Izvod zapisnika o rubežu mora biti vročen dolžniku. Praviloma se hkrati z rubežem opravi tudi cenitev zarubljenih premičnin razen, kadar to ni mogoče. V tem primeru se v zapisnik navede, da bo cenitev naknadno opravil posebni cenilec. Takšna naknadno opravljena cenitev šteje kot sestavni del rubežnega zapisnika.

K 194. členu

S tem členom so določeni načini prodaje zarubljenih premičnin. Praviloma se prodajo na javni dražbi, lahko pa tudi po dolžniku, z zbiranjem ponudb ali z neposredno pogodbo ali s komisijско prodajo. Pri izbiri načina prodaje upošteva davčni organ najugodnejši izid, ki ga bo lahko dosegel. Zarubljene vrednostne papirje in druge predmete, ki imajo ceno na organiziranem trgu, prodaja ministrstvo, pristojno za finance oziroma od njega pooblaščen pravna oseba.

K 195. členu

Prodaja zarubljenih premičnin davčnemu organu ni dovoljena, dokler ne poteče osem dni od rubeža, razen če gre za hitro pokvarljivo blago.

K 196. členu

Javna dražba se praviloma opravi, če gre za prodajo stvari večje vrednosti, in sicer je to 3.000 evrov. Javno dražbo zarubljenih premičnin opravi pooblaščen uradna oseba davčnega organa. Odredi jo s t.i. oklicem, ki mora vsebovati podatke o kraju, dnevu in uri ter načinu prodaje. V oklicu se navede tudi seznam premičnin, ki jih je davčni organ zarubil. Oklic o javni dražbi je potrebno na primeren način objaviti, pri čemer se kot primeren način objave šteje tudi vpis oklica v register neposestnih zastavnih

pravic in zarubljenih premičnin. Javna objava oklica pripomore k temu, da se večji krog potencialnih kupcev seznani z javno dražbo in na ta način doseže večja možnost prodaje in višja cena premičnin.

K 197. členu

Javne dražbe se lahko udeleži vsakdo razen zaposlenih pri davčnem organu, njihovih zakoncev oziroma oseb, s katerimi živijo v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, oseb, s katerimi živijo v registrirani istospolni partnerski skupnosti, in njihovih družinskih članov, s katerimi so v krvnem sorodstvu v ravni ali stranski vrsti ali v svaštvu do vštetega tretjega kolena. Tudi dolžnik ali njegov družinski član lahko nastopi na javni dražbi, vendar ne more zarubljenih premičnin kupiti pod ocenjeno vrednostjo po rubežnem zapisniku. Na javni dražbi smejo sodelovati le tisti ponudniki, ki dokažejo vplačilo varščine ali ustreznega instrumenta zavarovanja za plačilo varščine. Varščina znaša 10% izklicne cene zarubljenih premičnin, ki jih ponudnik želi dražiti, znesek pa ne more biti nižji od 40 evrov.

K 198. členu

Prva javna dražba se sme opraviti le, če se je udeležita vsaj dva ponudnika. Velja, da je javna dražba uspela, če sta vsaj dva ponudnika ponudila višjo ceno od izklicne (izklicna cena je enaka ocenjeni vrednosti po rubežnem zapisniku). Zarubljene premičnine se prodajo kupcu, ki je na javni dražbi ponudil najvišjo ceno. Izjemo od pravila, da morata biti na javni dražbi prisotna najmanj dva ponudnika, določa šesti odstavek tega člena, ki določa, da se druga javna dražba lahko opravi tudi, če se je udeleži en sam ponudnik, pri čemer pa se izklicna cena v tem primeru ne sme znižati pod ocenjeno vrednost po rubežnem zapisniku. Druga javna dražba v takem primeru uspe, če je edini ponudnik za blago pripravljen plačati najmanj izklicno ceno, ki pa je enaka ocenjeni vrednosti iz rubežnega zapisnika.

K 199. členu

V tem členu je določena vsebina zapisnika o poteku javne dražbe, kdo ga mora podpisati, ter nadaljnje postopanje z zapisnikom. Zapisnik je potrebno izobesiti na oglasni deski davčnega organa, kjer mora viseti tri dni. V roku treh dni od objave zapisnika lahko udeleženci ugovarjajo zoper delo in postopek pooblaščenice osebe davčnega organa, a le, če so ugovor pisno napovedali v roku ene ure po končani dražbi. O tem ugovoru mora davčni organ odločiti najkasneje v roku treh dni od vložitve. Zoper odločitev o ugovoru ni dovoljena pritožba. V času, ko se odloča o ugovoru, premičnine ni dovoljeno prepustiti kupcu.

K 200. členu

Če zoper postopek javne dražbe ni vloženega ugovora, mora takoj po končani javni dražbi kupec položiti znesek kupnine in prevzeti premičnine, vplačana varščina pa se všteje v kupnino. V primeru vloženega ugovora, ki ga davčni organ zavrne ali zavrže, se kupca takoj po odločitvi pozove k plačilu kupnine in prevzemu premičnine. Udeležencem, ki na javni dražbi niso uspeli, se varščina vrne. Tistim pa, ki zapustijo javno dražbo pred njenim zaključkom, ali kupcu, ki ni plačal kupnine, se varščina ne vrne. Na ta način se želi doseči resnost ravnanja udeležencev.

K 201. členu

Dolžnik lahko v skladu s tem členom sam proda s poprejšnjim dovoljenjem izterjevalca zarubljene premičnine tako, da kupec denar izroči izterjevalcu oziroma vplača dolgovani znesek davka na predpisane račune. Praviloma se na ta način prodaja zarubljene premičnine, če se doseže celotno poplačilo davka in stroškov izvršbe. V tretjem odstavku je določeno, da se lahko dovoli ta način prodaje tudi, če bi se dosegla le delna poravnava davčne obveznosti, pri čemer se upošteva možnost prodaje zarubljenih premičnin na drug predpisan način ali če gre za prodajo hitro pokvarljivega zarubljenega blaga. Delna poravnava davčne obveznosti je dovoljena, če se zarubljene premičnine prodajo po ocenjeni vrednosti iz rubežnega zapisnika.

K 202. členu

Naslednji način prodaje je prodaja z zbiranjem ponudb. Izvede se, če davčni organ oceni, da bo tako z najmanjšimi stroški oziroma najhitreje prodal zarubljeno blago.

K 203. členu

Prodaja z neposredno pogodbo se izvede predvsem v primerih, če je potrebna hitra prodaja zarubljenih premičnin zaradi njihovih lastnosti, če je hramba povezana z velikimi stroški, ter če gre za premičnine, za katere ni pričakovati večjega povpraševanja kupcev.

K 204. členu

Komisijaska prodaja se izvede v primerih, če davčni organ oceni, da bo tako z najmanjšimi stroški oziroma najhitreje prodal zarubljeno blago, ali če gre za blago posebnih lastnosti (živali, hitro pokvarljivo blago, težko unovčljivo blago).

K 205. členu

Prodaja blaga, ki je bilo dokončno odvzeto na podlagi zakona o obdavčenju ali drugega zakona oziroma blaga, ki je bilo prepuščeno davčnemu organu v prosto razpolaganje ter drugega blaga, ki ga po zakonskem pooblastilu prodaja davčni organ, se smiselno izvaja v skladu z določili, ki urejajo prodajo zarubljenih premičnin. V nadaljevanju je določeno, da če davčni organ prodaja blago, ki so ga zasegli drugi organi in če na javni dražbi oziroma na drug način ni prišlo do prodaje tega blaga, nosi stroške prodaje organ, ki je odvzel blago (predlagatelj), s tem da se blago po končanem poskusu prodaje vrne predlagatelju. V primeru uspešne prodaje tega blaga pa predlagatelj krije davčnemu organu zgolj stroške prodaje, ki presegajo doseženo kupnino za to blago.

K 206. členu

Na kakšen način se opravi cenitev odvzetega blaga, je lahko določeno v zakonu, na podlagi katerega je bilo blago odvzeto, ali zakona, na podlagi katerega je davčni organ pooblaščen za prodajo blaga. Če ti predpisi ne urejajo tega vprašanja, se cenitev opravi po določbah tega zakona.

K 207. členu

Če se odvzeto blago ne uspe prodati v skladu z določbami tega zakona, davčni organ to blago brezplačno odstopi državnim organom, humanitarnim organizacijam ali javnim zavodom ali se uniči, o čemer se sestavi zapisnik. Tudi v tem primeru morebitne stroške nosi organ, ki je blago odvzel.

K 208. členu

Določena je pravna podlaga za izdajo podzakonskega akta, s katerim se podrobneje uredijo okoliščine v zvezi s prodajo blaga, ki so ga odvzeli drugi organi.

IV. poglavje – Posebna oblika davčne izvršbe na dolžnikovo nepremično premoženje in delež družbenika v družbi ter iz premoženjskih pravic

K 209. členu

Če davkov ni bilo mogoče izterjati iz dolžnikovih denarnih prejemkov, terjatev, sredstev na računih pri bankah oziroma hranilnicah ali iz njegovega premičnega premoženja oziroma če tako določa zakon, lahko davčni organ opravi izvršbo na dolžnikove nepremičnine, njegove deleže v družbah ter iz premoženjskih pravic. Postopek izvršbe se izvede v skladu z Zakonom o izvršbi in zavarovanju. Davčni organ pošlje predlog za izvršbo skupaj z izvršilnim naslovom, na katerem je potrdilo o izvršljivosti Državnemu pravobranilstvu, ki v skladu z Zakonom o državnem pravobranilstvu zastopa davčni organ pred sodišči.

V. poglavje – Davčna izvršba na vrednostne papirje

K 210. členu

Za rubež in prodajo vrednostnih papirjev se smiselno uporabljajo določbe o rubežu in prodaji premičnin. Te določbe o rubežu in prodaji premičnin se bodo uporabljale v primeru izvršbe na

materializirane vrednostne papirje. Posebnosti rubeža in prodaje nematerializiranih vrednostnih papirjev pa so urejena v tem poglavju.

K 211. členu

Davčni organ vroči sklep o izvršbi na materializirane vrednostne papirje dolžniku in tudi upravljavcu registra oziroma delniške knjige, ki na podlagi sklepa opravi rubež tako, da vpiše sklep o izvršbi v register. Z drugim odstavkom je določeno, katere podatke mora vsebovati vpis v register.

K 212. členu

Davčni organ vroči sklep o izvršbi na nematerializirane vrednostne papirje dolžniku in klirinško depotni družbi, ki na podlagi sklepa opravi rubež tako, da pri nematerializiranih vrednostnih papirjih, na katere se nanaša sklep, vpiše sklep o izvršbi v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev. Z drugim odstavkom je določeno, katere podatke mora vsebovati vpis v centralni register. Ta določba velja tako za nematerializirane vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, kot tudi za tiste, s katerimi se trguje na neorganiziranem trgu.

K 213. členu

Za prodajo vseh zarubljenih vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, je pristojno Ministrstvo za finance oziroma pravna oseba, ki jo pooblasti ministrstvo. Navedeno bo v praksi pomenilo, da Ministrstvo za finance izbere pravno osebo, kateri bo davčni organ posredoval sklep o izvršbi z vsemi ustreznimi prilogi in nalog za prodajo. Drugi odstavek ureja prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev, s katerimi se trguje na organiziranem trgu, po njihovi prodaji. V teh primerih nalog za prenos ni potreben. Tretji odstavek ureja situacijo, ko se prodajo zarubljeni nematerializirani vrednostni papirji, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu. V tem primeru mora Klirinško depotna družba prenesti te papirje na kupca na podlagi naloga za prenos.

ČETRTE DEL – MEDNARODNO SODELOVANJE V DAVČNIH ZADEVAH

I. poglavje – Medsebojna upravna pomoč med državami članicami EU pri pobiranju davščin

K 214. členu

To podpoglavje v členih od 215. do 223. vsebuje splošne določbe, ki se uporabljajo pri vzajemni upravni pomoči med državami članicami EU pri izterjavi davkov.

K 215. členu

Določene so oblike pomoči, ki jih lahko zahteva organ druge države članice, kot tudi davki, za katere se lahko zahteva pomoč. Oblike pomoči, ki jih ureja ta zakon so: izmenjava podatkov, vročitve dokumentov, davčna izvršba in zavarovanje plačila davčne obveznosti.

Določbe veljajo tako za pomoč slovenskih pristojnih organov tujim, kadar ti zaprosijo za pomoč, kot tudi za primere, ko slovenski organi zaprosijo za pomoč tuje organe.

K 216. členu

Davki, v zvezi s katerimi slovenski pristojni organ lahko nudi oziroma zahteva upravno pomoč, so naštetih taksativno in so: nadomestila, intervencijski in drugi ukrepi, ki so v celoti ali delno sistem financiranja kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada, vključno z zneski, pobranimi v zvezi s temi ukrepi, posebne uvozne in druge dajatve, predvidene v skupni organizaciji trga za področje sladkorja, uvozne dajatve, izvozne dajatve, davek na dodano vrednost, trošarine od tobakovih izdelkov, alkohola in alkoholnih pijač ter energentov, davki na dohodek in kapital, davki na zavarovalne premije, požarna taksa in obresti, upravne kazni in globe ter stroški, povezani z ostalimi prej naštetimi terjatvami, razen denarnih kazni za kazniva dejanja, kot jih določajo veljavni predpisi države članice, ki je zaprosena za upravno pomoč.

K 217. členu

Pristojnost za sodelovanje z organi drugih držav članic je razdeljena med Davčno upravo Republike Slovenije, Carinsko upravo Republike Slovenije in Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, in sicer glede na področja, za katera so tudi sicer pristojni pri ugotavljanju in pobiranju dajatev, za katere se lahko zahteva medsebojna upravna pomoč.

K 218. členu

Jezik v postopku za zahtevo za vzajemno pomoč je uradni jezik Republike Slovenije. Predlagano besedilo ureja tudi postopanje organa, kadar zahtevku ni priložen prevod in primere, ko organ zaprosilo zavrže.

K 219. členu

Predlog zakona določa, da se podatki pošiljajo po elektronski poti, razen določenih izjem, pri čemer pa se tudi dokumenti, ki so določeni kot izjema lahko po dogovoru med pristojnimi organi posameznih držav pošiljajo po elektronski poti.

Predpisan je tudi način varovanja podatkov, in sicer se vsi ti podatki obravnavajo kot davčna tajnost in je potrebno zagotoviti njihovo varovanje v skladu z določbami 2. podpoglavja, IV poglavja, I. dela tega zakona.

K 220. členu

Stroške, ki nastanejo v zvezi s postopkom, je dolžan kriti dolžnik, pristojni organ pa praviloma ne sme zahtevati povrnitve stroškov v zvezi z zahtevkom od organa države prosilke. V primeru neutemeljenega zahtevka za pomoč zaradi vsebine zahtevka ali veljavnosti instrumenta, s katerim se uveljavlja terjatev, lahko zaproseni organ zahteva povrnitev stroškov od organa države prosilke. Organa pa se lahko tudi dogovorita o drugačnem kritju stroškov. Predlog zakona pooblašča ministra za finance, da predpiše podrobnejšo ureditev v zvezi s povrnitvijo stroškov s strani organa države prosilke.

K 221. členu

Osebe in organi, ki so po predlogu zakona upravičeni do dokumentov in podatkov, so določeni zelo ozko, kar je v skladu s tem, da so ti podatki, ki se na ta način sporočajo, davčna tajnost.

K 222. členu

Z določbami, ki določajo primere, ko pristojni organ ni dolžan nuditi pomoči, se varuje predvsem osebno integriteto fizičnih oseb in gospodarsko stabilnost pravnih oseb, prav tako pa tudi primere, ko je preteklo obdobje 5 let od dokončne odločitve o prisilni izterjavi. Organ mora vsako tako odločitev utemeljiti in o njej obvestiti tako organ, ki je zaprosil za pomoč, kot tudi Komisijo.

K 223. členu

Pomoč se lahko zahteva samo, če je skupna vrednost obveznosti dolžnika vsaj 1.500 evrov.

K 224. členu

Pristojni organ je pri podatkih, ki jih mora pridobiti in poslati, vezan na obseg podatkov, ki so potrebni za izterjavo v državi članici, ki je zaprosila za podatke. V samem postopku pa je organ vezan na pooblastila, ki mu jih daje slovenska zakonodaja, kar je smiselno z vidika pravne varnosti in enake obravnave zavezancev. Določena je minimalna vsebina zahtevka, ki je potrebna za to, da pristojni organ sploh lahko obravnava posamezen zahtevek.

K 225. členu

Osebe, na katere se lahko zahtevek nanaša, so določene tako, da omogočajo učinkovit postopek, poleg tega pa še vedno dovolj restriktivno, da se varuje zasebnost vseh tistih, ki niso povezane z obravnavano zadevo.

K 226. členu

Pristojni organ mora po prejemu zahtevka najkasneje v 7 dneh o prejemu obvestiti organ, ki je zahtevek posredoval. Opraviti mora formalni preizkus zahtevka in v primeru pomanjkljivosti pozvati organ države članice, naj zahtevek dopolni. Če organ države članice ne dopolni zahtevka, ga slovenski pristojni organ sicer lahko obravnava, če mu podatki, ki jih ima, to omogočajo, sicer pa zahtevek za pomoč ne izpolni.

K 227. členu

Določenih podatkov organ ne sme posredovati v nobenem primeru. Gre za določbo, ki varuje pravni red Republike Slovenije in njeno varnost, podatke, ki bi razkrili poslovno, industrijsko ali poklicno skrivnost, ter podatke, ki jih ne bi mogel pridobiti za izterjavo enakovrednih dajatev v Republiki Sloveniji.

K 228. členu

Ta zadnji del se izpeljuje iz določbe, da ima organ pristojnosti, kot mu jih določajo slovenski predpisi. Organ je dolžan vse podatke takoj, ko jih pridobi, posredovati organu, ki je zanje zaprosil.

K 229. členu

Določene pa so tudi dolžnosti organa v primeru, da posameznih zahtevanih podatkov ne more pridobiti. Organ države prosilke lahko zahtevek kadar koli umakne, umik pa mora biti podan v pisni obliki.

K 230. členu

Določena je minimalna vsebina zahtevka, ki je potrebna za učinkovito vročitev posameznega akta ali odločbe, in osebe, na katere se lahko zahtevek nanaša. Vročitev se opravlja v skladu z določbami tega zakona. Naveden mora biti tudi predpis države prosilke, na podlagi katerega je potrebno vročiti akt ali odločbo, v nasprotnem primeru pa mora zaprosilo za vročitev vsebovati tudi navedbe o veljavnih predpisih države prosilke, ki urejajo postopek izpodbijanja davka ali njegove izterjave.

K 231. členu

Organ mora sprejem zahtevka potrditi organu države prosilke v roku 7 dni, takoj po prejemu zahtevka pa mora sprejeti vse potrebne ukrepe za vročitev akta ali odločbe. V primeru, da zahtevek ne vsebuje vseh potrebnih informacij, lahko pristojni organ zahteva od organa države prosilke, naj zahtevek ustrezno dopolni. Zahteva po dodatnih informacijah pa ne sme ogroziti dejanj pred potekom končnega roka za vročitev. Veljavnost akta ali odločbe je stvar, o kateri odloča organ države prosilke, zato je pristojni organ v nobenem primeru ne sme izpodbijati. O vseh opravljenih dejanjih mora pristojni organ obveščati organ države prosilke.

K 232. členu

Prisilna izterjava na podlagi zahtevka organa države prosilke se lahko opravi samo za taksativno naštetе davke v 216. členu.

Postopke prisilne izterjave se opravi po določbah III. dela tega zakona.

K 233. členu

Za obravnavo zahtevka za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti se uporabi 112. člen tega zakona.

K 234. členu

Zahtevek za zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti mora biti utemeljen s strani organa države prosilke. Po prejemu zahtevka mora pristojni organ v 7 dneh potrditi sprejem zahtevka organu države prosilke, prav tako pa mora v tem roku opraviti formalni preizkus zahtevka in od organa države prosilke zahtevati dopolnitev morebitno nepopolnega zahtevka. Postopek v zvezi z zahtevkom mora organ začeti v 3 mesecih od prejema, sicer mora najkasneje v 7 dneh po preteku tega roka o tem obvestiti organ države prosilke.

K 235. členu

Minimalna vsebina zahtevka za prisilno izterjavo je vsekakor sklep ali drugi akt, ki dovoljuje izterjavo, ki mora biti izvršljiv. To pomeni, da proti njemu ni vloženo pravno sredstvo oziroma, da vložitev pravnega sredstva za izpodbijanje tega sklepa ali drugega akta nima suspenzivnega učinka. Ostala minimalna vsebina zahtevka, ki je določena v tem delu, je potrebna za samo obravnavanje zahtevka, kakor tudi za posamezne elemente, ki omogočajo samo prisilno izterjavo. Slovenski pristojni organ je o poteku celotnega postopka oziroma o vseh novih dejstvih, ki mu postanejo znana dolžan obveščati organ države prosilke. Menjalni tečaj, ki se uporablja pri pošiljanju zahtevkov slovenskih pristojnih organov v tujino, je prodajni tečaj Banke Slovenije na dan izdaje zahtevka.

K 236. členu

Osebe, na katere se lahko zahtevki nanaša, so določene enako kot osebe, na katere se lahko nanaša zahtevki za pridobitev podatkov.

K 237. členu

V primerih, ko zahtevka ni mogoče izvršiti v razumnem času, mora pristojni organ o tem takoj obvestiti organ države prosilke, ki lahko potem v roku dveh mesecev pisno zahteva, naj se postopek prisilne izterjave ali zavarovanja davčne obveznosti nadaljuje. Pristojni organ mora vsakih 6 mesecev obveščati organ države prosilke o stanju postopka, o zaključenem postopku, pa mora organ države prosilke obvestiti takoj, ko je postopek končan.

K 238. členu

V primerih, ko zahtevka ni mogoče izvršiti v razumnem času, mora pristojni organ o tem takoj obvestiti organ države prosilke, ki lahko potem v roku dveh mesecev pisno zahteva, naj se postopek prisilne izterjave ali zavarovanja davčne obveznosti nadaljuje. Pristojni organ mora vsakih 6 mesecev obveščati organ države prosilke o stanju postopka, o zaključenem postopku, pa mora organ države prosilke obvestiti takoj, ko je postopek končan.

K 239. členu

Celoten dolg se poplača v valuti države prosilke, prenos zneska pa je potrebno opraviti v 1 mesecu od dneva končane prisilne izterjave. Slovenski organ lahko pri prisilni izterjavi dovoli dolžniku plačilo dolga z uporabo institutov, ki jih opredeljuje peti del tega zakona (odlog plačila in obročno plačilo). O uporabi teh instrumentov se mora najprej posvetovati z organom države prosilke, ki je poslal zahtevek. Vse obresti, ki se zaračunajo na podlagi uporabe teh instrumentov, pripadajo državi prosilki.

K 240. členu

Pri ugotavljanju vrstnega reda poplčila posameznih dolgov se davki, ki so prisilno izterjani v skladu s tem poglavjem, obravnavajo kot davek po tem zakonu.

K 241. členu

Če je terjatev oziroma akt, ki dovoljuje prisilno izterjavo izpodbijan v državi članici, je za obravnavo le-tega zavezana država članica oziroma njeni organi. O tem mora organ države prosilke obvestiti slovenske organe, ki na podlagi tega zadržijo izvršitev akta v Sloveniji, razen če vložitev pravnega sredstva v državi prosilki nima suspenzivnega učinka. Slovenski davčni organ s tem tudi začne postopke za zavarovanje plačila davčne obveznosti, v kolikor zavarovanje ni mogoče, pa mora o tem takoj obvestiti organ države prosilke. Odločitve oziroma akte, ki so v postopku prisilne izterjave sprejeti oziroma izdani v Republiki Sloveniji, se izpodbija pred pristojnim slovenskim organom in v skladu s slovensko zakonodajo.

K 242. členu

O vseh spremembah v zvezi z veljavnostjo ali vsebino zahtevka za prisilno izterjavo ali zavarovanje izpolnitve davčne obveznosti se morajo organi medsebojno sproti obveščati, pristojni organ za izterjavo oziroma zavarovanje plačila davčne obveznosti pa mora ravnati skladno s spremenjenimi okoliščinami.

K 243. členu

Za zastaralne roke veljajo predpisi države prosilke, kar je povsem primerno zaradi morebitnega siceršnjega izogibanja plačilu obveznosti z iskanjem najugodnejšega kraja prebivanja iz tega razloga.

II. poglavje – Medsebojna pomoč pri izmenjavi podatkov in vročanju dokumentov med članicami EU za neposredne davke in davke na zavarovalne premije

K 244. členu

To poglavje ureja načine in postopek izmenjave podatkov, ki jih pristojni organi držav članic potrebujejo zaradi odmere davkov v eni izmed njih.

K 245. členu

Opredeljeno je, kateri podatki se lahko izmenjujejo na podlagi določb tega poglavja. Vrste davkov, na katere se določbe nanašajo so določene širše kot v I. poglavju tega dela zakona. Veljavnost določb tega poglavja se razteza tudi na enake in podobe davke, ki bi bili lahko sprejeti naknadno ali namesto davkov, ki so opredeljeni v prvem odstavku 216. člena.

K 246. členu

Podatki se izmenjujejo in dokumenti vročajo med pristojnimi organi države prosilke in zaprošene države.

K 247. členu

Pristojnost za izmenjavo podatkov in vročitev dokumentov je dana Ministrstvu za finance, ki ima še specialno pooblastilo, da lahko za posamezne naloge to pristojnost prenese na Generalni davčni urad.

K 248. členu

Podatki se lahko izmenjujejo na različne načine: na zaprosilo, avtomatično ali spontano. Splošno je določeno, da se podatki izmenjujejo na zaprosilo.

K 249. členu

Pristojni organi držav članic se lahko med seboj dogovorijo za točno določene kategorije posameznih primerov, za katere si bodo izmenjevale podatke avtomatično.

K 250. členu

Spontana izmenjava podatkov med pristojnimi organi se izvaja za podatke, ki so pomembni za odmero davka in bi v primeru, da posamezni pristojni organi v državah članicah z njimi niso seznanjeni, lahko privedli do napačne odmere davka oziroma do neupravičenega izogibanja davčnim obveznostim.

K 251. členu

Medsebojna izmenjava podatkov med pristojnimi organi držav članic je dolžnost, ki jo mora vsak organ izpolniti. V primeru, da zahtevku posameznega pristojnega organa države članice ni mogoče ugoditi, je potrebno zavrnitev zahtevka natančno utemeljiti. Iz narave medsebojnega sodelovanja pa izhaja tudi določba, da pristojnemu organu ni potrebno izmenjevati podatkov, ki jih pristojen organ druge države članice njemu ne more priskrbeti iz katerih koli razlogov.

K 252. členu

Organi se lahko dogovorijo tudi, da se v posameznih primerih dovoli sodelovanje uradne osebe organa države prosilke, če je to potrebno za pojasnitev posebnosti primera.

K 253. členu

Za vse podatke, ki se izmenjujejo v skladu s tem poglavjem je potrebno upoštevati vsa določila o varovanju in ravnanju s podatki, ki se štejejo za davčno tajnost.

K 254. členu

Člen določa, katere podatke mora pristojni organ države prosilke navesti v zaprosilu. Organ zaprošene države mora o vseh ukrepih v zvezi z vročitvijo, še posebej o datumu opravljene vročitve, sproti obveščati pristojni organ države prosilke.

III. poglavje – Izmenjava podatkov med članicami EU

K 255. členu

Za izmenjavo podatkov med državami članicami glede obdavčevanja dobav oziroma pridobitev blaga in opravljanje storitev med državami članicami je pristojna Davčna uprava Republike Slovenije.

Za izmenjavo podatkov med državami članicami glede obdavčevanja dobav trošarinskih izdelkov v prometu med državami članicami pa je pristojna Carinska uprava Republike Slovenije. Ta člen predstavlja tudi konkretizacijo obveznosti, da se uredbe Evropske unije v Sloveniji uporabljajo neposredno.

K 256. členu

Za izmenjavo podatkov glede dohodkov od prihrankov v obliki obresti med državami članicami EU je pristojna Davčna uprava Republike Slovenije.

IV. poglavje – Izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojnega obdavčenja

K 257. členu

Določbe, ki se nanašajo na postopek skupnega dogovora, so vsebovane v mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ta zakon pa vsebuje določbe, ki se nanašajo na izvajanje teh določb.

K 258. členu

Uveljavitev odločitve, ki jo sprejmeta pristojna organa obeh držav v postopku skupnega dogovora, lahko davčni zavezanec zahteva v 12 mesecih od dneva, ko je bil o njej obveščen.

K 259. členu

Postopek skupnega dogovora se lahko začne tudi na pobudo pristojnega organa druge države pogodbenice. V tem primeru je potrebno davčnega zavezanca, na katerega se postopek skupnega dogovora nanaša, o tem obvestiti, postopek skupnega dogovora pa se začne ne glede na roke zastaranja, ki so določeni v tem zakonu. Uveljavitev odločitve, ki jo sprejmeta pristojna organa obeh držav pogodbenic v postopku skupnega dogovora, lahko davčni zavezanec zahteva v 12 mesecih od dneva, ko je bil o njej obveščen.

K 260. členu

V tem podpoglavju je urejen način plačila davka od dohodkov nerezidentov, ki imajo vir v Sloveniji v primerih, ko nerezidenti uveljavljajo ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi o izogibanju dvojnega obdavčevanja.

K 261. členu

Ta določba ureja plačilo davka v primerih, ko davek izračuna plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja. Kadar je dohodek v skladu z mednarodno pogodbo obdavčen po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju ali s tem zakonom, ali pa je izplačani dohodek v skladu z mednarodno pogodbo oproščen davka v Sloveniji, plačnik davka pristojnemu davčnemu organu predloži izpolnjen zahtevek, s katerim uveljavlja ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi, to je znižano stopnjo davka ali oprostitvev slovenskega davka. Davčni organ o zahtevku odloči v obliki uradnega zaznamka, plačnik davka pa je po prejemu zahtevka, o katerem je davčni organ odločil v obliki uradnega zaznamka upravičen, da izplača dohodek in obračuna davek po nižji stopnji, kot je določena z zakonom o obdavčenju ali s tem zakonom, ali pa izplačani dohodek v skladu z mednarodno pogodbo oprosti slovenskega davka. Če davčni organ ne ugodí zahtevku ali mu ne ugodí v celoti, izda odločbo.

K 262. členu

Odločitev, ki jo je davčni organ sprejel v skladu z 260. členom ne vpliva na pravico davčnega organa do uvedbe postopka davčnega nadzora v skladu s tem zakonom.

K 263. členu

Če je plačnik davka izplačal dohodek in pri tem ni ravnal v skladu s 261. členom, ima prejemnik dohodka možnost, da pri pristojnem davčnem organu vloži pisni zahtevek, s katerim zahteva vračilo davka, ki predstavlja razliko med zneskom davka, ki je bil izračunan ob uporabi davčne stopnje, določene z zakonom o obdavčevanju oziroma s tem zakonom, in zneskom davka, ki bi bil izračunan ob uporabi davčne stopnje, določene z mednarodno pogodbo, oziroma zahteva celotni znesek plačanega davka.

K 264. členu

Davčni zavezanec lahko, kadar prejema dohodke, od katerih davek izračuna sam v davčnem obračunu, v davčnem obračunu uveljavlja tudi ugodnosti, določene v mednarodni pogodbi.

K 265. členu

V tem členu je določeno, da mora prejemnik dohodka v primerih, ko prejme dohodek, katerega vir je v Sloveniji, vendar pa davčni zavezanec v skladu z mednarodno pogodbo ni zavezan za plačilo davka od tega dohodka, v skladu s tem zakonom vložiti napoved, v kateri uveljavlja ugodnosti, določene v mednarodno pogodbi.

K 266. členu

Ministrstvo za finance je pristojno za izmenjavo podatkov po mednarodnih pogodbah o izogibanju dvojnega obdavčenja, pri čemer lahko pristojnost za izmenjavo podatkov prenese na Davčno upravo Republike Slovenije.

V. poglavje – Pooblastilo za podzakonski akt

K 267. členu

V tem členu se pooblašča ministra za finance, da v skladu z zakonom določi podrobnejše izvajanje dela zakona, ki ureja mednarodno sodelovanje na davčnem področju in izvajanje mednarodnih pogodb, predvsem pa obrazce, ki se uporabljajo in način postopanja davčnega organa, kadar zaproša pristojni organ druge države članice za vzajemno pomoč in obrazce zahtevkov za izvajanje mednarodnih pogodb o izogibanju dvojni obdavčitvi.

PETI DEL – POSTOPEK POBIRANJA POSAMEZNIH DAVKOV

I. poglavje - Dohodnina

K 268. členu

Dohodnino na letni ravni izračuna oziroma ugotovi davčni organ z odločbo, ki jo izda na podlagi podatkov, s katerimi razpolagata davčni organ in davčni zavezanec. Na podlagi teh podatkov davčni organ sestavi informativni izračun dohodnine, ki se šteje za davčno napoved, če davčni zavezanec nanj ne ugovarja. Po preteku roka za ugovor postane informativni izračun dokončna odločba o odmeri dohodnine.

V primeru, da zavezanec ugovarja zoper informativni izračun v 15 dnevem roku, mora vložiti dopolnjen informativni izračun, ki se šteje za njegovo napoved. Prav tako mora zavezanec vložiti napoved dohodnine, če mu informativni izračun ni bil vročen do 31. maja tekočega leta, pa je imel v obdobju obdavčljive dohodke.

V primeru, da zavezanec ugovarja zoper informativni izračun, ali sam vloži napoved dohodnine, davčni organ izda odločbo, zoper katero je možna pritožba. Če davčni zavezanec umre pred vročitvijo informativnega izračuna dohodnine oziroma pred vložitvijo napovedi ni izračuna in poročna dohodnine na letni ravni. Akontacija dohodnine se šteje kot dokončen davek.

K 269. členu

Organ ne sestavi informativnega izračuna, prav tako pa zavezancu rezidentu ni potrebno vložiti napovedi dohodnine v naslednjih primerih: če dohodki zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina v davčnem letu ne presegajo 2.800 evrov oziroma če dohodki davčnega zavezanca, od katerih se plačuje dohodnina v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, poleg pokojnine, od katere v skladu z zakonom ni bila odtegnjena ali plačana akontacija dohodnine in zavezanec pri akontaciji dohodnine ni uveljavil posebne olajšave za vzdrževane družinske člane, ne presegajo 100 evrov.

K 270. členu

Nerezidenti, ki so rezidenti države članice EU lahko vložijo, napoved v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, če uveljavljajo olajšave za rezidente držav članic EU. Če davčni zavezanec preneha biti rezident, mora vložiti napoved najpozneje do odhoda iz Slovenije, če oddide iz Slovenije pred rokom kot je določen za odmero dohodnine. Napoved vloži za obdobje davčnega leta, v katerem je bil rezident.

K 271. členu

Informativni izračun in napoved vsebujeta vse z zakonom določene podatke, ki so potrebni za identifikacijo zavezanca, izračun dohodnine, nadzor ter uveljavljanje davčnih olajšav. Obrazec informativnega izračuna in obrazec napovedi za odmero dohodnine predpiše minister, pristojen za finance. Davčni zavezanec nerezident mora napoved vložiti najpozneje do 30. junija tekočega leta za preteklo leto.

K 272. členu

Davčni zavezanec obdrži pravico uveljavljanja posebne olajšave za vzdrževane družinske člane še tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma mora v tem roku navesti, da do olajšave ni upravičen. Davčni zavezanec, ki vlaga napoved, lahko uveljavlja posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane tudi po poteku roka za vložitev napovedi, vendar najkasneje v roku za pritožbo na odločbo o odmeri dohodnine.

K 273. členu

Od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto, se odšteje akontacija dohodnine. Kadar se akontacija dohodnine izračuna z obračunom davčnega odtegljaja, se odšteje odtegnjen davčni odtegljaj. Kadar akontacijo dohodnine izračuna davčni zavezanec sam z davčnim obračunom, se odšteje obračunana akontacija, razen v primeru ponovne odmere dohodnine zaradi odločbe, izdane v inšpekcijskem nadzoru. Kadar se akontacija dohodnine izračuna z odločbo davčnega organa in pri ponovni odmeri dohodnine zaradi odločbe, izdane v davčnem inšpekcijskem nadzoru, se od dohodnine, odmerjene za posamezno davčno leto, odšteje z odločbo odmerjena akontacija dohodnine.

K 274. členu

V primerih, ko lahko davčni zavezanec, rezident, v skladu z zakonom o obdavčenju ali mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, uveljavlja odbitek za ustrezni znesek plačanega davka v tujini, ga uveljavlja v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine s predložitvijo ustreznih dokazil glede davčne obveznosti in plačila davka izven Slovenije. Dokazila lahko predloži tudi naknadno. Če davčni zavezanec rezident ne uveljavlja odbitka davka plačanega v tujini v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine, mu davčni organ odmeri dohodnino ne da bi se upošteval odbitek davka, plačanega v tujini. Zoper to odločbo ima davčni zavezanec pravico do pritožbe.

K 275. členu

Tudi v primeru, ko je z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, dogovorjena metoda oprostitve za rezidente Slovenije, davčni zavezanec, rezident, uveljavlja oprostitve v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma v napovedi za odmero dohodnine.

K 276. členu

Dohodki, za katere je z zakonom o obdavčenju ali s tem zakonom določeno, da se ne plačuje akontacija dohodnine, se všttevajo v izračun dohodnine na letni ravni, če ni za posamezne dohodke drugače določeno.

K 277. členu

Davčni organ mora na podlagi napovedi davčnega zavezanca izdati odločbo o odmeri dohodnine do 31. oktobra za preteklo leto, na podlagi katere mora davčni zavezanec doplačati morebitni poračun dohodnine, če je akontacija dohodnine nižja od odmerjene dohodnine na letni ravni oziroma davčni organ vrniti poračun dohodnine, če je akontacija dohodnine višja od odmerjene dohodnine na letni ravni.

K 278. členu

V primeru, da bi davčni zavezanec moral doplačati poračun dohodnine in znesek poračuna ne presega 2 evra, se z vidika ekonomičnosti ta poračun dohodnine odpíše. Takšna določba pomeni samo odpis davčne obveznosti, kar pomeni, da mora davčni organ izdati odmerno odločbo, s katero ugotovi znesek poračuna dohodnine.

K 279. členu

Akontacije dohodnine izračuna ali plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, ali davčni zavezanec sam v davčnem obračunu ali davčni organ v odločbi, izdani na podlagi napovedi davčnega zavezanca oziroma na podlagi podatkov o katastrskem dohodku kmetijskih in gozdnih zemljišč. Akontacija dohodnine se izračunava od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, med letom izračunava in plačuje akontacija dohodnine. Kdo in na kakšen način izračuna akontacijo dohodnine za posamezno vrsto dohodka je določeno v podpoglavjih, ki urejajo akontacijo dohodnine od posamezne vrste dohodkov.

K 280. členu

V primeru, da davčni zavezanec umre, se določbe tega podpoglavja smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnega zavezanca oziroma skrbnike njegovega premoženja.

K 281. členu

Določbe, ki se nanašajo na akontacijo dohodnine, se smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnih zavezancev oziroma skrbnike premoženja davčnega zavezanca, v primeru da je davčni zavezanec neznan, opravično nesposoben ali je po odločbi o denacionalizaciji določen skrbnik njegovega premoženja.

K 282. členu

Akontacijo dohodnine izračuna plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja in jo odtegne od dohodka davčnega zavezanca ter plača za davčnega zavezanca prejemniku davka. V tem primeru je akontacija dohodnine davčni odtegljaj.

K 283. členu

V nobenem primeru se davčni odtegljaj ne odtegne in ne plača, če izračunani znesek akontacije ne presega 20 evrov.

K 284. členu

Določeno je, da mora plačnik davka davčni odtegljaj izračunati in odtegniti ob obračunu dohodka, plačati na dan izplačila dohodka.

K 285. členu

V roku iz prejšnjega odstavka mora plačnik davka predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu, davčnemu zavezancu pa posredovati podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

K 286. členu

Akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. V primeru, da dohodek iz zaposlitve izplača oseba, ki ni plačnik davka (npr. fizična oseba, nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji), izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve davčni organ na podlagi napovedi, ki jo je dolžan vložiti davčni zavezanec.

K 287. členu

Določeni davčni zavezanci (delovni invalidi, ki prejemajo nadomestilo iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja), se lahko v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odločijo za nižano stopnjo dohodnine. V tem členu je določen postopek za uveljavljanje nižane stopnje.

K 288. členu

Določen je postopek za uveljavljanje olajšave za vzdrževane družinske člane pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja in od pokojnine, ki se izplačuje mesečno.

K 289. členu

Določen je način in rok vložitve napovedi za odmero akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, kadar se akontacija ne plačuje v obliki davčnega odtegljaja. V tem primeru mora davčni zavezanec vložiti napoved do 10. dne v mesecu za pretekli mesec pri davčnem organu, razen nerezidenta, ki mora napoved vložiti v sedmih dneh od dneva izplačila dohodka in davčnega zavezanca, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino, ki mora vložiti napoved v sedmih dneh od dneva, ko je prvič prejel dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino.

K 290. členu

Davčni zavezanec, rezident, lahko uveljavlja dejanske stroške v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v ugovoru zoper informativni izračun. Nerezident pa jih lahko uveljavlja v sedmih dneh od izplačila dohodka s pisnim zahtevkom, ki ga predpiše minister, pristojen za finance.

K 291. členu

Davčni zavezanec, ki prejema dohodek iz delovnega razmerja ali pokojnino iz tujine, lahko uveljavlja odbitek davka, plačanega v tujini in oprostitve že tudi v napovedi akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve. Uveljavljanje na podlagi navedenega člena ne nadomešča uveljavljanja v napovedi za odmero dohodnine, ker uveljavljanje na podlagi navedenega člena temelji samo na izjavi davčnega zavezanca o davčni obveznosti izven Slovenije. Davčnemu zavezancu se odbitek davka, plačanega v tujini ali oprostitve prizna pri izračunu in poročunu dohodnine na letni ravni samo, če davčni zavezanec uveljavlja odbitek davka in oprostitve tudi v ugovoru zoper informativni izračun dohodnine oziroma napovedi za odmero dohodnine.

K 292. členu

Ta člen določa roke za izdajo odločbe davčnega organa, kadar akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve izračunava davčni organ z odločbo in kadar davčni organ odloča o uveljavljanju dejanskih stroškov na podlagi zahtevka nerezidenta.

K 293. členu

V tem členu je določen rok za plačilo akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki jo izračunava davčni organ.

K 294. členu

V primeru, ko akontacijo dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja rezidenta izračunava plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja, se lahko upošteva odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitve že pri izračunu davčnega odtegljaja, če plačnik davka razpolaga z ustreznimi dokazili glede davčne obveznosti zavezanca rezidenta izven Slovenije, zlasti o znesku davka, plačanega v tujini, o osnovi za plačilo davka ter o tem, da je znesek davka, plačan v tujini, dokončen in dejansko plačan. Odbitek davka, plačanega v tujini, ali oprostitve, se prizna samo, če davčni zavezanec uveljavlja odbitek oziroma oprostitve tudi v ugovoru zoper informativni izračun oziroma napovedi.

K 295. členu

Za verske delavce akontacijo dohodnine izračuna verska skupnost kot odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. Če verska skupnost ne izračuna in plača akontacije dohodnine, mora verski delavec sam izračunati akontacijo dohodnine v obračunu akontacije dohodnine.

K 296. členu

Davčni zavezanec izračunava akontacijo dohodnine sam v davčnem obračunu, kadar v skladu z zakonom o dohodnini, ugotavlja davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. V tem primeru od posameznih dohodkov zavezanca, določenih z zakonom, ki ureja dohodnina, plačnik davka tudi izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj. Vsebina in oblika davčnega obračuna bo predpisana s podzakonskim aktom.

K 297. členu

V davčnem obračunu se izračuna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti, za obdobje davčnega leta, ki je koledarsko leto. Kadar davčni zavezanec preneha oziroma začne z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom, se akontacija izračuna za krajše obdobje. V primeru smrti davčnega zavezanca se izračuna akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti za obdobje, ki se konča z dnem smrti davčnega zavezanca.

K 298. členu

Davčni zavezanec mora predložiti davčni obračun davčnemu organu najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto, davčni zavezanec, ki preneha z opravljanjem dejavnosti med davčnim letom mora predložiti davčni obračun v 30 dneh po prenehanju opravljanja dejavnosti. Davčnemu zavezancu, ki je del podatkov, ki so sestavni del davčnega obračuna, predložil Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, teh podatkov ni potrebno še enkrat navajati v davčnem obračunu, mora pa v obračunu izrecno navesti, da so le-ti že dostavljeni AJPES.

K 299. členu

Akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti se izračunava za davčno leto. Med davčnim letom pa se plačuje predhodna akontacija, ki se za davčno leto plača v znesku, ki je enak akontaciji dohodnine od dohodka iz dejavnosti po zadnjem obračunu akontacije dohodnine od tega dohodka oziroma v znesku, ki se določi glede na višino predvidene davčne osnove, če davčni zavezanec začne z opravljanjem dejavnosti. Predhodna akontacija se plačuje v obrokih.

K 300. členu

Na navedeni način določena predhodna akontacija se med letom spremeni na zahtevo davčnega zavezanca ali če davčni organ v postopku nadzora ugotovi, da višina predhodne akontacije ne ustreza pričakovani davčni osnovi tekočega davčnega leta.

K 301. členu

Obračunana predhodna akontacija in odtegnjen davčni odtegljaj se odšteje od akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, za posamezno davčno leto.

K 302. členu

Z davčnim obračunom akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, se ugotovi akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti in poračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Če je v davčnem obračunu izračunana akontacija dohodnine od dohodka iz dejavnosti višja od predhodne akontacije dohodnine in davčnega odtegljaja, mora davčni zavezanec razliko doplačati v roku 30 dni od dneva predložitve davčnega obračuna.

K 303. členu

Na podlagi dokončne odločbe, izdane v postopku nadzora pravilnosti izračunavanja in plačevanja akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, davčni organ ponovno odmeri dohodnino.

K 304. členu

S tem členom je določen način uveljavljanja davčne obravnave, ki se lahko na podlagi zakona, ki ureja dohodnino, upošteva na podlagi priglasitve davčnega zavezanca v primeru prenehanja opravljanja dejavnosti, če dejavnost nadaljuje druga oseba ali so sredstva vložena v pravno osebo in so izpolnjeni določeni pogoji.

K 305. členu

Z novim zakonom o dohodnini se sistemsko ureja možnost prehoda celotne osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na sistem ugotavljanja davčne osnove na način, kot je določen za druge dejavnosti. To pomeni, da je ob izpolnjevanju z zakonom določenih kriterijev davčno osnovo za to dejavnost mogoče ugotavljati na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, ali dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Tako možnost lahko kmečko gospodinjstvo izbere prostovoljno, v primeru obsega dohodka, ki presega z zakonom določen prag, pa obvezno. V obeh primerih mora kmečko gospodinjstvo, oziroma zavezanci za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva, določiti enega nosilca dejavnosti, ki obenem postane tudi nosilec za druge kmetijske in dopolnilne dejavnosti na kmetiji, če se te na kmetiji izvajajo. Ta pa mora priglasitev novega načina ugotavljanja davčne osnove priglasiti davčnemu organu.

Ta člen določa postopek priglasitve in druge obveznosti nosilca kmetijske in dopolnilne dejavnosti kot zavezanca za dohodnino od dohodkov te dejavnosti. In sicer določa, da zavezanec, ki ga izmed sebe določijo zavezanci za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu, opravi priglasitev ugotavljanja davčne osnove za celotno kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnost na kmetiji pri davčnem organu na posebnem obrazcu, ki mu mora priložiti izjavo vseh zavezancev za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, da se strinjajo z določitvijo enega nosilca, da se strinjajo s tem, da se uporaba proizvodnih sredstev za kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnost v okviru kmečkega gospodinjstva ter vsi dohodki kmečkega gospodinjstva pripišejo nosilcu ter dodati seznam vseh kmetijskih in gozdnih zemljišč v uporabi članov kmečkega gospodinjstva.

Davčni organ o določitvi nosilca ter o prenosu zemljišč, čebeljih panjev in drugih proizvodnih sredstev v njegovo uporabo izda odločbo. Na podlagi odločbe lahko nosilec kot zavezanec začne z ugotavljanjem davčne osnove za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost s prvim dnem leta po letu vročitve odločbe.

Ker so na vsebino odločbe vezane pravice zavezanca do uporabe zemljišč se zahteva, da se vsaka sprememba v zvezi z zemljišči kot npr. pridobitev novih zemljišč, prodaja itd., pa tudi sprememba lastnika ali uporabnika v okviru gospodinjstva, prihlasi davčnemu organu v 15. dneh po nastanku spremembe. Davčni organ o tem izda novo odločbo.

Predlog Zakona o dohodnini določa za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost oba načina ugotavljanja davčne osnove (po normiranih odhodkih ter dejanskih prihodkih in odhodkih). Iz tega izhaja, da se v 5-letnem obdobju zavezanec lahko odloči, da bo – ob izpolnitvi pogojev – davčno osnovo ugotavljal bodisi na podlagi normiranih odhodkov bodisi dejanskih prihodkov in odhodkov. V petem odstavku je določena možnost, po kateri se tudi temu zavezancu določi, kako zahteva spremembo načina ugotavljanja davčne osnove.

K 306. členu

Akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v primeru ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov izračuna plačnik davka, kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. V primeru, da dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (npr. fizična oseba, nerezident, ki nima poslovnih enot v Sloveniji), izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, davčni organ na podlagi napovedi, ki jo je dolžan vložiti davčni zavezanec.

K 307. členu

Napoved mora zavezanec vložiti do 15. dne v mesecu za preteklo trimesečje pri davčnem organu.

K 308. členu

Na podlagi napovedi mora davčni organ izdati odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

K 309. členu

Da davčni zavezanec lahko ugotavlja davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, mora izpolnjevati pogoje določene z zakonom, ki ureja dohodnino, in predložiti davčnemu organu zahtevo za takšen način ugotavljanja davčne osnove.

K 310. členu

Na podlagi zahteve davčni organ davčnega zavezanca v davčnem registru označi kot zavezanca, ki ugotavlja davčno osnovo za akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti, z upoštevanjem normiranih odhodkov in davčnemu zavezancu izda o tem potrdilo.

K 311. členu

Davčni zavezanec je navedeno potrdilo dolžan predložiti izplačevalcu dohodka, če je izplačevalec dohodka plačnik davka. Izplačevalec dohodka pa se je dolžan pri davčnem zavezancu pred izplačilom dohodka pozanimati o obstoju potrdila.

K 312. členu

Davčni zavezanci, ki želijo v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino uveljaviti znižano davčno stopnjo akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti, morajo postopati v skladu s tem členom.

K 313. členu

Z novim zakonom o dohodnini se ponovno ureja sistem obdavčevanja dohodka od proizvodnje vina in oljčnega olja iz lastnega pridelka v okviru poglavja o osnovni kmetijski dejavnosti. In sicer se določa, da se za ti dve dejavnosti davčna osnova določi na podlagi večkratnika katastrskega dohodka površin vinogradov in oljčnih nasadov, katerih pridelek se uporabi za proizvodnjo vina oziroma oljčnega olja. Večkratnik katastrskega dohodka se z vidika davčnega postopka obravnava enako kot katastrski dohodek kmetijskih in gozdnih zemljišč. Vendar je za določitev davčne osnove od proizvodnje vina potrebna prijava površin oziroma obsega proizvodnje vina in oljčnega olja iz lastnega pridelka. Ta določa postopek prijave obsega te proizvodnje. In sicer se določa, da mora zavezanec za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva davčnemu organu prijaviti parcelne številke in površino vinogradov oziroma oljčnikov, katerih pridelek se bo porabil za proizvodnjo vina in oljčnega olja v letu, za katero se dohodek ugotavlja, najkasneje do 30. junija leta ugotavljanja dohodka. Datum je usklajen z datumom določitve davčne osnove od katastrskega dohodka za kmetijska in gozdna zemljišča, s čimer se omogoči za celotno davčno osnovo od katastrskega dohodka izdati odmerne odločbe akontacije dohodnine. Prijavo lahko izvede kateri koli zavezanec za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti v okviru kmečkega gospodinjstva. Vse nadaljnje spremembe mora zavezanec za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za preteklih dvanajst mesecev letno sporočiti davčnemu organu najkasneje do 30. junija tekočega leta.

K 314. členu

V tem členu se določa postopek izračuna akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj. Akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka izračuna davčni organ z odločbo na podlagi podatkov o davčnem zavezancu, stanju zemljišč in priznanih oprostitvah po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija odmerja. Podatke o davčnem zavezancu davčni organ pridobi iz zemljiške knjige oziroma iz zemljiškega katastra (lastnik, zakupnik ali imetnik pravice uporabe na podlagi drugega pravnega naslova) ali iz odločbe o določitvi dejanskega uporabnika, izdane na podlagi prijave z dokazilom o dejanskem uporabniku ali na podlagi ugotovitve davčnega organa. Podatke o vrsti rabe in kvaliteti kmetijskih in gozdnih zemljišč pridobi iz zemljiškega katastra, podatke o priznanih oprostitvah pa na način, določen s 315. členom tega zakona.

Akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka, ki predstavlja osnovo za oceno dohodka od proizvodnje vina in oljčnega olja, davčni organ pridobi na podlagi prijave iz 313. člena, odločbo o

akontaciji pa izda hkrati z odločbo o akontaciji od katastrskega dohodka po stanju na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja.

Akontacijo dohodnine od pavšalne ocene dohodka na panj izračuna davčni organ na podlagi podatkov o panjih in lastnikih oziroma uporabnikih panjev, kot jih na dan 30. junija leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja, izkazujejo podatki registra čebelnjakov.

K 315. členu

V tem členu je urejen postopek uveljavljanja oprostitev od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj. Oprostitve, s katerimi je mogoče znižati davčno osnovo od katastrskega dohodka, lahko davčni zavezanec na podlagi dokazil ali z navedbo javne evidence, iz katerih je mogoče ugotoviti upravičenost do oprostitve, uveljavlja z vlogo pri davčnem organu, pristojnem za izračun akontacije, vse leto. Davčni organ o vlogi odloči z odločbo v 15. dneh od vložitve vloge. O priznavanju oprostitve za neodmerjene gozdne ceste in za zemljišča, na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja, davčni organ odloči po uradni dolžnosti na podlagi podatkov Zavoda za gozdove RS. Roki za uveljavitev oprostitev so enotni za rezidente in nerezidente. Za zemljišča in za panje, pripisane nosilcu, ki je z odločbo v skladu s tem zakonom določen kot zavezanec za ugotavljanje dejanskega dohodka osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, se oprostitve prizna avtomatično na podlagi odločbe. Ob izračunu akontacije od katastrskega dohodka se upoštevajo le odločbe, ki so postale pravnomočne do 30. junija leta, na katero se izračun akontacije nanaša. Oprostitve, priznane po tem datumu in oprostitve, ki začnejo veljati v letu po letu izvedbe ukrepa oziroma prijave, se ob izračunu akontacije upoštevajo šele v naslednjem letu. Oprostitve davčne osnove od katastrskega dohodka veljajo v zakonsko določenem obdobju ali vse do prenehanja razlogov za oprostitve, ki jih mora davčni zavezanec sporočiti davčnemu organu v treh mesecih od prenehanja. Prenehanje oprostitev, priznanih na podlagi odločbe iz tega zakona, se upošteva avtomatično ob izdaji nove odločbe s spremembami podatkov o zemljiščih. Prenehanje oprostitve za posamezna zemljišča, uveljavljeno po 30. juniju tekočega leta, se upošteva pri izračunu akontacije dohodnine od katastrskega dohodka šele v naslednjem davčnem letu.

K 316. in 317. členu

V teh členih se ureja postopek izdaje odmerne odločbe. Odločbo o odmeri akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na panj za tekoče leto, o določitvi prvih dveh obrokov akontacije dohodnine od katastrskega dohodka in pavšalne ocene na panj za naslednje davčno leto ter o poračunu prvega in drugega obroka akontacije dohodnine od teh vrst dohodka za tekoče leto izda davčni organ najkasneje do 31. avgusta leta, za katero se akontacija dohodnine odmerja. Določeno je, da je akontacijo mogoče plačati v največ treh obrokih, s tem da mora prvi obrok pokriti najmanj 30 % izračunane akontacije in mora biti plačan do 30. aprila leta, na katero se akontacija nanaša, drugi obrok mora pokriti najmanj 60 % akontacije in mora biti plačan najkasneje do 31. avgusta ter zadnji obrok, ki mora pokriti preostalo razliko do polnega zneska akontacije, najkasneje do 31. decembra leta, na katero se akontacija nanaša.

K 318., 319. in 320. členu

Ureja se izračun akontacije dohodnine za druge dohodke, prejete v povezavi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo. Akontacijo dohodnine od takih dohodkov je dolžan izračunati plačnik davka v obliki davčnega odtegljaja hkrati z obračunom takega dohodka. Če je izplačevalec takega dohodka oseba, ki ni plačnik davka po tem zakonu, akontacijo dohodnine od takega dohodka ugotovi davčni organ na podlagi napovedi zavezanca. Napoved za odmero akontacije mora zavezanec vložiti pri davčnem organu do 10. dne v mesecu za pretekli mesec. Na podlagi napovedi davčni organ odloči o višini akontacije v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

K 321. členu

Akontacijo dohodnine od dohodkov iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice izračuna plačnik davka kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. V primeru, da dohodek iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice

izplača oseba, ki ni plačnik davka (npr. fizična oseba, nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji), izračuna akontacijo dohodnine od dohodka iz zaposlitve davčni organ na podlagi napovedi, ki jo je dolžan vložiti davčni zavezanec.

K 322. členu

Napoved mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema dohodka iz oddajanja premoženja v najem ali dohodka iz prenosa premoženjske pravice pri davčnem organu. V primeru, da davčni zavezanec oddaja premoženje v najem za več mesecev v letu, mora vložiti napoved v 15 dneh po poteku časa, za katerega je bilo premoženje dano v najem, vendar najkasneje do 15. januarja tekočega leta za preteklo leto.

K 323. členu

Kadar izračunava akontacijo dohodnine od dohodka iz premoženja plačnik davka, lahko rezident uveljavlja dejanske stroške v napovedi za odmero dohodnine, nerezident pa s posebnim pisnim zahtevkom, ki ga predloži davčnemu organu v 30 dneh od izplačila dohodka. Kadar izračunava akontacijo dohodnine od dohodka iz premoženja davčni organ z odločbo na podlagi napovedi, davčni zavezanec lahko uveljavlja dejanske stroške v napovedi.

K 324. členu

Na podlagi napovedi mora davčni organ izdati odločbo o višini akontacije dohodnine od dohodka iz premoženja v 30 dneh od dneva vložitve napovedi. Kadar uveljavlja dejanske odhodke nerezident s posebnim pisnim zahtevkom, davčni organ odloči o novi akontaciji dohodnine od dohodka iz premoženja in o poračunu odtegnjenega davčnega odtegljaja v 15 dneh od dneva predložitve zahtevka.

K 325. členu

Akontacijo dohodnine od drugih dohodkov izračuna plačnik davka, kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja. V primeru, da dohodek izplača oseba, ki ni plačnik davka (npr. fizična oseba, nerezident, ki nima poslovne enote v Sloveniji), izračuna akontacijo dohodnine od drugih dohodkov, davčni organ na podlagi napovedi, ki jo je dolžan vložiti davčni zavezanec.

K 326. členu

Davčni zavezanec, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, odloči za izračun akontacije dohodnine od drugega dohodka, ki se prejema redno za mesečno obdobje, z uporabo stopenj in lestvice za odmero dohodnine in davčnih olajšav v skladu z zakonom o dohodnini, mora o tem obvestiti davčni organ in izplačevalca tega dohodka. V nadaljevanju predlog zakona določa rok in veljavnost potrdila.

K 327. členu

Napoved mora zavezanec vložiti v sedmih dneh od dneva prejema dohodka pri davčnem organu.

K 328. členu

Na podlagi napovedi mora davčni organ izdati odločbo o višini akontacije dohodnine od drugega dohodka v 15 dneh od dneva vložitve napovedi.

K 329. členu

Ta člen ureja način obračuna dohodnine od obresti in dividend. Dohodnino od obresti in dividend izračunata plačnik davka v obračunu davčnega odtegljaja ter davčni organ v odločbi na podlagi napovedi zavezanca. Vendar pa dohodnino od obresti, ki jih doseže rezident na denarne depozite pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, in pri bankah drugih držav članic EU, davčni organ ugotovi na podlagi napovedi zavezanca. Prav tako ugotovi davčni organ dohodnino na podlagi napovedi zavezanca v primeru, če obresti ali dividende izplača oseba, ki ni plačnik davka, ter v primeru dohodnine od dobička iz kapitala.

K 330. členu

Napoved za odmero dohodnine mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema obresti ali dividend, v primeru, da izplačevalec obresti oziroma dividend ni plačnik davka.

Napoved mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od odsvojitve kapitala, razen napovedi za dobiček od odsvojitve vrednostnih papirjev in drugih deležev ter investicijskih kuponov mora rezident vložiti do 28. februarja za preteklo leto. Tudi nerezident lahko vloži napoved do 28. februarja za preteklo leto, pod pogojem, če napove vse odsvojitve vrednostnih papirjev ter drugih deležev v kapitalu v preteklem letu.

V primeru odsvojitve nepremičnine je potrebno vložiti napoved za odmero dohodnine pri davčnemu organu, kjer nepremičnina leži.

K 331. členu

Če uveljavlja davčni zavezanec možnost vštevanja obresti, doseženih v primeru vezanih denarnih sredstev in varčevanja pri bankah in hranilnicah, ustanovljenih v skladu s predpisi v Sloveniji, z ročnostjo, daljšo od enega leta, pri katerem zavezanec ne more razpolagati s privarčevanimi sredstvi pred potekom datuma vezave oziroma poteka varčevanja brez bistvenega zmanjšanja obresti, obračunanih za obdobje davčnega leta, mora o tem ob sklenitvi pogodbe o varčevanju oziroma vezavi denarnih sredstev, vendar najpozneje do konca davčnega leta, v katerem je bila pogodba sklenjena, obvestiti banko ali hranilnico v Sloveniji. Predlagano obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca, da v davčnem letu obračunane obresti davčnega zavezanca, ki predloži takšno obvestilo, obravnavata enako, kot da so bile izplačane. Obvestilo zavezuje banko ali hranilnico in davčnega zavezanca do poteka datuma vezave denarnih sredstev oziroma poteka varčevanja ali do prekinitve pogodbe.

K 332. členu

Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko uveljavlja odbitek davka plačanega v tujini, v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, v napovedi za odmero dohodnine od teh dohodkov. Člen ureja postopek uveljavljanja odbitka davka, plačanega v tujini od dohodka iz kapitala.

K 333. členu

V primeru, da je z mednarodno pogodbo določena oprostitve davka za dohodek iz kapitala rezidenta, davčni zavezanec uveljavlja oprostitve v napovedi za odmero dohodnine.

K 334. členu

Na podlagi napovedi davčni organ izda odločbo v 30 dneh od dneva vložitve. Davčni organ izda odločbo o višini dohodnine od obresti od dobička ali iz kapitala do 30. aprila tekočega leta za preteklo leto.

K 335. členu

V tem členu je določen način uveljavljanja odloga davčne obveznosti iz naslova kapitalskih dobičkov, v primerih, ko je z zakonom, ki ureja dohodnino, odlog možen. Odlog se lahko uveljavlja na podlagi priglasitve pri davčnem organu in odobritve davčnega organa.

K 336. členu

Določena je obveznost družb v primeru preoblikovanja, in sicer mora nova oziroma prevzemna družba lastnikom posredovati vse podatke, ki so potrebni za ugotavljanje morebitnih davčnih obveznosti lastnikov iz preoblikovanja.

K 337. členu

V primeru smrti davčnega zavezanca, se določbe tega podpoglavja smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnega zavezanca oziroma skrbnike njegovega premoženja.

K 338. členu

Določbe, ki se nanašajo na dohodnino po tem podpoglavju se smiselno uporabljajo tudi za pooblaščenca za zastopanje, pravne naslednike davčnih zavezancev oziroma skrbnike premoženja

davčnega zavezanca, v primeru da je davčni zavezanec neznan, opravilno nesposoben ali je po odločbi o denacionalizaciji določen skrbnik njegovega premoženja.

K 339. členu

Davčni odtegljaj se izračuna, odtegne in plača v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in s tem zakonom.

K 340. členu

Plačnik davka je dolžan predložiti obračun davčnega odtegljaja davčnemu organu na dan izplačila dohodka. Najpozneje do izplačila dohodka mora tudi davčnemu zavezancu predložiti podatke v zvezi z dohodkom, odtegnjenim in plačanim davčnim odtegljajem in vse druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

K 341. členu

Dajanje podatkov, določeno v tem podpoglavju, ne temelji na posamični zahtevi davčnega organa, temveč je obveznost določena z zakonom. Podatke morajo dajati plačniki davka in druge pravne osebe oziroma združenje oseb, vključno z družbo civilnega prava po tujem pravu, ki je brez pravne osebnosti in posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost. To pomeni tudi druge osebe, ki izplačujejo dohodke fizičnim osebam, pa pri posameznem izplačilu ne nastopajo v funkciji plačnika davka. Obveznost se ne nanaša na pravne osebe oziroma združenje oseb, vključno z družbami civilnega prava po tujem pravu, ki so brez pravne osebnosti in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, ki so v skladu z zakonom o obdavčenju nerezidenti in nimajo poslovne enote nerezidenta v Sloveniji. Prav tako se obveznost ne nanaša na diplomatska-konzularna predstavništva tujih držav in predstavništva mednarodnih organizacij v Sloveniji, razen če se navedene osebe same odločijo, da nastopajo v funkciji plačnika davka. Dolžnost dajanja podatkov se nanaša na podatke potrebne za pobiranje dohodnine in na podatke v zvezi z določanjem davčne osnove in davčnih olajšav ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca za dajanje podatkov. Podatki se morajo dostaviti davčnemu organu in davčnemu zavezancu do 31. januarja tekočega davčnega leta za preteklo davčno leto. Predlog pa ne predpisuje več dolžnosti, da se daje podatke o dohodkih, ki so oproščeni dohodnine, kar predstavlja za zavezanca za davek bistveno poenostavitev.

K 342. členu

Izvajalci pokojninskih načrtov, ki zbirajo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodijo račune zavarovancev morajo prav tako davčnemu organu dostaviti podatke, potrebne za pobiranje dohodnine zavarovancev, davčnih zavezancev.

K 343. členu

Pooblaščenici udeleženci trga vrednostnih papirjev in druge pravne osebe, ki opravljajo prenose imetništva vrednostnih papirjev oziroma drugih deležev ali investicijskih kuponov, vključno z njihovimi unovčitvami, morajo davčnemu organu dostaviti podatke, ki se nanašajo na pridobitve, odsvojitve in unovčitve vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov in na uveljavljanje stroškov ter identifikacijo zavezanca za davek in zavezanca da dajanje podatkov.

K 344. členu

Člen ureja avtomatično dajanje podatkov v zvezi s katastrskim dohodkom s strani pristojnega upravnega organa za geodetske zadeve. Podatke v zvezi z gozdnimi zemljišči posreduje Zavod za gozdove RS. Ureja se tudi avtomatično posredovanje podatkov o kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki so pod ukrepom varovanja zaradi potreb obrambe in se zato katastrski dohodek teh zemljišč ne všteva v davčno osnovo od katastrskega dohodka.

K 345. členu

Z ureditvijo v tem členu se preprečuje dvojno dajanje podatkov.

K 346. členu

Predviden je podzakonski akt, s katerim se bo določila podrobnejša vsebina podatkov, oblika in način dajanja podatkov.

K 347. členu

V tem podpoglavju je urejena obveznost plačilnih zastopnikov glede dajanja podatkov o dohodku od prihrankov v obliki plačil obresti, ki jih dosegajo upravičeni lastniki, da bi se omogočila učinkovita obdavčitev teh dohodkov v državi članici EU, katere rezident je upravičeni lastnik.

K 348. členu

V slovenski pravni red pa se prenašajo določbe Direktive Sveta 2003/48/ES o obdavčitvi dohodka od prihrankov obliki plačil obresti. Prav tako je opredeljen pojem plačilni zastopnik.

K 349. členu

Vsak subjekt po tem poglavju, ki je ustanovljen v Republiki Sloveniji, se lahko odloči, da se ga obravnava kot kolektivni naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje. V ta namen mora zaprositi za potrdilo, ki mu ga izda davčni organ.

K 350. členu

V tem členu je definiran pojem upravičenega lastnika, ki je fizična oseba, rezident predpisanega ozemlja in prejme plačilo dohodka od prihrankov ali pa ji je takšno plačilo zagotovljeno.

K 351. členu

V skladu z evropskim pravnim redom je v tem členu definiran pojem dohodka od prihrankov.

K 352. členu

Za uveljavljanje pravic in dolžnosti je za posamezne zavezance za davek pomembno v kateri državi se po davčnih predpisih štejejo za rezidente. Potrdilo o rezidentstvu jim za namene uveljavljanja izjem od davčnega odtegljaja na zahtevo izda davčni organ.

K 353. členu

Plačilni zastopnik mora v primerih, ko podatki kažejo na to, da je fizična oseba upravičeni lastnik, ugotoviti identiteto in rezidentstvo upravičenega lastnika. Način ugotavljanja identitete in rezidentstva je odvisen od časa sklenitve pogodbenega razmerja med plačilnim zastopnikom in upravičenim lastnikom, mejni trenutek pa je 1. maj 2004.

K 354. členu

V tem členu je natančno določeno katere podatke in v katerih primerih mora plačilni zastopnik posredovati davčnemu organu.

K 355. členu

Plačilni zastopnik mora pri dajanju podatkov tudi opredeliti, po kateri pravni podlagi daje podatke.

II. poglavje – Obvezni prispevki za socialno varnost

K 356. členu

Prispevke za socialno varnost izračunajo zavezanci za prispevke za socialno varnost sami v obračunu prispevkov za socialno varnost. Zavezanci za prispevke so osebe, ki so z zakoni, ki urejajo prispevke za socialno varnost (pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, starševsko varstvo in družinske prejemke in zaposlovanje dolžne) dolžne plačati (jih bremenijo) prispevke za socialno varnost (prvi odstavek). V drugem, tretjem in četrtem odstavku pa so določene izjeme od osnove ureditve v prvem odstavku. Z drugim odstavkom se določa, da prispevke za zavarovanja izračuna, odtegne in plača zavezanec za prispevke, ki ni hkrati tudi zavarovanec, če je plačnik davka (npr. delodajalec izračuna, odtegne in plača prispevke delojemalca). V tem primeru se prispevki izračunajo v obračunu davčnega odtegljaja. S tretjim odstavkom pa je določeno, da se prispevki izračunajo v obračunu davčnega odtegljaja, kljub temu da jih mora izračunati zavezanec za

prispevke sam (npr. delodajalec izračuna in plača prispevke delodajalca). S četrtem odstavkom pa je določeno, da za zavezanca za prispevke, ki plačujejo prispevke od katastrskega dohodka, izračuna davčni organ z odločbo, s katero izračuna tudi akontacijo dohodnine od katastrskega dohodka.

K 357. členu

S tem členom so določeni roki za predložitev obračuna prispevkov za socialno varnost oziroma obračuna davčnega odtegljaja ter roki za plačilo prispevkov.

III. poglavje – Davek od dohodkov pravnih oseb

K 358. členu

Zavezanec za davek od dohodkov pravnih oseb sam izračunava in plačuje davek od dohodkov pravnih oseb za davčno obdobje. S tem se v postopkovno določbo prelije obveznost določeno v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: ZDDPO-2). Določeno je, da davčni odtegljaj izračuna, odtegne in plača plačnik davka. V tem členu je določeno še zagotavljanje podatkov o poslovanju, ki so podlaga za ugotovitev davčne obveznosti, s strani davčnega zavezanca oziroma plačnika davka. Podatki se zagotavljajo na način in v obsegu, kot je določen s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

K 359. členu

V tem členu je delno tudi pojasnjevalno določeno, da davek od dohodkov pravnih oseb izračuna davčni zavezanec sam v davčnem obračunu v skladu s tem zakonom. Davčni obračun, katerega vsebino in obliko predpiše minister, pristojen za finance, predloži davčni zavezanec davčnemu organu. Določa tudi, da davčni obračun vsebuje podatke, ki so podlaga za ugotovitev davka, na način in v obsegu, kot je določeno s tem zakonom in zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

K 360. členu

Določene so osebe, katerih dolžnost je predložitev davčnega obračuna. To so davčni zavezanec rezident in nerezident Slovenije, od dohodkov, ki jih dosega z opravljanjem aktivnosti v poslovni enoti ali preko poslovne enote. Obračun so dolžni predložiti tudi davčni zavezanci, ki so oproščeni davka po ZDDPO-2 in davčni zavezanci, ki v skladu z ZDDPO-2 plačujejo davek po stopnji 0%.

K 361. členu

Določena je vsebina davčnega obračuna, določeni so sestavni deli obračuna, ki, v skladu z drugim odstavkom, tvorijo celoto. Davčni zavezanec predloži davčni obračun davčnemu organu.

K 362. členu

V zvezi s predlaganjem davčnega obračuna predlog zakona določa, da če je davčni zavezanec podatke, ki so sestavni del obračuna, predložil AJ PES, lahko davčnemu organu predloži obračun brez teh podatkov, vendar mora to dejstvo v davčnem obračunu izrecno navesti. Minister za finance predpiše način predložitve obračuna ter roke za izmenjavo podatkov med AJ PES in davčni organom. Nadalje je določena predložitev davčnega obračuna v primeru, da davčni zavezanec sestavlja davčni obračun za davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, za davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta in je enako poslovnemu letu ter pri prehodih, in sicer prehodu na davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, pri prehodu na davčno obdobje, ki se ne razlikuje od koledarskega leta, pri prehodu iz davčnega obdobja, ki se razlikuje od koledarskega leta, na drugo davčno obdobje, ki se prav tako razlikuje od koledarskega leta. Določeni so roki, pri navajanih prehodih tudi obdobja, za katera se obračun sestavlja. V zvezi s predložitvijo davčnega obračuna sta urejena tudi posebna primera, in sicer, če oseba ni bila davčni zavezanec skozi celotno davčno obdobje in če oseba, ki je bila davčni zavezanec v preteklem davčnem obdobju in za preteklo davčno obdobje ni predložila davčnega obračuna, ker na zadnji dan preteklega davčnega obdobja še ni izpolnjevala pogojev, da bi bila davčni zavezanec. V slednjem primeru se mora, v skladu z osmim odstavkom navedenega člena, predložiti davčni obračun za preteklo davčno obdobje najkasneje v treh mesecih po prvem dnevu, ko so izpolnjeni pogoji, po katerih se pravna oseba šteje kot davčni zavezanec za plačilo davka od dohodkov pravnih oseb.

K 363. členu

Davčni zavezanec lahko do poteka roka za predložitev davčnega obračuna oziroma do izdaje odmerne odločbe v postopku nadzora uveljavlja znižanje davčne osnove in davčne olajšave.

K 364. členu

Splošno pravilo glede sestavitve in predložitve davčnega obračuna v primeru prenehanja zavezanca - posamezni primeri prenehanja v povezavi z davčnim obračunom so specifično urejeni v nadaljnjih členih. Splošno pravilo določa, da se sestavi davčni obračun za davčnega zavezanca, nad katerim je začel postopek prenehanja, na dan pred začetkom postopka prenehanja, ter se predloži davčnemu organu v 30 dneh po začetku postopka prenehanja, če ni drugače določeno. Plačilo davka v postopku likvidacije oziroma stečaja in pri prenehanju davčnega zavezanca po skrajšanem postopku, se opravi hkrati s predložitvijo davčnega obračuna, razen če je z zakonom določeno drugače.

K 365. členu

Člen je bil spremenjen v smislu natančnejše določitve postopkovnih pravil za sestavitev in predložitev davčnega obračuna pri pripojitvah in spojitvah pravnih oseb. Prevzeta družba (pravna oseba, ki se pripoji k drugi pravni osebi oziroma pravna oseba, ki se spoji z drugo pravno osebo) sestavi davčni obračun na obračunski dan združitve po zakonu o gospodarskih družbah. V kolikor je obračunski dan združitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja, zavezanec sestavi le davčni obračun po tem členu tega zakona. Obvezna priloga davčnega obračuna je pogodba o pripojitvi, ki jo davčni zavezanec, v kolikor še ni podpisana, predloži naknadno. V takšnem davčnem obračunu prevzeta družba tudi razkrije podatke o skritih rezervah po ZDDPO-2. Drugi odstavek v primerjavi z veljavnim zakonom drugače določa rok predložitve davčnega obračuna, in sicer se kot izhodišče upošteva obračunski dan združitve in ne več vpis pripojitve oziroma spojitve v register. Predlagana ureditev je od veljavne tako bolj jasna in natančno določna. Davčna obveznost zapade v plačilo na dan predložitve davčnega obračuna. Vračilo in plačilo davka po davčnem obračunu opravi davčni zavezanec, ki predloži davčni obračun. Prevzemna družba v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu združitve, vključi podatke o poslovanju prevzete družbe za obdobje po obračunskemu dnevu združitve. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prevzete družbe po obračunskemu dnevu združitve učinkujejo za račun prevzemne družbe in ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prevzemno družbo. Prevzemna družba takšnemu davčnemu obračunu priloži pogodbo o pripojitvi.

K 366. členu

Določba se nanaša na situacijo, ko po obračunskem dnevu združitve in do zadnjega dneva davčnega obdobja, ki sledi obračunskemu dnevu združitve zavezanca, ki se pripoji ali spoji, še ni izveden vpis združitve v sodni register. V tem primeru prevzeta družba predloži tudi davčni obračun na zadnji dan davčnega obdobja, ki sledi obračunskemu dnevu združitve. Po vpisu združitve v sodni register, se davčni obračuni prevzete in prevzemne družbe, sestavljeni po obračunskem dnevu združitve, popravijo, prevzemna družba pa davčnemu organu predloži popravljene davčne obračune za davčna obdobja po obračunskem dnevu združitve, v katere vključi tudi podatke o poslovanju prevzete družbe po združitvi.

K 367. členu

Smiselno enako kot v primeru davčnih obračunov pri pripojitvah in spojitvah velja tudi v primeru davčnih obračunov pri razdelitvah z ustanovitvijo in razdelitvah s prevzemom z razliko zaradi določenih specifik takšnih statusnopravnih preoblikovanj. Tako je določeno, da kadar vračilo ali plačilo davka opravijo prevzemne oziroma nove družbe, vračilo ali plačilo davka opravi vsaka od prevzemnih oziroma vsaka od novih družb, skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu ali glede na delež kapitala (premoženja), ki ga prevzame posamezna prevzemna oziroma nova družba, če z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemom ni določeno drugače.

K 368. členu

Smiselno enako kot v primeru davčnih obračunov v posebnih primerih pripojitev in spojitev velja tudi v primeru davčnih obračunov v posebnih primerih razdelitev.

K 369. členu

Davčni zavezanec (prenosna družba), ki oddeli eno ali več dejavnosti (deli premoženja) na obračunski dan oddelitve po zakonu o gospodarskih družbah ne sestavi davčnega obračuna, razen če je obračunski dan razdelitve enak zadnjemu dnevu davčnega obdobja prenosne družbe. Prenosna družba v prvem davčnem obračunu, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve ali ki je enak kot obračunski dan oddelitve, razkrije skrite rezerve, ki se nanašajo na posamezni del premoženja, ki se skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Obvezna priloga tega davčnega obračuna je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu. Če delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu še ni podpisana, jo davčni zavezanec predloži naknadno. Prenosna družba v prvi davčni obračun iz prejšnjega odstavka tega člena, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve ne vključuje podatkov o poslovanju, ki se pripiše posameznemu delu premoženja, ki se skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu, prenaša na prevzemne oziroma nove družbe. Prevzemne oziroma nove družbe v prvi davčni obračun, ki sledi obračunskemu dnevu oddelitve, vključijo podatke o poslovanju prenosne družbe za obdobje po obračunskem dnevu razdelitve za področje poslovanja, ki se pripiše prevzetemu premoženju prevzemne oziroma nove družbe skladno z delitvenim načrtom oziroma pogodbo o delitvi in prevzemu. Vse davčne olajšave in druge pravice ter obveznosti glede določanja davčne osnove in sestave davčnega obračuna prenosne družbe po obračunskem dnevu oddelitve učinkujejo za račun prevzemnih oziroma novih družb ob upoštevanju pogojev, ki veljajo za prenosno družbo. Obvezna priloga davčnega obračuna prevzemnih oziroma novih družb je delitveni načrt oziroma pogodba o delitvi in prevzemu.

K 370. členu

Smiselno enako kot v primeru davčnih obračunov v posebnih primerih pripojitev in spojitev velja tudi v primeru davčnih obračunov v posebnih primerih oddelitev.

K 371. členu

V primeru postopka prisilne poravnave davčnega zavezanca, le – ta sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka in ga predloži davčnemu organu v 20 dneh po začetku postopka oziroma najkasneje do dneva predložitve načrta finančne reorganizacije.

K 372. členu

Člen se nanaša na davčni obračun pri postopku stečaja ali likvidacije, in sicer je določeno, da davčni zavezanec, nad katerim se začne postopek stečaja ali likvidacije, sestavi davčni obračun na dan pred začetkom postopka stečaja ali likvidacije in ga davčnemu organu predloži najkasneje v 30 dneh od začetka postopka. Davčni zavezanec v času stečajnega postopka predloži skupaj z davčnim obračunom za posamezno davčno obdobje tudi poročila stečajnega upravitelja. Če je predvidena glavna razdelitev, davčni zavezanec v stečaju sestavi končni davčni obračun na dan pred potrditvijo osnutka za glavno razdelitev s strani stečajnega senata in ta davčni obračun predloži davčnemu organu najkasneje v roku 15 dni po dnevu potrditve osnutka za glavno razdelitev s strani stečajnega senata. V primeru prodaje davčnega zavezanca v stečaju se sestavi končni davčni obračun na dan pred izročitvijo prodanega davčnega zavezanca v stečaju kupcu, ki ga stečajni upravitelj predloži davčnemu organu najkasneje v roku 15 dni po dnevu izročitve prodane pravne osebe v stečaju kupcu. V tem primeru se davčni dolg uveljavlja iz stečajne mase. Davčni zavezanec v likvidaciji, ki nadaljuje z opravljanjem dejavnosti, predloži davčni obračun za posamezno obdobje, na dan pred sprejetjem sklepa o nadaljevanju pa sestavi končni davčni obračun.

K 373. členu

Določen je način sestavitve in roki predložitve davčnega obračuna in obračuna davčnega odtegljaja pri prenehanju davčnega zavezanca po skrajšanem postopku. Davčni zavezanec sestavi davčni obračun na dan pred izbrisom zavezanca iz registra. Hkrati s predložitvijo obračuna plača davek oziroma poda zahtevek za vračilo preveč plačanega davka. Davčni zavezanec mora na dan pred sprejetjem sklepa o prenehanju predložiti ustrezno bančno garancijo pri davčnem organu. Način preložitve in kriterije za določitev njene višine, sprostite in vnovčitve določi minister, pristojen za finance.

K 374. členu

Gre za splošno določbo o plačevanju davka, ki določa, da se davek plačuje na podlagi davčnega obračuna od davčne osnove, ki se ugotavlja za davčno obdobje, ki je enako koledarskemu oziroma poslovnemu letu, ki se razlikuje od koledarskega leta. Davčni zavezanec pa mora razliko med plačano akontacijo in izračunanim davkom plačati v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Vračilo preveč plačane akontacije lahko davčni zavezanec zahteva ob predložitvi davčnega obračuna, razen če ta zakon določa drugače. Davčni organ vrne preveč plačan znesek najkasneje v roku 30 dni od predložitve zahtevka.

K 375. členu

Obveznost akontiranja, to je akontacij davka med davčnim obdobjem, ostaja glede na veljavno zakonodajo vsebinsko nespremenjena. Akontacija davka je enaka znesku davka, ki se izračuna od davčne osnove po davčnem obračunu za predhodno davčno obdobje in jo plačuje davčni zavezanec med davčnim obdobjem, bodisi v mesečnih ali trimesečnih obrokih - je odvisno od višine akontacije. Predvidena je tudi sprememba višine akontacije zaradi spremembe davčne osnove na podlagi novega davčnega obračuna. Če se davčna osnova v novem davčnem obračunu poveča, mora zavezanec za že dospele obroke akontacije plačati pri prvem naslednjem obroku akontacije. Obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, pa se sorazmerno povečajo. V kolikor pa je višina akontacije na podlagi novega davčnega obračuna manjša, se obroki akontacije, ki bodo dospeli v plačilo do konca leta, sorazmerno zmanjšajo, morebitna preplačila zapadlih in plačanih akontacij pa se vrnejo oziroma pobotajo. Davčni zavezanec, ki prične poslovati, sam izračuna akontacijo davka, ki je enaka znesku davka, izračunanega glede na višino predvidene davčne osnove davčnega obdobja, za katerega se plačuje akontacija. Obrazložen izračun predvidene davčne osnove v davčnem obračunu, višino akontacije ter obrovov akontacije predloži davčnemu organu ob predložitvi prijave za vpis v davčni register. Obrazložen izračun predloži davčni zavezanec ne glede na to ali je izračunal dobiček ali izgubo. Predvidena pa je tudi možnost spremembe višine akontacije, v kolikor se davčna osnova davčnega zavezanca za tekoče obdobja razlikuje od davčne osnove za predhodno obdobje. V tem primeru davčni zavezanec vloži zahtevo najmanj 30 dni pred dospelostjo obroka akontacije in priloži davčni obračun za tekoče davčno obdobje pred vložitvijo vloge, oceno davčne osnove za tekoče leto ter podatke, ki dokazujejo spremembo ocene davčne osnove. O zahtevi davčnega zavezanca v zvezi s spremembo višine akontacije davčni organ odloči v 15 dneh. V kolikor pa sam davčni organ v postopku davčnega inšpekcijskega nadzora ugotovi nepravilno določeno višino akontacije, z odločbo določi novo višino akontacije.

K 376. členu

Ker ZDDPO-2 daje davčnemu zavezancu možnost, da lahko izbere, da bo njegovo davčno obdobje različno od koledarskega leta, o izbiri pa mora obvestiti davčni organ, ta člen določa, da mora davčni zavezanec davčni organ obvestiti o nameravani spremembi davčnega obdobja z vlogo, ki jo mora predložiti davčnemu organu vsaj 45 dni pred dnem, s katerim se bo začelo novo davčno obdobje. V drugem odstavku tega člena je določeno ravnanje davčnega zavezanca za ta primer, ko gre za davčnega zavezanca, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti. Takšen davčni zavezanec o tem, da se bo njegovo davčno obdobje razlikovalo od koledarskega leta, obvesti davčni organ ob predložitvi prijave za vpis v davčni register. V tretjem odstavku je določeno ravnanje davčnega organa, ki je sledeče: davčni organ na podlagi navedenega obvestila v davčnem registru zgolj označi pri zavezancu, ki je predložil navedeno vlogo, spremenjeno davčno obdobje oziroma začetno davčno obdobje, ki se razlikuje od koledarskega leta, ter datum začetka tega obdobja. Zaradi varnosti davčnega zavezanca, da je davčni organ bil seznanjen o spremembi, je določeno, da mora davčni organ o tem obvestiti davčnega zavezanca najpozneje v 15 dneh od dneva prejema vloge.

K 377. členu

V tem členu je določena obveznost plačnika davka, da za davčnega zavezanca izračuna, odtegne in plača davčni odtegljaj od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, davek izračuna, odtegne in plača.

K 378. členu

Plačnik davka mora davčni odtegljaj izračunati in odtegniti ob obračunu dohodka, plačati pa na dan izplačila dohodka. V sedmih dneh mora plačnik davka predložiti obračun davčnih odtegljajev davčnemu organu, davčnemu zavezancu pa posredovati podatke iz obračuna davčnih odtegljajev o dohodku, o odtegnjenem in plačanem davčnem odtegljaju ter druge podatke, ki vplivajo na višino davčnega odtegljaja.

K 379. členu

Če, v zvezi z obdavčenjem, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic, plačnik davka od plačil dividend in dohodkov, podobnih dividendam, ne odtegne po ZDDPO-2, določa ta člen, da mora davčnemu organu, za vsako izplačilo posebej, predložiti: dokazilo o rezidentstvu prejemnika za davčne namene v času izplačila, dokazilo o izpolnjevanju pogojev, določenih v ZDDPO-2, v času izplačila, razvid o minimalni neposredni udeležbi po ZDDPO-2 in obdobju (trajanju) udeležbe po ZDDPO-2 v času izplačila. Navedeni člen še določa, da se bančna garancija iz izroči ob izplačilu dividende, ravnanje davčnega organa v zvezi z garancijo v povezavi z pravicami in obveznostmi plačnika davka v zvezi z garancijo.

K 380. členu

Ta člen določa, kako je z vračilom davka, če je bil davek odtegnjen, pa se je naknadno pogoj, zaradi zavarovanja izpolnitve katerega je predvidena garancija, izpolnil. V tem primeru je plačnik davka upravičen do vračila davka. O vložitvi zahtevka za vračilo in vračilu davka mora plačnik davka nemudoma pisno obvestiti prejemnika dividend.

K 381. členu

Člen določa postopek v zvezi z obdavčenjem, ki velja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic med povezanimi družbami iz različnih držav članic, to pa je postopek, ki je urejen tudi v Direktivi 2003/49/EC z dne 3. junija 2003 o skupnem sistemu obdavčenja v zvezi s plačili obresti in plačili uporabe premoženjskih pravic, ki velja za povezane družbe iz različnih držav članic (Council Directive 2003/49/EC of 3 June 2003 on a common system of taxation applicable to interest and royalty payments made between associated companies of different Member States). Nepostopkovna določila navedene direktive so implementirana v ZDDPO-2, kjer je tudi prvenstveno določeno, komu in pod kakšnimi pogoji se davek od plačil obresti in plačil uporabe premoženjskih pravic, ne odtegne. Navedeni člen pa, kot je bilo navedeno, ureja postopek v zvezi s tem. Ureja vlogo plačnika davka za izdajo dovoljenja, vložitev vloge, izdajo dovoljenja s strani davčnega organa, ter situacijo, če je bil davek odtegnjen, pa so bili izpolnjeni pogoji, da se ne odtegne. Za te primere je določeno, da se lahko pri davčnem organu uveljavlja vračilo odtegnjenega davka.

K 382. členu

Člen se nanaša na smiselno uporabo 379., 380. in 381. člena v nekaterih primerih.

K 383. členu

Člen ureja postopek pri obdavčitvi prenosa premoženja, in sicer določa, kdo opravi priglasitev (prenosna družba ali prevzemna družba) ter katera dokazila mora predložena priglasitev vsebovati. Davčni organ nato odloči o izdaji oziroma neizdaji dovoljenja. Prenosna družba oziroma družba prejemnica morata hraniti dokumentacijo, ki je povezana z transakcijo, še deset let od konca koledarskega leta, v katerem je bila transakcija opravljena. Če po izvedbi transakcije nastopijo kakršnekoli spremembe v zvezi s transakcijo, morata prenosna družba oziroma družba prejemnica o nastalih spremembah nemudoma pisno obvestiti davčni organ. Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka. Obnova postopka je možna tudi zaradi razlogov, določenih v ZUP.

K 384. členu

Člen ureja postopek pri obdavčitvi pri zamenjavi kapitalskih deležev, in sicer, kdo opravi priglasitev za posamezno transakcijo, katere podatke mora priglasitev vsebovati ter postopanje davčnega organa v zvezi s priglasitvijo. Posebej je določeno, kdaj izda davčni organ negativno odločbo oziroma odločbo o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2 – to je v primeru, če niso izpolnjeni pogoji iz ZDDPO-2 ali če

davčni organ ugotovi, da je bil glavni namen transakcije manjše plačilo davka oziroma izogibanje davčnim obveznostim. Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka. Obnova postopka je možna tudi zaradi razlogov, določenih v ZUP.

K 385. členu

V tem členu je urejen postopek pri obdavčitvi pri združitvah in delitvah, ki smiselno enako kot zgoraj opisana postopka ureja obdavčitev pri združitvah in delitvah (subjekt priglasitve, navedba podatkov, ki morajo biti priglasitvi priloženi ter postopanje davčnega organa v zvezi s priglasitvijo).

Na področju obdavčitve prenosa premoženja, zamenjave kapitalskih deležev ter združitvah in delitvah so upoštevane rešitve iz Direktive o skupnem sistemu obdavčenja, ki velja za združitve, delitve, prenose sredstev in zamenjave kapitalskih deležev družb iz različnih držav članic EU. Njeno temeljno izhodišče je, da združitve in delitve same po sebi ne smejo povzročati obdavčitve. Ugodnejši davčni režim je priznan le ob izpolnjevanju predpisanih pogojev, na podlagi dovoljenja davčnega organa.

Če davčni organ ne izda odločbe o zavrnitvi ugodnosti po ZDDPO-2, je možna obnova postopka. Obnova postopka je možna tudi zaradi razlogov, določenih v ZUP.

K 386. členu

Člen določa, katere podatke v zvezi s transakcijami med povezanimi osebami je dolžan zagotavljati davčni zavezanec ter na kakšen način in v kakšni obliki jih mora zagotavljati. Besedna zveza "splošna dokumentacija iz 1. točke prvega odstavka" se nanaša na t. i. master file.

K 387. členu

Davčni zavezanec, ki je rezident, lahko po določbah ZDDPO-2 uveljavlja odbitek v davčnem obračunu, kar je vsebina tega člena (uveljavljanje odbitka tujega davka). V tem primeru vsebuje davčni obračun tudi vsa potrebna dokazila, ki jih zahteva ZDDPO-2. Drugi odstavek navedenega člena določa, katera dokazila mora vsebovati davčni obračun, kadar davčni zavezanec uveljavlja odbitek tujega davka. Gre za dokazila, izdana s strani tujega davčnega organa, ki nedvoumno dokazujejo obseg in način izpolnitve davčne obveznosti izven Slovenije.

IV. poglavje – Davek od premoženja

K 388. členu

Davek od premoženja se odmeri davčnemu zavezancu z odločbo.

K 389. členu

V 15 dneh od nastanka davčne obveznosti mora davčni zavezanec vložiti davčno napoved pri davčnem organu, na območju katerega je nepremično premoženje. Enak rok je določen za obveznost, da mora davčni zavezanec napovedati vse spremembe, ki vplivajo na višino davčne obveznosti.

K 390. členu

Kadar davčni zavezanec želi uveljavljati začasno oprostitve davka na posest stavb, mora vložiti vlogo pri davčnem uradu, na območju katerega stoji stavba. Za olajšavo v obliki znižanja odmerjenega davka na posest stavb, ki se priznava na družinskega člana, mora davčni zavezanec vložiti posebno vlogo do 31. januarja v letu, za katero se davek odmerja, pri davčnem uradu, kjer je stavba. V primeru zamude roka, se za tisto leto olajšava ne prizna.

K 391. členu

Odločba mora biti izdana na podlagi uradnih podatkov oziroma napovedi davčnega zavezanca do 31. marca za tekoče leto. Davek od premoženja se plačuje v trimesečnih obrokih, razen če ne presega 200 evrov, saj se v tem primeru plača v dveh polletnih obrokih. Tistim davčnim zavezancem, ki davek za tekoče leto ni bil odmerjen, plačujejo akontacije davka za tekoče leto na podlagi odločbe iz preteklega leta.

V. poglavje - Plačevanje prispevkov za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti

K 392. do 396. členom

Posebna ureditev velja za plačevanje prispevkov za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti. Višina prispevka je določena z Zakonom o Radioteleviziji Slovenija oziroma s sklepom, ki ga izda Vlada RS na podlagi tega zakona. RTV Slovenija mora vse zavezance mesečno obveščati o višini prispevka. Odločbo v primeru neplačila izda zavezancu generalni direktor RTV Slovenija, paricijski rok pa je 15 dni. Javni zavod odloča tudi o olajšavah in oprostitvah plačevanja prispevka, odločbo pa mora izdati v 30 dneh od prejema vloge. Zoper obe odločbi je dopustna pritožba, ki ne zadrži izvršitve odločbe, v 15 dneh od vročitve, o njej pa odloča ministrstvo, pristojno za kulturo, ki lahko do odločitve o pritožbi odloži prisilno izterjavo, če oceni, da bo pritožbi mogoče ugoditi.

Prav tako je iz zakona črtana določba o izterjavi prispevkov za RTV iz premoženja, kar je do sedaj izvajal DURS. Z dnem uveljavitve tega zakona mora prispevke za programe RTV izterjevati RTV sama.

ŠESTI DEL – KAZENSKE DOLOČBE

K 397. členu

Po tem členu se za prekršek kaznuje posameznik, če ne vloži davčne napovedi v prepisanem roku, če na zahtevo davčnega organa ne da podatkov, s katerimi razpolaga, ne predloži ustrezne prijave premoženja ali v prijavi navaja neresnične podatke, če organu ne omogoči vpogleda v sef, če uporablja zarubljeno premoženje v nasprotju z zakonom oziroma če odtuji, poškoduje ali uniči ali onemogoči vnovčitev zarubljene premoženja. Globa za prekršek znaša 200 evrov.

K 398. členu

Za prekršek se kaznuje posameznik, ki v davčni napovedi navede neresnične ali nepravilne ali nepopolne podatke in s tem spravi davčni organ v zmotu oziroma sploh ne vloži davčne napovedi. Posameznik se kaznuje tudi, če v nasprotju z zakonom razkrije podatke, ki so davčna tajnost ali jih sporoči tretjim osebam ali jih uporablja oziroma omogoči, da jih uporablja tretja oseba. Globa za prekršek po tem členu znaša od 400 do 1.200 evrov.

K 399. členu

Oseba, ki na podlagi instituta samoprijave plača davek, se ne kaznuje za prekršek.

K 400. členu

Za prekrške, naštet v tem členu, se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik ali drug posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost. Prav tako se lahko kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

Globa za pravno osebo, podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, znaša od 1.600 do 25.000 evrov, za odgovorno osebo pa od 400 do 4.000 evrov.

K 401. členu

V tem členu so urejeni hujši prekrški, za katere se kaznujejo pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki ali drugi posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ter odgovorne osebe teh oseb, če z navajanjem neresničnih, nepopolnih ali nepravilnih podatkov spravijo davčni organ v zmotu.

Globe za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike ali druge posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, so odvisne od višine premalo plačanega davka.

K 402. členu

Zavezanec za davek, ki na podlagi instituta samoprijave plača davek, se ne kaznuje za prekršek.

K 403. členu

Za prekršek se kaznuje izvajalec plačilnega prometa oziroma njegova odgovorna oseba, če odpre transakcijski račun pravnih oziroma fizičnih oseb brez predložitve davčne številke prosilca, če izvrši predložen plačilni nalog kljub temu, da na njem ni navedene davčne ptevilke nalogodajalca in drugih potrebnih podatkov, če v predpisanem roku ne izvrši naloga za plačilo davka oziroma če davčnemu organu ne pošilja na predpisan način podatkov o transakcijskih računih oseb in o poslovanju preko transakcijskih računov.

Globa za prekrške za izvajalce plačilnega prometa znaša od 1.600 do 25.000 evrov, za odgovorne osebe pa od 400 do 4.000 evrov.

K 404. členu

Izvajalec pokojninskih načrtov, ki zbira premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja in vodi osebne račune zavarovancev oziroma njegova odgovorna oseba se kaznuje za prekršek, če davčnemu organu ne dostavi predpisanih podatkov, ki so potrebni za pobiranje dohodnine, oziroma teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način.

Globa za prekrške za izvajalce pokojninskih načrtov znaša 1.600 do 25.000 evrov, za odgovorne osebe pa od 400 do 4.000 evrov.

K 405. členu

Pooblašeni udeleženec trga vrednostnih papirjev oziroma njegova odgovorna oseba se kaznujeta za prekršek, če davčnemu organu ne dostavi potrebnih podatkov v zvezi s pridobitvijo in odsvojitvijo vrednostnih papirjev, drugih deležev ali investicijskih kuponov ter teh podatkov ne dostavi v predpisanem roku oziroma na predpisan način.

Globa za prekrške za izvajalce pokojninskih načrtov znaša 1.600 do 25.000 evrov, za odgovorne osebe pa od 400 do 4.000 evrov.

SEDMI DEL – PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

I. poglavje – Prehodne določbe glede nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč

K 406. do 409. členu

Nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč odmeri davčni organ davčnemu zavezancu z odločbo. Določena je krajevna pristojnost za izdajo odločbe, in sicer je krajevno pristojen tisti davčni urad, na območju katerega nepremičnina leži. Odločba se izda na podlagi občinskega odloka in vrednosti točke, kot je veljavna na dan 1. januarja v letu, za katero se določa nadomestilo. Rok za izdajo odločbe je 31. marec tekočega leta oziroma tri mesece od pridobitve podatkov od občine. Davčni zavezanec plačuje nadomestilo za leto vnaprej v obrokih, kot to velja za davek od premoženja. Občinski odlok pa lahko določi drugačen način plačevanja. Davčni zavezanec, ki mu je bila izdana odločba, lahko v primeru, da se med letom spremeni davčni zavezanec za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, zahteva spremembo odločbe v 15 dneh. Z novo odločbo se njegova obveznost zmanjša in naloži novemu davčnemu zavezancu plačilo ustreznega zneska nadomestila.

II. poglavje – Ostale prehodne in končne določbe

K 410. členu

Do 1. julija 2008 je odloženo izvajanje individualne obravnave iz 58. člena zakona.

K 411. členu

Davčni organ lahko do ureditve avtomatskega dajanja podatkov v zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije avtomatsko razkrija podatke o posameznem zavezancu za davek, ki jih zavod potrebuje za izvrševanje zakonsko določenih nalog.

K 412. in 413. členu

Za samostojne podjetnike posameznike, male gospodarske družbe in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, je določeno prehodno obdobje do leta 2009 za uvajanje predložitve davčnega obračuna in obračuna davčnega odtegljaja v elektronski obliki, za ostale pa se določba o predložitvi davčnega obračuna in obračuna davčnega odtegljaja prične uporabljati s 1. aprilom 2007

K 414. členu

Izjava o vzdrževanju družinskih članov podana po zakonu, ki ureja dohodnino, se šteje za obvestilo v skladu s 288. členom tega zakona. Obvestilo, predloženo v skladu z 269. členom ZDavP-1-UPB2, se šteje za obvestilo v skladu z 288. členom tega zakona.

K 415. členu

Do konca 2010 je določeno prehodno obdobje glede vračunavanja prenosljivih vrednostnih papirjev v dolžniške terjatve iz drugega odstavka 351. člena.

K 416. členu

Glede dohodka, doseženega s prodajo, povračilom ali odkupom delnice ali enot v kolektivnem investicijskem skladu, je do konca 2010 določeno prehodno obdobje, v katerem mora sklad, da zadosti pogojem iz 351. člena investirati v dolžniške terjatve 40% sredstev.

K 417. členu

Določbe 335. člena tega zakona, ki se nanašajo na odlog ugotavljanja davčne obveznosti v primeru zamenjave investicijskih kuponov podsklada za investicijske kupone drugih podskladov v okviru prehajanja med podskladi pri istem krovnem vzajemnem skladu, se pričnejo uporabljati eno leto po uveljavitvi spremembe zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ki dopušča ustanovitev krovnih vzajemnih skladov.

K 418. členu

Davčni zavezanci, ki jim je davčni organ izdal dovoljenje za obdavčevanje v skupini po ZDavP-1, pripravljajo in predložijo skupinski davčni obračun do poteka obdavčenja v skupini v skladu z ZDavP-1 ter akontirajo davek v skladu z ZDavP-1.

K 419. členu

Davčni zavezanci, ki jim je bilo izdano dovoljenje po ZDavP-1 se glede tega dovoljenja in njegovih posledic tudi obravnavajo po ZDavP-1.

K 420. členu

Postopki, ki so bili ob začetku uporabe tega zakona v teku, se končajo po določbah tega zakona. Izjema je predvidena za zadeve, glede katerih je bilo ob začetku uporabe tega zakona že vloženo pravno sredstvo oziroma začel upravni spor, se končajo po določbah ZDavP-1. Če je bilo uporabljeno pravno sredstvo oziroma začel upravni spor in je bila izdana odločba odpravljena in zadeva vrnjena v ponovni postopek, se postopek nadaljuje po določbah tega zakona.

K 421. členu

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati zakoni in posamezne določbe v zakonih, ki so navedeni v tem členu ter taksativno navedeni podzakonski predpisi

K 422. členu

Za leto 2006 bo davčni organ davčnim zavezancem posredoval na podlagi prejetih kontrolnih podatkov predizpolnjene napovedi za odmero dohodnine. Davčni zavezanec bo vpisal manjkajoče podatke in že vpisane podatke lahko tudi popravil, podpisano predizpolnjeno napoved pa vrnil davčnemu organu najkasneje do 30. aprila 2007. V kolikor davčni zavezanec predizpolnjene dohodninske napovedi za leto 2006 ne bo prejel do 31. marca 2007, bo moral sam izpolniti dohodninsko napoved in jo posredovati davčnemu organu, razen v primeru, da mu dohodninske napovedi za leto 2006 tudi sicer ni treba vložiti.

V nadaljevanju člen določa tudi, da se glede nadaljnjega postopka v zvezi z odmero dohodnine za leto 2006 smiselno uporabijo določbe ZDavP-1.

K 423. členu

Z dnem uveljavitve tega zakona se dopolni Zakon o dostopu do informacij javnega značaja v navedenem obsegu.

K 424. členu

Prelog zakona določa rok, v katerem mora minister, pristojen za finance, sprejeti predpise na podlagi tega zakona. Določen je šestmesečni rok od uveljavitve tega zakona. Do sprejema teh predpisov se uporabljajo predpisi, sprejeti na podlagi ZDavP – 1.

K 425. členu

Zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Uporabljati se začne 1. januarja 2007.